

Luonnos 11.3.2021

LUONNOS: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksellä ehdotetaan muutettavaksi eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annettua lakia sekä eräitä siihen liittyviä lakeja. Lakeihin tehtäisiin ne välttämättömät muutokset, jotka aiheutuvat markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta antamalla kansallista täydentävää sääntelyä soveltamisen tueksi. Asetuksen täytäntöönpano edellyttää, että kansallisessa lainsäädännössä säädetään muun muassa markkinavalvontaviranomaisten toimivaltuuksista sekä talouden toimijoihin kohdistettavista seuraamuksista.

Markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanon lisäksi tavoitteena on yhdenmukaistaa markkinavalvontasääntelyä kansallisella tasolla hyödyntämällä horisontaalista markkinavalvontalakia. Sääntelyn yhdenmukaistamisen voidaan arvioida olevan lähtökohtaisesti hyödyllistä kaikkien toimijoiden kannalta.

Markkinavalvontalain soveltamisalaan ehdotetaan lisättävän kahdeksan tuotelakia ja samalla kumottavaksi päällekkäinen markkinavalvontaa koskeva sääntely sektorilaeista. Markkinavalvontalain soveltamisala laajenisi kattamaan jatkossa myös seuraavien tuoteryhmien valvontaa: huviveneet, radiolaitteet, laivavarusteet, energiaan liittyvät tuotteet, sähkö- ja elektroniikkalaitteet, joissa on vaarallisia aineita, kemikaalit, kosmeettiset valmisteet sekä tupakkalaissa tarkoitettut tuotteet. Markkinavalvontalakiin ehdotetaan lisättäväksi uudet pykälät koskien uusia markkinavalvontaviranomaisen toimivaltuuksia verkkoympäristössä sekä toimivaltuutta hankkia tuotenäytteitä valehenkilöllisyyden turvin.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan uutta seuraamussääntelyä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annettuun lakiin sekä ehdotetaan lisättävän tiettyihin tuotelakeihin seuraamussäännökset markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklassa säädettyjen talouden toimijan velvollisuuksien rikkomisesta.

Lisäksi esitetään markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanon kannalta tarvittavia muutoksia niihin lakeihin, jotka kuuluvat jo nykyisin markkinavalvontalain soveltamisalaan. Lisäksi esitetään ajantasaistettavan sektorilakien muutoksenhakua koskevia säännöksiä vastaamaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia sekä tehtäisiin joitain teknisiä korjauksia.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 16.7.2021.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	4
1 Asian tausta ja valmistelu	4
1.1 Tausta	4
1.2 Valmistelu	4
2 EU-säädöksen tavoitteet ja pääasiallinen sisältö.....	5
3 Nykytila ja sen arviointi.....	6
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	16
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	16
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	20
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	26
5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset.....	26
5.2 Muiden jäsenvaltioiden suunnittelemat tai toteuttamat keinot.....	26
6 Lausuntopalaute	31
7 Säännöskohtaiset perustelut.....	32
7.1 Laki eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta.....	32
7.2 Laki räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta	40
7.3 Sähköturvallisuuslaki	41
7.4 Hissiturvallisuuslaki.....	44
7.5 Laki pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta.....	45
7.6 Laki räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta.....	47
7.7 PAINELAITELAKI	48
7.8 Laki kuluttajien käyttöön tarkoitetuista henkilönsuojaimista	50
7.9 Laki tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista.....	51
7.10 Laki huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista.....	52
7.11 Laki sähköisen viestinnän palveluista	55
7.12 Laivavarustelaki	57
7.13 Kemikaalilaki	57
7.14 Laki kosmeettisista valmisteista.....	59
7.15 Tupakkalaki.....	61
7.16 Laki vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa	63
7.17 Laki eräiden riskin aiheuttavien tuotteiden markkinavalvontaan liittyvien tietojen ilmoittamisesta Euroopan komissiolle	68
8 Voimaantulo	70
9 Suhde muihin esityksiin.....	70
10 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	71
LAKIEHDOTUKSET	78
Laki eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain muuttamisesta	78
Laki räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta annetun lain muuttamisesta	83
Laki sähköturvallisuuslain muuttamisesta	85
Laki hissiturvallisuuslain muuttamisesta	88
Laki pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain muuttamisesta ..	90

Laki räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain 5 §:n ja 21 §:n muuttamisesta	92
Laki painelaitelain muuttamisesta.....	93
Laki kuluttajien käyttöön tarkoitetuista henkilönsuojaimista annetun lain muuttamisesta	95
Laki tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annetun lain muuttamisesta	97
Laki huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annetun lain muuttamisesta	100
Laki sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta	104
Laki laivavarustelain muuttamisesta	107
Laki kemikaalilain muuttamisesta.....	109
Laki kosmeettisista valmisteista annetun lain muuttamisesta	112
Laki tupakkalain muuttamisesta.....	114
Laki vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annetun lain muuttamisesta.....	117
Laki eräiden riskin aiheuttavien tuotteiden markkinavalvontaan liittyvien tietojen ilmoittamisesta Euroopan komissiolle annetun lain muuttamisesta.....	123
LIITTEET	126
RINNAKKAISTEKSTIT	126
Laki eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain muuttamisesta	126
Laki räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta annetun lain muuttamisesta	135
Laki sähköturvallisuuslain muuttamisesta	138
Laki hissiturvallisuuslain muuttamisesta	143
Laki pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain muuttamisesta	146
Laki räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain 5 §:n ja 21 §:n muuttamisesta	149
Laki painelaitelain muuttamisesta.....	151
Laki kuluttajien käyttöön tarkoitetuista henkilönsuojaimista annetun lain muuttamisesta	154
Laki tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annetun lain muuttamisesta	158
Laki huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annetun lain muuttamisesta	164
Laki sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta	174
Laki laivavarustelain muuttamisesta	180
Laki kemikaalilain muuttamisesta.....	183
Laki kosmeettisista valmisteista annetun lain muuttamisesta	187
Laki tupakkalain muuttamisesta.....	193
Laki vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annetun lain muuttamisesta.....	198
Laki eräiden riskin aiheuttavien tuotteiden markkinavalvontaan liittyvien tietojen ilmoittamisesta Euroopan komissiolle annetun lain muuttamisesta.....	211

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annettua lakia (1137/2016), jäljempänä *markkinavalvontalaki*, ehdotetaan muutettavaksi. Lakiin ehdotetaan täydentävää sääntelyä, joka on tarpeen uuden markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1020, jäljempänä *markkinavalvonta-asetus*, täytäntöönpanemiseksi ja asetuksen soveltamisen tueksi. Lisäksi markkinavalvontalain soveltamisalaan ehdotetaan lisättävän kahdeksan tuotevaatimuksia sisältävää lakia ja samassa yhteydessä ehdotetaan markkinavalvontaan liittyviä muutoksia näihin lakeihin sekä eräisiin muihin lakeihin, jotka kuuluvat jo nykyisin markkinavalvontalain soveltamisalaan.

Markkinavalvonta-asetus on soveltamisalaltaan laaja ja horisontaalinen eri tuoteryhmien markkinavalvontaa koskeva säädös. Asetuksessa säädetään muun muassa yleisistä yhdenmukaisista puitteista markkinavalvonnalle ja ulkorajavalvonnalle jäsenvaltiossa sekä vähimmäisvaatimuksista markkinavalvontaviranomaisen toimivaltuuksille. Markkinavalvonta-asetus on jäsenvaltioissa suoraan sovellettavaa sääntelyä, mutta asetuksen tueksi tarvitaan myös kansallista täydentävää sääntelyä. Asetuksen soveltaminen alkaa pääosin 16.7.2021, mutta joiltain osin jo 1.1.2021. Nyt ehdotettu sääntely on tarkoitus saada voimaan kesällä 2021.

Markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanon lisäksi tavoitteena on yhdenmukaistaa markkinavalvontasääntelyä kansallisella tasolla. Horisontaalisen markkinavalvontalain soveltamisalan laajentaminen koskemaan uusia lakeja ja tuotesektoreita on kannatettavaa markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanon kannalta ja kansallisen markkinavalvontasääntelyn yhdenmukaistamiseksi. Samalla yhdenmukaistettaisiin viranomaisten valvontamenettelyjä lain soveltamisalaan kuuluvilla tuotesektoreilla tavoitteena varmistaa, että EU:n tuotelainsäädännön täytäntöönpanoa valvotaan tehokkaasti.

Markkinavalvonta-asetuksen soveltamisen tueksi tarvittavaa täydentävää kansallista sääntelyä on esitetty vaiheittain ja budjetti vaikutuksia sisältäneitä muutoksia markkinavalvontalakiin on esitetty jo aiemmassa vaiheessa (HE 154/2020 vp).

1.2 Valmistelu

EU-säädöksen valmistelu

Euroopan komissio antoi 19.12.2017 ehdotukset vastavuoroisen tunnustamisen asetukseksi (KOM (2017) 796 lopullinen) ja markkinavalvonta-asetukseksi (KOM(2017) 795 lopullinen). Nämä asetusehdotukset olivat osa niin kutsuttua tavarapakettia. Paketti sisälsi myös komission tiedonannon Tavaramarkkinoiden säädöspaketti: lujitetaan luottamusta sisämarkkinoihin (KOM (2017) 787 lopullinen) sekä kaksi komission kertomusta. Aloitteet olivat osa komission sisämarkkinastrategian (KOM (2015) 550 lopullinen) toimeenpanoa.

Ehdotukseen markkinavalvonta-asetukseksi liittyi komission vaikutusten arviointi (SWD (2017) 466 final) sekä tiivistelmä vaikutusten arvioinnista (SWD (2017) 467 final). Ehdotuksella arvioitiin olevan useita positiivisia vaikutuksia. Ehdotuksella arvioitiin kehitettävän ja tehostettavan EU:n markkinavalvontasääntelyä edistämällä näin tuotteiden vaatimustenmukaisuutta

Luonnos 11.3.2021

sisämarkkinoilla, sisämarkkinoiden häiriötöntä toimintaa ja luottamusta sisämarkkinoiden toimivuuteen.

Komission markkinavalvonta-asetusta koskevan ehdotuksen käsittely neuvoston työryhmässä aloitettiin tammikuussa 2018. Asetusehdotusta käsiteltiin neuvoston teknisen harmonisaation työryhmässä. Euroopan unionin neuvosto ja parlamentti hyväksyivät markkinavalvonta-asetuksen kesäkuussa 2019.

Komission ehdotuksia koskeva U-kirjelmäluonnos valmisteltiin työ- ja elinkeinoministeriössä ja sitä käsiteltiin EU-asioiden komitean alaisen EU8-jaoston (sisämarkkinajaosto) kokouksessa 14.2.2018. Ennen kokousta kirjelmäluonnos oli kommentoitavana useilla tuotesääntelyn ja markkinavalvonnan kannalta keskeisillä sidosryhmillä. Markkinavalvonta-asetusehdotuksesta annettiin eduskunnalle valtioneuvoston kirjelmä (U 12/2018 vp) maaliskuussa 2018. Talousvaliokunnan lausunto (TaVL 12/2018 vp) suurelle valiokunnalle valmistui 3.4.2018. Talousvaliokunnan lausunnon mukainen eduskunnan kanta hyväksyttiin suuressa valiokunnassa 6.4.2018.

Suomi pääosin kannatti asetusehdotusta ja piti sen tavoitteita hyvin perusteltuina. Suomi piti kannatettavana asetusehdotuksen pyrkimyksiä edistää eri tavoin sitä, että markkinoille saatettavat tuotteet ovat vaatimustenmukaisia. Suomi piti hyvänä asetusehdotuksen lähestymistapaa, jonka arvioitiin mahdollistavan sen, että kansallisten valvontaviranomaisten olisi mahdollista toimia resurssiensa puitteissa tarkoituksenmukaiseksi katsomallaan tavalla. Suomi piti tärkeänä sitä, etteivät asetuksessa tarkoitettujen tosiasiansa muodosta tarpeetonta hallinnollista tai muuta taakkaa viranomaisille, valvonnan kohteille tai muille toiminnanharjoittajille. Asetusehdotukseen sisältyvien toimivaltuuksien osalta Suomi piti tärkeänä, että toimivaltuuksien käyttö ei olisi ongelmallista perustuslain säännösten kanssa esimerkiksi kotirauhan piiriin ulottuvien tarkastusten osalta. Myös toimivaltuuksien oikeasuhtaisuus, tarkoituksenmukaisuus ja käytännön toteutettavuus nähtiin tärkeinä varmistaa.

Hallituksen esityksen valmistelu

Ehdotus on valmisteltu virkatyönä työ- ja elinkeinoministeriössä. Valmistelussa on tehty yhteistyötä erityisesti niiden hallinnonalojen kanssa, joihin liittyviä lakeja esitetään tässä yhteydessä muutettavaksi.

Ehdotusta on käsitelty työ- ja elinkeinoministeriön asettamassa markkinavalvontasääntelyn koordinaatioryhmässä. Koordinaatioryhmä on perustettu markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanon koordinoitua varten ja siihen kuuluvat edustajat markkinavalvonta-asetuksen soveltamisalaan kuuluvien säädösten toimeenpanosta vastaavista ministeriöistä, joita ovat työ- ja elinkeinoministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, sisäministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö sekä ympäristöministeriö. Lisäksi koordinaatioryhmässä on edustus valtiovarainministeriöstä erityisesti Tullia koskevan sääntelyn vuoksi sekä oikeusministeriöstä. Koordinaatioryhmän toimintaan osallistuu myös Ahvenanmaan maakuntahallituksen edustaja.

Ehdotus on ollut lausuntokierroksella ...

2 EU-säädöksen tavoitteet ja pääasiallinen sisältö

Markkinavalvonta-asetus on soveltamisalaltaan laaja ja horisontaalinen eri tuoteryhmien markkinavalvontaa koskeva säädös. Lisäksi asetuksessa säädetään ulkorajavalvonnasta sekä asete-

taan joitain velvoitteita talouden toimijoille. Markkinavalvonta-asetuksen soveltamisalaan kuuluu 70 eri EU:n tuotesäädöstä. Asetus korvaa sen soveltamisen alkaessa tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008, jäljempänä *NLF-asetus*, markkinavalvontaa ja ulkorajavalvontaa koskevan sääntelyn. Markkinavalvonta-asetuksella kumotaan muun muassa NLF-asetuksen 15–29 artiklat ja vastaavat kohdat soveltamisalaa koskevasta artiklasta.

Markkinavalvonta-asetuksen tavoitteena on parantaa sisämarkkinoiden toimintaa tehostamalla asetuksen soveltamisalaan kuuluvan unionin yhdenmukaistamislainsäädännön markkinavalvontaa. Tällä pyritään varmistamaan, että unionin markkinoilla asetetaan saataville ainoastaan vaatimustenmukaisia tuotteita ja varmistetaan siten muun muassa terveyden ja turvallisuuden suojelun, kuluttajansuojan ja ympäristönsuojelun korkea taso. Asetuksessa säädetään tämän tavoitteen saavuttamiseksi muun muassa tietyistä talouden toimijoiden velvollisuuksista, markkinavalvontaviranomaisten vähimmäistoimivaltuuksista, rajatylittävästä yhteistyöstä valvontaviranomaisten kesken sekä yhteistyöstä tulliviranomaisten kanssa.

Markkinavalvonta-asetuksessa jätetään kansallista liikkumavaraa jäsenvaltioille sen suhteen, miten seuraamussääntely ja kustannusten periminen vaatimustenvastaisuustilanteissa toteutetaan. Markkinavalvontaviranomaisten toimivaltuuksien ollessa vähimmäistoimivaltuutuksia, niistä voidaan säätää kansallisesti laajemminkin. Toimivallan käytössä on noudettava kansallista oikeutta ja turvattava erityisesti menettelyllisten oikeuksien sekä perusoikeuksien toteutuminen. Lisäksi varsinainen markkinavalvontatoiminnan järjestäminen eli viranomaisten nimeäminen ja työn organisointi toteutetaan kunkin jäsenvaltion parhaaksi katsomalla tavalla. Seuraamuksista säätäminen kuuluu jäsenvaltioiden toimivaltaan. Markkinavalvontalaissa säädetään uhkasakosta ja teettämisuhasta. Sektorilaeissa säädetään rikosoikeudellisista seuraamuksista ja taloudellisista seuraamuksista.

3 Nykytila ja sen arviointi

Nykytila

Markkinavalvontaa koskeva sääntely on Suomessa pääosin hajautunutta: eri hallinnonaloilla ja eri tuotesektoreilla säädetään erikseen markkinavalvonnasta. Poikkeuksena hajautuneeseen sääntelyyn on markkinavalvontalaki, jossa säädetään sen soveltamisalaan kuuluvien tuotesektorien osalta markkinavalvonnasta.

Markkinavalvontalaki tuli voimaan 1.1.2017. Laki on horisontaalinen ja tiettyjä sektoreita koskeva valvonnan yleislaki. Markkinavalvontalaki perustuu NLF-asetukseen ja usean tuotesektorin erityissääntelyyn. Markkinavalvontalailla on pantu täytäntöön EU-tuotesäädösten markkinavalvontaa, unionin markkinoille tulevien tuotteiden tarkastusta sekä unionin suojamenettelyä koskevaa sääntelyä. Lain soveltamisalaa on laajennettu sen voimaantulon jälkeen koskemaan muita tuoteryhmiä sekä muiden hallinnonalojen lainsäädäntöä.

Markkinavalvontalain 1 luvussa säädetään lain soveltamisalasta ja määritelmistä. Lain 2 luvussa säädetään valvonnan järjestämisestä. Lain 3 luvussa säädetään valvonnan toimenpiteistä ja lain 4 luvussa on erinäisiä säännöksiä. Laki sisältää keskeiset säännökset toimivaltaisista viranomaisista.

Markkinavalvontalain 1 §:ssä säädetään tuotesektorilaeista, joihin lakia sovelletaan. Lakia sovelletaan seuraavien tuoteryhmien markkinavalvontaan: räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäviksi tarkoitetut laitteet ja suojausjärjestelmät (ATEX-tuotteet), vaarat, mittauslaitteet, siviilikäyttöön tarkoitetut räjähteet, hissit, hissien turvakomponentit, pyrotekniset tuotteet, painelaitteet, sähkölaitteet, kuluttajien käyttöön tarkoitetut henkilönsuojaimet, kaasulaitteet, säteilylaissa tarkoitetut tuotteet, ilmailulaissa tarkoitetut tuotteet sekä aerosolit.

Markkinavalvontalakia ei sovelleta itsenäisesti ilman sen soveltamisalapykälässä mainittua sektorisääntelyä, vaan lain soveltaminen saa sisältönsä sektorisääntelystä. Markkinavalvontalain suhde sen soveltamisalaan kuuluvien sektorilakien valvontasääntelyyn vaihtelee sektoreittain, koska sektorilakien soveltamisalat poikkeavat laajuudeltaan toisistaan. Siltä osin kuin sektorilaeissa erikseen säädetään markkinavalvontaa koskien poikkeavasti tai erityisiä lisävaatimuksia tai toimivaltuuksia, sovelletaan tuotelaissa säädettyä. Lisäksi esimerkiksi sähköturvallisuuslaissa, hissiturvallisuuslaissa, mittauslaitelaissa ja painelaitelaissa säädetään tuotteiden ja laitteistojen käytönaikaisesta vaatimustenmukaisuudesta ja turvallisuudesta ja siihen kuuluvasta valvonnasta, mikä perustuu kansalliseen sääntelyyn.

Lain 3 §:ssä säädetään valvonnan ylimmästä ohjauksesta, mikä kuuluu lain mukaan työ- ja elinkeinoministeriölle. Lain 4 §:ssä säädetään valvontaviranomaisista. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, Säteilyturvakeskus sekä Liikenne- ja viestintävirasto ovat lain markkinavalvontaviranomaisia niiden 1 §:n 1 momentissa tarkoitettujen sektorilakien tuoteryhmien osalta kuten pykälässä säädetään. Tulli on markkinavalvontalaissa säädetty ulkorajavalvontaviranomainen.

Laissa on markkinavalvonnan perussäännökset. Laki sisältää yleiset säännökset viranomaisten toimivaltuuksista ja markkinavalvontaviranomaisen valvontakeinoista ja hallintopakkokeinoista erilaisissa markkinoilla olevien tuotteiden vaatimustenvastaisuustilanteissa. Laissa on säännökset varmistamaan yhteistyömenettelyn tehokkuutta markkinavalvontaviranomaisten ja Tullin välillä ulkorajavalvonnassa (Lain 4.2 §, 5 §, 8–11 §). Lisäksi laissa on säännökset ohjaamaan ja korostamaan markkinavalvonnan riskiperusteisuutta ja valvonnan suunnitelmallisuutta (6 ja 7 §). Näin varmistetaan viranomaisten resurssien tarkoituksenmukaista käyttöä ja valvonnan avoimuutta ja näkyvyyttä.

Valvontaviranomaisen oikeudesta tiedonsaantiin talouden toimijalta säädetään lain 8 §:ssä. Lisäksi markkinavalvontaviranomaisella on oikeus saada tietoja laissa tarkoitettulta ilmoitetulta laitokselta (12§). Markkinavalvontaviranomaisen oikeudesta luovuttaa salassapidettäviä tietoja säädetään lain 13 §:ssä. Valvontaviranomaisen oikeudesta tehdä tarkastuksia, oikeudesta tehdä tutkimuksia ja ottaa näytteitä sekä periä kustannuksia talouden toimijalta säädetään lain 9–10 §:ssä. Markkinavalvontaviranomaisen oikeudesta käyttää ulkopuolista asiantuntijaa säädetään lain 14 §:ssä. Lisäksi poliisin velvollisuudesta antaa virka-apua markkinavalvontaviranomaiselle säädetään lain 15 §:ssä.

Valvontaviranomaisella on kattavat keinot puuttua tuotteen vaatimustenvastaisuuteen ja riskin aiheuttavaan tuotteeseen markkinavalvontalain 16–25 §:n nojalla. Markkinavalvontaviranomainen voi tehostaa lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella (28 §). Valvontaviranomaisen toimenpiteet kohdistetaan talouden toimijaan, joka on vastuussa tuotteesta. Vaatimusten vastaisten ja riskin aiheuttavan tuotteen tilanteissa laki mahdollistaa markkinavalvontaviranomaiselle mahdollisuuden antaa toimenpidemääräys (17 §) sekä määrätä tuotetta koskevasta kiellosta joko pysyvästi tai väliaikaisesti (18 ja 21 §:t). Lisäksi markkinavalvontaviranomainen voi antaa kieltoja ja toimenpiteitä täydentäviä määräyksiä (20§) sekä määrätä talouden toimijaa ottamaan tuote takaisin markkinoilta ja loppukäyttäjiltä markkinavalvontalain 19 §:n mukaisesti. Lisäksi markkinavalvontaviranomainen voi tietyin edellytyksin määrätä talouden toimijaa tiedottamaan

määrämällään tavalla tai tiedottaa tietyin edellytyksin talouden toimijan kustannuksella esimerkiksi markkinavalvontaviranomaisen antamasta määräyksestä tai kiellosta (22 §).

Ankarampien valvontakeinojen käytölle markkinavalvontalaissa asetetut edellytykset ovat tiukat. Markkinavalvontaviranomainen voi määrätä maastavientikiellosta ja markkinavalvontatoimenpiteiden teettämisestä talouden toimijan kustannuksella sekä tuotteen hävittämisestä tietyin edellytyksin (23–25 §:t). Lisäksi vakavan riskin tilanteissa, vaikka tuote olisi vaatimustenmukainen ja tuote täyttää 1 §:n 1 momentissa mainituissa laeissa säädetty vaatimukset, markkinavalvontaviranomainen voi lain 16 §:n nojalla antaa 17–22 §:ssä tarkoitetun määräyksen tai kiellon, jos osoittautuu, että tuote tästä huolimatta aiheuttaa vakavan riskin ihmisten terveydelle, turvallisuudelle, ympäristölle, omaisuudelle tai muulle 1 §:n 1 momentissa mainituissa laeissa tarkoitetulle yleiselle edulle.

Markkinavalvontalain 27 §:ssä säädetään Euroopan unionin suojalauseke- ja suojamenettelyn huomioon ottamisesta markkinavalvonnassa. Markkinavalvontalain 28 §:ssä säädetään uhkasakosta ja teettämisuudesta. Lain 29 §:ssä on säädetty muutoksenhausta markkinavalvontaviranomaisen päätökseen.

Markkinavalvonta-asetuksesta johtuvat muutostarpeet

Markkinavalvonta-asetus edellyttää markkinavalvontalain säännöksiin muutoksia. Ensinnäkin markkinavalvontalain viittaukset NLF-asetukseen ja sen artikloihin on tarpeen korvata useissa kohdin viittauksilla markkinavalvonta-asetukseen. Lisäksi markkinavalvontalain 2 §:n määritelmiä on tietyiltä osin tarpeen täsmentää ja sisällyttää 2 §:ään uusi verkkorajapinnan määritelmä. Markkinavalvontalakiin olisi tarpeen ottaa myös paikoin informatiivisia viittauksia markkinavalvonta-asetuksen säännöksiin tukemaan asetuksen ja kansallisen lain soveltamista rinnakkain.

Markkinavalvonta-asetuksen 14 artiklan 4 kohdassa säädetään vähimmäistoimivaltuuksista, jotka jäsenvaltioissa tulee olla markkinavalvontaviranomaisten käytettävissä. Näiden toimivaltuuksien osalta kansallinen täydentävä sääntely on tarpeen. Asetus velvoittaa jäsenmaita suoraan, eikä asetuksen 14 artiklan 4 kohdan sääntely ole riittävää markkinavalvontaviranomaisen toimivaltuuksien käytön kannalta kansallisesti. Osa artiklan vähimmäistoimivaltuuksista sisältyy jo voimassa olevaan markkinavalvontalain sääntelyyn ja osa edellyttää muutoksia tai lisäyksiä markkinavalvontalakiin. Artiklan 4 kohdan d ja e alakohtien toimivaltuudet, jotka koskevat tarkastuksia, sisältyvät jo markkinavalvontalain 9 §:ään, minkä lisäksi hallintolaissa (434/2003) on 39 §:ssä d alakohtaa vastaava sääntelyä siitä, milloin viranomainen voi tehdä tarkastuksia ilman ennakoilmoitusta. Artiklan 4 kohdan f alakohdassa tarkoitettu toimivaltuus käynnistää omasta aloitteesta tutkimuksia voidaan katsoa sisältyvän markkinavalvontaviranomaiselle säädettyyn valvontatehtävään, minkä lisäksi esimerkiksi markkinavalvontalain 10 §:n sääntely tukee tätä toimivaltuutta. Artiklan 4 kohdan g alakohdan toimivaltuus vaatia talouden toimijoita ryhtymään asianmukaisiin toimiin vaatimustenvastaisuustapauksien korjaamiseksi tai poistamiseksi sisältyy markkinavalvontalain 17 §:ään ja h alakohdan toimivaltuudet, jotka liittyvät erilaisiin toimenpiteisiin vaatimustenvastaisuustapauksissa, sisältyvät markkinavalvontalain 18 ja 19 §:ään. Artiklan 4 kohdan i alakohdan valtuus määrätä seuraamuksia olisi tarkoituksenmukaista jatkossakin sisällyttää sektorilakeihin, kuten nykyisessäkin sääntelyssä on toimittu. Momen sektorin osalta kyse on kuitenkin rikosoikeudellisista seuraamuksista, joita markkinavalvontaviranomaisella ei ole itsenäisesti valtuuksia määrätä. Tämän osalta on merkityksellinen markkinavalvonta-asetuksen 14 artiklan 3 kohta, joka mahdollistaa toimivaltuuksien jaon jäsenvaltioissa esimerkiksi siten, että tuomioistuin ratkaisee asian. Muiden 14 artiklan 4 kohdan toi-

Luonnos 11.3.2021

mivaltuuksien osalta on tarpeen esittää markkinavalvontalakiin täydentävää sääntelyä tai viittauksia markkinavalvonta-asetukseen ja ehdotuksia käsitellään jäljempänä tässä esityksessä luvuissa 4.1 ja 7.

Markkinavalvonta-asetuksen 15 artiklassa säädetään markkinavalvonnan kustannusten kattamisesta vaatimustenvastaisuustapauksissa. Artiklassa jätetään jäsenmaille liikkumavaraa sen suhteen, annetaanko markkinavalvontaviranomaisille oikeus periä kustannuksia ja minkä kululajien osalta. Voimassa olevassa markkinavalvontalain 10 §:ssä on säädetty kustannusten perimisestä, eikä sääntelyä ole tarpeen muuttaa.

Markkinavalvonta-asetuksen 16 artiklassa säädetään markkinavalvontatoimenpiteistä ja artiklaan sisältyy sääntelyä esimerkiksi siitä, millaisiin korjaaviin toimiin talouden toimijaa voidaan vaatia ryhtymään, mikäli tuote on omiaan vaarantamaan käyttäjien terveyden tai turvallisuuden tai jos tuote ei ole sovellettavan unionin yhdenmukaistamislainsäädännön mukainen. Asetuksen 16 artiklassa tarkoitetuista toimenpiteistä osa edellyttää, että kansallisessa lainsäädännössä on täydentävää sääntelyä soveltamisen tueksi. Markkinavalvontalain voimassa oleva sääntely sisältää jo 16 artiklaa vastaavaa sääntelyä 17–22 §:ssä sekä 24, 25 ja 28 §:ssä, joten markkinavalvontalakia ei ole tarpeen muuttaa 16 artiklan täytäntöönpanemiseksi.

Markkinavalvonta-asetuksen 16 artiklan 1 ja 2 kohtien säännöksiä täsmennetään kyseisen artiklan 3 kohdassa. Markkinavalvonta-asetuksen 16 artiklan 3 kohdan a-alakohdan toimenpiteet tuotteen saattamisesta vaatimustenmukaiseksi voidaan toteuttaa markkinavalvontalain 17 §:n sääntelyn nojalla ja asetuksen 16 artiklan 3 kohdan b-alakohdan toimenpiteet tuotteen markkinoille saataville asettamisen estämisestä voidaan toteuttaa markkinavalvontalain 18, 19 ja 21 §:n toimivaltuuksia soveltamalla. Asetuksen 16 artiklan 3 kohdan c-alakohdan toimenpide tuotteen poistamisesta markkinoilta ja palautusmenettelystä sekä varoittamisesta voidaan toteuttaa markkinavalvontalain 18, 19 ja 22 §:n toimivaltuuksien nojalla ja asetuksen 16 artiklan 3 kohdan d-alakohdan toimenpiteet tuotteen hävittämisestä voidaan määrätä markkinavalvontalain 25 §:n nojalla. Lisäksi asetuksen 16 artiklan 3 kohdan e-alakohdan toimenpiteet tuotteeseen liitettävistä varoituksista voidaan määrätä 17 ja 22 §:n perusteella, asetuksen 16 artiklan 3 kohdan f-alakohdan toimenpide ennakkoehtojen asettamisesta voidaan toteuttaa markkinavalvontalain 18 §:n toimivaltuuksia soveltamalla huomioiden samalla sektorilakien sääntely ennakkoehtoihin liittyen ja asetuksen 16 artiklan 3 kohdan g-alakohdan toimenpide tiedottamisesta voidaan toteuttaa markkinavalvontalain 22 §:n perusteella. Asetuksen 16 artiklan 5 kohdassa tarkoitettut markkinavalvontaviranomaisen varmistavat toimet voidaan toteuttaa esimerkiksi määräämällä markkinavalvontalain 24 §:n mukaisesta toimenpiteen teettämisestä taikka tehostamalla määräystä markkinavalvontalain 28 §:n mukaisella uhkasakolla tai teettämisuhalla. Asetuksen 16 artiklan 4, 6 ja 7 kohtien ei arvioida edellyttävän soveltamisen tueksi kansallista täydentävää sääntelyä.

Markkinavalvonta-asetuksen 18 artiklan muutoksenhakua ja asianosaisten kuulemista koskevan sääntelyn soveltamisen tueksi tarvittavien kansallisten säännösten voidaan katsoa sisältyvän markkinavalvontalain 29 §:n säännöksiin, minkä lisäksi hallintolain 8 luvun virheen korjaamista koskevien säännösten voidaan katsoa varmistavan asianosaisten oikeusturva tässä yhteydessä markkinavalvonta-asetuksen edellyttämällä tavalla.

Markkinavalvonta-asetuksen 19 artiklan säännösten soveltamisen tueksi tarvittava kansallinen sääntely sisältyy voimassa olevan markkinavalvontalain 16–25 §:ään. Markkinavalvonta-asetuksen 20 artiklaan sisältyy säännöksiä markkinavalvontaviranomaisten nopeasta tietojenvaihtojärjestelmästä (ns. RAPEX-järjestelmä). Voimassa olevassa markkinavalvontalaissa viitataan järjestelmää koskevien menettelyjen osalta lakiin eräiden riskin aiheuttavien tuotteiden mark-

Luonnos 11.3.2021

kinavalvontaan liittyvien tietojen ilmoittamisesta Euroopan komissiolle (1197/2009). Markkinavalvonta-asetuksen 20 artiklan sääntely on kuitenkin täsmällisempää kuin sitä edeltänyt NLF-asetuksen vastaava sääntely, minkä vuoksi voidaan arvioida, ettei 20 artiklan soveltaminen enää vaadi tuekseen kansallista täydentävää sääntelyä vaan asetuksen sääntely sellaisenaan on riittävä. Tämän vuoksi markkinavalvontalaista voidaan poistaa viittaus lakiin (1197/2009) ja korvata se informatiivisella viittauksella markkinavalvonta-asetuksen 20 artiklaan.

Ulkorajavalvontaa koskevien markkinavalvonta-asetuksen 25-28 artiklojen osalta markkinavalvontalaissa olevia viittauksia NLF-asetuksen kumottuihin ulkorajavalvontaa koskeviin artikloihin on tarpeen korvata viittauksilla markkinavalvonta-asetuksen artikloihin. Lisäksi markkinavalvontalaissa olevia Tullin toimivaltuuksia on syytä arvioida uudelleen, sillä myös unionin tullisääntely on kehittynyt, minkä myötä toimivaltuudet tulevat suoraan Tullia koskevasta yleisestä lainsäädännöstä. Arvion perusteella Tullin toimivaltuus markkinavalvontalain 9 ja 10 §:stä voidaan poistaa, mutta Tullin toimivaltuus markkinavalvontalain 8 ja 11 §:ssä on edelleen tarpeen riittävien toimintamahdollisuuksien varmistamiseksi.

Seuraamuksia koskeva sääntely markkinavalvonta-asetuksen 41 artiklassa edellyttää jäsenmaita asettamaan tehokkaita, oikeasuhtaisia ja varoittavia seuraamuksia markkinavalvonta-asetuksen velvoitteiden sekä asetuksen liitteessä II luetellun sektorisääntelyn velvoitteiden rikkomisesta. Tämä jäsenmaille asetettu velvoite edellyttää seuraamuksia koskevan sääntelyn sisällyttämistä kansalliseen lainsäädäntöön markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan soveltamisalaan kuuluvien sektorien osalta kyseisen artiklan rikkomisesta sekä niiden liitteessä II lueteltujen sektorisääntösten velvoitteiden rikkomisesta, joista ei ole vielä säädetty seuraamuksia.

Muilta osin markkinavalvonta-asetuksen säännösten ei arvioida edellyttävän kansallista täydentävää sääntelyä asetuksen soveltamisen tueksi markkinavalvontalakiin. Tarpeellisten muutosten osalta on kuitenkin huomioitava, että markkinavalvontalakiin esitettävät muutokset soveltuvat vain niiden tuotesektorien osalta, jotka kuuluvat markkinavalvontalain soveltamisalaan. Voimassa olevassa markkinavalvontalaissa soveltamisalaan sisällytettyjen tuotesektorien lisäksi tässä yhteydessä on tarkoitus lisätä markkinavalvontalain soveltamisalaan myös uusia tuotesektorikohtaisia lakeja, joita markkinavalvontalain täydentävä sääntely myös jatkossa koskisi. Samassa yhteydessä on tarve muuttaa tai kumota näissä tuotesektorikohtaisissa laeissa olevaa markkinavalvontalain kanssa päällekkäistä sääntelyä, mikäli sen katsotaan olevan jatkossa tarpeetonta markkinavalvontalain soveltamisalan laajenemisen myötä.

Perustuslaki asettaa joitain rajoitteita asetuksen täytäntöönpanolle. Tämän vuoksi esimerkiksi markkinavalvontaviranomaisen oikeutta tehdä tarkastuksia ei ole markkinavalvontalaissa ulottettu pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin voimassa olevassa sääntelyssä, eikä tähän lähtökohtaan ole tarkoitus esittää muutosta, vaikka markkinavalvonta-asetuksen mukaan tarkastuksia tulisi voida ulottaa kaikkiin tiloihin, joita talouden toimija käyttää elinkeinotoiminnassaan. Mikäli toimivaltuus tehdä tarkastuksia pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin jollain tuotesektorilla on sen erityispiirteistä johtuen tarpeen, tästä toimivaltuudesta säädetään erikseen sektorilaissa. Markkinavalvontalain 9 §:n 2 momentin mukaan markkinavalvontaviranomaisen oikeudesta ulottaa tarkastus pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin säädetään tarvittaessa erikseen 1 §:n 1 momentissa mainituissa laeissa. Toimivaltuuden suppeampi täytäntöönpano markkinavalvontalaissa perustuu perustuslain kotirauhan suojaan koskevaan sääntelyyn. Lisäksi tässä yhteydessä esitetään käytettäväksi markkinavalvonta-asetuksen 14 artiklan 3 kohdan b alakohdan liikkumavaraa seuraamusten määräämisen osalta. Markkinavalvontaviranomaisilla ei olisi toimivaltuutta määrätä rikosoikeudellisia seuraamuksia, vaan tämä kuuluisi tuomioistuinten toimivaltaan. Tähän esitykseen ei sisälly muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta sellaisia ehdotuksia sääntelyn muuttamiseksi, jotka perustuisivat

Luonnos 11.3.2021

puhtaasti kansallisiin syihin. Asetuksen minimisääntely kuitenkin ylitettäisiin verkkorajapintaan pääsyn rajoittamista koskevan pykälän yhteydessä, sillä toimivaltuus on tarkoituksenmukaista ulottaa asetuksen sääntelyä pidemmälle verkkotunnuksen merkitsemistä viranomaisen nimiin koskevan säännöksen osalta.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Markkinavalvontalain soveltamisalan tuotesääntely

Monet työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tuotelait kuuluvat jo markkinavalvontalain soveltamisalaan. Markkinavalvontalain soveltamisalalle kuuluu hissiturvallisuuslaki (1134/2016), mittauslaitelaki (707/2011), pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annettu laki (180/2015), räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta annettu laki (1139/2016), painelaitelaki (1144/2016), sähköturvallisuuslaki (1135/2016), räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annettu laki (1140/2016), kuluttajien käyttöön tarkoitetuista henkilönsuojaimista annettu laki (218/2018), kaasulaitelaki (502/2018), säteilylaki (859/2018), ilmailulaki (864/2014), aerosolien vaatimustenmukaisuudesta annettu laki (794/2020) ja ajoneuvolaki (82/2021). Tuotesääntelyä on mukautettu vuodesta 2017 lukien vaiheittain hyödyntämällä horisontaalista markkinavalvontalakia ja työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan lakien lisäksi soveltamisalaan on jo lisätty muilta hallinnonaloilta säteilylaki sekä ilmailulaki ja ajoneuvolaki.

Laki tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista

Laki tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista (1005/2008, jäljempänä *ekosuunnittelulaki*) tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009. Sillä pantiin täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/32/EY energiaa käyttävien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista sekä neuvoston direktiivien 96/57/EY ja 2000/55/EY muuttamisesta (jäljempänä *ekosuunnitteludirektiivi*). Ekologisen suunnittelun vaatimusten lisäksi ekosuunnittelulaki sisältää säännökset energiaan liittyvien tuotteiden energiamerkinnästä.

Ekosuunnittelulaki on puitelaki, jota sovelletaan energiaan liittyviin tuotteisiin (energy related products, ErP). Laki sisältää energiatehokkuutta ja energiamerkintää sekä niihin liittyvää tarkastustoimintaa koskevat säännökset. Laki ei sisällä yksittäisiä tuoteryhmiä koskevia vaatimuksia, vaan sitovat tuoteryhmäkohtaiset vaatimukset annetaan tuoteryhmäkohtaisina täytäntöönpanotoimenpiteinä. Tällainen on esimerkiksi Euroopan komission antama, tiettyä tuoteryhmää koskeva asetus. Kun tuoteryhmälle on annettu täytäntöönpanosäädös, on kyseisten tuotteiden kohdalla sovellettava ekosuunnittelulain säännöksiä.

Ekosuunnittelulaki sisältää säännökset muun muassa energiaan liittyvien tuotteiden ekologista suunnittelua koskevista vaatimuksista, energiaan liittyvien tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta, energiaan liittyvien tuotteiden energiamerkintää koskevista vaatimuksista, tarkastuslaitoksista ja valvonnasta. Lain mukaisena valvontaviranomaisen toimii Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), ja muita toimivaltaisia viranomaisia ovat työ- ja elinkeinoministeriö sekä ympäristöministeriö.

Lainsäädäntöä on pidetty pääosin toimivana, eivätkä havaitut muutostarpeet ole olleet sellaisia, että ne edellyttäisivät järjestelmän perusteellisempaa uudelleen ajattelua. Markkinavalvontasetuksen täytäntöönpano ekosuunnittelulain osalta on arvioitu tarkoituksenmukaisimmaksi to-

Luonnos 11.3.2021

teuttaa sisällyttämällä ekosuunnittelulaki horisontaalisen markkinavalvontalain soveltamisalaan. Tässä esityksessä ehdotetaan lakia muutettavaksi ainoastaan niiltä osin kuin markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpano sekä lain mukauttaminen markkinavalvontalain soveltamisalaan edellyttää.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

Laki huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista

Laki huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista (1712/2015) sisältää sääntelyn huviveneiden, vesiskoottereiden sekä niiden varusteiden ja moottoreiden vaatimustenmukaisuudesta, vaatimustenmukaisuuden arvioinnista ja sen osoittamisesta sekä tuotteiden markkinavalvonnasta. Lailla on pantu täytäntöön vuonna 2013 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/53/EU huviveneistä ja vesiskoottereista sekä direktiivin 94/25/EY kumoamisesta (jäljempänä *huvivenedirektiivi*).

Lain markkinavalvontaa koskeva sääntely poikkeaa joiltain osin yleisen markkinavalvonnan sääntelystä. Markkinavalvonnassa ensisijainen vastuu tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta on valmistajilla, maahantuojilla sekä palvelujen osalta palvelun tarjoajilla.

Huvivenelaki sisältää sen sijaan paitsi toiminnanharjoittajia myös yksityisiä maahantuojia koskevia velvollisuuksia.

Venealan yhtenä erityispiirteenä on, että yksityiset henkilöt tuovat unionin ulkopuolelta omaan käyttöönsä huviveneitä ja vesiskoottereita. Huvivenedirektiivissä ja siten myös huvivene-laissa on siksi myös yksityisiä maahantuojia koskevia velvoitteita sekä toimenpiteitä, joita markkinavalvontaviranomainen voi heille määrätä.

Toiminnanharjoittajalla tarkoitetaan huvivene-laissa valmistajaa, valtuutettua edustajaa, maahantuojaa ja jakelijaa.

Maahantuojalla tarkoitetaan Euroopan unionin jäsenvaltioon tai Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka saattaa Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen ulkopuolisesta maasta tuotavan tuotteen markkinoille;

Yksityisellä maahantuojalla tarkoitetaan sen sijaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tuo huviveneen tai vesiskootterin Euroopan unionin ulkopuolelta aikoen ottaa sen omaan käyttöönsä. Tällaisessa tilanteessa yksityisellä maahantuojalla on vastaavia velvoitteita kuin valmistajalla, jos valmistaja ei ota vastuuta siitä, että tuote on unionin lainsäädännön mukainen. Hänen tulee muun muassa varmistaa, että tuote on vaatimusten mukainen, tuotteeseen kiinnitetään CE-merkintä ja tuotteesta laaditaan tarvittavat asiakirjat. Yksityisen maahantuojan tulee käyttää näissä tehtävissä apunaan ilmoitettua laitosta.

Huvivenelaki koskee myös yksityisen henkilön omaan käyttöön rakentamaa venettä, jos se saatetaan markkinoille ennen kuin viisi vuotta on kulunut sen käyttöön ottamisesta sekä luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä silloin, kun CE-merkittyyn veneeseen tai moottoriin on tehty merkittävä muutos. Tällöin tulee suorittaa huvivene-lain mukainen vaatimustenmukaisuuden arviointi ja laadittavat vaadittavat dokumentit. Tästä säädetään lain 7 §:ssä.

Laki sähköisen viestinnän palveluista

Luonnos 11.3.2021

Radiolaitteiden vaatimustenmukaisuudesta ja markkinavalvonnasta säädetään sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 30 luvussa. Radiolaitteiden osalta toimivaltainen markkinavalvontaviranomainen on Liikenne- ja viestintävirasto. Virasto käyttää tällä hetkellä radiolaitteiden markkinavalvontaan vuositasolla noin kolme henkilötyövuotta. Vuosittain virasto tarkastaa noin 50-70 radiolaitetta. Tarkastuksia kohdennetaan sekä myymälätiloihin että verkossa tapahtuvaan laitekauppaan. Radiolaitteiden markkinavalvonta käsittää tarkastusten ohella talouden toimijoiden neuvonnan ja ohjauksen sekä viranomaisten väliseen ja EU-yhteistyöhön osallistumisen. Valvonnassa ei ole toistaiseksi ollut tarpeen määrätä sanktioita talouden toimijoille.

Radiolaitteiden markkinavalvonnan osalta esityksen tavoitteena on viedä radiolaitteiden markkinavalvontaa koskeva sääntely mahdollisimman pitkälti horisontaalisen markkinavalvontalain alle. Tavoitteena on välttää päällekkäistä sääntelyä ja sitä, että samoista EU:n markkinavalvontaa-asetuksen edellyttämistä muutoksista säädettäisiin eri sektorilaeissa. Tavoitteena on, että keskeinen markkinavalvontaa koskeva sääntely olisi jatkossa markkinavalvontalaissa, ja ainoastaan valvontaa koskevista erityistarpeista säädettäisiin sähköisen viestinnän palveluista annetussa laissa.

Laivavarustelaki

Laivavarustelaissa säädetään laivavarusteille säädetyistä vaatimuksista, valvonnasta, ilmoitettuja laitoksista, vaatimustenvastaisia laivavarusteita koskevista kielloista ja rajoituksista sekä pakkokeinoista ja seuraamuksista. Laivavarustelailta on pantu täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/90/EU laivavarusteista ja neuvoston direktiivin 96/98/EY kumoamisesta, jonka yleisenä tavoitteena on lisätä merenkulun turvallisuutta ja ehkäistä ympäristön pilaantumista tehostamalla laivavarusteita koskevan sääntelyn täytäntöönpanoa ja sitä myöten sisämarkkinoiden toimintaa laivavarusteiden vapaan liikkuvuuden kautta.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Kemikaalilaki ja laki kosmeettisista valmisteista

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston valvoma kemikaali- ja kosmetiikkalainsäädäntö perustuu Euroopan unionin sääntelyyn, jonka täytäntöönpanosta säädetään kansallisesti kemikaalilaisissa ja sen nojalla annetuissa alemman asteisissa säädöksissä sekä kosmeettisista valmisteista annetussa laissa.

EU:n kemikaali- ja kosmetiikkasäädökset ovat seuraavat:

a) kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/EY ja 2000/21/EY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1907/2006, jäljempänä *REACH-asetus*;

b) aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1272/2008, jäljempänä *CLP-asetus*;

Luonnos 11.3.2021

- c) biosidivalmisteiden asettamisesta saataville markkinoilla ja niiden käytöstä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 528/2012, jäljempänä *biosidiasetus*;
- d) pesuaineista annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 648/2004, jäljempänä *pesuaineasetus*;
- e) vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 649/2012, jäljempänä *PIC-asetus*;
- f) pysyvistä orgaanisista yhdisteistä sekä direktiivin 79/117/ETY muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 850/2004, jäljempänä *POP-asetus* ja
- g) elohopeasta ja asetuksen (EY) N:o 1102/2008 kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/852, jäljempänä *elohopea-asetus*;
- h) kosmeettisista valmisteista annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1223/2009, jäljempänä *kosmetiikka-asetus*.

Kemikaalilaisissa säädetään REACH-, CLP-, biosidi-, pesuaine-, POP-, ja elohopeasetuksen kansallisesta valvonnasta ja valvontakeinoista. Kosmeettisista valmisteista annetussa laissa säädetään vastaavasti EU:n kosmetiikka-asetuksen mukaisesta valvonnasta.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kemikaalien ja kosmetiikkavalmisteiden ns. tuotevalvonta on riskiperusteista markkinavalvontaa. Riskiperusteisuudella tarkoitetaan sitä, että valvonta kohdennetaan sellaiseen toimintaan tai sellaisiin tuotteisiin, joista voi aiheutua merkittävää terveys- tai ympäristöriskiä tilanteessa, jossa lainsäädäntöä ei noudateta. Kemikaalien ja kosmetiikkavalmisteiden markkinavalvonta toteutetaan suunnitelmallisena valvontana. Proaktiivista valvontaa ovat esimerkiksi viranomaislähtöiset valvontaprojektit, jotka usein liittyvät EU-lainsäädäntöön komissiovetoisiin tai pohjoismaisiin valvontahankkeisiin. Reaktiivinen markkinavalvonta perustuu kuluttajien, viranomaisten tai yritysten tekemiin ilmoituksiin mahdollisista lainsäädännön vastaisuuksista.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto valvoo kemikaalien ja kosmetiikkavalmisteiden turvallisuutta ja vaatimustenmukaisuutta. Kemikaaleille ja kosmeettisille valmisteille ei lähtökohtaisesti ole säädetty viranomaisen ennakkotarkastusta tai -hyväksyntää (pl. biosidit, ja REACH-asetuksen mukaiset lupa-aineet), vaan Turvallisuus- ja kemikaalivirasto valvoo pistokoemaisesti Suomessa EU-alueelle maahantuotujen ja EU-alueella valmistettujen kemikaalien ja kosmetiikkavalmisteiden vaatimuksenmukaisuutta, myyntiä ja valmistusta.

Yllä kuvatuun kemikaali- ja kosmetiikkasäätelyn valvontamenettelyjen ja keinojen siirtäminen kansalliseen markkinavalvontalakiin yhdenmukaistaa markkinavalvontaa EU:n markkinavalvonta-asetuksen soveltamisalaa kuuluvien tuotesektoreiden kesken. Markkinavalvonta-asetus ja voimassa oleva markkinavalvontalaki laajentavat kemikaalien ja kosmetiikkavalmisteiden valvonnassa käytettäviä keinoja esimerkiksi verkkokaupan valvonnan osalta. Jatkossa myös valhehenkilöllisyyden käyttäminen mahdollistetaan markkinavalvonta-asetuksen myötä. Kosmetiikkavalmisteiden valvonnan osalta uhkasakon tuomitseminen maksettavaksi myös yksinkertaistuu, koska Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi jatkossa tehdä sen itse.

Tupakkalaki

Luonnos 11.3.2021

Tupakkalaissa (549/2016) ja sen nojalla annetuissa asetuksissa säädetään useita vaatimuksia tupakkatuotteille ja vastaaville tuotteille sekä niiden vähittäismyyntipakkauksille ja myyntipäällyksille. Vaatimukset perustuvat valtaosin tupakkatuotteiden ja vastaavien tuotteiden valmistamista, esittämistapaa ja myyntiä koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä sekä direktiivin 2001/37/EY kumoamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2014/40/EU, jäljempänä *tupakkatuotedirektiivi*.

Tupakkalain mukaisia markkinavalvontaviranomaisia ovat kunnat, jotka voivat tupakkalain 96 §:n mukaan kieltää tupakkalain vastaisen toiminnan alueellaan, sekä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto, jäljempänä *Valvira*. Tupakkalain 6 §:n 1 kohdan mukaan Valvira valvoo tupakkatuotteiden, sähkösavukkeiden, täyttösäiliöiden, nikotiininesteiden, höyrystettäväksi tarkoitettujen nikotiinittomien nesteiden ja poltettavaksi tarkoitettujen kasviperäisten tuotteiden ainesosia, päästöjä, paloturvallisuutta sekä laatua ja teknisiä ominaisuuksia koskevien säännösten noudattamista ja pykälän 2 kohdan mukaan 1 kohdassa tarkoitettujen tuotteiden vähittäismyyntipakkauksia koskevien säännösten noudattamista.

Tupakkalain mukaisten tuotteiden sekä niiden vähittäismyyntipakkausten ja myyntipäällysten markkinavalvonnassa on voimassa olevan tupakkalain nojalla käytössä seuraavia valvontakeinoja ja hallintopakkeinoja: 86 §:n mukainen tarkastus- ja näytteenotto-oikeus, 87 §:n mukainen tiedonsaantioikeus, 88 §:n mukainen tietojen luovuttaminen, 89 §:n mukainen virka-apu, 96 §:n mukainen kunnan oikeus kieltää tupakkalain vastainen toiminta alueellaan, 97 §:n mukainen vähittäismyyntiluvan peruuttaminen, 100 §:n mukainen myyntikielto, 100 a §:n mukainen vaatimus turvaominaisuuden korvaamisesta tai muuttamisesta, 101 §:n mukainen markkinoilta poistaminen, 102 §:n mukainen väliaikainen kieltäminen, 103 §:n mukainen oikaisu sekä 105 §:n mukainen uhkasakko ja teettämisuhka.

Tupakkalaissa on markkinavalvontaan soveltuvaa sääntelyä, joka on päällekkäistä markkinavalvontalain kanssa. Toisaalta tupakkalaissa tarkoitettujen tuotteiden sekä niiden vähittäismyyntipakkausten ja myyntipäällysten markkinavalvontaan liittyy myös erityispiirteitä, joiden osalta sääntely poikkeaa markkinavalvontalain sääntelystä.

Ympäristöministeriön hallinnonala

Laki vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa

Ympäristöministeriön hallinnonalalta tässä esityksessä esitetään muutoksia lakiin vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa (387/2013, jäljempänä *RoHS-laki*). Lailla on toimeenpantu vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/65/EU (jäljempänä *RoHS-direktiivi*). Säädos kuuluu markkinavalvonta-asetuksen soveltamisalaan. RoHS-laki olisi tarkoituksenmukaista liittää tähän markkinavalvontalain muuttamista koskevaan hallituksen esitykseen, sillä RoHS-lain muutoksilla ei ole vaikutuksia julkiseen talouteen. Ympäristöministeriöstä valmistellaan erillinen hallituksen esitys ympäristönsuojelulakiin ja jätelakiin liittyvien tuoteryhmien sekä EU-ympäristömerkittyjen tuotteiden osalta, koska niihin tehtävillä muutoksilla olisi vaikutuksia julkiseen talouteen. Säädöksen mukaisia tuotteita, sähkö- ja elektroniikkalaitteita niiden sisältämien vaarallisten aineiden näkökulmasta, on markkinavalvottu RoHS-direktiivistä tulevien velvoitteiden mukaisesti. RoHS-lain mukaan edellytetään muun muassa, että sähkö- ja elektroniikkalaitteet ovat vaatimusten mukaisia, niissä olevat merkinnät ovat sääntelyn mukaisia ja että valmistajat, maahantuojat, jakelijat ja muut relevantit toimijat toimivat sääntelyn edellytysten mukaisesti tuotteiden markkinoille saattamisen ja niiden markkinoilla olon näkökulmasta.

RoHS –lain nykyiset markkinavalvontavaltuudet vastaavat pitkälti markkinavalvonta-asetuksen markkinavalvontavaltuuksia. Markkinavalvontalaki on horisontaali markkinavalvonnan yleis-säädös, joten olisi tarkoituksenmukaista, että myös sähkö- ja elektroniikkalaitteiden markkinavalvonta niiden sisältämien vaarallisten aineiden näkökulmasta hoidettaisiin eri tuoteryhmille yhteisten markkinavalvontasäännösten mukaisesti.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Tällä esityksellä ehdotetaan laajennettavan markkinavalvontalain soveltamisalaa lisäämällä soveltamisalaan kahdeksan tuotelakia sekä säädettävän tarpeellisista toimivaltuuksista valvontaviranomaisille markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanemiseksi ja asetuksen soveltamisen tueksi. Lisäksi ehdotetaan markkinavalvontaan liittyviä tarpeellisia muutoksia tuotelakeihin. Muutokset olisivat osittain lakitekniisiä ja liittyisivät siihen, että ko. tuotesektorilla markkinavalvonnassa sovellettaisiin jatkossa markkinavalvontalakia ja kumottaisiin päällekkäinen tarpeeton sääntely sektorilaisista. Lisäksi säädettäisiin muista sektorikohtaisista erityistarpeista markkinavalvonnassa, jotka olisivat esimerkiksi sektorikohtaisessa EU-tuotesäädöksistä johtuvista syistä tarpeellisia mutta joista ei säädetä horisontaalisessa lainsäädännössä. Lisäksi ehdotetaan eräitä muutoksia tuotelakeihin, jotka kuuluvat jo nykyisin markkinavalvontalain soveltamisalaan. Lain keskeisiin periaatteisiin ei tässä yhteydessä esitetä muutoksia.

Markkinavalvontalain nojalla markkinavalvontaviranomainen valvoisi pistokokeenluonteisesti ja riskiperusteisesti markkinavalvontalain soveltamisalaan kuuluvien sektorilakien soveltamisaloihin kuuluvien tuotteiden vaatimustenmukaisuutta. Markkinavalvonta ei ole ennakkollista, eikä kattavaa täysvalvontaa. Markkinavalvontaviranomaisen selvittäessä tuotteen vaatimustenmukaisuutta soveltuvan sektorilain nojalla tuotteen testaaminen viranomaisen toimesta kattaisi tällöinkin usein vain jotkut valitut tuotteen ominaisuudet tai tietyt asiat esimerkiksi tuotetta koskevat asiakirjat ja tuotteen testaus voitaisiin keskeyttää, kun tuotetta tutkittaessa havaitaan ensimmäinen vakava puute. Näin käytettäisiin markkinavalvontaviranomaisen käytettävissä olevat resurssit mahdollisimman tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti. Vastuu tuotteen vaatimustenmukaisuudesta on talouden toimijalla.

Markkinavalvonta-asetuksen tueksi tarvittava kansallinen täydentävä sääntely olisi jatkossa markkinavalvontalaissa niiden tuotesektorien osalta, joihin markkinavalvontalakia sovelletaan. Seuraamuksia koskeva sääntely sekä tuotesektoreiden erityispiirteisiin perustuva markkinavalvontaa koskeva, mutta markkinavalvontalaista poikkeava sääntely olisi kuitenkin jatkossakin nykytilaa vastaavasti sektorilaeissa. Seuraamuksia koskeva sääntely on tarpeen sisällyttää sektorilakeihin, sillä seuraamuksia koskevaa sääntelyä ei tulisi lähtökohtaisesti sisällyttää eri lakiin niiden velvoitteiden kanssa, joiden rikkomisesta seuraamus on säädetty.

Markkinavalvontalain määritelmiä koskevaan 2 §:ään esitetään erityisesti markkinavalvonta-asetuksesta johtuvia teknisiä muutoksia, minkä lisäksi pykälään ehdotetaan lisättävän uusi verkkorajapinnan määritelmä, joka on tarpeen ehdotettua uutta 22 a §:ää sekä 8 §:n ehdotettua uutta 2 momenttia varten. Voimassa olevan markkinavalvontalain 3 § ehdotetaan kumottavan tässä yhteydessä. Pykälässä säädetään lain säännösten noudattamista koskevan valvonnan ylimmän ohjauksen kuuluvan työ- ja elinkeinoministeriölle. Markkinavalvontalain soveltamisalan laajentuessa koskemaan kattavammin myös muiden hallinnonalojen tuotesektoreiden valvontaa, ei säännös työ- ja elinkeinoministeriön ohjausvastuusta ole enää jatkossa tarkoituksenmukainen.

Valvontaviranomaisia koskevaan 4 §:ään esitetään lisättävän uusia valvontaviranomaisia sekä lisäyksiä pykälässä jo mainittujen viranomaisten valvontavastuisiin. Nämä muutokset ovat tarpeen markkinavalvontalain soveltamisalan laajentuessa, jotta kunkin tuotesektorin valvontaviranomaisilla on käytettävissään laissa säädetty toimivaltuudet. Useisiin markkinavalvontalain pykäliin ehdotetaan lisäksi lisättävän informatiivinen viittaus markkinavalvonta-asetukseen, jotta voidaan varmistaa asetuksen tiettyjen säännösten ja kansallisen lainsäädännön mahdollisimman tehokas soveltaminen rinnakkain.

Markkinavalvontalakiin ehdotetaan lisäksi säännöksiä uusista toimivaltuuksista, jotka jäsenvaltioiden tulee siirtää markkinavalvontaviranomaisille markkinavalvonta-asetuksen 14 artiklan 4 kohdan k alakohdan mukaan. Markkinavalvontalain 8 §:ään ehdotetaan lisättävän uusi 2 momentti, joka koskisi markkinavalvontaviranomaisen toimivaltuutta saada talouden toimijalta sellaiset valvontaa varten välttämättömät tiedot, jotka tarvitaan verkkorajapintojen omistajien varmentamiseen. Lisäksi markkinavalvontalakiin ehdotetaan uutta 10 a §:ää, joka koskisi markkinavalvontaviranomaisen oikeutta hankkia tuotteita tutkittavaksi valehenkilöllisyyttä käyttäen sekä uutta 22 a §:ää, joka koskisi markkinavalvontaviranomaisen toimivaltuuksia verkkorajapinnan kautta saatavilla olevien vaarallisten tuotteiden aiheuttamiin riskeihin puuttumisesta.

Markkinavalvontalain 27 §:stä ehdotetaan lisäksi poistettavan viittaus eräiden riskin aiheuttavien tuotteiden markkinavalvontaan liittyvien tietojen ilmoittamisesta Euroopan komissiolle annettuun lakiin (1197/2009) ja korvattavan se informatiivisella viittauksella markkinavalvonta-asetuksen 20 artiklaan. Markkinavalvonta-asetuksen 20 artiklan sääntely on täsmällisempää kuin sitä edeltänyt NLF-asetuksen vastaava sääntely, minkä vuoksi voidaan arvioida, ettei 20 artiklan soveltaminen enää vaadi tuekseen kansallista täydentävää sääntelyä vaan asetuksen sääntely sellaisenaan on riittävää.

Ne markkinavalvonta-asetuksen säännökset, jotka edellyttävät soveltamisen tueksi täydentävää kansallista sääntelyä, jättävät pääosin jäsenvaltioille jonkin verran liikkumavaraa täytäntöönpanossa. Markkinavalvonta-asetuksen 14 artiklan 4 kohdassa luetellut toimivaltuudet ovat minimisääntelyä ja jäsenvaltioiden tulee siirtää markkinavalvontaviranomaisille vähintään mainitussa kohdassa luetellut toimivaltuudet. Useiden toimivaltuuksien osalta markkinavalvontalain voimassa olevan sääntelyn voidaan arvioida jo kattavan kyseisen kohdan vähimmäistoimivaltuudet. Markkinavalvontalakiin ehdotettavien täysin uusien toimivaltuuksien osalta on pääosin tarkoitus pitäytyä markkinavalvonta-asetuksessa säädettyssä vähimmäistasossa. Poikkeuksena on markkinavalvontalain 22 a §:ssä ehdotettu mahdollisuus määrätä verkkotunnus merkittäväksi viranomaisen nimiin. Kyseinen toimivaltuus on viimesijainen ja sitä voidaan käyttää ainoastaan vakavan riskin poistamiseksi, mikäli muut pykälässä ehdotetut keinot eivät ole olleet tehokkaita. Verkkotunnuksen merkitseminen viranomaisen nimiin ehkäisisi tilanteita, joissa verkkotunnus poistetaan käytöstä, mutta myöhemmin sama toimija ottaisi saman verkkotunnuksen uudelleen käyttöön ja jatkaisi aiempaa toimintaansa. Kun verkkotunnus on merkitty viranomaisen nimiin, muu toimija ei voi hankkia tunnusta itselleen.

Myös markkinavalvonta-asetuksen 15 artiklan kustannusten kattamista ja 16 artiklan markkinavalvontatoimenpiteitä koskevat säännökset jättävät jäsenvaltioille liikkumavaraa. Näiden osalta liikkumavaraa ehdotetaan markkinavalvontalain yhteydessä käytettävän siten, että pitäydyttäisiin voimassa olevan markkinavalvontalain sääntelyssä. Lisäksi seuraamuksia koskevan sääntelyn osalta markkinavalvonta-asetuksen 41 artikla jättää jäsenvaltioille liikkumavaraa seuraamuksista säättämisessä. Tältä osin pitäydyttäisiin markkinavalvontalain soveltamisalaan kuuluvilla tuotesektoreilla myös pääosin voimassa olevassa seuraamussääntelyssä. Seuraamuksia koskeva sääntely sisältyy markkinavalvontalain sijaan sektorilakeihin, eikä seuraamuksia koskevaa sääntelyä ole tarkoitus täysin yhdenmukaistaa sektorien välillä. Tämä johtuu siitä, että esimerkiksi kriminalisointien oikeasuhtaisuus ja tarpeellisuus tulee harkita kullakin sektorilla

Luonnos 11.3.2021

erikseen. Riittävä peruste kriminalisoinnille ei ole yhdenmukaisuus muiden tuotesektorien kanssa, vaan sääntelyssä on käytettävä tapauskohtaista harkintaa. Joiltain osin tässä yhteydessä on tarpeen tehdä muutoksia seuraamuksia koskevaan sääntelyyn markkinavalvonta-asetuksen johdosta. Erityisesti markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklassa talouden toimijoille asetettujen velvoitteiden rikkomisen seuraamuksista säätäminen aiheuttaa muutostarpeita voimassa olevaan seuraamussääntelyyn niillä sektoreilla, joilla markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklaa sovelletaan.

Esityksessä ehdotetaan muutoksia myös lakiin eräiden riskin aiheuttavien tuotteiden markkinavalvontaan liittyvien tietojen ilmoittamisesta Euroopan komissiolle. Lakiin ehdotettavat muutokset ovat tarpeen erityisesti markkinavalvonta-asetuksen 20 ja 34 artiklan kanssa päällekkäisen sääntelyn kumoamiseksi kansallisesta laista. Markkinavalvonta-asetuksen 20 ja 34 artiklan arvioidaan olevan siinä määrin täsmälliset, ettei niiden soveltamisen tueksi pääosin tarvita enää jatkossa kansallista sääntelyä markkinavalvonta-asetuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden osalta.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Markkinavalvontalain soveltamisalan tuotesääntely

Esityksessä ehdotetaan pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annettuun lakiin, räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta annettuun lakiin, painelaitelakiin, sähköturvallisuuslakiin, räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annettuun lakiin sekä kuluttajien käyttöön tarkoitetuista henkilönsuojaimista annettuun lakiin lisättävän seuraamussääntelyä markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklassa säädettyjen talouden toimijan velvollisuuksien rikkomisesta ja korjattavan laeissa olevat viittaukset NLF-asetukseen viittauksilla markkinavalvonta-asetuksen vastaavaan sääntelyyn. Lisäksi vastaavat viittaukset ehdotetaan korjattavaksi hissiturvallisuuslaista. Lisäksi ajantasaistettaisiin tässä yhteydessä muutoksenhakua koskevia säännöksiä tietyillä tuotesektoreilla.

Laki tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista

Esityksessä ehdotetaan ekosuunnittelulakia muutettavaksi EU:n markkinavalvonta-asetuksen johdosta. Käytännössä tämä tapahtuisi lain seuraamuksia koskevan säännöksen täydentämistä asetuksen edellyttämällä tavalla sekä lisäämällä laki markkinavalvontalain soveltamisalaan.

Liikenne ja viestintäministeriön hallinnonala

Laki sähköisen viestinnän palveluista

Radiolaitteiden markkinavalvonnan osalta esityksessä ehdotetaan, että radiolaitteiden markkinavalvontaa koskeva sääntely siirrettäisiin sähköisen viestinnän palveluista annetusta laista markkinavalvontalain soveltamisalan piiriin. Markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpano on arvioitu tarkoituksenmukaisimmaksi toteuttaa hyödyntämällä horisontaalista markkinavalvontalakia. Esityksessä ehdotetaan, että sähköisen viestinnän palveluista annetusta laista kumotaan sellaiset säännökset, joiden sisällöstä säädetään jatkossa kattavasti markkinavalvontalaissa. Lisäksi esityksessä ehdotetaan sähköisen viestinnän palveluista annettuun lakiin lisättävän seuraamussääntelyä markkinavalvonta-asetuksessa säädettyjen talouden toimijan velvollisuuksien rikkomisesta.

Laki huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista

Esityksessä ehdotetaan, että huviveneiden markkinavalvontaa koskeva sääntely siirrettäisiin huvivenealaista markkinavalvontalain soveltamisalan piiriin. Markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpano on arvioitu tarkoituksenmukaisimmaksi toteuttaa hyödyntämällä horisontaalista markkinavalvontalakia. Esityksessä ehdotetaan, että huvivenealaista kumotaan sellaiset säännökset, joiden sisällöstä säädetään jatkossa kattavasti markkinavalvontalaissa. Huvivenealaan ehdotetaan kuitenkin jätettävän säännöksiä sellaisiin erityispiirteisiin liittyen, joista ei säädetä markkinavalvontalaissa. Yksityisen maahantuojan omaan käyttöön tuoman huviveneen valvonta on tällainen erityispiirre, jonka osalta sääntelyä ehdotetaan jätettäväksi huvivenealaan. Lisäksi esitetään markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan velvoitteiden rikkomisen johdosta tarpeelliset seuraamussäännökset.

Laivarustelaki

Esityksessä ehdotetaan, että laivarustelaki lisättäisiin markkinavalvontalain soveltamisalaan. Markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpano on arvioitu tarkoituksenmukaisimmaksi toteuttaa hyödyntämällä horisontaalista markkinavalvontalakia. Tällöin laivarustelain tarkoittamien tuotteiden markkinavalvontaan sovellettaisiin jatkossa markkinavalvontalakia. Esityksessä ehdotetaan, että laivarustelaista kumotaan sellaiset säännökset, joiden sisällöstä säädetään jatkossa kattavasti markkinavalvontalaissa.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Kemikaalilaki ja laki kosmeettisista valmisteista

Markkinavalvonnan yhdenmukaistamiseksi on tarpeen kumota kemikaalialaista sekä kosmeettisista valmisteista annetusta laista markkinavalvontalain kanssa päällekkäinen sääntely. Kemikaalilain 7 luku sovellettaisiin jatkossa muuhun valvontaan kuin kemikaalien markkinavalvontaan lukuun ottamatta sen 45 ja 45 b §:ää sekä 45 c §:n 3 momenttia. Muulla valvonnalla kuin markkinavalvonnalla tarkoitetaan esim. kemikaalien käyttöön liittyvää valvontaa. Mainittuihin lakeihin jätettäisiin ainoastaan sellaiset pykälät, joiden sääntelyä markkinavalvontalaki ei kata. Lisäksi eräisiin pykäliin olisi tarpeen tehdä teknisluonteisia päivityksiä johtuen ensisijaisesti markkinavalvonta-asetuksen uudistamisesta.

Tupakkalaki

Tupakkalakiä muutettaisiin poistamalla siitä sääntely, joka on päällekkäistä markkinavalvontalain sääntelyn kanssa. Lisäksi tupakkalaissa täsmennettäisiin tiettyjen valvontakeinojen osalta, että ne eivät koske markkinavalvontaa.

Tietyiltä osin tupakkalakiin jätettäisiin kuitenkin markkinavalvontaa koskevaa erityissääntelyä. Tupakkalain 89 §:ssä säädetty virka-apu koskisi jatkossakin myös markkinavalvontaa, sillä markkinavalvontalain 15 §:ssä säädetään vain poliisin antamasta virka-avusta mutta tupakkalain mukaisessa markkinavalvonnassa saattaa olla tarpeen saada virka-apua myös esimerkiksi Tullilta. Tupakkalain 89 § mahdollistaa virka-avun saamisen muiltakin viranomaisilta kuin poliisilta, mutta markkinavalvontalain 15 § ei.

Tupakkalain 106 ja 107 § koskisivat jatkossakin muutoksenhakua myös markkinavalvontaan liittyviin päätöksiin. Tupakkalain 106 §:n 3 momentissa säädetään Valviran valitusoikeudesta korkeimpaan hallinto-oikeuteen tietyissä markkinavalvonta-asioissa, ja tämä erityissääntely on tarpeen säilyttää. Lisäksi tupakkalain 107 §:n mukaan tietyissä markkinavalvonta-asioissa muutoksenhaku tapahtuu saattamalla asia hakemuksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Tämä

markkinaoikeudellisia asioita koskeva muutoksenhakusäntely on tarpeen jättää tupakkalaissa voimaan, sillä markkinavalvontalaissa säädetään muutoksenhausta vain hallinto-oikeuteen. Tähän liittyen voimaan jätettäisiin myös tupakkalain 105 §:n 2 momentti, jonka mukaan markkinaoikeudellisissa asioissa uhkasakon tuomitsee ja teettämisuhan täytäntöönpanosta päättää markkinaoikeus.

Ympäristöministeriön hallinnonala

Laki vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa

RoHS-laki lisittäisiin markkinavalvontalain soveltamisalaan, jolloin uusina toimivaltuuksina markkinavalvontaviranomaiselle tulisi mahdollisuus käyttää valehenkilöllisyyttä sekä puuttua tuotteen verkkorajapinnassa oleviin puutteisiin markkinavalvonnan näkökulmasta. Koska muut markkinavalvontaa koskevat toimivaltuudet markkinavalvontalaissa vastaavat pitkälti RoHS-laissa olevia toimivaltuuksia, kumottaisiin RoHS-lain päällekkäiset säännökset, ja jatkossa RoHS-lain tuotteiden markkinavalvonnassa sovellettaisiin markkinavalvontalain säännöksiä sekä markkinavalvonta-asetuksen velvoitteita. Lisäksi RoHS-lakiin lisittäisiin uusi rangaistus-säännös 28 a §.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

4.2.1. Taloudelliset vaikutukset ja vaikutukset yritysten toimintaan

Suomessa markkinavalvonta on jo nykyään hyvällä tasolla, ja uusi markkinavalvonta-asetus vaikuttaa ennen kaikkea kolmansista maista ja verkkokaupan välityksellä markkinoitujen tuotteiden markkinavalvontaan. Suurin osa uudesta sääntelystä koskee markkinavalvontaviranomaisten toimivaltuuksia ja velvollisuuksia, joten vaikutukset muuhun kuin viranomaistoimintaan ovat rajalliset. Myös tämä esitys sisältää näin ollen pääosin muihin kuin yrityksiin suoraan kohdistuvia vaikutuksia, mutta valvontaviranomaisten toimivaltuuksia koskevilla säännöksillä arvioidaan olevan joitain välillisiä vaikutuksia myös talouden toimijoihin. Markkinavalvonta-asetuksessa ja markkinavalvontalaissa talouden toimijalla tarkoitetaan tuotekohtaisesta sektorisääntelystä riippuen yleensä tuotteen valmistajaa, maahantuojaa, jakelijaa sekä huolintapalvelujen tarjoajaa. Kyseessä on hyvin heterogeeninen joukko, sillä markkinavalvontalain soveltamisalaan kuuluu useita eri tuotesektoreita. Kaiken kaikkiaan ehdotetut muutokset huomioiden markkinavalvontalain vaikutuspiirissä on kymmeniä tuhansia talouden toimijoita.

Voimassa oleva markkinavalvontalaki koskee mm. seuraavia tuoteryhmiä: hissit, mittauslaitteet, pyrotekniset laitteet, räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettävät laitteet ja järjestelmät, painelaitteet, sähkö- ja elektroniikkalaitteet, siviilikäyttöön tarkoitettut räjähteet, kuluttajien käyttöön tarkoitettut henkilönsuojaimet, kaasulaitteet, tuotteet, joiden osalta on huomioitava säteilyturvallisuus, aerosolit, ilma-alukset, sekä tekstiilit ja jalkineet. Tässä esityksessä ehdotetun mukaisesti soveltamisala laajenisi kattamaan myös seuraavat tuoteryhmät: huviveneet, radiolaitteet, laivavarusteet, energiaan liittyvät tuotteet, sähkö- ja elektroniikkalaitteet, joissa on vaarallisia aineita, kemikaalit, kosmeettiset valmisteet ja tupakkatuotteet. Koska täytäntöönpanoa tehdään vaiheittain, markkinavalvontalain kattamat tuoteryhmät tulevat edelleen laajenemaan, kun tämän esityksen ulkopuolella ehdotettavat muutokset tulevat voimaan.

Markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklassa säädettyjen talouden toimijoiden velvollisuuksien täytäntöönpanosta aiheutuu tarve muuttaa nykyisiä menettelyjä pääasiassa EU-alueen ulkopuolelle sijoittautuneille toimijoille, joilla ei ole artiklassa tarkoitettua vastuutahoa EU-alueella. Artiklassa asetetaan EU-alueelle saattamisen edellytykseksi tiettyjen tuoteryhmien osalta se, että

niille on nimetty EU-alueelle sijoittautunut talouden toimija, joka vastaa tietyistä tuotteen vaatimustenmukaisuuden varmistamiseen ja osoittamiseen liittyvistä tehtävistä. Markkinavalvonta-asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa EU-säädöksissä ja niiden kansallisissa täytäntöönpanosäädöksissä on kuitenkin jo säädetty talouden toimijoiden velvoitteista vastaavasti. Suomeen sijoittautuneiden talouden toimijoiden sääntelykustannusten ei siten arvioida tältä osin kasvavan eikä esityksessä ehdoteta lisättävän uusia velvoitteita talouden toimijoille. Asetuksen 4 artiklan rikkomisesta aiheutuvista seuraamuksista sen sijaan ehdotetaan säädettävän erikseen niillä sektoreilla, joilla artikla soveltuu. Talouden toimijoille 4 artiklassa asetetuilla velvollisuuksilla voidaan arvioida olevan myös positiivisia vaikutuksia, sillä ne tasapuolistavat kilpailunedellytyksiä Suomeen ja EU-alueen ulkopuolelle sijoittautuneiden toimijoiden välillä, kun samat vaatimustenmukaisuuden osoittamista koskevat velvollisuudet pätevät molempiin markkinavalvonta-asetuksen soveltuessa.

Niille talouden toimijoille, joiden toimialaa koskeva sektorisääntely lisätään uutena markkinavalvontalain soveltamisalaan, aiheutuneen joitain muutokseen perehtymisen edellyttämiä ajallisia sopeutumiskustannuksia, kun kyseistä tuoteryhmää koskeva markkinavalvontasääntely siirtyy sektorilaista yleislakiin. Muita sopeutumiskuluja ei arvioida syntyvän, sillä sektorilakien valvontasääntely on pitkälti markkinavalvontalain sääntelyä vastaavaa siltä osin kuin se siirretään markkinavalvontalakiin. Siltä osin kuin kyseessä olevalla sektorilla on erityispiirteitä, sääntely pysyy sektorilaissa. Talouden toimijoihin ei kohdistu ehdotettujen muutosten myötä uusia vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen liittyviä velvollisuuksia, koska ne sisältyvät sektorilakeihin. Talouden toimijoiden on kuitenkin ryhdyttävä markkinavalvontaviranomaisten edellyttämiin toimiin vaatimustenvastaisuustilanteissa. Myös markkinavalvontalain soveltamisalaan lisättäväksi ehdotetut sektorit ovat olleet markkinavalvonnan piirissä sektorisääntelyn nojalla, joten uusia välillisiä vaikutuksia aiheutuu lähinnä ehdotettujen uusien toimivaltuuksien käytöstä.

Markkinavalvonta-asetuksen 14 artiklan 4 kohdassa säädetään markkinavalvontaviranomaisten vähimmäistoimivaltuuksista, joiden toimeenpanemiseksi ehdotetaan sääntelyä markkinavalvontalakiin. Tässä esityksessä markkinavalvontalakiin ehdotetaan lisättäväksi kahta uutta toimivaltuutta: oikeutta hankkia tuotteita valehenkilöllisyyttä käyttäen (ehdotettu 10 a §) ja oikeutta rajoittaa verkkorajapintaan pääsyä (ehdotettu 22 a §). Valehenkilöllisyyden käyttöä koskevalla toimivaltuudella ei arvioida olevan huomattavia yritysvaikutuksia, sillä tuotteet tulee edelleen hankkia normaalia maksua vastaan ja valvonnasta aiheutuneet kulut voidaan periä ainoastaan, jos tuote todetaan merkittävällä tavalla vaatimustenvastaiseksi. Verkkorajapintaan kohdistettujen määräyksien toimeenpano voi sen sijaan paitsi aiheuttaa itsessään kuluja, myös johtaa välillisiin ansionmenetyksiin sekä palveluntarjoajalle että tuotteesta vastaavalle talouden toimijalle joko mainehaitan vuoksi tai siksi, että pääsy verkkorajapintaan tai sen osaan on rajattu. Tästä syystä toimivaltuutta voidaan käyttää ainoastaan viimesijaisesti tilanteissa, joissa tuotteen on katsottu aiheuttavan vakavan riskin. Samoin määräys on ensi sijassa kohdistettava vain siihen verkkorajapinnan osaan, jonka välityksellä kyseisiä tuotteita markkinoidaan. Tämä on tärkeää myös sen huomioimiseksi, ettei palveluntarjoaja, johon määräys kohdistuu, ole välttämättä vastuussa tuotteen vaatimustenvastaisuudesta.

Markkinavalvonta-asetuksen 15 artikla mahdollistaa kustannusten perimisen kaikista vaatimustenvastaisuustapausten käsittelystä aiheutuneista markkinavalvontakustannuksista. Esityksessä kuitenkin ehdotetaan voimassa olevan markkinavalvontalain sääntelyssä pitäytymistä tältä osin, eli markkinavalvontaviranomainen voi velvoittaa talouden toimijan korvaamaan ainoastaan tuotteen hankinnasta, testauksesta ja tutkimuksesta aiheutuneet kustannukset tilanteissa, joissa tuote osoittautuu merkittävällä tavalla vaatimustenvastaiseksi. Näihin kustannuksiin sisältyvät myös kuljetus-, hävitys- ja säilytyskustannukset. Näin ollen sääntelyn nykytila säilyy niiden tuoteryhmien osalta, jotka kuuluvat voimassa olevan markkinavalvontalain soveltamisalaan.

Kustannusten perimistä koskeva sääntely muuttuu sen sijaan joidenkin niiden sektorien osalta, joita ehdotetaan lisättäväksi markkinavalvontalain soveltamisalaan. Keskeisin muutos on se, että tietyillä sektoreilla vaatimustenvastaisuuden merkittävyys ei ole ollut kustannusten perimisen edellytys, joten merkittävyyskynnyksen nostamisen myötä viranomaistoimien oikeasuhtaisuuden vaatimus toteutuu yhdenmukaisemmin eri sektorien kesken (PeVL 36/2016 vp). Kysymys on tilanteista, joissa määrätään tai tullaan määräämään esimerkiksi tuotetta koskeva kieltö, markkinoilta poisto tai palautusmenettely, jollei yritys ryhdy markkinavalvontaviranomaisen edellyttämiin toimenpiteisiin vapaaehtoisesti. Niissäkin tilanteissa, joissa edellytykset tuotteen merkittävästä vaatimustenvastaisuudesta täyttyvät, mutta talouden toimija tekee viranomaisen edellyttämät toimet vapaaehtoisesti, voi olla perusteltua, että viranomaisen laskuttaa tuotteen testaus-, tutkimus- ja hankintakulut talouden toimijalta (TaVM 19/2016 vp).

Markkinavalvonta-asetuksen 41 artikla velvoittaa säätämään asetuksen ja sen liitteessä II luetellun unionin yhdenmukaistamislainsäädännön rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista kansallisesti. Nykyisessä markkinavalvontalaissa ei säädetä seuraamuksista, vaan ainoastaan uhkasakosta ja teettämisuhasta. Sen sijaan sektorilaeissa on säädetty mahdollisista taloudellisista ja rikosoikeudellisista seuraamuksista. Markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan rikkomisesta aiheutuvat seuraamukset ehdotetaan lisättäväksi niihin sektorilakeihin, joilla on täytäntöönpanu 4 artiklan 5 kohdassa luetellut säädökset. Lisäksi RoHS-lakiin lisättäisiin uusi rangaistussäännös 28 a §. Tällä voidaan arvioida olevan välillisiä taloudellisia vaikutuksia niille talouden toimijoille, jotka eivät noudata soveltuva sääntelyä. Yleisesti ottaen kansallisen markkinavalvontasääntelyn yhdenmukaistaminen ja markkinavalvontaviranomaisten välisen yhteistyön sekä toimivaltuuksien tehostaminen kuitenkin parantavat markkinavalvonnan laatua Suomessa. Sääntelyn selkeys ja tehokas toimeenpano voi vähentää vaatimustenvastaisuustilanteita ja sitä kautta mahdollisesti ehkäisee vaatimustenvastaisuustilanteista syntyviä kustannuksia. Yhdenmukaistetun sääntelyn voidaan myös jossain määrin arvioida keventävän yrityksille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa sekä edistävän oikeusvarmuutta. Lisäksi markkinavalvontaviranomaisten ehdotettu uusi verkkorajapintaa koskeva toimivaltuus tehostaa verkon välityksellä myytävien tuotteiden valvontaa, mikä tasapuolistaa kilpailunedellytyksiä verkkoympäristössä.

Ne markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanosta johtuvat markkinavalvontalain muutokset, joilla on arvioitu olevan budjettivaikutuksia erityisesti työ- ja elinkeinoministeriön hallinnon-alalla, on esitetty eduskunnalle erikseen (HE 154/2020 vp). On kuitenkin tiettyjä sektorilakeja, joihin edellytyksistä muutoksista voi seurata budjettivaikutuksia johtuen tarpeesta joko nimetä uusi markkinavalvontaviranomainen tai laajentaa jo olemassa olevien viranomaisten toimivaltuuksia merkittävästi. Siltä osin kuin näistä muutoksista on arvioitu seuraavan lisäresurssitarve, kyseistä sektoria koskeva muutos esitetään erillisellä hallituksen esityksellä. Vaikutusten voidaan arvioida olevan kokonaisuudessaan positiivisia markkinavalvontamenettelyjen yhdenmukaistamisesta aiheutuvien tehokkuusetujen, yleisten etujen suojaamisen, sekä käytännön työn helpottumisen vuoksi.

4.2.2. Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Voimassa olevan markkinavalvontalain markkinavalvontaviranomaisten toimivaltuudet ovat pitkälti markkinavalvonta-asetuksessa säädettyjä toimivaltuuksia vastaavat. Markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanemiseksi ehdotetaan kuitenkin säädettävän kahdesta täysin uudesta toimivaltuudesta, eli oikeudesta hankkia tuotteita valehenkilöllisyyttä käyttäen sekä oikeudesta rajoittaa verkkorajapintaan pääsyä. Uudet toimivaltuudet helpottavat valvontaviranomaisten työtä sekä antavat tarkoituksenmukaisemmat ja laajemmat keinot vaatimustenvastaisuustilanteisiin puuttumiseen myös verkossa. Uusien toimivaltuuksien käyttöönoton ei ole arvioitu aiheuttavan merkittäviä lisäresurssitarpeita, mutta niiden käyttöönotto edellyttäne erityisesti alkuvaiheessa henkilökunnan perehdyttämistä (vastaavasti HE 54/2019, s. 36).

Luonnos 11.3.2021

Markkinavalvonta-asetus jättää liikkumavaraa sen suhteen, käyttääkö verkkorajapintaan pääsyn rajoittamista koskevaa toimivaltuutta viranomaisen vai esimerkiksi tuomioistuimien. Nopean reagointimahdollisuuden ja valvontatoimien tehokkuuden varmistamiseksi esityksessä ehdotetaan, että markkinavalvontaviranomainen päättää toimivaltuuden käytöstä. Tämä on luonteva ratkaisu myös siinä mielessä, että kaikki markkinavalvonnan tehtävät pysyvät markkinavalvontaviranomaisilla.

Markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanon myötä markkinavalvontalain soveltamisalaan lisätään uusia tuotesektoreita ja samalla markkinavalvontasääntelyä yhdenmukaistetaan myös kansallisella tasolla. Sen sijaan, että markkinavalvonta-asetus pantaisiin täytäntöön sen soveltamisalaan kuuluvien asetusten tai direktiivien kansallisissa täytäntöönpanosäädöksissä erikseen, sääntely kootaan keskitetysti markkinavalvontalakiin niin pitkälti kuin sektorien erityispiirteet huomioiden on mahdollista. Koska markkinavalvontalain soveltamisalaa ehdotetaan laajennettavan, myös markkinavalvontaviranomaisten toimialan voidaan arvioida jossain määrin laajenevan. Vaikutusten ei arvioida olevan kokonaisuudessaan merkittäviä, sillä lähes kaikilla markkinavalvontalain ehdotetun soveltamisalan mukaisilla sektoreilla on aiemminkin säädetty markkinavalvonnasta niitä koskevissa erityislaeissa.

On arvioitavissa, että markkinavalvontalain soveltamisalan laajentuessa kattamaan useampia tuotelajeja lisääntyy myös lain toimivuuden seurantaan ja lainvalmisteluun liittyvän koordinoimisen tarve. Lain toimivuutta arvioidessa ja lakimuutoksia harkittaessa sekä valmisteltaessa tulisi jatkossa huomioida aiempaa useamman tuotesektorin sekä hallinnonalan näkökulmat asiaan. Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa markkinavalvontalaista ja soveltamisalan laajenemisen voidaan arvioida lisäävän työ- ja elinkeinoministeriön edellä kuvattuun koordinoivaan rooliin liittyviä tehtäviä. Toisaalta myös eri hallinnonalojen tulevissa säädöshankkeissa, jotka koskevat markkinavalvontalain soveltamisalaan kuuluvia lakeja, on jatkossa huomioitava myös markkinavalvontalain soveltamisesta johtuvat näkökulmat ja toteutettava säädösmuutokset myös markkinavalvontalain kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla. Myös tästä näkökulmasta edellytyksenä on hallinnonalojen välillä tehtävä tiivis yhteistyö säädösmuutoksia valmisteltaessa.

Markkinavalvonta-asetuksessa säädetään laajennetuista tietojenvaihto- ja yhteistyövelvoitteista, jotka helpottavat valvontaviranomaisten välistä yhteistyötä ja vaatimustenvastaisuustilanteisiin puuttumista erityisesti rajat ylittävissä tilanteissa. Samalla velvoitteista arvioidaan aiheutuvan jossain määrin lisääntyviä hallinnollisia kuluja, joiden arvioidaan olevan suhteessa saavutettaviin tehokkuusetiuihin. Vastaavia velvoitteita on ollut jo nykyisen sääntelyn nojalla ja tehostetussa tietojenvaihdossa hyödynnetään pääosin jo olemassa olevia verkostoja ja tietojenvaihtokanavia, joten lisäresurssitarvetta ei arvioida syntyvän. Pidemmällä aikavälillä sähköisten tietojärjestelmien tulisi tehostaa toimintaa.

Markkinavalvonta-asetuksen myötä perustetaan uusi tuotteiden vaatimustenmukaisuutta käsittelevä unionin verkosto, ja lisäksi komissiota avustaa asetuksen toimeenpanossa markkinavalvontakomitea. Näiltä osin vaikutusten arviointi on tehty hallituksen esityksessä (HE 154/2020 vp).

Tulli toimii Suomessa markkinavalvonta-asetuksessa tarkoitettuna ulkorajaviranomaisena. NLF-asetus on edellyttänyt jo aiemmin tiivistä yhteistyötä markkinavalvontaviranomaisten ja tulliviranomaisten välillä, ja markkinavalvonta-asetuksen myötä sääntely selkeytyy EU-tasolla. Voidaan arvioida, että asetus selkeyttää ja tehostaa yhteistyötä markkinavalvontaviranomaisen ja Tullin välillä markkinavalvonta-asetuksen ja markkinavalvontalain ja tullilainsäädännön nojalla tehtävässä ulkorajavalvonnassa. Lisäksi tässä yhteydessä ehdotetaan poistettavaksi Tullin toimivaltuuksia koskeva sääntely markkinavalvontalaista siltä osin, kuin se on päällekkäinen ja

Luonnos 11.3.2021

tarpeeton unionin tullikoodeksin eli asetuksen (EU) N:o 952/2013 ja sitä täydentävän kansallisen tullilain (304/2016) sääntelyn kanssa. Tällä voidaan arvioida olevan jonkin verran vaikutuksia markkinavalvontaviranomaisen ja Tullin tekemän valvonnan yksityiskohtiin ja menettelyihin.

4.2.3. Yhteiskunnalliset vaikutukset

Esityksellä voidaan arvioida olevan yhteiskunnallisia vaikutuksia, joista merkittävien on yleisten etujen tehostunut suojelu. Ehdotettujen muutosten myötä voidaan entistä paremmin ehkäistä ihmisen henkeä ja terveyttä, yleistä turvallisuutta, kuluttajansuojaa tai ympäristöä vaarantavien tuotteiden tarjontaa markkinoilla. Lisäksi valvonnan tehostuminen edesauttaa riskienhallintaa, reilua kilpailua sekä ennakkollista puuttumista mahdollisiin vaatimustenvastaisuustapauksiin.

Markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanon voidaan arvioida johtavan kuluttajansuojan tason nousuun EU:ssa, mikä on myös suomalaisten kuluttajien eduksi. Esimerkiksi tilanteissa, joissa tuote tilataan internetin välityksellä kolmannesta maasta Suomessa sijaitsevalle loppukäyttäjälle, kyseisen talouden toimijan tulee voida osoittaa sen vaatimustenmukaisuus markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan mukaisesti. Lisäksi 4 artiklassa tarkoitetun talouden toimijan nimen, rekisteröidyn tuotenimen tai tavaramerkin sekä yhteystietojen on käytävä ilmi tuotteesta, sen pakkauksesta taikka mukana olevasta asiakirjasta. Tämän voidaan arvioida edistävän paitsi kuluttajansuojaa ja kuluttajien tiedonsaantia, myös yleisesti tuotteen jäljitettävyyttä globaalissa tavaraketjussa. Kokonaisuudessaan asetus tehostaa ja sujuvoittaa edelleen sisämarkkinoiden toimintaa sekä tuotteiden loppukäyttäjien, kuluttajien ja työntekijöiden suojelua EU:ssa.

Edellä kuvatulla seuraamussääntelyllä sekä markkinavalvontaviranomaisten tehostetuilla toimivaltuuksilla voidaan arvioida olevan varoittava vaikutus, joka voi kannustaa talouden toimijoita vaatimustenmukaisuuden varmistamiseen ja lainmukaiseen toimintaan. Mitä tulee seuraamusten asettamiseen sekä markkinavalvontaviranomaisten toimivallan käyttöön, on tärkeää, että suhteellisuusperiaatetta ja yleisiä perusoikeuksien rajoitusedellytyksiä kunnioitetaan. Markkinavalvontaviranomaisten on arvioitava tapauskohtaisesti, että käsillä olevan yleisiin etuihin kohdistuvan riskin vakavuus on oikeassa suhteessa valittuun toimenpiteeseen nähden eikä toimenpide rajoita perusoikeuksia enemmän kuin se on välttämätöntä. Myös talouden toimijoiden menettelylliset oikeudet on turvattava.

Ehdotettujen uusien toimivaltuuksien perustuslainmukaisuus on arvioitu tämän esityksen jaksossa 12. Uusien toimivaltuuksien toimeenpanolla voidaan arvioida olevan myös joitain perusoikeusvaikutuksia, sillä ne osaltaan edistävät kuluttajien terveyttä, turvallisuutta sekä oikeutta terveelliseen ympäristöön.

4.2.4. Vaikutukset hallinnonaloittain

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Kemikaalilakiin ja lakiin kosmeettisista valmisteista esitetyt muutokset

Esityksen johdosta Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla ei ole lisäresurssitarpeita kemikaalien eikä kosmetiikkavalmisteiden valvonnan osalta eikä esityksellä ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia elinkeinoelämälle tai viranomaisille. Esityksellä tehostettaisiin Turvallisuus- ja kemikaaliviraston valvontaa uusien markkinavalvontakeinojen käyttöön ottamisella, mikä johdosta viranomaisvalvonnalla voitaisiin entistä tehokkaammin edistää terveyden- ja ympäristönsuojelua kemikaalivalvonnan ja kosmeettisten valmisteiden valvonnan osalta.

Tupakkalakiin esitetyt muutokset

Tupakkalaissa tarkoitettujen tuotteiden sekä niiden vähittäismyyntipakkausten ja myyntipäällysten markkinavalvonnassa kokonaan uusia valvontakeinoja olisivat ehdotetun markkinavalvontalain 10 a §:n mukainen oikeus hankkia tuotteita valehenkilöllisyyttä käyttäen ja 22 a §:n mukainen verkkorajapintaan pääsyn rajoittaminen. Lisäksi voimassa olevan markkinavalvontalain 17, 20, 22 ja 25 §:n mukaiset määräykset olisivat uusia valvontakeinoja tupakkalaissa tarkoitettujen tuotteiden valvonnassa. Ehdotettu sääntely tehostaa siis kuntien ja Valviran mahdollisuuksia puuttua sellaisiin tuotteisiin, jotka ovat tupakkalain vastaisia tai jotka voivat aiheuttaa vakavaa riskiä esimerkiksi ihmisten terveydelle, turvallisuudelle, ympäristölle tai omaisuudelle.

Markkinavalvontalain 22 a §:n mukaisen valvontakeinon merkittävyyttä tupakkalaissa tarkoitettujen tuotteiden markkinavalvonnassa rajoittaa tosin se, että tupakkalain 58 §:n mukaan tupakkatuotteiden, sähkösavukkeiden ja nikotiininesteiden rajat ylittävä etämyynti on kielletty. Myöskään Suomeen sijoittautunut elinkeinonharjoittaja ei saa myydä tai muutoin luovuttaa mainittuja tuotteita kuluttajalle kuluttajansuojalain (38/1978) 6 luvun 7 §:n 2 momentissa tarkoitettua etäviestintää käyttäen. Verkkorajapintaan pääsyn rajoittaminen saattaa kuitenkin olla tarpeen myös tupakkalaissa tarkoitettujen tuotteiden markkinavalvonnassa sen vuoksi, että tupakkalaissa tarkoitettu etämyyntikielto koskee vain osaa niistä tuotteista, joihin kohdistetaan markkinavalvontaa.

Uutena asiana Valviraa koskisi markkinavalvontalain 7 §:n velvoite laatia valvontasuunnitelma tupakkalaissa tarkoitettujen tuotteiden sekä niiden vähittäismyyntipakkausten ja myyntipäällysten markkinavalvonnasta.

Ympäristöministeriön hallinnonala

Lakiin vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa esitetyt muutokset

Markkinavalvonta RoHS-lain piiriin kuuluvien laitteiden osalta toteutuu Turvallisuus- ja kemikaalivirastossa ja Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksessa vakiintuneiden toimintamallien mukaisesti. Viranomaisten tehtävien ei nykytilanteeseen verrattuna arvioida lisääntyvän. Ehdotuksella ei arvioida olevan taloudellisia vaikutuksia, koska markkinavalvonta-asetuksesta ei aiheudu uusia tehtäviä markkinavalvontaviranomaisille. Ehdotus yhdenmukaistaa markkinavalvontamenettelyjä ja siten helpottaa markkinavalvontaviranomaisten työtä.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

Lakiin sähköisen viestinnän palveluista esitetyt muutokset

Lakimuutoksella ei arvioida olevan välittömiä vaikutuksia radiolaitteiden markkinavalvontaan. Sääntelyn yhdenmukaistaminen tuotesektoreilla, joiden markkinavalvontaviranomaisena toimii Liikenne- ja viestintävirasto, vähentää näiden tuotesektoreiden valvontatoimesta markkinavalvontaviranomaiselle aiheutuvaa sääntelytaakkaa. Valvontamenettelyjen yhdenmukaistaminen helpottaa valvontaviranomaisen toimintaa.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

Esityksellä on tarkoitus antaa täydentävää sääntelyä suoraan sovellettavan EU-asetuksen soveltamisen tueksi, mikä osaltaan rajaa käytettävissä olevien toteuttamisvaihtoehtojen joukkoa. Eri-laisia malleja asetuksen täytäntöönpanemiseksi on kuitenkin ollut esillä erityisesti sääntelyn rakenteen osalta. Markkinavalvonta-asetuksen tueksi tarvittava täydentävä sääntely on mahdollista sisällyttää sektorikohtaiseen tuotelakiin tai täytäntöönpano voidaan toteuttaa tässä esityksessä kuvatulla tavalla sisällyttämällä tuotekohtainen sektorilaki markkinavalvontalain soveltamisalaan ja tekemällä tarpeelliset muutokset markkinavalvontalain säännöksiin.

Asetuksen säännösten täytäntöönpaneminen erikseen kullakin sektorilla johtaisi todennäköisesti siihen, että esimerkiksi EU-asetuksessa olevia toimivaltuuksia koskeva kansallinen sääntely vaihtelisi toteutustavaltaan hieman kullakin sektorilla. Säännösten keskittäminen mahdollisimman laajasti horisontaaliseen markkinavalvontalakiin taas olisi kannatettavaa erityisesti sääntelyn yhdenmukaisuuden kannalta. Yhdenmukainen sääntely eri sektoreilla olisi erityisesti sääntelyn selkeyden vuoksi hyödyllistä markkinavalvontaviranomaisten ja talouden toimijoiden kannalta. Toisaalta eri tuotesektorien erityispiirteet, jotka saattavat edellyttää joillain sektoreilla muista sektoreista poikkeavaa sääntelyä, saattaisi olla helpompi huomioida, mikäli markkinavalvontaa koskeva täydentävä sääntely sisällytettäisiin sektorilakeihin. Toisaalta myös keskityssä horisontaalisen markkinavalvontalain mallissa sektorien erityispiirteet on mahdollista huomioida ottamalla erityispiirteistä johtuvaa sääntelyä sektorilakiin, sillä markkinavalvontalaki on yleislainsäädäntöä suhteessa sektorisääntelyyn ja soveltuu vain, mikäli sektorilaissa ei ole siitä poikkeavaa sääntelyä. Tämän vuoksi erityislaissa oleva sektorin erityispiirteistä johtuva markkinavalvontaa koskeva sääntely soveltuu, vaikka kyseinen sektorilaki kuuluisi markkinavalvontalain soveltamisalaan.

Markkinavalvonta-asetus mahdollistaa kulujen perimisen toimijalta laajemmin kuin kansallisesti on Suomessa säädetty markkinavalvontalain 10 §:ssä. Esityksessä ei esitetä nykytilaan muutoksia oikeudesta periä kustannuksia talouden toimijalta.

Ehdotukseen uudeksi 10 a §:ksi ei sisälly säännöstä, jonka perusteella markkinavalvontaviranomainen voisi saada käyttöönsä valehenkilöllisyyden käyttöä varten laadittuja tai valmistettuja vääriä asiakirjoja (henkilötunnus, luottokortti jne). Käytännössä tämä rajoittaa valehenkilöllisyyden käyttöä monissa tilanteissa. Tällaisen mahdollisuuden luominen valvontaviranomaisille olisi periaatteellisesti merkittävä muutos nykytilaan. Valmistelun aikana on arvioitu, että käytännössä laajemman valehenkilöllisyyden toteuttaminen vaatisi laajempaa lainsäädännön tarkastelua, joten uudistusta ei ole tarkoituksenmukaista toteuttaa tässä yhteydessä.

Valmistelun aikana on selvitetty, että tässä vaiheessa ei ole myöskään kansallisesta seuraamusjärjestelmästä (rikosoikeudellinen/hallinnollinen) tulevaa painetta yhdenmukaistaa ja yhtenäistää sääntelyä hallinnollisen seuraamusmaksun käyttöönottamiseksi EU:n markkinavalvonta-asetuksen tuotesektoreilla vaan seuraamusmaksun käyttöönottoa voidaan harkita sektorikohtaisesti. Seuraamuksia koskevan sääntelyn osalta kullakin sektorilla on harkittava erikseen sääntelyn oikeasuhtaisuutta.

5.2 Muiden jäsenvaltioiden suunnittelemat tai toteuttamat keinot

Ruotsi

Sääntelyratkaisu

Ruotsissa ei ole markkinavalvontaa koskevaa yleislakia, mutta markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanon myötä siirrytään kohti yleisluontoisempaa sääntelyä. Markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanemiseksi aiotaan säätää uudesta markkinavalvonta-asetusta täydentävästä laista (*Förslaget till lag (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning*), johon kootaan markkinavalvonta-asetuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden valvontaa koskevat säännöt sekä markkinavalvontaa koskevat yleiset säännöt.

Täydentävää lakia sovellettaisiin aluksi ainoastaan tuotteisiin, jotka kuuluvat markkinavalvonta-asetuksen soveltamisalaan. Sen arvioidaan kuitenkin pohjustavan markkinavalvontasääntelyn mahdollista kokonaisvaltaisempaa yhdenmukaistamista tulevaisuudessa. Tuotevaatimuksia koskevat säännökset säilyisivät sektorilainsäädännössä, mutta täydentävän lain säännökset korvaisivat markkinavalvonta-asetuksen liitteessä I mainittujen sektorien markkinavalvontaa koskevat säännökset. Sektorilakeihin on tarkoitus lisätä viittaus täydentävään lakiin, minkä lisäksi niistä poistetaan mahdollinen päällekkäinen sääntely.

Lisäksi säädettäisiin uutta lakia täydentävästä asetuksesta (*Förordning med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning samt bestämmelser om marknadskontroll i övrigt*), jossa muun muassa nimetään ja eritellään markkinavalvontaviranomaiset vastuualueineen sekä säädetään täytäntöönpanon muista yksityiskohdista.

Markkinavalvonta on Ruotsissa hajautettua ja se on perinteisesti jakaantunut hyvin monen eri valvontaviranomaisen sekä kuntien kesken. Uudistuksen myötä ainoastaan valtion viranomaiset toimivat varsinaisina markkinavalvontaviranomaisina, ja valvontaviranomaisten määrää vähennetään. Kunnat tulevat kuitenkin jatkossakin hoitamaan tiettyjä markkinavalvonnan tehtäviä.

Markkinavalvontaviranomaisten toimivaltuudet

Markkinavalvonta-asetuksen 14 artiklan 4 kohdan mukaiset markkinavalvontaviranomaisten vähimmäistoimivaltuudet on määrä sisällyttää uuteen täydentävään lakiin. Markkinavalvonta-asetuksen 14 artiklan 4 kohdan a-c alakohdassa säädetty toimivaltuudet liittyen tiedonsaantioikeuteen sekä pääsyyn asiakirjoihin sisällytetään täydentävään lakiin viittauksen nojalla, kuten myös f alakohdassa säädetty toimivalta toteuttaa oma-aloitteisia tutkimuksia vaatimustenvastaisuuksien havaitsemiseksi ja lopettamiseksi.

Asetuksen 14 artiklan 4 kohdan d ja e alakohdissa säädetystä tarkastusoikeudesta todetaan, että se on syytä ulottaa myös asuntoihin, joita käytetään taloudellisessa toiminnassa. Euroopan ihmisoikeussopimus ja EU:n perusoikeuskirja edellyttävät selkeää sääntelyä paikan päällä tehtävien tarkastuksien toimittamisesta sekä muutoksenhausta. Ennalta ilmoittamattomat tarkastukset tiloissa, jotka eivät ole yleisön saatavilla, voidaan tehdä vain, jos tuote voi aiheuttaa vakavan riskin eikä ilmoitetun tarkastuksen odottaminen ole mahdollista ilman että tarkastus menettäisi merkityksensä.

Asetuksen 14 artiklan 4 kohdan j alakohdassa säädetystä toimivaltuudesta hankkia tuotenäytteitä valehenkilöllisyyden turvin todetaan, että sen käytön tulee olla sallittua ainoastaan, jos se on välttämätöntä tarkastuksen tarkoituksen saavuttamiseksi. Talouden toimijalle on ilmoitettava anonyymista ostosta heti kun se on mahdollista tarkastusta vaarantamatta. Lisäksi säädettäisiin markkinavalvontaviranomaisten mahdollisuudesta pyytää maksuttomia tuotenäytteitä.

Mitä tulee asetuksen 14 artiklan 4 kohdan k alakohdassa säädettyihin verkkorajapintaa koskeviin toimivaltuuksiin, todetaan, että, niiden käyttöä on rajoitettava suhteessa sananvapauslain suojaamiin verkkorajapintoihin Ruotsin perustuslain mukaisesti. Lisäksi huomautetaan, että useat eri palvelun- tai sisällöntarjoajat voivat olla merkityksellisiä toimijoita verkkorajapintaan

pääsyyn rajoittamisessa, ja markkinavalvontaviranomaisen tulee voida päättää, mihin toimijaan määräys kohdistuu.

Asetuksen 14 artiklan 4 kohdan g alakohdassa säädetyn toimivaltuuden vaatia talouden toimijoita ryhtymään asianmukaisiin toimiin vaatimustenvastaisuustapauksen korjaamiseksi tai riskin poistamiseksi osalta todetaan, että markkinavalvontaviranomaisen on voitava antaa talouden toimijoita ja joissain tapauksissa myös kolmansia osapuolia koskevia määräyksiä ja kieltoja. Asetuksen 14 artiklan 4 kohdan h alakohdassa tarkoitettu toimivaltuus toteuttaa asianmukaisia toimenpiteitä, jos talouden toimija ei ryhdy korjaaviin toimiin tai jos vaatimustenvastaisuus tai sen riski on edelleen olemassa, ulotetaan koskemaan myös tapauksia, joissa asianomaista talouden toimijaa ei tavoiteta määräyksen tai kiellon antamiseksi. Markkinavalvontaviranomaisen kieltoja tai määräyksiä voidaan tehostaa uhkasakolla

Kustannusten kattaminen

Tähän saakka markkinavalvontaviranomaiset ovat voineet joissain tapauksissa periä valvonnasta aiheutuvat kustannukset tarkastuksen tai tutkimuksen tuloksesta riippumatta, eli myös silloin, kun tuote osoittautuu vaatimustenmukaiseksi. Uudistuksen myötä kulujen periminen on tarkoitus sallia ainoastaan, jos tuote osoittautuu vaatimustenvastaiseksi. Poikkeuksena ovat tilanteet, joissa sovelletaan markkinavalvonta-asetuksen I liitteessä listatun yhdenmukaistetun tuotelainsäädännön erityissäännöksiä, joissa säännellään tarkemmin markkinavalvonnan kustannusten kattamisesta. Osa näistä säädöksistä sisältää erityissäännöksiä, joiden nojalla jäsenvaltiot voivat periä kustannuksia myös muissa kuin vaatimustenvastaisuustapauksissa.

Perittävä korvaus voi kattaa kaikki vaatimustenvastaisuustapauksiin liittyvästä toiminnasta aiheutuneet kustannukset, kuten ostot, testauskulut, laboratoriokustannukset ja työaikaan liittyvät kustannukset. Kustannukset tulee kuitenkin periä takaisin ainoastaan sen tutkimuksen tai testin osan osalta, jossa vaatimustenvastaisuus on todettu. Markkinavalvontaviranomaisen tulee voida arvioida, kelle talouden toimijalle korvausvaatimus on missäkin tapauksessa osoitettava.

Seuraamukset

Seuraamuksista on säännelty aiemmin sektorilainsäädännössä, mutta nyt sääntelyä halutaan yhdenmukaistaa. Näin ollen yhteiset seuraamussäännökset sekä markkinavalvonta-asetuksen että sen liitteessä I listatun tuotelainsäädännön tuotekohtaisten vaatimusten rikkomisesta on määrä koota täydentävään lakiin. Sektorilainsäädännössä on kuitenkin useissa tapauksissa edelleen tarpeen määrätä seuraamuksista muista rikkomuksista, joten niihin pääosin sisällytetään viittaus täydentävään lakiin soveltuvin osin.

Seuraamukseksi on valittu hallinnollinen seuraamusmaksu, jonka suuruus vaihtelee rikkeen merkittävyyden mukaan. Seuraamusmaksu määrätään ankaran vastuun mukaan, eli tahallisuus- tai huolimattomuusvaatimus ei sovellu. Markkinavalvontaviranomaisella on kuitenkin oltava mahdollisuus vapauttaa talouden toimija seuraamusmaksusta silloin, kun maksun periminen vaikuttaa kohtuuttomalta. Seuraamusmaksua voidaan myös alentaa, jos siihen on erityisiä syitä tai jos maksun periminen olisi olosuhteet huomioon ottaen muutoin kohtuutonta. Rikosoikeudellisia seuraamuksia ei ole katsottu tehokkaiksi tai tarkoituksenmukaisiksi, koska kyseessä olevat rikkeet ovat luonteeltaan sellaisia, että niitä havaitsevat ensisijaisesti markkinavalvontaviranomaiset. Seuraamusmaksujen katsotaan myös soveltuvan paremmin oikeushenkilöiden rikkomuksiin vastaamiseen kuin rikosoikeudellisen rangaistussääntelyyn.

Kaksoisrangaistavuuden kiellon toteutumisen varmistamiseksi soveltuvaan sektorilainsäädäntöön lisättäisiin säännös, jonka mukaan rikkomuksesta, josta voi seurata markkinavalvonta-asetusta täydentävän lain mukainen seuraamusmaksu, ei aiheudu sektorikohtaisen lain rangaistus-säännösten mukaista rangaistusvastuuta. Seuraamusmaksua ei myöskään määrätä, jos maksun kohteena oleva rikkomus on jo johtanut muun lain säännösten mukaiseen rangaistukseen. Kuitenkin tapauksissa, joissa rikkomus on aiheuttanut vakavan vahingon tai uhkaa johtaa sellaiseen, voidaan yhä harkita mahdollisuutta käyttää rikosoikeudellista rangaistusseuraamusta.

Tanska

Säätelyratkaisu

Tanskassa annettiin laki tuotteista ja markkinavalvonnasta kesäkuussa 2020 (lov nr. 799 af 09/06/2020). Yleislaki täydentää markkinavalvonta-asetuksen säätelyä, mutta siinä on myös muuta markkinavalvontaa sekä tuotevaatimuksia koskevaa säätelyä. Toisin kuin Ruotsissa, laissa ei niinkään viitata suoraan markkinavalvonta-asetuksen artikloihin, vaan niiden sisältämä säätely on kirjattu auki osaksi kansallista lakia.

Markkinavalvontaviranomaisten toimivaltuudet

Pääsääntöiseksi täytäntöönpanoviranomaiseksi on asetettu Tanskan turvallisuustekniikkaviranomainen (*Danish Safety Technology Authority*). Täytäntöönpanoviranomainen voi väliaikaisesti kieltää tuotteen toimittamisen, kaupan pitämisen, näyttämisen tai muun saataville asettamisen, jos tuotteen katsotaan aiheuttavan riskin. Riskin vakavuutta ei nimenomaisesti tässä yhteydessä edellytetä. Päätös voidaan kohdistaa kehen tahansa toimijaan, joka on saattanut tuotteen markkinoille, mutta sen kesto ei voi ylittää sitä, mikä on tarpeen valvontatoimenpiteiden toteuttamiseksi. Mikäli talouden toimija ei noudata yleislain, soveltuvien erityislakien tai markkinavalvonta-asetuksen sääntöjä, täytäntöönpanoviranomainen voi antaa täydentäviä määräyksiä. Tarkastusoikeus on ulotettu myös yksityisiin tiloihin, mutta vain siltä osin kuin hissien, muiden nostolaitteiden, painelaitteiden, sähkölaitteiden tai kaasulaitteiden lakisäätöisen valvonnan suorittaminen sitä edellyttää.

Yleislain 17–19 §:ssä säädetään verkkorajapintaan pääsyn rajoittamisesta jossain määrin markkinavalvonta-asetusta tiukemmin. Täytäntöönpanoviranomainen voi määrätä verkkorajapinnan omistajan muuttamaan tai poistamaan sisältöä, joka viittaa tuotteeseen, joka ei ole vaatimustenmukainen. Mikäli määräystä ei noudateta tai verkkorajapinnan välityksellä on toistuvasti myyty tai välitetty vakavan riskin aiheuttavia tuotteita, päätös verkkorajapinnan estämisestä tehdään tuomioistuimen määräyksellä. Samoin mikäli toimenpiteen kohteena ollut talouden toimija pyytää eston purkamista, asia on saatettava tuomioistuimen käsiteltäväksi. Täytäntöönpanoviranomainen voi määrätä seuraamusmaksun tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoajille toimien täytäntöönpanemiseksi. Tarvittaessa täytäntöönpanoviranomainen voi kohdistaa päätöksensä kehen tahansa tuotteeseen liittyvään talouden toimijaan eikä ainoastaan siihen, joka on saattanut tuotteen markkinoille tai asettanut sen muutoin saataville.

Oikeuteen hankkia tuotteita valehenkilöllisyyttä käyttäen ei ole asetettu varsinaista vaatimusta välttämättömyydestä, mutta sen tarpeellisuus on arvioitava suhteessa käsillä olevaan riskiin, ja tarkoituksenmukaisuus- sekä suhteellisuusharkintaa edellytetään.

Kustannusten kattaminen

Luonnos 11.3.2021

Kun markkinavalvontaviranomainen ostaa tuotteen sen testaamista varten, se voi periä hankinnasta aiheutuvat kustannukset. Mikäli tuote otetaan tutkittavaksi, talouden toimijan on markkinavalvontaviranomaisen pyynnöstä toimitettava se markkinavalvontaviranomaiselle.

Mitä tulee teknisistä tutkimuksista, tarkastuksista ja asiantuntija-arvioista aiheutuviin kustannuksiin, markkinavalvontaviranomainen voi vaatia niiden korvaamista talouden toimijalta, mikäli tuote todetaan vaatimustenvastaiseksi. Samoin kustannukset voidaan periä toimista, joita on täytynyt määrätä tai joihin on täytynyt ryhtyä siitä syystä, ettei talouden toimija ole noudattanut ensisijaisia määräyksiä. Talouden toimija vastaa myös vaatimustenvastaisen tuotteen hävittämisestä aiheutuvista kustannuksista.

Seuraamukset

Yleislaissa säädetyt seuraamukset soveltuvat toissijaisesti erityislakeihin nähden. Seuraamussääntely on ankarampaa kuin Ruotsissa. Tuomioistuimen asettama sakkorangaistus on pääasiallinen seuraamus laissa listatuista rikkeistä, mutta raskauttavissa olosuhteissa rangaistus voi olla enimmillään kahden vuoden vankeusrangaistus. Useista rikkomuksista voidaan rangaista sekä yleislain että tuotekohtaisen erityislain mukaisesti. Mikäli joku on rikkonut useaan otteeseen yleislakia tai sen nojalla annettuja sääntöjä ja yksi rikkomuksista johtaa vankeusrangaistukseen ja toinen sakkoon, tuomioistuin voi määrätä vankeusrangaistuksen lisäksi sakon.

Viro

Sääntelyratkaisu

Virossa markkinavalvontaa ja tuoteturvallisuutta sääntelee TNVS-yleislaki (*toote nõuetele vastavuse seadust*), minkä lisäksi tuotevaatimuksista on säännelty tarkemmin erityislajeissa.

Markkinavalvonta-asetus pannaan pääosin täytäntöön tekemällä tarpeelliset muutokset TNVS-yleislakiin osin suoraan viittauksin asetukseen ja osin säätämällä uusista sisällöllisistä muutoksista; esimerkiksi valvontaviranomaisten uudet toimivaltuudet kirjataan yleislakiin. Tiettyihin sektorilakeihin tehdään myös tarpeelliset muutokset. Yleislaki soveltuu sekä unionin yhdenmukaistamislainsäädännön että kansallisen lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden valvontaan. Markkinavalvontaviranomaisten toimivaltuudet soveltuvat yhtä lailla kaikkien tuotesektorien valvontaan.

Verkkorajapintaan pääsyn rajoittaminen

Markkinavalvontaviranomaisilla on jo voimassa olevan yleislain nojalla toimivalta muun muassa rajoittaa tuotteen saatavilla oloa, vaatia varoitusten esittämistä tuotteen tarjoamisen yhteydessä tai vetää tuote pois markkinoilta. Toimivalta kuitenkin ulotetaan uudistuksen myötä nimenomaisesti myös verkkorajapintaan pääsyn rajoittamista koskeviin toimiin. Tässä yhteydessä säädetään myös oikeudesta tarvittaessa tunnistaa tietyin edellytyksin verkossa olevat loppukäyttäjät. Verkkorajapintaan pääsyn rajoittamista koskevan toimivallan käytön tulee olla viimeisijaisista. Valvontaviranomaisilla on käytettävissä markkinavalvonta-asetuksen toimivaltuuksia täydentävää sääntelyä, mikä mahdollistaa esimerkiksi verkkotunnuksen merkitsemisen toimivaltaisen viranomaisen nimiin. Verkkotunnus voidaan myös poistaa ja saattaa uudelleen rekisteröitäväksi.

Muuta huomioitavaa

Luonnos 11.3.2021

Yleislaissa on säädetty talouden toimijan velvollisuuksista pitkälti samaan tapaan kuin markkinavalvonta-asetuksessa. Lain 14–17 §:ssä luetelleen valmistajaa, maahantuojaa, valtuutettua edustajaa sekä jakelijaa koskevista täydentävistä velvollisuuksista yhdenmukaistetun tuotelainsäädännön soveltuessa. Esimerkiksi jakelijan on ennen tuotteen markkinoille saattamista huolehdittava siitä, että valmistaja ja maahantuojat ovat täyttäneet omat TNVS-lain mukaiset velvollisuutensa. Markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklassa talouden toimijalle asetetut velvollisuudet lisätään täydentävästi jo olemassa olevien velvoitteiden rinnalle, minkä lisäksi ne ulotetaan myös huolintapalvelujen tarjoajiin. Velvoitteet rajataan siis markkinavalvonta-asetuksen soveltamisalaan kuuluviin tuotteisiin; yleislaki sisältää myös talouden toimijoille asetettuja kaikissa tilanteissa soveltuvia yleisiä velvollisuuksia.

Markkinavalvontaviranomaisten toimivaltuuksista on samoin säädetty lain 54 §:ssä siinä määrin kattavasti, että varsinaisia uusia toimivaltuuksia tulevat olemaan mahdollisuus valeostoon sekä verkkorajapintaan pääsyn rajoittamiseen vastaavalla tavalla kuin Suomessa. Takaisinperinnän mahdollisuutta laajennetaan ulottamalla se kaikkiin loppukäyttäjiin eikä ainoastaan kuluttajiin. Tehostettuun yhteistyöhön viitataan lisätään myös maininta siitä, ettei tuotteeseen, joka on katsottu toisen jäsenvaltion markkinavalvontaviranomaisen puolesta vaatimustenvastaiseksi, voida soveltaa vaatimustenmukaisuusolettamaa.

Talouden toimijoita voidaan pyytää toimittamaan tuotenäytteitä ilmaiseksi, mutta muuten markkinavalvonnan kustannukset voidaan periä ainoastaan vaatimustenvastaisuustilanteissa. Yleislain rikkomuksista voidaan määrätä sakkorangaistus, jonka suuruus vaihtelee rikkomuksen mukaan.

Saksa

Yleisiä huomioita sääntelymallista

Yleisiä säännöksiä markkinavalvonnasta on kirjattu tuoteturvallisuuslain (*Produktsicherheitsgesetz*, ProdSG) jaksoon 6 ja sen nojalla annettuihin säädöksiin. Suurin osa tästä sääntelystä siirretään markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanon yhteydessä laadittavaan uuteen koko liittovaltiossa sovellettavaan markkinavalvontalakiin (*Marktüberwachungsgesetz*, MÜG). Uusi markkinavalvontalaki on yleislaki, ja tuoteturvallisuuslaki muuttuu erityislaiksi markkinavalvontaa koskevien säännösten osalta. Myös nykyisen tuoteturvallisuuslain 7 jakson sääntely tiedonanto- ja ilmoitusvelvollisuuksista on määrä siirtää uuteen markkinavalvontalakiin. Uusi markkinavalvontalaki tulee sisältämään säännökset sekä unionin yhdenmukaistamislainsäädännön että kansallisen lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden valvonnasta.

Päävastuu markkinavalvonnan toimeenpanosta on Saksan osavaltioiden viranomaisilla, mutta osa vastuista on jaettu myös liittovaltion viranomaisen kesken, kuten esimerkiksi kemikaalien ja rakennustuotteiden vaatimustenmukaisuusvalvonta.

Lisäksi tuoteturvallisuuslain uudistamisen yhteydessä sen jaksoon 9 sisältyvät laitosten ja valvontajärjestelmien valvontaa koskevat kansalliset säännökset siirretään uuteen lakiin valvontaa edellyttävistä järjestelmistä (*Gesetz über überwachungsbedürftige Anlagen*, ÜAnlG). Uudistuksen jälkeen tuoteturvallisuuslaki tulee sisältämään nimensä mukaisesti ainoastaan tuoteturvallisuutta koskevia säännöksiä.

6 Lausuntopalaute

7 Säännöskohtaiset perustelut

7.1 Laki eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta

1 §. Soveltamisala. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin kahdeksan uutta lakia, joiden soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden valvontaan markkinavalvontalakeja sovellettaisiin, jollei mainituissa laeissa toisin säädetä. Soveltamisalaan lisättäisiin huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annettu laki (1712/2015), sähköisen viestinnän palveluista annettu laki (917/2014), laivavarustelaki (1503/2011), tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annettu laki (1005/2008), vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annettu laki (387/2013), kemikaalilaki (599/2013), laki kosmettisista valmisteista (492/2013) sekä tupakkalaki (549/2016). Soveltamisalan laajentaminen koskemaan uusia markkinavalvonta-asetuksen soveltamisalaan kuuluvia tuotesektoreita koskevia kansallisia lakeja on perusteltua, jotta markkinavalvontaa koskeva sääntely olisi myös kansallisella tasolla jatkossa mahdollisimman yhdenmukaista. Lakia sovellettaisiin markkinavalvonta-asetusta täydentävästi markkinavalvonnan toimenpiteisiin. Markkinavalvonta-asetus korvaa jatkossa NLF-asetuksen markkinavalvontaa koskevat 15–24 artiklat, joita on sovellettu osalla niistä tuotesektoreista, jotka kuuluvat markkinavalvonta-asetuksen soveltamisalaan.

Pykälän 2 momentissa oleva viittaus NLF-asetuksen 27–29 artikloihin korvattaisiin viittauksella markkinavalvonta-asetuksen 25–28 artikloihin. Lakia sovellettaisiin valvontaviranomaisen toimenpiteisiin ulkorajavalvonnassa markkinavalvonta-asetuksen VII luvun osalta, asetuksen 25–28 artiklan tarkoittamissa tilanteissa. Aiemmin lakia on sovellettu vastaavalla tavalla valvontaviranomaisen toimenpiteisiin ulkorajavalvonnassa NLF-asetuksen III luvun osalta. Aiempi viittaus on tarpeen korvata viittauksella markkinavalvonta-asetukseen, sillä markkinavalvonta-asetuksen VII luvun sääntely korvaa NLF-asetuksen III luvun sääntelyn. Lakia sovellettaisiin edelleen ulkorajavalvontaa koskeviin toimenpiteisiin.

Pykälään lisättäisiin uusi 5 momentti, jonka mukaan lakia sovellettaisiin markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklassa tarkoitettujen velvoitteiden valvontaan, jollei muualla toisin säädetä. Markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklassa säädetään eräiden talouden toimijoiden tehtävistä, jotka soveltuvat artiklassa erikseen lueteltujen tuotesäädösten soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden saattamiseen unionin markkinoille. Artiklaa sovelletaan yhteensä 18 eri EU:n tuotesäädöksen soveltamisalaan kuuluviin tuotteisiin ja nämä EU-säädökset koskevat rakennustuotteita, henkilönsuojaimia, kaasulaitteita, ulkona käytettävien laitteiden melupäästöjä, koneita, leluja, energiaan liittyvien tuotteiden ekosuunnittelua, tiettyjen vaarallisten aineiden käytön rajoittamista sähkö- ja elektroniikkalaitteissa (RoHS-direktiivi), pyroteknisiä tuotteita, huviveneitä ja vesikootteita, yksinkertaisia painesäiliöitä, sähkömagneettista yhteensopivuutta (EMC-direktiivi), muita kuin automaattisia vaakoja (vaakadirektiivi), mittauslaitteita, räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettuja laitteita ja suojajärjestelmiä (ATEX-direktiivi), sähkölaitteita (pienjännitedirektiivi, LVD-direktiivi), radiolaitteita sekä painelaitteita.

Markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan mukaan sen soveltamisalaan kuuluvan tuotteen saa saattaa markkinoille EU:n alueella vain, jos artiklan 2 kohdassa mainittu talouden toimija vastaa artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista tehtävistä. Näiden talouden toimijoiden velvoitteiden valvontaan sovellettaisiin jatkossa markkinavalvonta-asetuksen lisäksi myös markkinavalvontalain säännöksiä. Markkinavalvontalain soveltaminen olisi kuitenkin toissijaista, mikäli asiasta säädetään esimerkiksi tuotekohtaisissa sektorilaeissa toisin.

2 §. Määritelmät. Esityksessä ehdotetaan muutettavan markkinavalvonnan, talouden toimijan, ulkorajatarkastuksen ja vaatimustenvastaisen tuotteen määritelmiä. Lisäksi poistettaisiin palau-

tusmenettelyn määritelmä tarpeettomana, sillä termiä ei käytetä lain säännöksissä 19 §:n otsikkoa lukuun ottamatta. Tämän johdosta myös muiden kohtien numerointi pykälässä muuttuisi nykytilaan verrattuna. Pykälään ehdotetaan lisäksi lisättävän uusi verkkorajapinnan määritelmä, joka liittyisi ehdotettuun uuteen 22 a §:ään. Pykälä annettaisiin säädösteknisistä syistä uudelleen.

Markkinavalvonnan määritelmää on tarpeen muuttaa, sillä se on nykyisin kytketty NLF-asetuksessa olevaan markkinavalvonnan määritelmään, joka kumoutuu markkinavalvonta-asetuksen myötä. Tässä yhteydessä pidetään myös tarkoituksenmukaisena markkinavalvonnan määritelmän kirjaamista lakiin ilman viittausta EU-säädökseen, jotta määritelmä soveltuisi paremmin myös sellaiseen markkinavalvontaan, joka ei perustu EU-sääntelyyn tai markkinavalvonta-asetukseen. Näin mahdollistetaan se, että myös harmonisoimattomia tuotesektoreita voidaan tulevaisuudessa sisällyttää markkinavalvontalain soveltamisalaan. Markkinavalvonnan määritelmä vastaisi kuitenkin sisällöltään markkinavalvonta-asetuksen määritelmää markkinavalvonnasta.

Talouden toimijan määritelmään lisättäisiin 1 §:n 1 momentissa mainituissa laeissa tarkoitettujen talouden toimijoiden lisäksi myös markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklassa tarkoitettujen talouden toimijoiden lisäksi myös markkinavalvontalaissa olevia talouden toimijain kohdistuvia valvontakeinoja voidaan soveltaa myös markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklassa tarkoitettujen velvoitteiden valvontaan. Talouden toimijoiden joukko markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklassa poikkeaa jonkin verran eri tuotesektorien talouden toimijoiden vastuutahoista, joista säädetään sektorilaeissa.

Ulkorajatarkastuksen määritelmässä korvattaisiin viittaus NLF-asetuksen 27–29 artikloihin viittauksella markkinavalvonta-asetuksen 25–28 artikloihin. Markkinavalvonta-asetuksella kumottiin NLF-asetuksen ulkorajavalvontaa koskevat säännökset ja niiden sijaan ulkorajavalvontaan sovelletaan jatkossa markkinavalvonta-asetuksen 25–28 artikloja.

Vaativuustentävyyden tuotteen määritelmään lisättäisiin maininta sovellettavasta unionin yhdenmukaistamislainsäädännöstä. Nykyisin määritelmä huomioi vaatimustentävyyden arvioinnissa ainoastaan soveltamisalaan kuuluvissa laeissa tuotteille säädetyt vaatimukset. Muutoksella huomioitaisiin paremmin suoraan sovellettavassa EU-lainsäädännössä tuotteille asetetut vaatimukset, joiden valvontaan markkinavalvontalakia myös sovelletaan.

Pykälään lisättäisiin uusi verkkorajapinnan määritelmä, joka vastaisi markkinavalvonta-asetuksessa säädettyä verkkorajapinnan määritelmää. Uusi määritelmä on tarpeen ehdotetun uuden 22 a §:n soveltamiseksi. Kyseinen uusi pykälä koskisi verkkorajapintaan pääsyn rajoittamista ja säännös sisältäisi valvontaviranomaisen toimivaltuuksia verkkorajapinnassa saatavilla oleviin tuotteisiin liittyen.

3 §. Valvonnan ylin ohjaus. Voimassa olevan markkinavalvontalain 3 § ehdotetaan kumottavan tässä yhteydessä. Pykälässä säädetään lain säännösten noudattamista koskevan valvonnan ylimmän ohjauksen kuuluvan työ- ja elinkeinoministeriölle, ja säännöksen ei katsota olevan enää jatkossa tarpeellinen. Markkinavalvontalain soveltamisalan laajentuessa koskemaan myös muiden hallinnonalojen tuotesektoreiden valvontaa, ei säännös työ- ja elinkeinoministeriön ohjausvastuusta ole enää jatkossa tarkoituksenmukainen. Voimassa oleva säännös nähtiin aikanaan tarpeelliseksi, koska lain voimaantultua kyse oli vain työ- ja elinkeinoministeriön vastuulle kuuluvasta sääntelystä, lain rakenne oli uusi ja tarkoitus oli säilyttää silloinen nykytila, jossa eri tuotesektorien sääntelyyn sisältyi vastaavia ohjausvastuuta koskevia pykäläitä.

Vastuuministeriöiden ohjaussuhteita ei ole tarkoitus tässä yhteydessä muuttaa. Vaikka eri hallinnonalojen tuotesektoreilla on tarkoitus ottaa markkinavalvontalaki laajemmin käyttöön, kyseessä on monilta osin lainsäädäntötekninen ratkaisu ja markkinavalvontalain soveltaminen on vahvasti riippuvainen sen soveltamisalaan kuuluvasta sektorisääntelystä. Kukin vastuuministeriö vastaa toimialaansa kuuluvasta tuotesektorisääntelystä ja siihen liittyvästä markkinavalvonnasta omalla hallinnonalallaan ja ohjaa alaista hallintoaan. Valtiovarainministeriö vastaa tullilainsäädännöstä ja ohjaa Tullia.

On arvioitavissa, että markkinavalvontalain soveltamisalan laajentuessa kattamaan useampia tuotelajeja lisääntyy myös lain toimivuuden seurantaan ja lainvalmisteluun liittyvän koordinoinnin tarve. Lain toimivuutta arvioidessa ja lakimuutoksia harkittaessa sekä valmisteltaessa tulisi jatkossa huomioida aiempaa useamman tuotesektorin sekä hallinnonalan näkökulmat asiaan. Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa markkinavalvontalaista ja hoitaa siten markkinavalvontalain ollessa kyseessä lainvalmisteluun liittyvää koordinoitua.

4 §. Valvontaviranomaiset. Pykälän 2 momentin viittaus NLF-asetuksen 27–29 artikloihin korvattaisiin viittauksella markkinavalvonta-asetuksen 25 artiklan 1 kohtaan. NLF-asetuksen 27–29 artiklat on korvattu markkinavalvonta-asetuksen ulkorajavalvontaa koskevilla säännöksillä. Markkinavalvonta-asetuksen 25 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on nimettävä yksi tai useampi viranomainen, joka vastaa unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnasta. Tällaisena ulkorajavalvontaviranomaisena toimisi jatkossakin Tulli.

Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin alkuun lisättäisiin täsmennys, jonka mukaan Säteilyturvakeskuksen toimivalta säteilylaissa tarkoitettujen tuotteiden markkinavalvontaviranomaisena on poikkeus 1 momentissa säädettyyn Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimivaltaan. Ehdotetulla lisäyksellä ei muutettaisi viranomaisten tehtävänjakoa, sillä Säteilyturvakeskuksella on jo nykyisin yksinomainen toimivalta säteilylaissa tarkoitettujen tuotteiden markkinavalvontaviranomaisena. Muutoksen tarkoituksena on selkiyttää pykälän sanamuoto vastaamaan viranomaisten toimivallan jakoa.

Pykälän 4 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto on markkinavalvontaviranomainen ilmaislulaissa ja ajoneuvolaissa tarkoitettujen tuotteiden osalta. Momenttiin ehdotetaan lisättävän myös huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annettu laki, sähköisen viestinnän palveluista annettu laki sekä laivavarustelaki, joiden osalta Liikenne- ja viestintävirasto toimisi markkinavalvontaviranomaisena. Lisäys liittyy mainittujen lakien lisäämiseen markkinavalvontalain soveltamisalaan, eikä sillä muutettaisi nykytilaa valvontaviranomaisen osalta, sillä Liikenne- ja viestintävirasto toimii jo nykyisin kyseisten tuotesektorien markkinavalvontaviranomaisena. Myös 4 momentin alkuun ehdotetaan 3 momenttia vastaavasti täsmennys siitä, että Liikenne- ja viestintäviraston toimivalta näillä sektoreilla on poikkeus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston 1 momentissa säädettyyn toimivaltaan nähden.

Pykälään ehdotetaan uutta 5 momenttia, jonka mukaan Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus olisi markkinavalvontaviranomainen RoHS-laissa tarkoitettujen tuotteiden osalta Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ohella. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus on markkinavalvontaviranomainen, kun on kyse RoHS-lain 17 §:ssä säädetyn mukaisesti terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annetun lain soveltamisalaan kuuluvista terveydenhuollon laitteista. Lisäys liittyy siihen, että RoHS-laki ehdotetaan tässä yhteydessä lisättäväksi markkinavalvontalain soveltamisalaan. Ehdotus vastaisi nykytilaa, sillä Turvallisuus- ja kemikaalivirasto sekä Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus toimivat jo tällä hetkellä molemmat RoHS-laissa tarkoitettujen tuotteiden markkinavalvontaviranomaisina.

Pykälään ehdotetaan lisättävän uusi 6 momentti, jonka mukaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto sekä kunta ovat markkina- ja valvontaviranomaisia tupakkalaissa tarkoitettujen tuotteiden osalta. Ehdotus vastaa nykytilaa, sillä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto sekä kunnat toimivat jo nykyisin markkina- ja valvontaviranomaisina tupakkalaissa tarkoitettujen tuotteiden osalta. Momentin alkuun ehdotetaan täsmennystä siitä, että viranomaisten toimivalta on poikkeus 1 momentissa säädettyyn Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimivaltaan nähden.

5 §. Yhteistyömenettely unionin markkinoille tuotavien tuotteiden valvonnassa. Viittaus NLF-asetuksen ulkorajavalvontaa koskeviin 27-29 artikloihin korvattaisiin viittauksella markkina- ja valvontaviraston 25-28 artikloihin. NLF-asetuksen ulkorajavalvontaa koskevat artikkelit on kumottu ja korvattu markkina- ja valvontaviraston ulkorajavalvontaa koskevilla 25-28 artikloilla. Kyse olisi informatiivisesta viittauksesta markkina- ja valvontaviraston 25-28 artikloihin. Kyse olisi informatiivisesta viittauksesta markkina- ja valvontaviraston 25-28 artikloihin.

6 §. Tehtävien hoito ja tärkeysjärjestys. Pykälään lisättäisiin viittaus markkina- ja valvontaviraston riskinarviointia koskevaan 11 artiklan 3 kohtaan. Nykyään pykälän mukaan markkina- ja valvontaviraston on hoidettava tehtävänsä riskinarviointiin perustuen mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla ja tehtävät on tarvittaessa asetettava tärkeysjärjestykseen. Jatkossa riskinarvioinnissa huomioitavista seikoista säädetään tarkemmin markkina- ja valvontaviraston 11 artiklan 3 kohdassa, jota markkina- ja valvontaviraston on myös sovellettava. Viittaus olisi informatiivinen.

7 §. Valvontasuunnitelma. Pykälästä poistettaisiin viittaus NLF-asetuksen 18 artiklaan, joka on kumottu markkina- ja valvontaviraston 13 artiklassa. Sen sijaan ehdotetaan, että valvontasuunnitelmaa laadittaessa olisi jatkossa huomioitava markkina- ja valvontaviraston 13 artiklassa tarkoitettu markkina- ja valvontaviraston strategia, joka tulee laatia jokaisessa jäsenvaltiossa. Lisäksi pykälään ehdotetaan lisättävän, että kunnilla ei olisi velvollisuutta laatia valvontasuunnitelmaa. Kunnat toimisivat ehdotuksen mukaan markkina- ja valvontaviraston Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ohella tupakkalaissa tarkoitettujen tuotteiden osalta.

8 §. Viranomaisen oikeus saada tietoja talouden toimijalta. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin viittaus markkina- ja valvontaviraston 14 artiklan 4 kohdan a ja b alakohtiin, joihin sisältyy säännökset talouden toimijoilta pyydettävistä tiedoista. Markkina- ja valvontaviraston 14 artiklan 4 kohdassa on lueteltu toimivaltuuksia, jotka jäsenvaltion vähintään tulee siirtää markkina- ja valvontaviraston toimivaltuuksille. Toimivallan siirto kansallisille markkina- ja valvontaviraston toimivaltuuksille edellyttää sääntelyä laissa. Asetuksen 14 artiklan 4 kohdan a ja b alakohtien osalta toimivalta perustuisi jatkossa markkina- ja valvontaviraston soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden osalta lain 8 §:n 1 momenttiin, jossa jo nykyisin säädetään markkina- ja valvontaviraston ja Tullin oikeudesta saada valvontaa varten välttämättömiä tietoja talouden toimijoilta. Viittauksella asetuksen 14 artiklan 4 kohdan a ja b alakohtiin täsmennettäisiin, että myös kyseisissä alakohdissa mainitut tiedot voivat kuulua markkina- ja valvontaviraston 8 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin tietoihin ja valvontaviraston toimivaltuuksilla on siten oikeus tämän säännöksen perusteella saada kyseiset tiedot talouden toimijalta. Edellytyksenä 1 momentin mukaan olisi jatkossakin, että tiedot ovat välttämättömiä valvontaa varten.

Pykälään lisättäisiin myös uusi 2 momentti, jonka mukaan markkina- ja valvontaviraston toimivaltuuksilla olisi oikeus saada talouden toimijalta sellaiset valvontaa varten välttämättömät tiedot, joita tarvitaan verkkorajapintojen omistajien varmentamiseen. Säännös on tarpeen markkina- ja valvontaviraston 14 artiklan 4 kohdan c alakohdan soveltamiseksi. Kyseisessä alakohdassa tarkoitettu kansallisen markkina- ja valvontaviraston toimivalta perustuisi jatkossa 8 §:n 2 momenttiin markkina- ja valvontaviraston soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden osalta. Edellytyksenä olisi, että tiedot ovat välttämättömiä valvontaa varten.

9 §. Oikeus tehdä tarkastuksia. Tässä yhteydessä ehdotetaan poistettavan pykälän 1 momentista Tullin toimivaltuus päästä valvontaa varten tiloihin, joissa harjoitetaan soveltamisalaan kuuluvissa laeissa tarkoitettua toimintaa tai säilytetään valvonnan kannalta merkityksellisiä tietoja ja tehdä valvonnassa tarvittavia tarkastuksia, sillä vastaavista toimivaltuuksista on säädetty jo muualla Tullia koskevassa lainsäädännössä. Markkinavalvonta-asetuksen 25 artiklan 3 kohdan mukaan unionin oikeuden soveltamisalaan kuuluville tuotteille, jotka asetetaan tullimenettelyyn ”luovutus vapaaseen liikkeeseen”, on tehtävä nimettyjen viranomaisten suorittamat tarkastukset. Suomi on nimennyt Tullin tällaiseksi viranomaiseksi. Sanotun 25 artiklan 3 kohdan mukaan tarkastukset on suoritettava riskianalyysin pohjalta unionin tullikoodeksin eli Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 46 ja 47 artiklan mukaisesti ja tarvittaessa markkinavalvonta-asetuksen 11 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettua riskiperusteisen lähestymistavan mukaisesti. Tullikoodeksin sanotuissa artikloissa säädetään muun muassa tullitarkastuksista ja niihin kuuluvista tarkastustoimenpiteistä. Samanaikaisesti kuin unionin tullikoodeksia alettiin soveltaa, tuli voimaan myös tullikoodeksia täydentävä kansallinen tullilaki (304/2016), jossa muun muassa säädetään Tullin toimivaltuudet tullikoodeksin mukaisen tullitarkastusten suorittamiseksi. Kun markkinavalvonta-asetus edellyttää tarkastusten tekemistä tullikoodeksissa säädetyn mukaisesti, Tullille ei olisi tarvetta enää säätää markkinavalvontalakiin tai eri EU-tuotesäädösten täytäntöönpanolakeihin valvonnan edellyttämiä toimivaltuuksia, koska Tullilain (304/2016) 3–6 lukujen mukaiset toimivaltuudet tulisivat käyttöön markkinavalvonta-asetuksen, tullikoodeksin ja tullilain muodostaman kokonaisuuden kautta. Markkinavalvontalaissa ei siten ole tarvetta säätää Tullille samoista tarkastustoimivaltuuksista kuin on jo säädetty tullilaissa.

Markkinavalvontaviranomaisten osalta pykälässä säädetty toimivaltuudet ovat edelleen tarpeen markkinavalvonta-asetuksen 14 artiklan 4 kohdan d ja e alakohdissa tarkoitettujen toimivaltuuksien siirtämiseksi markkinavalvontaviranomaisille.

10 §. Oikeus ottaa tuotteita tutkittavaksi. Tässä yhteydessä ehdotetaan poistettavan pykälän 1 momentista Tullin toimivaltuus ottaa tuotteita tutkittavaksi, sillä vastaava toimivaltuus on säädetty jo muualla Tullia koskevassa lainsäädännössä. Tilanne on vastaava kuin edellä 9 §:n osalta esitetty, joten samat perustelut koskevat myös 10 §:ää.

Markkinavalvontaviranomaisen osalta pykälässä säädetty toimivaltuudet ovat edelleen tarpeen muun pykälään sisältyvän sääntelyn ohella myös markkinavalvonta-asetuksen 14 artiklan 4 kohdan f alakohdassa tarkoitettujen toimivaltuuksien siirtämiseksi markkinavalvontaviranomaisille.

10 a §. Oikeus hankkia tuotteita valehenkilöllisyyttä käyttäen. Markkinavalvontalakiin ehdotetaan lisättävän uusi 10 a §. Säännöksellä siirrettäisiin markkinavalvontaviranomaisille markkinavalvonta-asetuksen 14 artiklan 4 kohdan j alakohdassa tarkoitettu toimivaltuus käyttää valehenkilöllisyyttä tuotenäytteiden hankkimisen yhteydessä. Pykälän 1 momentin mukaan markkinavalvontaviranomaisella olisi oikeus hankkia tuotteita tutkittavaksi myös valehenkilöllisyyttä käyttäen, jos se on tuotteen vaatimustenmukaisuuden valvonnan kannalta välttämätöntä. Säännöksen perusteella olisi mahdollista käyttää tuotteen hankkimista varten keksittyä nimeä ja esimerkiksi mainittua tarkoitusta varten luotua sähköpostitiliä. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin valehenkilöllisyyden käytöstä ilmoittamisesta talouden toimijalle ja tietosuoja-asetuksessa tarkoitettulle rekisterinpitäjälle niin pian, kuin se valehenkilöllisyyden käytön tarkoitusta vaarantamatta on mahdollista.

Valehenkilöllisyyden käyttäminen voi olla välttämätöntä erityisesti verkon välityksellä tehtävissä tuotteiden hankinnoissa, sillä hankintojen tekeminen verkossa edellyttää usein henkilötie-

tojen syöttämistä ja tietyt tuotteet voivat olla saatavilla ainoastaan verkossa. Viranomaisvalvonnan tarkoitus voi jäädä toteutumatta, mikäli ostotapahtumassa esiinnyttäen viranomaisena. Ei myöskään voida pitää kohtuullisena, että markkinavalvontaviranomaisena toimivien henkilöiden tulisi käyttää omia henkilötietojaan tuotenäytteitä hankkiessa. Valehenkilöllisyyttä voitaisiin tarvita myös tilanteissa, jossa talouden toimija ei suostu toimittamaan tuotetta viranomaisen sitä pyytäessä.

Hallinnon lainalaisuuden kannalta on tärkeää, että valvontaviranomaisen toimivaltuudet rajoituvat tavallisten siviilioikeudellisten oikeustoimien suorittamiseen. Valehenkilöllisyyden käyttö ei siis vastaisi laajuudeltaan esimerkiksi poliisilla olevia toimivaltuuksia valehenkilöllisyyden käyttöön liittyen. Valehenkilöllisyyden käytöltä edellytettäisiin välttämättömyyttä tuotteen vaatimustenmukaisuuden valvomiseksi. Ehdotukseen ei sisälly säännöstä, jonka perusteella markkinavalvontaviranomainen voisi saada käyttöönsä valehenkilöllisyyden käyttöä varten laadittuja tai valmistettuja vääriä asiakirjoja (henkilötunnus, luotokortti jne.). Käytännössä tämä rajoittaa valehenkilöllisyyden käyttöä monissa tilanteissa. Tällaisen mahdollisuuden luominen valvontaviranomaisille olisi periaatteellisesti merkittävä muutos nykytilaan ja käytännössä vaatisi laajempaa lainsäädännön tarkastelua, joten uudistusta ei ole tarkoituksenmukaista toteuttaa tässä yhteydessä.

Käytännössä yleisen tietosuoja-asetuksen (EU) 2016/679 4 artiklan 7 kohdassa tarkoitettu rekisterinpitäjä käsitelisi markkinavalvontaviranomaisen tuotteen hankintaa varten käyttämiä tietoja henkilötietoina. Sen varmistamiseksi, että rekisterinpitäjä saisi asianmukaisen kuvan rekisterin tietojen sisällöstä, toimivaltaisella viranomaisella olisi ehdotuksen mukaan velvollisuus ilmoittaa valehenkilöllisyyden käytöstä rekisterinpitäjälle niin pian kuin se on tuotteen hankinnan tarkoitusta vaarantamatta mahdollista. Tätä pidetään asianmukaisena myös hallinnon avoimuuden ja viranomaistoiminnan luotettavuuden näkökulmasta. Koska on mahdollista, että rekisterinpitäjänä toimii muu kuin sopimuksen osapuolena ollut talouden toimija kuten tuotteen valmistaja tai maahantuojat, momentissa säädettäisiin erikseen velvollisuudesta ilmoittaa valehenkilöllisyyden käytöstä myös kyseiselle talouden toimijalle.

17 §. Toimenpidemääräys. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin uudesta toimivaltuudesta, jonka nojalla markkinavalvontaviranomaisella olisi mahdollisuus määrätä talouden toimija ryhtymään korjaaviin toimenpiteisiin tuotetta koskevien menettelyjen saattamiseksi vaatimustenmukaiseksi. Uuden toimivaltuuden lisääminen tukee myös osaltaan markkinavalvonta-asetuksen 14 artiklan 4 kohdan g alakohdan sekä 16 artiklan 2 kohdan täytäntöönpanoa.

Menettelyjä koskevan toimenpidemääräyksen arvioidaan olevan tarpeellinen silloin, kun tuotteen markkinoilla ollessa sitä koskeville menettelyille on asetettu lainsäädännössä vaatimuksia, joita markkinavalvontaviranomaisen olisi tarkoituksenmukaista valvoa samalla kun valvotaan itse tuotteen ja sitä koskevien tietojen sekä asiakirjojen vaatimustenmukaisuutta. Tarkoituksena ei kuitenkaan ole, että markkinavalvonnan painopiste siirtyisi uuden toimivaltuuden myötä talouden toimijoiden menettelyjen valvontaan, vaan markkinavalvontaa ohjaisi edelleen riskiperusteinen ja suhteellisuusperiaatteen mukainen lähestymistapa. Tarkoituksena ei myöskään ole, että markkinavalvontaviranomainen valvoisi tuotteen käytölle tai käytön aikaisille olosuhteille lainsäädännössä mahdollisesti asetettujen vaatimusten noudattamista. Uuden toimivaltuuden nojalla ei olisi mahdollista antaa yleisluontoista määräystä siitä, että talouden toimijan pitäisi noudattaa yleisesti ao. menettelysäännöstä, vaan menettelyjä koskeva toimenpidemääräys koskisi aina vain tapauskohtaisesti havaittua menettelyvirhettä.

Toimivaltuus määrätä tuotetta koskevien menettelyjen saattamisesta vaatimusten mukaiseksi on tarpeen esimerkiksi kemikaalien markkinavalvonnassa. Menettelyjen vaatimustenmukaisuutta

valvotaan tällä hetkellä kemikaalilain nojalla, joka esitetään lisättäväksi markkinavalvontalain soveltamisalaan tällä esityksellä. Kemikaalilainsäädännössä on asetettu paljon erilaisia menettelyllisiä velvoitteita toimitusketjun toimijoille, joihin markkinavalvontaviranomaisella tulee olla mahdollisuus puuttua, jos se havaitsee valvontansa yhteydessä, että talouden toimija on menetellyt lainsäädännön vastaisesti. Käytännössä markkinavalvontaviranomaisella on ollut tarve määrätä kemikaalilain 46 §:n 1 momentin nojalla toiminnanharjoittaja täyttämään lainsäädännössä asetetut velvoitteet esimerkiksi seuraavissa tilanteissa: Kemikaalin toimittaja on laiminlyönyt REACH-asetuksen 31 artiklassa säädetyn toimitusketjussa tiedottamista koskevan velvollisuutensa toimittaa käyttöturvallisuustiedote vastaanottajalle, valmistaja tai maahantuojalla on laiminlyönyt CLP-asetuksen 40 artiklaan perustuvan velvollisuutensa toimittaa luokitusilmoituksen Euroopan kemikaalivirastolle sekä tilanteessa, jossa toiminnanharjoittaja on laiminlyönyt kemikaalia koskevassa mainonnassaan vaarallisen kemikaalin mainontaa koskevat CLP-asetuksen 48 artiklassa säädetty vaatimukset.

Menettelyjä koskevalla toimenpidemääräyksellä arvioidaan kuitenkin olevan tarvetta horisontaalisesti myös muilla markkinavalvontalain soveltamisalaan kuuluvilla tuotesektoreilla, minkä vuoksi uuden toimivaltuuden lisääminen on perusteltua myös eri sektorien markkinavalvonnan yhdenmukaistamisen näkökulmasta. Esimerkiksi NLF-mukautetuissa tuotesäädöksissä on säädetty muun muassa seuraavista menettelyllisistä velvoitteista, joiden laiminlyöntiin markkinavalvontaviranomaisella arvioidaan olevan tarpeen tarvittaessa puuttua: jakelijalle asetettu velvollisuus ilmoittaa valmistajalle tai maahantuojalle, jos tuote aiheuttaa vaaraa/riskin (esim. ATEX-lain 15 §:n 2 momentti, pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain 14 §:n 3 momentti ja EU:n henkilönsuojainasetuksen 11 artiklan 2 kohta) ja talouden toimijoille asetettu velvollisuus tiedottaa välittömästi riskin aiheuttavasta tuotteesta niiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille kansallisille viranomaisille, joissa ne ovat asettaneet tuotteen saataville markkinoilla, ja ilmoitettava yksityiskohtaiset tiedot erityisesti vaatimustenvastaisuudesta ja toteutetuista korjaavista toimenpiteistä (esim. sähköturvallisuuslain 25 § 3 momentti, hissiturvallisuuslain 23 § ja EU:n kaasulaiteasetuksen 9 artiklan 7 kohta).

22 a §. *Verkkorajapintaan ja verkkotunnukseen liittyvät toimivaltuudet.* Markkinavalvontalakiin ehdotetaan lisättävän uusi 22 a §. Säännöksellä siirrettäisiin markkinavalvonta-asetuksen 14 artiklan 4 kohdan k alakohdassa tarkoitettut toimivaltuudet markkinavalvontaviranomaisille.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin markkinavalvontaviranomaisen oikeudesta päätöksellään velvoittaa palveluntarjoaja poistamaan tekniseen laitteeseen viittaavaa sisältöä verkkorajapinnalta tai antamaan loppukäyttäjälle selkeä varoitus verkkorajapintaan pääsyn yhteydessä. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin toimivaltuuksista, joita voitaisiin käyttää vasta silloin, jos 1 momentissa tarkoitettua määräystä ei ole noudatettu. Tällöin markkinavalvontaviranomainen voisi määrätä palveluntarjoajan estämään tai rajoittamaan pääsyä verkkorajapintaan taikka poistamaan verkkorajapinnan tai määrätä verkkotunnusrekisterin ylläpitäjän tai verkkotunnusvälittäjän poistamaan verkkotunnuksen käytöstä tai merkitsemään verkkotunnuksen markkinavalvontaviranomaisen nimiin. Pykälän mukaiset toimivaltuudet muodostaisivat edellä kuvatulla tavalla kaksipuolaisen kokonaisuuden. Markkinavalvontaviranomaisen olisi siis ensin käytettävä 1 momentin mukaisia toimivaltuuksia vakavan riskin poistamiseksi. Vasta tämän jälkeen olisi mahdollista turvautua 2 momentin mukaisiin ankarampiin toimivaltuuksiin.

Verkkorajapintoihin kohdistuvat toimivaltuudet on markkinavalvonta-asetuksessa määritelty viimesijaiseksi keinoksi tilanteessa, jossa vakavan vahingon välttämiseksi ei ole käytettävissä muita tehokkaita keinoja. Kynnys toimivaltuuksien käyttöön esitetään asetettavaksi verrattain korkealle. Edellytyksenä momentin mukaisten toimivaltuuksien käytölle olisi ensinnäkin, että kyse olisi sisällöstä, jossa viitataan tuotteisiin, jotka aiheuttavat vakavan riskin terveydelle, turvallisuudelle, ympäristölle, omaisuudelle tai muulle lain 1 §:n 1 momentissa mainituissa laeissa

tarkoitettulle yleiselle edulle. Kyseisen toimivaltuuden käytön tulisi lisäksi olla välttämätöntä kyseisen vakavan riskin poistamiseksi eli toimivaltuuden käytön edellytyksenä olisi, että muita tehokkaita keinoja ei olisi käytettävissä. Toimivaltuuden käyttäminen voisi siis tulla kyseeseen tilanteissa, joissa talouden toimija ei suostu toimimaan markkinavalvontaviranomaisen ensisijaisesti asettamien velvoitteiden kuten toimenpidemääräyksen tai kiellon edellyttämällä tavalla. Jos siis vakava riski olisi asianmukaisesti poistettavissa talouden toimijan toimintaedellytyksiin vähäisemmässä määrin puuttuvilla keinoilla, pykälässä säädettyjen toimivaltuuksien käytöstä tulisi pidättäytyä.

Pykälässä tarkoitettuja palveluntarjoajia olisivat hosting-, internet- ja alustapalveluntarjoajat sekä teleyritykset tai muuten tiedon julkaisusta, välittämisestä tai sen verkossa esilläolosta vastaavat toimijat. Lähtökohtana säännöksessä on, että markkinavalvontaviranomaisen päätös voi kohdistua tahoihin, joilla on tosiasiallinen mahdollisuus säännöksessä mainittujen keinojen käyttöön, minkä vuoksi kyseeseen tulevia palveluntarjoajia ei ole tarkoituksenmukaista määritellä tyhjentävästi. Markkinavalvontaviranomaisen tulee pyrkiä siihen, että päätös kohdistetaan tahoon, joka tosiasiaassa hallinnoi sisältöä, joka koskee säädettyjen vaatimusten vastaisena vakavan riskin aiheuttavaa tuotetta koskevaa sisältöä.

Markkinavalvonta-asetuksen vähimmäistoimivaltuuksiin ei sisälly toimivaltuutta määrätä verkkotunnuksen merkitsemisestä toimivaltaisen viranomaisen nimiin. Tällainen toimivaltuus kuitenkin ehkäisisi tilanteita, joissa verkkotunnuksen käytöstä poistamisen jälkeen sama toimija ottaisi verkkotunnuksen uudelleen käyttöönsä ja jatkaisi siten aiempaa toimintaansa. Muut tahot eivät voisi ottaa verkkotunnusta uudelleen käyttöön, kun se olisi merkitty markkinavalvontaviranomaisen nimiin. Kyseessä olisi kansallinen lisä markkinavalvonta-asetuksessa esitettyyn vähimmäistoimivaltuuteen nähden.

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 164 §:n mukaan Liikenne- ja viestintävirasto ylläpitää verkkotunnusrekisteriä Suomen maatunnukseen eli fi-maatunnukseen päättyvistä verkkotunnuksista. Kyseisten verkkotunnusten osalta Liikenne- ja viestintävirasto poistaa tarvittaessa verkkotunnuksen käytöstä poistamalla sen verkkotunnusrekisteristä. Ministeriö voisi antaa määräyksen verkkotunnuksen käytöstä poistamiseksi myös muiden verkkotunnuspäätteiden osalta kohdistuen sen verkkotunnuspäätteitä hallinnoivalle tai verkkotunnuksia välittävälle taholle.

Markkinavalvonta-asetus jättää liikkumavaraa sen suhteen, käyttääkö toimivaltuutta viranomaisen vai esimerkiksi tuomioistuimien viranomaisen hakemuksesta. Nopean reagointimahdollisuuden ja valvontatoimien tehokkuuden varmistamiseksi vakavan riskin tilanteissa, tässä esityksessä ehdotetaan, että markkinavalvontaviranomainen käyttäisi toimivaltuutta.

Markkinavalvontaviranomainen voisi pykälän 2 momentin mukaan antaa päätöksen myös väliaikaisena, jolloin päätös olisi voimassa, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu. Markkinavalvontaviranomaisen olisi ratkaistava asia kiireellisesti.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin markkinavalvontaviranomaisen velvollisuudesta varata päätöksen saajalle sekä asianomaiselle talouden toimijalle tilaisuus tulla kuulluksi ennen 1 tai 2 momentin mukaisen päätöksen antamista, paitsi jos kuulemista ei voida toimittaa niin nopeasti kuin asian kiireellisyys välttämättä vaatii.

27 §. Ilmoittaminen Euroopan komissiolle. Tässä yhteydessä korvattaisiin pykälän 2 momentissa oleva viittaus lakiin eräiden riskin aiheuttavien tuotteiden markkinavalvontaan liittyvien tietojen ilmoittamisesta Euroopan komissiolle (1197/2009) viittauksella markkinavalvonta-asetuksen 20 artiklaan. Mainitussa laissa säädetään kansallisista menettelyistä, joita sovelletaan

ilmoitettaessa riskin aiheuttavista tuotteista Euroopan komissiolle. Markkinavalvonta-asetuksen 20 artiklassa säädetään vastaavista ilmoituksista. Arvion mukaan asetuksen sääntely on niin täsmällistä, ettei kansallinen sääntely ilmoituksiin liittyvistä menettelyistä ole enää tarpeen markkinavalvonta-asetuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden osalta. Tämän vuoksi aiempi viittaus kansalliseen lakiin korvattaisiin viittauksella markkinavalvonta-asetukseen. Viittaus olisi informatiivinen.

7.2 Laki räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta

4 §. Määritelmät. Pykälään lisättäisiin uusi 23 kohta. Kohdassa määritellään jakelupalvelujen tarjoaja. Jakelupalvelujen tarjoajalla tarkoitetaan markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1020, jäljempänä *markkinavalvonta-asetus*, 3 artiklan 11 kohdassa tarkoitettua luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä.

5 §. Suhde muuhun lainsäädäntöön. Pykälä annettaisiin säädösteknisistä syistä kokonaan uudelleen. Pykälän 1 momenttiin korjattaisiin viittaus NLF-asetuksessa säädettyyn huomioiden EU:n markkinavalvonta-asetuksesta aiheutuvat muutokset NLF-asetukseen ja sen soveltamisalaan. NLF-asetuksessa säädetään jatkossa vain vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille sekä tuotteiden CE-merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista.

Pykälän 2 momenttiin korjattaisiin säädösviittaus. NLF-asetuksen ulkorajavalvontaa koskevien artiklojen 27–29 sijaan viitattaisiin jatkossa EU:n markkinavalvonta-asetuksen ulkorajavalvontaa koskeviin 25–28 artikloihin. Momentti siirrettäisiin uudeksi 3 momentiksi.

Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jossa viitattaisiin EU:n markkinavalvonta-asetukseen. Kyseessä on informatiivinen viittaus. EU:n markkinavalvonta-asetus on sellaisenaan velvoittava sääntelyä jäsenvaltioissa, ja sisältää viranomaisia koskevia säännöksiä markkinavalvontaan liittyvistä toimista, kuten vakavaa riskiä aiheuttavien tuotteiden poistamisesta markkinoilta, tullitarkastuksista sekä tiedonvaihdoista ja yhteydenpidosta muiden Euroopan unionin jäsenmaiden ja Euroopan komission kesken. ATEX-tuotteisiin sovelletaan markkinavalvonta-asetuksessa vahvistettuja sääntöjä, jotka koskevat unionin markkinavalvontaa, talouden toimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä ja unionin markkinoille tuleville tuotteille tehtäviä tarkastuksia. Markkinavalvonnan, talouden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan puitteista säädetään markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EY) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1020/2019.

Pykälän 3-6 momentit siirtyisivät uudeksi 4–7 momentiksi.

23 §. Muutoksenhaku. Pykälä päivitetäisiin uuden oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain mukaiseksi. Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) kumosi hallintolainkäytöläin vuoden 2020 alusta lukien.

24 §. Rangaistussäännös. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi laajentamalla rangaistussäännöksen nykyistä soveltamisalaa. Momenttiin lisättäisiin uudet 14–17 kohdat. EU:n markkinavalvonta-asetuksen uudessa 4 artiklassa tarkoitettujen tiettyjen talouden toimijoiden koskevien velvoitteiden noudattamatta jättäminen sanktioitaisiin vastaavalla tavalla kuin nykyisin ko. sektorisääntelyssä on rikkomuksista säädetty. EU:n markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan soveltamisalaan kuuluu myös ATEX-direktiivin (2014/34/EU) soveltamisalan mukaiset

räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitetut laitteet ja suojausjärjestelmät. EU:n markkinavalvonta-asetus edellyttää sen 41 artiklassa seuraamuksista säätämistä, jotka ovat tehokkaita, oikeasuhtaisia ja varoittavia.

Asetuksen 4 artiklassa säädettyjen talouden toimijoiden tiettyjen velvoitteiden rikkomisesta voisi seurata sakkorangaistus, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta. Rangaistussäännös rajattaisiin koskemaan 4 artiklan tilanteissa sellaisia talouden toimijoita ja talouden toimijoiden velvoitteita, joita ATEX-direktiivin sektorikohtainen sääntely ei kata. Tällaisia talouden toimijoita ovat ATEX-tuotteiden osalta 4 artiklassa tarkoitettu valtuutettu edustaja ja jakelupalvelun tarjoaja. Rangaistavaa olisi, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat on laadittu, pitää vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat markkinavalvontaviranomaisen saatavilla vaaditun ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan antaa pyynnöstä markkinavalvontaviranomaisen saataville. Rangaistavaa myös olisi, jos rikkoo markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyä valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta toimittaa markkinavalvontaviranomaisen perustelusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi. Lisäksi rangaistavaa olisi, jos rikkoo markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa säädettyä, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta tuotteesta markkinavalvontaviranomaiselle; tai markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa säädettyä, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmistaa, että ryhdytään viipymättä tarvittaviin korjaaviin toimiin, jos tuote ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole mahdollista, vähentää kyseisestä tuotteesta aiheutuvia riskejä.

Syyksiluettavuuden asteeksi ehdotetaan valtuutetun edustajan ja jakelupalvelun tarjoajankin osalta tahallisuutta ja huolimattomuutta vastaavaksi kuin nykyään on 24 §:n mukaisissa rikkomuksissa säädetty ko. tuotesektorilla. ATEX-laissa sanktioitujen velvollisuuksien laiminlyönnit koskevat räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien valmistajaa, maahantuoja ja jakelijaa. Näiltä toimijoilta vaaditaan erikoisosaamista ja erikoisammattipätevyyttä, joissa edellytetään huolellisuutta. Lain vaatimukset kohdistuvat tuotteiden turvallisuuteen ja vaaran ennaltaehkäisemiseen. Huolimattoman menettelyn seuraukset voivat olla hyvin vakavia ja tästä syystä talouden toimijalta voidaan vaatia erityistä huolellisuutta tehtävien hoidossa. Tämän vuoksi räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettuja laitteita ja suojausjärjestelmiä koskevien säännösten rikkominen on rangaistavaa paitsi tahallisesti myös tuottamuksellisesti tehtynä.

7.3 Sähköturvallisuuslaki

2 §. Lain soveltamisala. Pykälän 2 momentin säädösnameke tietoyhteiskuntakaari muutettaisiin säädöksen voimassa olevaksi nimekkeeksi. Tietoyhteiskuntakaari -nimeke muutettiin tietoyhteiskuntakaaren muutoksella 68/2018 nimekkeeksi laki sähköisen viestinnän palveluista. Muutos tuli voimaan 1.6.2018.

4 §. Määritelmät. Pykälän 12 kohdassa oleva viittaus NLF -asetukseen muutettaisiin vastamaan asetuksen voimassa olevaa otsikkoa. Asetuksen (EY) N:o 765/2008 otsikko korvattiin markkinavalvonta-asetuksen 39 artiklan mukaisesti otsikolla ”Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 765/2008, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2008, akkreditoinnin vaatimusten vahvistamisesta ja asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta”.

5 §. *Suhde muuhun lainsäädäntöön.* Pykälä annettaisiin säädösteknisistä syistä kokonaan uudelleen. Pykälän 1 momentin viittaus NLF-asetuksessa säädettyyn annettaisiin ottamalla huomioon muutokset, joita EU:n markkinavalvonta-asetus aiheuttaa NLF-asetukseen ja sen soveltamisalaan. NLF-asetuksessa säädetään jatkossa vain vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille sekä tuotteiden CE-merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista.

Pykälän uudessa 2 momentissa viitattaisiin EU:n markkinavalvonta-asetukseen. Kyseessä on informatiivinen viittaus. EU:n markkinavalvonta-asetus on sellaisenaan velvoittavaa sääntelyä jäsenvaltioissa, ja sisältää viranomaisia koskevia säännöksiä markkinavalvontaan liittyvistä toimituksista, kuten vakavaa riskiä aiheuttavien tuotteiden poistamisesta markkinoilta, tullitarkastuksista sekä tiedonvaihdoista ja yhteydenpidosta muiden Euroopan unionin jäsenmaiden ja Euroopan komission kesken. sähkölaitteisiin sovelletaan markkinavalvonta-asetuksessa vahvistettuja sääntöjä, jotka koskevat unionin markkinavalvontaa, talouden toimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä ja unionin markkinoille tuleville tuotteille tehtäviä tarkastuksia. Markkinavalvonnan, talouden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan puitteista säädetään markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EY) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1020/2019.

Pykälän 3 ja 4 momentit vastaisivat nykyisen 5 §:n 2 ja 3 momentteja.

Uudessa 5 momentissa viitattaisiin EU:n markkinavalvonta-asetuksen ulkorajavalvontaa koskeviin 25–28 artikloihin. Momentti vastaa nykyisen 5 §:n 4 momenttia, jossa viittaus kohdistuu NLF-asetuksen ulkorajavalvontaa koskeviin artikloihin 27–29.

Pykälän 6–8 momentit vastaisivat nykyisen 5 §:n 5–7 momentteja.

Uuden 9 momentin säädösviittaus vastaa nykyisen 5 §:n 8 momentin säädösviittausta. Tietoyhteiskuntakaari –nimeke kuitenkin korvattaisiin säädöksen voimassa olevalla nimekkeellä laki sähköisen viestinnän palveluista.

117 §. *Rangaistussäännökset.* Pykälä sisältää rangaistussäännöksen sähköturvallisuutta koskevien säännösten rikkomisesta. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisättäisiin uudet 31–35 kohdat. Lisättävät kohdat koskisivat markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a-d alakohdissa säädettyjen velvollisuuksien rikkomisen rangaistavuutta. Rangaistussäännös rajattaisiin koskemaan 4 artiklan tilanteissa sellaisia talouden toimijoita ja talouden toimijoiden velvoitteita, joita sähköturvallisuuslaki ei jo nykyisellään kata.

EU:n markkinavalvonta-asetuksen uudessa 4 artiklassa tarkoitettujen tiettyjen talouden toimijoiden koskevien velvoitteiden noudattamatta jättäminen sanktioitaisiin vastaavalla tavalla kuin nykyisin ko. sektorisääntelyssä on rikkomuksista säädetty. EU:n markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan soveltamisalaan kuuluvat myös sähkölaitteet, joiden vaatimustenmukaisuudesta säädetään sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta (uudelleenlaadittu) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/30/EU, jäljempänä *EMC-direktiivi*, ja tietyllä jännitealueella toimivien sähkölaitteiden asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/35/EU, jäljempänä *pienjännitedirektiivi*. EU:n markkinavalvonta-asetuksen 41 artikla edellyttää, että asetuksen ja sen soveltamisalaan kuuluvien sektorisäännösten rikkomisesta säädetään seuraamukset, jotka ovat tehokkaita, oikeasuhtaisia ja varoittavia.

Asetuksen 4 artiklassa säädettyjen talouden toimijoiden tiettyjen velvoitteiden rikkomisesta voisi seurata sakkorangaistus, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta. Rangaistussäännös rajattaisiin 4 artiklan 3 kohdan a- alakohdassa säädetyn asiakirjojen laatimisveloitteen osalta koskemaan talouden toimijoita, joita pienjännitedirektiivin ja EMC-direktiivin sektorikohtainen sääntely ei kata. Tällaisia talouden toimijoita ovat sähkölaitteiden osalta 4 artiklassa tarkoitettu valtuutettu edustaja ja jakelupalvelun tarjoaja.

Pykälän 1 momentin 31 kohdan mukaan rangaistavaa olisi tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoa markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä valtuutetun edustajan tai jakelupalvelun tarjoajan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat on laadittu. Valmistajan osalta rangaistus asiakirjojen laatimatta jättämisestä säädetään lain 117 §:n 4 ja 5 kohdassa. Maahantuojan osalta rangaistuksesta säädetään 117 §:n 9 kohdassa.

Pykälän 1 momentin 32 kohdan mukaan rangaistavaa olisi tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoa markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan ja jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta pitää vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat markkinavalvontaviranomaisen saatavilla vaaditun ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan pyynnöstä antaa markkinavalvontaviranomaisen saataville. Lain 13 §:n 5 momentin mukaan valmistajan on säilytettävä sähkölaitetta koskevat tekniset asiakirjat ja EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus kymmenen vuoden ajan sen jälkeen, kun sähkölaite on saatettu markkinoille. Laissa ei kuitenkaan ole säännöstä, joka velvoitaisi valmistajaa pitämään asiakirjat markkinavalvontaviranomaisen saatavilla. Lain 13 §:n 5 momentin rikkomista ei myöskään ole säädetty rangaistavaksi. Lain 20 §:ssä säädetään puolestaan maahantuojan velvollisuudesta pitää EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksen jäljennös sähköturvallisuusviranomaisen saatavilla kymmenen vuoden ajan siitä, kun sähkölaite on saatettu markkinoille ja varmistaa, että tekniset asiakirjat ovat pyynnöstä sähköturvallisuusviranomaisen saatavilla. Velvollisuuden rikkomisesta ei kuitenkaan ole säädetty rangaistusta.

Pykälän 1 momentin 33 kohdan mukaan rangaistavaa olisi tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoa markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan ja jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta toimittaa markkinavalvontaviranomaiselle tämän perustellusta pyynnöstä kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi kielellä, jota kyseinen viranomainen helposti ymmärtää.

Pykälän 1 momentin 34 kohdan mukaan rangaistavaa olisi tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoa markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa säädettyä jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta tuotteesta markkinavalvontaviranomaiselle. Lain 25 § 3 momentissa säädetään talouden toimijan velvollisuudesta ilmoittaa sähkölaitteen aiheuttamasta riskistä markkinavalvontaviranomaiselle. Säännöksen rikkomisesta on säädetty rangaistus 117 §:n 1 momentin 15 kohdassa. Lain 4 §:n 7 kohdan määritelmäsäännöksen mukaan talouden toimijalla tarkoitetaan valmistajaa, valtuutettua edustajaa, maahantuojaa ja jakelijaa. Jakelupalvelujen tarjoaja on näin ollen ainoa 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetuista talouden toimijoista, johon ei voida soveltaa voimassa olevaa 117 §:n 1 momentin 15 kohdan rangaistussäännöstä.

Pykälän 1 momentin 35 kohdan mukaan rangaistavaa olisi tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoa markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa säädettyä valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmistaa, että ryhdytään viipymättä tarvittaviin korjaaviin toimiin, jos tuote ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole mahdollista, vähentää kyseisestä tuotteesta aiheutuvia riskejä. Valmistajan ja maahantuojan

Luonnos 11.3.2021

osalta vastaavasta velvoitteesta säädetään lain 25 §:n 1 momentissa. Sen mukaan valmistajan ja maahantuojan on ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin sähkölaitteen saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi, sen poistamiseksi markkinoilta tai tarvittaessa sitä koskevan palautusmenettelyn järjestämiseksi, jos valmistajalla tai maahantuojalla on syytä epäillä, että sen markkinoille saattama sähkölaite ei täytä vaatimuksia. Säännöksen rikkomisesta säädetään rangaistus 117 §:n 1 momentin 13 kohdassa.

Syyksiluettavuuden asteeksi ehdotetaan valtuutetun edustajan ja jakelupalvelun tarjoajankin osalta tahallisuutta ja huolimattomuutta vastaavasti kuin muissakin 117 §:n mukaisissa rikkomuksissa säädetään. Sähköturvallisuuslaissa sanktioitujen velvollisuuksien laiminlyönnit koskevat sähkölaitteiden valmistajaa, maahantuojaa ja jakelijaa. Näiltä toimijoilta vaaditaan erikoisosaamista ja erikoisammattipätevyyttä, joissa edellytetään huolellisuutta. Lain vaatimukset kohdistuvat tuotteiden turvallisuuteen ja vaaran ennaltaehkäisemiseen. Huolimattoman menettelyn seuraukset voivat olla hyvin vakavia ja tästä syystä talouden toimijalta voidaan vaatia erityistä huolellisuutta tehtävien hoidossa. Tämän vuoksi sähköturvallisuutta koskevien säännösten rikkominen on rangaistavaa paitsi tahallisesti myös tuottamuksellisesti tehtynä.

118 §. Muutoksenhaku sähköturvallisuusviranomaisen päätökseen. Pykälä päivitetäisiin uuden oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain mukaiseksi. Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) kumosi hallintolainkäyttölain vuoden 2020 alusta lukien.

119 §. Muutoksenhaku ilmoitetun laitoksen, pätevyysarviointilaitoksen, valtuutetun laitoksen tai valtuutetun tarkastajan päätökseen. Pykälä päivitetäisiin uuden oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain mukaiseksi. Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa kumosi hallintolainkäyttölain vuoden 2020 alusta lukien.

7.4 Hissiturvallisuuslaki

4 §. Määritelmät. Pykälän 5 kohdassa oleva viittaus NLF -asetukseen muutettaisiin vastaamaan asetuksen voimassa olevaa otsikkoa. Asetuksen (EY) N:o 765/2008 otsikko korvattiin markkinavalvonta-asetuksen 39 artiklan mukaisesti otsikolla ”Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 765/2008, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2008, akkreditoinnin vaatimusten vahvistamisesta ja asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta”.

5 §. Suhde muuhun lainsäädäntöön. Pykälä annettaisiin säädösteknisistä syistä kokonaan uudelleen. Pykälän 1 momentti vastaisi nykyistä 1 momenttia.

Pykälän 2 momentin viittaus NLF-asetuksessa säädettyyn annettaisiin ottamalla huomioon muutokset, joita EU:n markkinavalvonta-asetus aiheuttaa NLF-asetukseen ja sen soveltamisalaan. NLF-asetuksessa säädetään jatkossa vain vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille sekä tuotteiden CE-merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista.

Pykälän uudessa 3 momentissa viitattaisiin EU:n markkinavalvonta-asetukseen. Kyseessä on informatiivinen viittaus. EU:n markkinavalvonta-asetus on sellaisenaan velvoittavaa sääntelyä jäsenvaltioissa, ja sisältää viranomaisia koskevia säännöksiä markkinavalvontaan liittyvistä toimista, kuten vakavaa riskiä aiheuttavien tuotteiden poistamisesta markkinoilta, tullitarkastuksista sekä tiedonvaihdoista ja yhteydenpidosta muiden Euroopan unionin jäsenmaiden ja Euroopan komission kesken. Sähkölaitteisiin sovelletaan markkinavalvonta-asetuksessa vahvistettuja sääntöjä, jotka koskevat unionin markkinavalvontaa, talouden toimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä ja unionin markkinoille tuleville tuotteille tehtäviä tarkastuksia. Markkinavalvonnan, talouden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan puitteista säädetään markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta

Luonnos 11.3.2021

sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EY) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1020/2019. Pykälän momentit 3–8 siirtyisivät momenteiksi 4–9.

Pykälän 4 momentissa viitattaisiin EU:n markkinavalvonta-asetuksen ulkorajavalvontaa koskeviin 25–28 artikloihin. Säännös vastaa nykyisen 5 §:n 4 momenttia mutta NLF-asetuksen ulkorajavalvontaa koskevien artiklojen 27–29 sijaan 4 momentissa viitattaisiin EU:n markkinavalvonta-asetuksen artikloihin.

Pykälän 5 momentti vastaisi nykyistä 3 momenttia.

Pykälän momentit 6–9 vastaisivat nykyisen 5 §:n 5–8 momentteja.

85 §. *Muutoksenhaku hissiturvallisuusviranomaisen päätökseen.* Pykälä päivitetäisiin uuden oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain mukaiseksi. Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) kumosi hallintolainkäyttölain vuoden 2020 alusta lukien.

86 §. *Muutoksenhaku ilmoitetun laitoksen, pätevyysarviointilaitoksen, valtuutetun laitoksen ja valtuutetun tarkastajan päätökseen.* Pykälä päivitetäisiin uuden oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain mukaiseksi. Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa kumosi hallintolainkäyttölain vuoden 2020 alusta lukien.

7.5 Laki pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta

4 §. *Suhde muuhun lainsäädäntöön.* Pykälä annettaisiin säädösteknisistä syistä kokonaan uudelleen. Pykälän 1 momentin viittaus NLF-asetuksessa säädettyyn annettaisiin ottamalla huomioon muutokset, joita EU:n markkinavalvonta-asetus aiheuttaa NLF-asetukseen ja sen soveltamisalaan. NLF-asetuksessa säädetään jatkossa vain vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille sekä tuotteiden CE-merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista.

Pykälän uudessa 2 momentissa viitattaisiin EU:n markkinavalvonta-asetukseen. Kyseessä on informatiivinen viittaus. EU:n markkinavalvonta-asetus on sellaisenaan velvoittavaa sääntelyä jäsenvaltioissa, ja sisältää viranomaisia koskevia säännöksiä markkinavalvontaan liittyvistä toimituksista, kuten vakavaa riskiä aiheuttavien tuotteiden poistamisesta markkinoilta, tullitarkastuksista sekä tiedonvaihdosta ja yhteydenpidosta muiden Euroopan unionin jäsenmaiden ja Euroopan komission kesken. sähkölaitteisiin sovelletaan markkinavalvonta-asetuksessa vahvistettuja sääntöjä, jotka koskevat unionin markkinavalvontaa, talouden toimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä ja unionin markkinoille tuleville tuotteille tehtäviä tarkastuksia. Markkinavalvonnan, talouden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan puitteista säädetään markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EY) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1020/2019.

Pykälän 3–6 momentit vastaisivat nykyisen 4 §:n 2–5 momentteja.

Uudessa 7 momentissa viitattaisiin EU:n markkinavalvonta-asetuksen ulkorajavalvontaa koskeviin 25–28 artikloihin. Momentti vastaa nykyisen 4 §:n 6 momenttia, jossa viittaus kohdistuu NLF-asetuksen ulkorajavalvontaa koskeviin artikloihin 27–29.

Pykälän 8 momentti vastaisi nykyisen 4 §:n 7 momenttia.

46 §. Rangaistussäännökset. Pykälä sisältää rangaistussäännöksen pyroteknisiä tuotteita koskevien säännösten rikkomisesta. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisättäisiin uudet 15–19 kohdat. Lisättävät kohdat koskisivat markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a-d alakohdissa säädettyjen velvollisuuksien rikkomisen rangaistavuutta. Rangaistussäännös rajattaisiin koskemaan 4 artiklan tilanteissa sellaisia talouden toimijoita ja talouden toimijoiden velvoitteita, joita laki pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta ei jo nykyisellään kata.

EU:n markkinavalvonta-asetuksen uudessa 4 artiklassa tarkoitettujen tiettyjen talouden toimijoihin koskevien velvoitteiden noudattamatta jättäminen sanktioitaisiin vastaavalla tavalla kuin nykyisin ko. sektorisääntelyssä on rikkomuksista säädetty. EU:n markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan soveltamisalaan kuuluvat myös pyrotekniset tuotteet, joiden vaatimustenmukaisuudesta säädetään pyroteknisten tuotteiden asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2013/29/EU, jäljempänä *pyrotekniikkadirektiivi*. EU:n markkinavalvonta-asetuksen 41 artikla edellyttää, että asetuksen ja sen soveltamisalaan kuuluvien sektorisäännösten rikkomisesta säädetään seuraamukset, jotka ovat tehokkaita, oikeasuhtaisia ja varoittavia.

Asetuksen 4 artiklassa säädettyjen talouden toimijoiden tiettyjen velvoitteiden rikkomisesta voisi seurata sakkorangaistus, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta. Rangaistussäännös rajattaisiin 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädetyn asiakirjojen laatimisvelvoitteen osalta koskemaan talouden toimijoita, joita pyrotekniikkadirektiivin sektorikohtainen sääntely ei kata. Tällaisia talouden toimijoita ovat pyroteknisten tuotteiden osalta 4 artiklassa tarkoitettu valtuutettu edustaja ja jakelupalvelujen tarjoaja.

Pykälän 2 momentin 15 kohdan mukaan rangaistavaa olisi tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoa markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä valtuutetun edustajan tai jakelupalvelun tarjoajan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat on laadittu. Valmistajan osalta rangaistus asiakirjojen laatimatta jättämisestä säädetään lain 46 §:n 2 momentin 3 kohdassa. Maahantuojan osalta rangaistuksesta säädetään 46 §:n 2 momentin 9 kohdassa.

Pykälän 2 momentin 16 kohdan mukaan rangaistavaa olisi tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoa markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan ja jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta pitää vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat markkinavalvontaviranomaisen saatavilla vaaditun ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan pyynnöstä antaa markkinavalvontaviranomaisen saataville. Lain 8 §:n 4 momentin mukaan valmistajan on säilytettävä pyroteknistä tuotetta koskevat tekniset asiakirjat ja EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus kymmenen vuoden ajan sen jälkeen, kun tuote on saatettu markkinoille. Laissa ei kuitenkaan ole säännöstä, joka velvoittaisi pitämään asiakirjat markkinavalvontaviranomaisen saatavilla. Lain 8 §:n 4 momentin rikkomista ei myöskään ole säädetty rangaistavaksi.

Pykälän 2 momentin 17 kohdan mukaan rangaistavaa olisi tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoa markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan ja jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta toimittaa markkinavalvontaviranomaiselle tämän perustellusta pyynnöstä kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi kielellä, jota kyseinen viranomainen helposti ymmärtää.

Pykälän 2 momentin 18 kohdan mukaan rangaistavaa olisi tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoa markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa säädettyä valmistajan,

valtuutetun edustajan ja jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta tuotteesta markkinavalvontaviranomaiselle. Lain 13 § 3 momentissa säädetään maahantuojan velvollisuudesta ilmoittaa pyroteknisen tuotteen aiheuttamasta vaarasta valvontaviranomaiselle. Säännöksen rikkomisesta on säädetty rangaistus 46 §:n 2 momentin 10 kohdassa. Maahantuojalla on näin ollen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettuista talouden toimijoista ainoa, jonka osalta vaarailmoitusvelvoitteen rikkominen on jo säädetty rangaistavaksi.

Pykälän 2 momentin 19 kohdan mukaan rangaistavaa olisi tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoa markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa säädettyä valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmistaa, että ryhdytään viipymättä tarvittaviin korjaaviin toimiin, jos tuote ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole mahdollista, vähentää kyseisestä tuotteesta aiheutuvia riskejä. Valmistajan ja maahantuojan osalta vastaavasta velvoitteesta säädetään lain 16 §:n 1 momentissa. Sen mukaan valmistajan ja maahantuojan on ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin pyroteknisen tuotteen saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi, sen poistamiseksi markkinoilta tai sitä koskevan palautusmenettelyn järjestämiseksi, jos valmistajalla tai maahantuojalla on syytä epäillä, että sen markkinoille saatama pyrotekninen tuote ei täytä vaatimuksia. Säännöksen rikkomisesta säädetään rangaistus 46 §:n 2 momentin 13 kohdassa.

Syyksiluettavuuden asteeksi ehdotetaan valtuutetun edustajan ja jakelupalvelun tarjoajankin osalta tahallisuutta ja huolimattomuutta vastaavasti kuin muissakin 46 §:n mukaisissa rikkomuksissa säädetään. Pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetussa laissa sanktioiden velvollisuuksien laiminlyönnit koskevat pyroteknisten tuotteiden valmistajaa, maahantuojaa ja jakelijaa. Näiltä toimijoilta vaaditaan erikoisosaamista ja erikoisammattipätevyyttä, joissa edellytetään huolellisuutta. Lain vaatimukset kohdistuvat tuotteiden turvallisuuden ja vaaran ennaltaehkäisemiseen. Huolimattoman menettelyn seuraukset voivat olla hyvin vakavia ja tästä syystä talouden toimijalta voidaan vaatia erityistä huolellisuutta tehtävien hoidossa. Tämän vuoksi pyroteknisiä tuotteita koskevien säännösten rikkominen on rangaistavaa paitsi tahallisesti myös tuottamuksellisesti tehtynä.

48 §. Muutoksenhaku. Pykälä päivitetäisiin uuden oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain mukaiseksi. Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) kumosi hallintolainkäytönlain vuoden 2020 alusta lukien.

7.6 Laki räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta

5 §. Suhde muuhun lainsäädäntöön. Pykälä annettaisiin säädösteknisistä syistä kokonaan uudelleen. Pykälän 1 momentin viittaus NLF-asetuksessa säädettyyn annettaisiin ottamalla huomioon muutokset, joita EU:n markkinavalvonta-asetus aiheuttaa NLF-asetukseen ja sen soveltamisalaan. NLF-asetuksessa säädetään jatkossa vain vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille sekä tuotteiden CE-merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista.

Pykälän uudessa 2 momentissa viitattaisiin EU:n markkinavalvonta-asetukseen. Kyseessä on informatiivinen viittaus. EU:n markkinavalvonta-asetus on sellaisenaan velvoittavaa sääntelyä jäsenvaltioissa, ja sisältää viranomaisia koskevia säännöksiä markkinavalvontaan liittyvistä toimista, kuten vakavaa riskiä aiheuttavien tuotteiden poistamisesta markkinoilta, tullitarkastuksista sekä tiedonvaihdoista ja yhteydenpidosta muiden Euroopan unionin jäsenmaiden ja Euroopan komission kesken. sähkölaitteisiin sovelletaan markkinavalvonta-asetuksessa vahvistettuja sääntöjä, jotka koskevat unionin markkinavalvontaa, talouden toimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä ja unionin markkinoille tuleville tuotteille tehtäviä tarkastuksia. Markkinavalvonnan, talouden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan puitteista säädetään markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta

Luonnos 11.3.2021

sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EY) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1020/2019.

Uudessa 3 momentissa viitattaisiin EU:n markkinavalvonta-asetuksen ulkorajavalvontaa koskeviin 25–28 artikloihin. Momentti vastaa nykyisen 5 §:n 2 momenttia, jossa viittaus kohdistuu NLF-asetuksen ulkorajavalvontaa koskeviin artikloihin 27–29.

Pykälän 4–7 momentit vastaisivat nykyisen 5 §:n 3 momenttia sekä 5–7 momentteja. Nykyisen 5 §:n 4 momentin uudelleen antamista ei pidettäisi säädösteknisistä syistä tarpeellisena, koska lain 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa jo säädetään, että pyroteknistä tuotteista säädetään pyroteknisistä tuotteista annetussa laissa (180/2015).

21 §. Muutoksenhaku. Pykälä päivitetäisiin uuden oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain mukaiseksi. Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) kumosi hallintolainkäytönlain vuoden 2020 alusta lukien.

7.7 Painelaitelaki

2 §. Määritelmät. Pykälän 11 kohdassa oleva viittaus NLF -asetukseen muutettaisiin vastaamaan asetuksen voimassa olevaa otsikkoa. Asetuksen (EY) N:o 765/2008 otsikko on korvattu markkinavalvonta-asetuksen 39 artiklan mukaisesti otsikolla ”Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 765/2008, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2008, akkreditoinnin vaatimusten vahvistamisesta ja asetuksen (EY) N:o 339/93 kumoamisesta”.

3 §. Suhde muuhun lainsäädäntöön. Pykälä annettaisiin säädösteknisistä syistä kokonaan uudelleen. Pykälän uudessa 1 momentissa viitattaisiin EU:n markkinavalvonta-asetukseen. Kyseessä on informatiivinen viittaus. EU:n markkinavalvonta-asetus on sellaisenaan velvoittavaa sääntelyä jäsenvaltioissa, ja sisältää viranomaisia koskevia säännöksiä markkinavalvontaan liittyvistä toimituksista, kuten vakavaa riskiä aiheuttavien tuotteiden poistamisesta markkinoilta, tullitarkastuksista sekä tiedonvaihdosta ja yhteydenpidosta muiden Euroopan unionin jäsenmaiden ja Euroopan komission kesken. Sähkölaitteisiin sovelletaan markkinavalvonta-asetuksessa vahvistettuja sääntöjä, jotka koskevat unionin markkinavalvontaa, talouden toimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä ja unionin markkinoille tuleville tuotteille tehtäviä tarkastuksia. Markkinavalvonnan, talouden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan puitteista säädetään markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EY) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1020/2019.

Uudessa 2 momentissa viitattaisiin EU:n markkinavalvonta-asetuksen ulkorajavalvontaa koskeviin 25–28 artikloihin. Momentti vastaa nykyisen 3 §:n 1 momenttia, jossa viittaus kohdistuu NLF-asetukseen.

Pykälä 3 momentin viittaus NLF-asetuksessa säädettyyn annettaisiin ottamalla huomioon muutokset, joita EU:n markkinavalvonta-asetus aiheuttaa NLF-asetukseen ja sen soveltamisalaan. NLF-asetuksessa säädetään jatkossa vain vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille sekä tuotteiden CE-merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista.

Pykälän 4 momentti vastaisi nykyisen 3 §:n 2 momenttia.

Pykälän 5 ja 6 momentit vastaisivat nykyisen 3 §:n 4 ja 5 momentteja.

104 §. *Rangaistussäännös.* Pykälä sisältää rangaistussäännöksen painelaiterikkomuksesta. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisättäisiin uudet 23–27 kohdat. Lisättävät kohdat koskisivat markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a-d alakohdissa säädettyjen velvollisuuksien rikkomisen rangaistavuutta. Rangaistussäännös rajattaisiin kosemaan 4 artiklan tilanteissa sellaisia talouden toimijoita ja talouden toimijoiden velvoitteita, joita painelaitelaki ei jo nykyisellään kata.

EU:n markkinavalvonta-asetuksen uudessa 4 artiklassa tarkoitettujen tiettyjen talouden toimijoiden koskevien velvoitteiden noudattamatta jättäminen sanktioitaisiin vastaavalla tavalla kuin nykyisin ko. sektorisääntelyssä on rikkomuksista säädetty. EU:n markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan soveltamisalaan kuuluvat myös painelaitteet, joiden vaatimustenmukaisuudesta säädetään painelaitteiden asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/68/EU, jäljempänä *painelaitedirektiivi* sekä yksinkertaisten painesäiliöiden asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/29/EU, jäljempänä *yksinkertaiset painesäiliöt -direktiivi*. EU:n markkinavalvonta-asetuksen 41 artikla edellyttää, että asetuksen ja sen soveltamisalaan kuuluvien sektorisäännösten rikkomisesta säädetään seuraamukset, jotka ovat tehokkaita, oikeasuhtaisia ja varoittavia.

Asetuksen 4 artiklassa säädettyjen talouden toimijoiden tiettyjen velvoitteiden rikkomisesta voisi seurata sakkorangaistus, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta. Rangaistussäännös rajattaisiin 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädetyn asiakirjojen laatimisvelvoitteen osalta koskemaan talouden toimijoita, joita painelaitedirektiivin tai yksinkertaiset painesäiliöt direktiivin sektorikohtainen sääntely ei kata. Tällaisia talouden toimijoita ovat painelaitteiden osalta 4 artiklassa tarkoitettu valtuutettu edustaja ja jakelupalvelujen tarjoaja.

Pykälän 2 momentin 23 kohdan mukaan rangaistavaa olisi tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoa markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä valtuutetun edustajan tai jakelupalvelun tarjoajan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat on laadittu. Valmistajan osalta rangaistus asiakirjojen laatimatta jättämisestä säädetään lain 104 §:n 2 momentin 6 kohdassa. Maahantuojan osalta rangaistuksesta säädetään 104 §:n 2 momentin 11 kohdassa.

Pykälän 2 momentin 24 kohdan mukaan rangaistavaa olisi tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoa markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan ja jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta pitää vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat markkinavalvontaviranomaisen saatavilla vaaditun ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan pyynnöstä antaa markkinavalvontaviranomaisen saataville. Lain 16 §:n 3 momentin 3 kohdan mukaan valmistajan on säilytettävä painelaitetta koskevat tekniset asiakirjat ja EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus kymmenen vuotta laitteen markkinoille saattamisesta. Lain 16 §:n 3 momentin 3 kohdan rikkomista ei kuitenkaan ole säädetty rangaistavaksi.

Pykälän 2 momentin 25 kohdan mukaan rangaistavaa olisi tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoa markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan ja jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta toimittaa markkinavalvontaviranomaiselle tämän perustellusta pyynnöstä kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi kielellä, jota kyseinen viranomainen helposti ymmärtää. Lain 35 §:n mukaan valmistajan, maahantuojan ja jakelijan on pyynnöstä luovutettava valvontaviranomaiselle painelaitelain noudattamisen valvontaa ja täytäntöönpanoa varten tarpeelliset tiedot ja asiakirjat suomeksi tai ruotsiksi taikka

muulla valvontaviranomaisen hyväksymällä kielellä sekä muutoinkin tehtävä valvontaviranomaisen kanssa yhteistyötä painelaitteiden vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi. Valtuutetun edustajan osalta vastaavista velvoitteista säädetään lain 33 §:n 3 momentissa. Näiden säännösten rikkomista ei kuitenkaan ole säädetty rangaistavaksi.

Pykälän 2 momentin 26 kohdan mukaan rangaistavaa olisi tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoa markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa säädettyä valmistajan, valtuutetun edustajan ja jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta tuotteesta markkinavalvontaviranomaiselle. Lain 30 § 3 momentissa säädetään maahantuojan velvollisuudesta ilmoittaa painelaitteen aiheuttamasta vaarasta valvontaviranomaiselle. Säännöksen rikkomisesta on säädetty rangaistus 104 §:n 2 momentin 12 kohdassa. Maahantuoja on näin ollen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetuista talouden toimijoista ainoa, jonka osalta vaarailmoitusvelvoitteen rikkominen on jo säädetty rangaistavaksi.

Pykälän 2 momentin 27 kohdan mukaan rangaistavaa olisi tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoa markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmistaa, että ryhdytään viipymättä tarvittaviin korjaaviin toimiin, jos tuote ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole mahdollista, vähentää kyseisestä tuotteesta aiheutuvia riskejä. Valmistajan ja maahantuojan osalta vastaavasta velvoitteesta säädetään painelaitelain 20 §:ssä ja 34 §:ssä. Niiden mukaan valmistajan ja maahantuojan on ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin painelaitteen saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi, sen poistamiseksi markkinoilta tai sitä koskevan palautusmenettelyn järjestämiseksi, jos valmistajalla tai maahantuojalla on syytä epäillä, että sen markkinoille saattama painelaite ei täytä vaatimuksia. Näiden säännösten rikkomista ei kuitenkaan ole säädetty rangaistavaksi.

Syyksiluettavuuden asteeksi ehdotetaan valtuutetun edustajan ja jakelupalvelun tarjoajankin osalta tahallisuutta ja törkeää huolimattomuutta vastaavasti kuin muissakin 104 §:n mukaisissa rikkomuksissa säädetään. Painelaitelaisissa sanktioitujen velvollisuuksien laiminlyönnit koskevat painelaitteiden valmistajaa, maahantuoja ja jakelijaa. Näiltä toimijoilta vaaditaan erikoisosaimista ja erikoisammattipätevyyttä, joissa edellytetään huolellisuutta. Lain vaatimukset kohdistuvat tuotteiden turvallisuuteen ja vaaran ennaltaehkäisemiseen. Huolimattoman menettelyn seuraukset voivat olla hyvin vakavia ja tästä syystä talouden toimijalta voidaan vaatia erityistä huolellisuutta tehtävien hoidossa. Tämän vuoksi painelaitteita koskevien säännösten rikkominen on rangaistavaa paitsi tahallisesti myös tuottamuksellisesti tehtynä.

7.8 Laki kuluttajien käyttöön tarkoitetuista henkilönsuojaimista

2 §. *Suhde muuhun lainsäädäntöön.* Säilytetään pykälän 1 momentti voimassa olevan mukaisena. Muutetaan voimassa oleva 2 momentti sisällöllisesti viittaamalla markkinavalvonta-asetukseen. Siirretään voimassa oleva 2 momentti viittauksesta NLF-asetukseen uudeksi 4 momentiksi ja ajantasaistamalla lakiviittaus. Muutetaan voimassa oleva 3 momentti korvaamalla viittaukset NLF-asetukseen viittauksilla uuteen markkinavalvonta-asetukseen. Voimassa oleva 4 momentti siirrettäisiin uudeksi 5 momentiksi.

6 §. *Valvonta.* Muutettaisiin voimassa oleva pykälä korvaamalla viittaus NLF-asetukseen viittauksella markkinavalvonta-asetukseen.

9 §. *Rangaistussäännös.* Pykälä sisältää rangaistussäännöksen laiteturvallisuusrikkomuksesta. Voimassa olevan pykälän 1 momentti sisältää EU:n henkilönsuojainasetuksen säännösten rikkomisen rangaistavuutta koskevan teon kuvauksen. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisättäisiin uusi 2 momentti, jonka säännökset koskisivat markkinavalvonta-asetuksen 4

artiklan 3 kohdan a-d alakohdissa säädettyjen talouden toimijoiden velvollisuuksien rikkomisen rangaistavuutta. Rangaistussäännös rajattaisiin koskemaan 4 artiklan tilanteissa sellaisia talouden toimijoita ja talouden toimijoiden velvoitteita, joita kuluttajien käyttöön tarkoitetuista henkilönsuojaimista annetun lain mukainen sääntely taikka henkilönsuojainasetuksen sektorikohtainen sääntely ei jo nykyisellään kata. Ehdotetun 2 momentin 1 kohta koskisi valtuutetulle edustajalle ja jakelupalvelujen tarjoajalle markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa asetettujen velvollisuuksien laiminlyöntiä. Kohdassa 1 säädettäisiin rangaistavaksi laiminlyönti varmentaa, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat on laadittu, pitää vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat markkinavalvontaviranomaisen saatavilla vaaditun ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan antaa pyynnöstä markkinavalvontaviranomaisen saataville. Momentin 2 kohdassa säädettäisiin rangaistavaksi laiminlyönti toimittaa markkinavalvontaviranomaisen perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi. Tästä säädetään markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa. Momentin 3 kohdassa säädettäisiin rangaistavaksi laiminlyönti ilmoittaa riskin aiheuttavasta tuotteesta markkinavalvontaviranomaiselle. Tästä säädetään markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa. Momentin 4 kohdassa säädettäisiin rangaistavaksi laiminlyönti varmistaa, että ryhdytään viipymättä tarvittaviin korjaaviin toimiin, jos tuote ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole mahdollista, vähentää kyseisestä tuotteesta aiheutuvia riskejä. Tästä säädetään markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa. Ehdotetun 2 momentin osalta tulee huomioda, että sitä sovellettaisiin markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 5 kohdan mukaisesti ainoastaan henkilönsuojaimien osalta. Ehdotettu säännös on yhdenmukainen eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta annettuun lakiin ehdotetun seuraamussääntelyn sekä eräille muille markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 5 kohdan mukaisille kansallisille tuotesektoreille ehdotetun seuraamussääntelyn kanssa.

Voimassa olevan pykälän 2 momenttiin sisältyvä viittaus CE-merkintärikkomuksesta annettuun lakiin siirtyisi 3 momentiksi. Voimassa olevan pykälän 3 momenttiin sisältyvä viittaus rikoslakiin siirtyisi 4 momentiksi. Kyseisiin 3 ja 4 momenttiin ei ehdoteta tehtäväksi muutoksia.

7.9 Laki tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista

3 §. Pykälään lisättäisiin uusi 22 kohta, joka sisältäisi talouden toimijan määritelmän. Talouden toimijalla tarkoitettaisiin energiaan liittyvän tuotteen maahantuojaa, valtuutettua edustajaa, valmistajaa, jakelijaa tai muuta luonnollista tai oikeushenkilöä, joka hoitaa tämän lain soveltamisalaan kuuluvia tehtäviä.

3 a §. Lakiin otettaisiin uusi 3 a §, jossa viitattaisiin lakiin eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta (1137/2016, jäljempänä *markkinavalvontalaki*) sekä markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 1020/2019 (jäljempänä *markkinavalvonta-asetus*).

27 §. *Valvontaviranomainen.* Pykälä muutettaisiin viittaussäännökseksi, jossa viitattaisiin markkinavalvontalain 4 §:n 1 momenttiin. Voimassa olevassa 27 §:ssä säädetään Turvallisuus- ja kemikaaliviraston asemasta lain valvontaviranomaisena. Se olisi päällekkäinen mainitun markkinavalvontalain säännöksen kanssa. Markkinavalvontalain 4 §:n 1 momentin mukaan Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on mainitussa laissa tarkoitettu markkinavalvontaviranomainen, joka on toimivaltainen myös tämän lain soveltamisalaan kuuluvissa asioissa.

28 §. *Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tiedonsaantioikeus.* Pykälä kumottaisiin. Markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädetään talouden toimijan velvollisuudesta

toimittaa markkinavalvontaviranomaisen perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi, ja markkinavalvontalakiin ehdotetussa 8 §:ssä säädettäisiin viranomaisen oikeudesta saada tietoja talouden toimijalta. Säännökset olisivat päällekkäisiä ekosuunnittelulain 28 §:n kanssa.

29 §. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tarkastusoikeus. Pykälä kumottaisiin. Markkinavalvonta-asetuksen 11 artiklan 3 kohdassa on markkinavalvontaviranomaiselle säädetty velvollisuus tarkastusten tekemiseen. Markkinavalvontalakiin ehdotetussa 9 §:ssä säädettäisiin oikeudesta tehdä tarkastuksia. Säännökset olisivat päällekkäiset ekosuunnittelulain 29 §:n kanssa.

31 §. Ulkopuoliselle asiantuntijalle asetetut vaatimukset. Pykälä kumottaisiin. Markkinavalvontalain voimassa olevassa 14 §:ssä säädetään ulkopuolisen asiantuntijan käyttämisestä valvonnassa. Säännös on päällekkäinen ekosuunnittelulain 31 §:n kanssa.

32 §. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tiedonsaantioikeus ja salassa pidettävien tietojen luovuttaminen. Pykälä kumottaisiin. Markkinavalvontalain 12 §:ssä säädetään oikeudesta saada tietoja ilmoitetulta laitokselta, 13 §:ssä oikeudesta luovuttaa salassa pidettäviä tietoja. Säännökset ovat päällekkäisiä ekosuunnittelulain 32 §:n kanssa.

37 §. Ekosuunnittelulain 37 §:n rangaistussäännöksiä täydennettäisiin uusilla, markkinavalvonta-asetuksesta johtuvilla 14–17 kohdilla. Lisäksi poistettaisiin markkinavalvontalain ja/tai –asetuksen kanssa päällekkäisiä rangaistussäännöksiä kaksoisrangaistavuuden kiellon noudattamiseksi.

7.10 Laki huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista

1 §. Lain tarkoitus. Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti. Siinä säädettäisiin eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain soveltamisesta huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annetun lain soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden markkinavalvontaan. Muutoksella yhdenmukaistettaisiin markkinavalvontasääntelyä eri sektoreiden välillä.

5 §. Määritelmät. Pykälän 15 kohdan (asettaminen saataville markkinoilla) ja 29 kohdan (ilmoitettu laitos) määritelmät sekä 32 kohdan määritelmä markkinavalvonnasta muutettaisiin vastaamaan markkinavalvonnasta annettua lakia. Lisäksi pykälään lisättäisiin uusi 36 kohta, joka sisältäisi uuden markkinavalvonta-asetuksen määritelmän.

35 a §. Soveltamisala. Huvivenelain 5 lukuun ehdotetaan lisättävän uusi 35 a §, jossa säädettäisiin lain 5 luvun soveltamisalasta. Näin huomioitaisiin huvivenelain mukaisen markkinavalvonnasta ero yleiseen markkinavalvontalain mukaiseen markkinavalvontaan. Huvivenelain markkinavalvonnassa olisi tarpeen huomioida lain erityispiirteensä yksityiseen maahantuojaan kohdistuvat erot markkinavalvonnassa. Pykälän 1 momentin mukaan yksityiseen maahantuojaan kohdistuvaan markkinavalvontaan sovellettaisiin huvivenelain 5 luvun säännöksiä ja markkinavalvontalain 3 luvun yleisiä säännöksiä markkinavalvonnasta. 2 momentin mukaan toiminnanharjoittajaan sovellettaisiin lähtökohtaisesti mitä markkinavalvontalain 3 luvussa säädetään talouden toimijasta, huomioiden kuitenkin huvivenelain 5 luvun erityissääntelyä.

36 §. Markkinavalvontaviranomaiset. Pykälän 2 momentti kumottaisiin tarpeettomana, sillä vastaava säännös lisättäisiin 1 §:n 3 momenttiin.

37 §. Tiedonsaantioikeus. Pykälä muutettaisiin kokonaisuudessaan ja siinä viitattaisiin markkinavalvontalain 8 §:ään, jota sovellettaisiin myös yksityiseen maahantuojaan. Toiminnanharjoittajaan markkinavalvontalain 8 §:ää sovellettaisiin jo 35 a §:n nojalla.

38 §. Tarkastusoikeus. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana, sillä sisältö vastaa markkinavalvontalain 9 §:ää.

39 §. Oikeus ottaa tuotteita tutkittavaksi. Pykälä muutettaisiin kokonaan ja poistettaisiin päällekkäisyydet markkinavalvontalain kanssa. Sen 1 momentin mukaan huvivenelain markkinavalvonnan lähtökohtana olisi edelleen, että Liikenne- ja viestintäviraston olisi korjattava tutkittavaksi ottamansa tuote, mikäli se vahingoittuu tutkimusten yhteydessä. Vasta toissijaisesti, mikäli korjaaminen ei olisi mahdollista, sovellettaisiin markkinavalvontalain 10 §:n 2 momentin mukaista korvausvelvollisuutta sekä toiminnanharjoittajaan että yksityiseen maahantuojaan. Huvivenelain nojalla tutkittavaksi otettavat tuotteet saattavat olla hyvin kalliita, joten ei olisi perusteltua korvata niitä kokonaisuudessaan, elleivät ne vahingoitu siten, että korjaaminen ei ole mahdollista.

Pykälän 3 momentin mukaan markkinavalvontalain 10 §:n 3 momenttia sovellettaisiin toiminnanharjoittajan lisäksi myös yksityiseen maahantuojaan. Sen mukaisesti Liikenne- ja viestintävirasto voisi velvoittaa toiminnanharjoittajaa tai yksityistä maahantuojaan korvaamaan tuotteen hankinnasta, testauksesta ja tutkimuksesta aiheutuneet kustannukset, jos tuote on vaatimustenvastainen ja vaatimustenvastaisuus on merkittävä.

40 §. Ulkopuolisen asiantuntijan käyttäminen. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana, sillä sisältö vastaa markkinavalvontalain 14 §:ää.

41 §. Toimenpidemääräys puutteellisuuden korjaamiseksi. Pykälä annettaisiin uutena, ja siitä kumottaisiin päällekkäisyydet markkinavalvontalain kanssa. Toiminnanharjoittajaa koskeva sääntely sisältyisi markkinavalvontalain 17 §:ään. Pykälään jätettäisiin kuitenkin yksityistä maahantuojaan koskevat säännökset, jonka mukaan Liikenne- ja viestintäviraston olisi viipymättä ilmoitettava yksityiselle maahantuojalle toimenpiteistä, jotka on toteutettava vesikulkuneuvon saattamiseksi vaatimustenmukaiseksi, mikäli virasto valvontaa suorittaessaan toteaa, että yksityisen maahantuojan omaan käyttöön maahantuoma vesikulkuneuvo, sitä koskevat asiakirjat tai siitä annettavat tiedot eivät ole vaatimustenmukaisia.

42 §. Toimenpidemääräykset vaaran torjumiseksi tai vähentämiseksi. Pykälässä viitattaisiin markkinavalvontalain 17 §:n 2 kohtaan, jossa säädettyjä toimenpidemääräyksiä sovellettaisiin myös yksityiseen maahantuojaan.

43 §. Valmistuksen, maahantuonnin, asettamisen saataville markkinoilla, markkinoille saattamisen ja käyttöönottamisen kieltö. Pykälä muutettaisiin kokonaisuudessaan ja siitä poistettaisiin päällekkäisyyksiä markkinavalvontalain kanssa. Pykälän 1 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voisi kieltää tuotteen käytön tai käyttöönoton, mikäli yksityinen maahantuoja ei toteuta 41 §:n 1 momentin nojalla määrättyjä toimenpiteitä. Markkinavalvontalaki ei tunnista tällaista mahdollisuutta, joten olisi perusteltua säätää siitä erityislaissa. Pykälän 2 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitettu kieltö olisi mahdollista määrätä väliaikaisena asian selvittämisen ajaksi. Säännös vastaisi nykyisen huvivenelain 44 §:ssä säädettyä. Ehdotettu 3 momentti täydentäisi markkinavalvontalain 18 §:ää ja mahdollistaisi, että Liikenne- ja viestintävirasto voisi kieltää myös toiminnanharjoittajalta tuotteen käyttöönottamisen. Tämä vastaisi olemassa olevaa 43 §:n sääntelyä. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin Liikenne- ja viestintäviraston velvollisuudesta ilmoittaa myös väliaikaisesta kiellosta Euroopan komissiolle ja muille Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen jäsenvaltioille. Vastaavaa velvollisuutta ei aseteta markkinavalvontalaissa ja velvollisuus perustuu huvivenedirektiivin 44 artiklaan. Pykälän 5 momentissa säädettäisiin olosuhteista, joissa Liikenne- ja viestintävirasto voisi peruuttaa määräämänsä kiellon. Vastaavaa säännöstä ei ole markkinavalvontalaissa ja momentti koskisi sekä toiminnanharjoittajaa että yksityistä maahantuojaan. Säännös vastaa nykyisen lain 43 §:n 5 momenttia. Pykälän 6

Luonnos 11.3.2021

momentissa säädettäisiin nykyisen lain 43 §:n 4 momenttia vastaavasti, että Liikenne- ja viestintäviraston olisi ilmoitettava havaituista vakavista puutteista asianomaiselle ilmoitetulle laitokselle.

44 §. Väliaikainen kielto. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Nykyisen 44 §:n oleelliset säännökset sisältyisivät ehdotettuun 43 §:ään.

45 §. Määräys tuotteen hävittämiseksi. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana, sillä sisältö vastaa markkinavalvontalain 25 §:ää.

46 §. Palautusmenettely. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana, sillä sisältö vastaa markkinavalvontalain 19 §:ää.

47 §. Tiedottamisesta määrääminen. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana, sillä sisältö vastaa markkinavalvontalain 22 §:ää.

48 §. Ilmoitukset Euroopan komissiolle ja jäsenvaltioille. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana, sillä sisältö vastaa markkinavalvontalain 27 §:ää.

49 §. Toimenpiteet muissa jäsenvaltioissa vaatimustenvastaisiksi todettujen tuotteiden osalta. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana, koska sisältyy markkinavalvonta-asetuksen 16 artiklan kohtaan 7.

50 §. Uhkasakko. Pykälällä täydennettäisiin markkinavalvontalain 28 §:n säännöksiä uhkasakosta. Asiallisesti pykälä vastaisi nykyisen lain säännöksiä uhkasakosta, mutta pykälässä viitattaisiin ehdotettuihin 41–43 §:ään ja markkinavalvontalain 17–25 §:ään, jotka vastaavat sisällöllisesti nykyisiä 41–47 §:ää. Pykälän 1 momentissa veloitettaisiin Liikenne- ja viestintävirasto tehostamaan määräämänsä markkinavalvontaan liittyvää kieltoa tai määräystä uhkasakolla, jollei se erityisistä syistä olisi tarpeetonta. Markkinavalvontalakia tiukempi sääntely uhkasakon määräämiseksi on perusteltua lain soveltamisalan erityispiirteiden vuoksi. Puutteellisuudet vesikulkuneuvojen vaatimustenmukaisuudessa aiheuttavat kohonneen turvallisuusrisikin sekä vesikulkuneuvon käyttäjien itsensä että muiden ihmisten turvallisuudelle ja ympäristölle. Pykälän 2 momentti vastaisi nykyistä 2 momenttia, mutta viittaisi lisäksi markkinavalvontalain 8 §:ään. Pykälän 3 ja 4 momentti kumottaisiin tarpeettomina.

52 §. Oikeus saada tietoja toisilta viranomaisilta ja käyttää toisen ottamia näytteitä. Pykälässä viitattaisiin ensisijaisena markkinavalvontalain 11 ja 13 §:n sääntelyyn. Näissä pykälissä säädetyn lisäksi myös Onnettomuustutkintakeskukselle saisi kuitenkin luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja silloin, kun tiedot ovat tarpeellisia Onnettomuustutkintakeskuksen veneilyyn ja huvivenelain alaan liittyvien tehtävien hoitamiseksi.

56 §. Rangaistussäännökset. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin uusi 3 kohta, joka vastaisi markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyä. Kyseisistä velvollisuuksista on jo aiemmin säädetty huvivenelaissa, mutta säännöksellä tarkennettaisiin niiden rangaistavuutta asetuksen vaatimusten mukaisesti. Pykälän 4 kohta vastaisi sisällöltään nykyistä 3 kohtaa, mutta siinä viitattaisiin nykyisten 41–47 §:ien sijaan huvivenelain 41–43 §:iin sekä markkinavalvontalain 17–25 §:iin, jotka sisältävät vastaavat säännökset kielloista ja määräyksistä kuin nykyiset 41–47 §:t. Viittaus vastaisi edellä 50 §:ssä tehtyä viittausta Liikenne- ja viestintäviraston velvollisuuteen tehostaa antamaansa määräystä tai kieltoa uhkasakolla. Pykälän 1 momentin 5 kohta olisi uusi. Siinä viitattaisiin markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyihin talouden toimijaa koskeviin velvollisuuksiin ja tuotaisiin niitä kos-

kevat rikkomukset huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annetun lain rikkomisesta säädetyn sakkorangaistuksen piiriin. Lainkohdassa tarkennettaisiin, että huvivenelain osalta asetuksen tarkoittama asiakirjojen säilyttämisaika on 10 vuotta, kuten lain 3 luvun säännöksissä on säädetty.

7.11 Laki sähköisen viestinnän palveluista

260 §. *Radiolaitteiden markkinavalvonta ja riskin aiheuttavan radiolaitteen käsittely.* Pykälän nykyinen 1–5 momentti kumottaisiin markkinavalvontalain kanssa päällekkäisenä. Pykälän uutena 1 momenttina säädettäisiin markkinavalvontalain ja markkinavalvonta-asetuksen soveltamisesta radiolaitteiden markkinavalvontaan. Pykälän uutena 2 momenttina säädettäisiin Liikenne- ja viestintäviraston velvollisuudesta suorittaa radiolaitteen vaatimustenmukaisuuden kattava arviointi. Pykälän otsikkoa selkeytettäisiin vastaamaan nykyistä paremmin sen sisältöä.

Pykälän 1 momentissa säädetään Liikenne- ja viestintäviraston velvollisuudesta suorittaa radiolaitteen vaatimustenmukaisuuden kattava arviointi, jos virasto perustellusta syystä katsoo, että radiolaitte aiheuttaa riskin ihmisten turvallisuudelle, terveydelle tai muille yleisen edun vuoksi suojeltaville sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 30 luvuissa säädetuille vaatimuksille. Säännös kumottaisiin, koska samasta asiasta säädetään kattavasti markkinavalvontalain 16 §:ssä. Uutena 1 momenttina säädettäisiin markkinavalvontalain soveltamisesta radiolaitteiden markkinavalvontaan ja ulkorajavalvontaan siltä osin, kuin sähköisen viestinnän palveluista annetussa laissa ei toisin säädettäisi. Lisäksi 1 momenttiin lisättäisiin informatiivinen viittaussäännös markkinavalvonta-asetuksen soveltumisesta radiolaitteiden markkinavalvontaan.

Pykälän nykyinen 2 momentti kumottaisiin markkinavalvontalain 17 ja 19 §:n kanssa päällekkäisenä. Uutena 2 momenttina säädettäisiin sähköisen viestinnän palveluista annetun lain johdonmukaisuuden sekä radiolaitedirektiivin 40(1) artiklan vuoksi Liikenne- ja viestintäviraston velvollisuudesta suorittaa radiolaitteen vaatimustenmukaisuuden kattava arviointi.

Pykälän 3 momentissa säädetään asetettavan määräajan oikeasta suhteesta riskiin nähden. Säännös kumottaisiin markkinavalvontalain 17 §:n kanssa päällekkäisenä.

Pykälän 4 momentissa säädetään Liikenne- ja viestintäviraston velvollisuudesta tehdä ilmoitus vaatimuksia vastaamattomasta radiolaitteesta asianomaiselle ilmoitetulle laitokselle. Momentti kumottaisiin, koska samasta asiasta säädetään kattavasti markkinavalvontalain 26 §:ssä.

Pykälän 5 momentissa säädetään Liikenne- ja viestintäviraston velvollisuudesta ilmoittaa komissiolle ja muille jäsenvaltioille arvioinnin tuloksista ja toimenpiteistä, joita se on vaatinut asianomaisilta talouden toimijoilta, jos virasto katsoo, ettei vaatimustenvastaisuus rajoitu Suomen alueelle. Momentti kumottaisiin, koska samasta asiasta säädetään kattavasti markkinavalvontalain 27 §:ssä.

Pykälän 7 momentti kumottaisiin, koska samasta asiasta säädetään kattavasti markkinavalvontalain 18, 19 ja 21–25 §:ssä.

Pykälän 8 momentti kumottaisiin, koska samasta asiasta säädetään kattavasti markkinavalvontalain 20 §:ssä.

262 §. *Riskin aiheuttavia vaatimustenmukaisia radiolaitteita koskeva menettely.* Pykälän 1 ja 2 momentit ehdotetaan kumottavaksi, koska samasta asiasta säädetään kattavasti markkinaval-

vontalain 17–20 §:ssä. Pykälän 3 momentti säilytettäisiin, koska se on tarpeen radiolaitedirektiivin 42(3) artiklan täytäntöönpanemiseksi. Viittaus kumottavaan 1 momenttiin korvattaisiin viittauksella 261 §:n 5 momenttiin, joka koskee lopullisia velvoittavia toimenpiteitä.

263 §. *Muodollisen vaatimustenvastaisuuden korjaaminen.* Pykälän luettelon 1 kohdan viittaus NLF-asetukseen korvattaisiin viittauksella uuteen markkinavalvonta-asetukseen.

307 §. *Eräiden muiden viranomaisten tehtävät.* Pykälästä poistettaisiin päällekkäisenä Tullin telelaitteiden maahantuonnin valvontaa koskeva säännös päällekkäisenä markkinavalvontalain kanssa. Tullin markkinavalvontaan liittyvistä tehtävistä säädettäisiin kattavasti markkinavalvontalailla.

348 §. *Radiolaiterikkomus.* Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin uusi 5–8 kohta, joihin sisällytettäisiin markkinavalvonta-asetuksen 41 artiklan edellyttämät teonkuvaukset seuraamusten sääntämiseksi markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdassa säädettyjen talouden toimijan velvollisuuksien rikkomisesta.

Markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdassa asetettuja velvoitteita sovelletaan radiolaitedirektiivin soveltamisalaan kuuluvan radiolaitteen valmistajalle, maahantuojalle, valtuutetulle edustajalle ja jakelijalle (talouden toimijat). Kansallisesti radiolaitedirektiivin johdosta vastaavista velvoitteista säädetään radiolaitteiden osalta sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 30 luvun 253 §:n 4–6 kohdassa, 253 a §:n 2 momentin 1 kohdassa, 253 b §:n 1 ja 8 kohdissa sekä 253 d §:ssä. Eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa ei säädettäisi markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen velvollisuuksien rikkomisesta, minkä johdosta sähköisen viestinnän palveluista annettuun lakiin olisi tarpeen lisätä erilliset rangaistussäännökset näiden velvollisuuksien rikkomisesta markkinavalvonta-asetuksen 41 artiklan johdosta. Talouden toimijalla tarkoitettaisiin markkinavalvonta-asetuksen 3 artiklan 13 kohdan nojalla valmistajaa, valtuutettua edustajaa, maahantuojaa, jakelijaa, huolintapalvelujen tarjoajaa tai muuta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on tuotteiden valmistamiseen, markkinoilla saataville asettamiseen tai käyttöön ottamiseen liittyviä asiaa koskevan unionin yhdenmukaistamislainsäädännön mukaisia velvoitteita.

Momentin 5 kohdan teonkuvaus koskisi markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa, 253 §:n 4–6 kohdassa, 253 a §:n 2 momentin 1 kohdassa taikka 253 b §:n 1 tai 8 kohdassa säädettyä radiolaitteen valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelijan velvollisuutta EU-vaatimustenmukaisuusvakuutukseen ja teknisiin asioihin liittyviä velvollisuuksia. Momentin 6 kohdan teonkuvaus koskisi markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tai 253 d § 2 momentissa säädettyä talouden toimijan velvollisuutta toimittaa radiolaitteiden markkinavalvontaviranomaisena toimivan Liikenne- ja viestintäviraston perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi. Momentin 7 kohdan teonkuvaus koskisi markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tai 253 d § 4 momentissa säädettyä velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta tuotteesta radiolaitteiden markkinavalvontaviranomaisena toimivalle Liikenne- ja viestintävirastolle. Momentin 8 kohdan teonkuvaus koskisi markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa tai 253 d § 3 momentissa säädettyä talouden toimijan velvollisuutta varmistaa, että ryhdytään välittömästi tarvittaviin korjaaviin toimiin, jos radiolaitte ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole mahdollista, vähentää kyseisestä radiolaitteesta aiheutuvia riskejä.

Talouden toimija voitaisiin tuomita edellä kuvattujen velvollisuuksien rikkomisen seurauksena, silloin kun velvollisuus talouden toimijaa koskee, radiolaiterikkomuksesta sakkoon, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta. Kuitenkaan sitä, joka rikkoisi 332 §:n nojalla

määrättyä uhkasakolla tai toiminnan keskeyttämisen uhalla tehostettua kieltoa tai velvoitetta ei voitaisi tuomita rangaistukseen samasta teosta. Rangaistusta ei niin ikään tuomittaisi, jos rikkomus olisi vähäinen.

7.12 Laivavarustelaki

2 §. Määritelmät. Pykälään lisättäisiin uusi 12 ja 13 kohta. Pykälän *12 kohdan* mukaan markkinavalvonnalla tarkoitettaisiin markkinavalvontaviranomaisten toimintaa ja niiden toteuttamia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että tuotteet ovat sovellettavassa lainsäädännössä säädettyjen vaatimusten mukaisia, ja kyseisen lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvien yleisten etujen suojelun varmistamiseksi. Määritelmä vastaisi eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annettuun lakiin esitettävää määritelmää. Määritelmä olisi tarpeen lain soveltamisalaan lisättävän säännöksen selkeyttämiseksi, sillä määritelmää ei ole tällä hetkellä voimassa olevassa laissa.

Pykälän *13 kohdassa* määriteltäisiin markkinavalvonta-asetus.

3 §. Muu lainsäädäntö. Pykälän *4 ja 6 momenttiin* tehtäisiin säädösviittausten teknisiä korjauksia. Pykälään lisättäisiin *uusi 7 momentti*, joka sisältäisi informatiiviset viittaukset eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annettuun lakiin ja markkinavalvonta-asetukseen.

9 §. Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen. Pykälän *2 momentissa* säädetään Liikenne- ja viestintäviraston oikeudesta luovuttaa tietoja syyttäjälle, poliisille ja Tullille rikoksen ehkäisemiseksi ja selvittämiseksi. Momentti sisältää päällekkäistä sääntelyä markkinavalvontalain 13 §:n kanssa, joten se esitetään kumottavaksi.

21 §. Puutteellisuuden tai vaatimustenvastaisuuden korjaaminen. Pykälä esitetään kumottavaksi, koska se vastaa sisällöllisesti markkinavalvontalain sääntelyä. Pykälän 1 momenttiin sisältyvä vaatimus korjata puutteellisuus tai vaatimustenvastaisuus vastaa markkinavalvontalain 17 ja 18 §:n sääntelyä. Pykälän 2 momentin vaatimus ilmoittaa toimenpiteistä ilmoitetulle laitokselle vastaa markkinavalvontalain 26 §:ää ja vaatimus ilmoittaa toimenpiteistä Euroopan komissiolle ja Euroopan unionin jäsenvaltioille vastaa markkinavalvontalain 27 §:ää.

23 §. Laivavarusteen korjaaminen, vaihtaminen tai kaupan purkaminen. Pykälä esitetään kumottavaksi, koska se vastaa sisällöllisesti markkinavalvontalain sääntelyä. Pykälän 1 momentissa säädetty toimenpiteet vastaavat markkinavalvontalain 17 ja 19 §:ää. Pykälän 2 momentin vaatimus ilmoittaa toimenpiteistä Euroopan komissiolle ja Euroopan unionin jäsenvaltioille vastaa markkinavalvontalain 27 §:ää.

24 §. Tiedottamisvelvollisuus kiellosta tai määräyksestä. Pykälään tehtäisiin lakitekkinen korjaus siten, että siitä poistettaisiin viittaus kumottavaksi esitettävään 21 §:ään

7.13 Kemikaalilaki

2 §. Soveltamisala. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan korvattavaksi säädösviite EU:n NLF-asetukseen viitteellä EU:n uuteen markkinavalvonta-asetukseen, koska NLF-asetuksesta on kumottu markkinavalvontaa koskevat artiklat.

Pykälän 2 momentti pysyisi ennallaan.

45 §. Soveltamisala ja sen raja. Pykälä olisi uusi, ja siinä ehdotetaan säädettäväksi, että lain 7 lukua sovellettaisiin muuhun valvontaan kuin kemikaalien markkinavalvontaan lukuun otta-

matta luvun 45 ja 45 b §:ää sekä 45 c §:n 3 momenttia. Koska markkinavalvontalakea noudatettaisiin jatkossa nimenomaan markkinavalvonnassa, on tarpeen erikseen säätää, että 7 lukua edellä mainituin poikkeuksin sovellettaisiin jatkossa muuhun valvontaan kuin kemikaalien markkinavalvontaan, Täten luvun säännökset on edelleen säilyttää laissa.

45 a §. *Markkinavalvonnassa noudatettava laki sekä määritelmät.* Pykälä olisi uusi. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että kemikaalien, kemikaalia sisältävien esineiden tai kemikaalilla käsiteltyjen esineiden markkinavalvonnassa noudatettaisiin, mitä eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016), jäljempänä *markkinavalvontalaki*, säädetään, ellei tässä laissa toisin säädetä. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston on tarkoituksenmukaista siirtyä kemikaalivalvonnassaan käyttämään markkinavalvontalain valvontakeinoja, sillä Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on jo tälläkin hetkellä säädetty markkinavalvontalaissa ns. markkinavalvontaviranomaiseksi. Kun kemikaali- ja kosmeettisista valmisteista annettu laki lisätään esityksellä markkinavalvontalain 2 §:n soveltamisalaan, valvottaisiin jatkossa yhdenmukaisesti viraston eri sektoreita markkinavalvontalain nojalla.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että markkinavalvontalaissa tarkoitetaan kemikaalien markkinavalvonnan osalta:

1) *tuotteella* kemikaalia, kemikaalia sisältävää esinettä tai kemikaalilla käsiteltyä esinettä;

2) *talouden toimijalla* sitä, joka valmistaa, tuo maahan, saattaa markkinoille, vie maasta, varastoi, pakkaa, jakelee tässä laissa tai Euroopan unionin kemikaalilainsäädännössä 1) kohdassa tarkoitettua tuotetta.

Markkinavalvontalaissa 'tuote' ja 'talouden toimija' ovat keskeiset käsitteet, joita ei ole määritelty markkinavalvontalaissa, eikä tuotteen osalta määritelmää ole edes markkinavalvonta-asetuksessa, mistä syystä tässä laissa on tarpeen säätää näiden määritelmien suhteesta lain 6 §:ssä määriteltyyn kemikaaliin sekä alan toimijoihin, joihin viranomainen kohdistaa valvontaansa. Lain 6 §:ssä on määritelty toiminnanharjoittajan käsite kansallisesti pohjautuen eri toimijoiden EU:n kemikaalilainsäädännössä tarkoitettuihin rooleihin (esim. REACH-asetuksessa toimitusketjuun kuuluvat eri toimijat kuten valmistaja, maahantuoja, jakelija ja jatkokäyttäjä). Talouden toimijan käsitettä puolestaan käytetään EU:n markkinavalvontalainsäädännössä.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että poiketen siitä, mitä markkinavalvontalain 2 §:ssä säädetään, kemikaalien markkinavalvonnan osalta markkinoille saattamisen ja markkinoille saataville asettamisen määritelmät saavat kuitenkin sisältönsä Euroopan unionin kemikaalilainsäädännöstä. REACH- ja CLP-asetuksissa säädetty kemikaalien 'markkinoille saattamista' koskeva määritelmä eroaa merkittävästi markkinavalvontalaissa tarkoitettua 'tuotteiden markkinoille saattamisesta'. Tästä syystä, jotta talouden toimijoille saataisiin kohdennettua valvontapäätökset oikein, on syytä erikseen säätää ristiriitaisuuksien välttämiseksi, että 'markkinoille saattamisen' sekä 'markkinoille saataville asettamisen' terminologia määräytyy EU:n kemikaalilainsäädännön, ei markkinavalvontalain mukaan. Lain 5 luvussa tarkoitettujen kansallisesti hyväksytyjen biosidivalmisteiden markkinavalvonnan osalta markkinavalvontalain termillä 'saattaa markkinoille' puolestaan tarkoitettaisiin biosidivalmisteen 'saattamista markkinoille Suomessa'.

45 b §. *Oikeus luovuttaa salassa pidettäviä tietoja markkinavalvonnassa.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että sen lisäksi, mitä markkinavalvontalain 13 §:ssä säädetään, markkinavalvontaviranomainen saa luovuttaa pykälässä tarkoitettuja tietoja myös terveydensuojeluviranomaisille terveyshaitan arviointia varten. Markkinavalvontalain 13 §:n mukaan voidaan luovuttaa tietoja erinäisille viranomaisille sekä sen lisäksi 'muulle markkinavalvontaviranomaiselle, joka

valvoo tuotelainsäädäntöä’, mikä ei kata edellä mainittua, joka ei ole markkinavalvontaviranomainen, mistä syystä asiasta on tarpeen säätää erillissäätelynä tässä laissa.

45 c §. *Vakavaa haittaa tai vaaraa aiheuttavan kemikaalin kieltäminen tai rajoittaminen.* Nykyisin voimassa oleva 45 § siirrettäisiin lain uudeksi 45 b §:ksi. Pykälä pysyisi sisällöltään ennallaan. Ehdotettu suojalauseke perustuu Euroopan unionin perustamissopimuksen 114 artiklan suojalausekkeeseen, kun puolestaan EU:n markkinavalvonta-asetuksen 16 artiklan 6 ja 7 alakohtassa tarkoitettu suojalausekemenettely tarkoittaa eri asiaa. Täten ehdotettu 45 b §:n sääntely ei syrjäytä markkinavalvonta-asetuksen suojalauseketta, vaan niitä voitaisiin soveltaa jatkossa rinnakkain.

46 §. *Valvontaviranomaisen kiellot ja määräykset.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että Suomen ympäristökeskus voisi määrätä kemikaalin tai kemikaalia sisältävän esineen markkinoille saattamisen tai markkinoilla saataville asettamisen kieltämisestä, markkinoilta poistamisesta, palautusmenettelystä, aiheutuneesta vaarasta ilmoittamisesta tai määrätä, että kemikaali tehdään asianmukaisesti vaarattomaksi, kun on kysymys PIC-asetuksen tai 23 §:n 1 tai 2 momentin noudattamisen valvonnasta. Aiempi vastaava Turvallisuus- ja kemikaaliviraston valtuus poistettaisiin päällekkäisenä markkinavalvontalain valtuuden kanssa. Suomen ympäristökeskus ei ole markkinavalvontaviranomainen, mistä syystä olisi edelleen tarpeen edelleen säilyttää sille momentissa säädettäväksi ehdotettu toimivaltuus. Pykälän 3 momentti, jossa säädetään Turvallisuus- ja kemikaaliviraston sekä sen tarkastajan oikeudesta antaa väliaikainen kiello, ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana ja päällekkäisenä sääntelynä markkinavalvontalain kanssa.

55 §. *Muutoksenhaku.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä poistettaisiin valitusoikeus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tai sen tarkastajan antamasta väliaikaisesta kiellosta ottaen huomioon lain 46 §:n 3 momentin kumoamisen esityksellä.

7.14 Laki kosmeettisista valmisteista

2 §. *Suhde muihin säädöksiin.* Pykälän 1 momentissa ehdotetaan korvattavaksi säädösviite EU:n NLF-asetukseen viitteellä EU:n uuteen markkinavalvonta-asetukseen, koska NLF-asetuksesta on kumottu markkinavalvontaa koskevat artiklat.

7 §. *Kiellot ja määräykset.* Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että kosmeettisten valmisteiden markkinavalvonnassa noudatetaan, mitä eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (11372016) säädetään, ellei tässä laissa toisin säädetä. Momentti on sisällöltään uusi.

Pykälän 2 momentti vastaisi sisällöltään nykyistä 1 momenttia. Pykälän termi ’toiminnanharjoittaja’ korvattaisiin termillä ’talouden toimija’ yhdenmukaiseksi markkinavalvontalain sääntelyn kanssa. Markkinavalvontalaki ei kata tässä momentissa säädetyjä valvontamenettelyitä, mistä syystä on tarpeen säilyttää momentti erillissäätelynä markkinavalvontalakiin nähden. Nykyinen 2 momentti poistettaisiin laista markkinavalvontalain kanssa päällekkäisenä sääntelynä.

3 momentti ehdotetaan kumottavaksi päällekkäisenä sääntelynä markkinavalvontalain kanssa.

9 §. *Palautusmenettelystä määrääminen.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi päällekkäisenä sääntelynä markkinavalvontalain kanssa.

10 §. Tiedottamisesta määrääminen. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi päällekkäisenä sääntelynä markkinavalvontalain kanssa.

11 §. Määräys hävittää valmiste. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi päällekkäisenä sääntelynä markkinavalvontalain kanssa.

13 §. Oikeus tehdä tarkastuksia. Pykälän 1 momentti ehdotetaan kumottavaksi päällekkäisenä sääntelynä markkinavalvontalain kanssa.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että sen alkuosa tarkastuksen teko-oikeudesta poistettaisiin päällekkäisenä sääntelynä markkinavalvontalain kanssa. Muutoin pykälä pysyisi ennallaan.

14 §. Oikeus saada näytteitä ja tehdä tutkimuksia. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi päällekkäisenä sääntelynä markkinavalvontalain kanssa.

15 §. Asiantuntijan käyttäminen. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi päällekkäisenä sääntelynä markkinavalvontalain kanssa.

16 §. Oikeus saada tietoja toisilta viranomaisilta sekä luovuttaa salassa pidettäviä tietoja. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi päällekkäisenä sääntelynä markkinavalvontalain kanssa.

17 §. Virka-apu. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi päällekkäisenä sääntelynä markkinavalvontalain kanssa.

18 §. Uhkasakko ja teettämishukka. Pykälän alkuosa pysyisi ennallaan lukuun ottamatta keskeyttämishukkaa, mikä ehdotetaan pakkokeinona poistettavaksi pykälästä. Keskeyttämishukasta ei olisi enää tarpeen säätää, koska kosmeettisen valmisteiden valmistus voitaisiin kieltää markkinavalvontalain 18 §:n nojalla. Myöskään markkinavalvontalaissa ei ole säädetty keskeyttämishukasta. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi aineellisena säännöksenä viittaus uhkasakkolain (1113/1990) soveltamiseen sen lisäksi, mitä pykälässä on jo säädetty. Pykälän nykyisestä 2 momentista on siirretty 1 momenttiin viittaussäännös uhkasakkolain soveltamisesta, jota on täsmennetty edellä todetun mukaan aineellisen säännöksen muotoon. Hallinto-oikeus ei enää ehdotetun 1 momentin mukaan poiketen siitä, mitä nykyisessä 2 momentissa säädetään, tuomitsisi maksettavaksi uhkasakkoa, vaan Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voisi määrätä tästä itse uhkasakkolain nojalla. Pykälän nykyinen 2 momentti poistettaisiin täten tarpeettomana.

20 §. Muutoksenhaku. Pykälän 1 momentti pysyisi ennallaan.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että haettaessa muutosta uhkasakon asettamista ja maksettavaksi tuomitsemista sekä teettämisen ja keskeyttämishukan asettamista ja täytäntöön pantavaksi määräämistä koskevaan päätökseen sovellettaisiin, mitä uhkasakkolaissa säädetään. Momentti olisi uusi. Aiempi 2 momentti, jonka mukaan väliaikaisista 8 §:ssä sekä 12 §:n 2 momentissa säädetyistä kielloista ei saisi hakea muutosta, poistettaisiin ja korvattaisiin nyt ehdotetulla momentilla. Muutoksenhakuoikeus määräytyisi mainituista kielloista jatkossa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain mukaan.

Pykälän 3 momentista ehdotetaan poistettavaksi viittaus 9—11 §:ään, jotka ehdotetaan kumottaviksi esityksellä. Muutoin momentti pysyisi ennallaan.

7.15 Tupakkalaki

86 §. Tarkastus- ja näytteenotto-oikeus. Pykälään lisättäisiin uusi 6 momentti, jonka mukaan pykälän sääntely ei koskisi markkinavalvonnassa tapahtuvia tarkastuksia tai näytteenottoa. Momentti sisältäisi lisäksi informatiivisen viittauksen markkinavalvontalain 9 §:ään, jossa säädetään oikeudesta tehdä tarkastuksia, ja 10 §:ään, jossa säädetään oikeudesta ottaa tuotteita tutkitavaksi. Lisäksi on huomioitava, että uutena valvontakeinona tupakkalaissa tarkoitettujen tuotteiden markkinavalvonnassa olisi markkinavalvontalain 11 §:n 2 momentin mukainen oikeus käyttää toisen hankkimia näytteitä tai tuotteita valvonnan kannalta tarpeellisiin tutkimuksiin.

Edellä sanotusta huolimatta tarkastus- ja näytteenotto-oikeutta koskeva sääntely on perusteltua säilyttää tupakkalaissa. Tupakkalain mukaisessa valvonnassa tehtävät tarkastukset ja näytteenotot voivat liittyä muuhunkin kuin markkinavalvontaan, esimerkiksi myynnin valvontaan.

87 §. Tiedonsaantioikeus. Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, jonka mukaan pykälän sääntely ei koskisi tiedonsaantia markkinavalvonnassa. Momentti sisältäisi lisäksi informatiivisen viittauksen markkinavalvontalain 8 §:ään, jossa säädetään viranomaisen oikeudesta saada tietoja talouden toimijalta, ja 11 §:ään, jossa säädetään oikeudesta saada tietoja toisilta viranomaisilta.

88 §. Tietojen luovuttaminen. Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jonka mukaan pykälän 1 momentti ei koskisi oikeutta luovuttaa salassa pidettäviä tietoja markkinavalvonnassa. Momentti sisältäisi lisäksi informatiivisen viittauksen markkinavalvontalain 13 §:ään, jossa säädetään oikeudesta luovuttaa salassa pidettäviä tietoja.

96 §. Kunnan kiellot. Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jonka mukaan 1 momentin sääntely ei koskisi markkinavalvonnassa määrättäviä kieltoja. Momentti sisältäisi lisäksi informatiivisen viittauksen markkinavalvontalain 18 §:ään, jossa säädetään kiellosta. Tupakkalain 96 §:n 2 momentissa ehdotetaan kuitenkin, että markkinavalvontalain 18 §:n 2 momentin mukaisesta pääsäännöstä poiketen kunta ei saisi määrätä talouden toimijaa poistamaan tuotetta markkinoilta tai määräämään muista tuotteen markkinoille asettamisen rajoittamiseksi tarvittavista toimenpiteistä mainitun lain 18 §:n 2 momentin nojalla. Näin olisi sen vuoksi, että kunta valvoo tupakkalain säännösten noudattamista alueellaan, eikä ole tarkoituksenmukaista, että kunnalla olisi näiltä osin päällekkäistä toimivaltaa Valviran kanssa.

100 §. Myyntikielto. Pykälä koskee Valviran oikeutta kieltää tupakkalaissa tarkoitettua tuotteen myyntiä tietyissä tilanteissa. Pykälän 1 momentin sisältämää luetteloa muutettaisiin poistamalla siitä sääntely, joka on päällekkäistä markkinavalvontalain sääntelyn kanssa. Tämä koskee voimassa olevan 1 momentin 1—5 ja 10 kohtaa.

Luettelon kohdat, jotka jäisivät voimaan, eivät koske itse tuotteen tai sen vähittäismyyntipakauksen vaatimuksenmukaisuutta vaan esimerkiksi sitä, onko tuotteen valmistaja tai maahantuojat toimittanut Valviralle tuotteesta vaadittuja ilmoituksia säädetyssä ajassa tai maksanut ilmoitusta koskevan maksun. Lisäksi luettelon kohdat, jotka jäävät voimaan, järjestettäisiin uudestaan niin, että voimassa oleva 6 kohta siirtyisi uudeksi 1 kohdaksi, voimassa oleva 7 kohta uudeksi 2 kohdaksi, voimassa oleva 8 kohta uudeksi 3 kohdaksi ja voimassa oleva 9 kohta uudeksi 4 kohdaksi.

Voimassa olevan 100 §:n 2 momentin mukaan Valviran on ilmoitettava komissiolle sellaisesta 1 momentin 1 kohdan nojalla määrätystä myyntikiellosta, joka perustuu siihen, että tupakkatuote on 11 §:n 1 momentin 1 tai 9 kohdan vastainen. Kyseinen ilmoitusvelvollisuus perustuu tupakkatuotedirektiivin 7 artiklan 1 kohdan kolmanteen alakohtaan ja saman artiklan 9 kohdan toiseen alakohtaan. Tupakkalain 100 §:n 1 momentin 1 kohta ehdotetaan kumottavaksi, minkä

vuoksi pykälän 2 momenttia muutettaisiin niin, että siinä viitattaisiin tupakkalain 100 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla määrätyn myyntikiellon sijasta markkinavalvontalain 18 §:n nojalla määrättyyn myyntikieltoon.

Markkinavalvontalain 27 §:n 1 momentin mukaan markkinavalvontaviranomaisen on viipymättä ilmoitettava saman lain 16—19 §:n nojalla tekemästään päätöksestä Euroopan komissiolle ja muille Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen jäsenvaltioille, jos markkinavalvontaviranomainen katsoo, että tuotteen vaatimustenvastaisuus ei rajoitu vain Suomen alueelle. Voimassa olevan tupakkalain 100 §:n 2 momentin nojalla kiellosta, joka perustuu siihen, että tupakkatuote on 11 §:n 1 momentin 1 tai 9 kohdan vastainen, on puolestaan ilmoitettava komissiolle kaikissa tilanteissa. Tämä velvoite perustuu edellä selostetusti tupakkatuotedirektiiviin. Tupakkalaissa on siis tarpeen säilyttää ilmoitusvelvollisuutta koskeva erityissääntely.

Jos taas kiello olisi määrätty muusta syystä kuin siksi, että tupakkatuote on tupakkalain 11 §:n 1 momentin 1 tai 9 kohdan vastainen, komissiolle ja muille jäsenvaltioille ilmoittamiseen sovellettaisiin markkinavalvontalain 27 §:ää. Markkinavalvontalain 27 §:n mukainen ilmoitusvelvollisuus on laajempi kuin voimassa olevan tupakkalain 100 §:n 2 momentin mukainen ilmoitusvelvollisuus siinä suhteessa, että markkinavalvontalain 27 § velvoittaa ilmoittamaan kaikista markkinavalvontalain 16—19 §:n nojalla tehdyistä päätöksistä.

101 §. Markkinoilta poistaminen. Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jonka mukaan pykälän 1 momentti ei koskisi markkinoilta poistamista markkinavalvonnassa. Momentti sisältäisi lisäksi informatiivisen viittauksen markkinavalvontalain 18 §:n 2 momenttiin, jossa säädetään markkinoilta poistamisesta. Lisäksi sovellettavaksi voi tulla markkinavalvontalain 19 §, jossa säädetään palautusmenettelystä.

Markkinavalvontalain palautusmenettely antaa markkinavalvontaviranomaiselle laajemman toimivallan kuin voimassa olevan tupakkalain markkinoilta poistamista koskeva menettely. Markkinavalvontalain palautusmenettelyssä valvova viranomainen voi määrätä talouden toimijaa ottamaan tuotteen takaisin paitsi markkinoilta myös kuluttajalta, kun tupakkalaissa markkinoilta poistaminen ei ulotu kuluttajaan asti.

102 §. Väliaikainen kiello. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin. Voimassa olevassa 2 momentissa säädetään Valviran toimivallasta kieltää väliaikaisesti sähkösavukkeen tai täyttösäiliön myynti ja muu luovuttaminen kuluttajille huolimatta siitä, että tuote täyttää tupakkalain ja Euroopan unionin lainsäädännön mukaiset vaatimukset. Näin on silloin, jos Valvira toteaa tai sillä on perusteltua syytä uskoa, että tietty tai tiettyntyyppinen sähkösavuke tai täyttösäiliö voi muodostaa vakavan riskin ihmisen terveydelle.

Voimassa olevan 2 momentin sääntely on päällekkäistä markkinavalvontalain 16, 21 ja 27 §:n kanssa. Markkinavalvontalain 16 §:ssä säädetään tuotteen vaatimuksenmukaisuudesta sekä markkinavalvontaviranomaisen mahdollisuudesta antaa määräys tai kiello, jos tuote aiheuttaa vakavan riskin ihmisten terveydelle, turvallisuudelle, ympäristölle tai omaisuudelle tuotteen vaatimuksenmukaisuudesta huolimatta. Markkinavalvontalain 21 §:ssä säädetään väliaikaisesta kiellosta ja 27 §:ssä päätöksistä ilmoittamista Euroopan komissiolle.

Tupakkalain 102 §:n 2 momenttia muutettaisiin niin, että sen mukaan 1 momentin sääntely ei koskisi markkinavalvontaan liittyvää väliaikaista kielloa. Momentti sisältäisi lisäksi informatiivisen viittauksen markkinavalvontalain 21 §:ään, joka koskee väliaikaista kielloa, ja 27 §:ään, joka koskee päätöksistä ilmoittamista Euroopan komissiolle.

105 §. Uhkasakko ja teettämishukka. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin säännös, jonka mukaan momentin sääntely ei koskisi markkinavalvonnassa määrättävää uhkasakkoa tai teettämishukkaa, joista säädetään markkinavalvontalain 28 §:ssä. Lisäksi on huomattava, että markkinavalvontalain 24 §:n mukaan markkinavalvontaviranomaisella on oikeus teettää vaaran poistamiseksi välttämättömät toimenpiteet talouden toimijan kustannuksella, jos on ilmeistä, että tuote on vaatimustenvastainen ja aiheuttaa vakavan riskin ihmisten terveydelle tai turvallisuudelle eikä riskiä voida muuten poistaa ja toimija ei ryhdy viranomaisen vaatimiin toimenpiteisiin.

7.16 Laki vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa

3 §. Määritelmät. Säädöksen 3 §:ssä määritellään tässä laissa käytettävät termit. Kohdan 8 määritelmä elinkeinonharjoittaja muutettaisiin talouden toimijaksi vastaamaan EU-säädösten terminologiaa. Tiettyjen vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/65/EU (jäljempänä *RoHS-direktiivi*) 3 artikla määrittelee talouden toimijan tämän lain elinkeinonharjoittajaa vastaavalla tavalla siten, että sillä tarkoitetaan valmistajaa, valtuutettua edustajaa, maahantuojaa tai jakelijaa. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1020, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimuksenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta (jäljempänä *markkinavalvonta-asetus*) 3 artiklan 1 kohdan 13 alakohdassa tarkoitetaan talouden toimijalla valmistajaa, valtuutettua edustajaa, maahantuojaa, jakelijaa, jakelupalvelujen tarjoajaa tai muuta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on tuotteiden valmistamiseen, markkinoilla saataville asettamiseen tai käyttöön ottamiseen liittyviä asiaa koskevan unionin yhdenmukaistamislainsäädännön mukaisia velvoitteita. Myös kansallisen markkinavalvontalain 2 §:n 9 kohdassa määritellään talouden toimija, ja säännöksessä viitataan 1 §:ssä mainittuihin lakeihin. Sääntelyn yhdenmukaisuuden ja selkeyden vuoksi tämän lain terminologia muutettaisiin vastaamaan markkinavalvonta-asetuksen talouden toimijan määritelmää.

Lain 3 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi kohta 16, jossa määriteltäisiin jakelupalvelujen tarjoaja. Edellä kuvatusti markkinavalvonta-asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 13 alakohdassa talouden toimijalla tarkoitetaan muun ohella jakelupalvelujen tarjoajaa. Markkinavalvonta-asetuksen 4 artikla sisältää eräitä velvoitteita muun muassa jakelupalvelujen tarjoajille. Artiklan 4 soveltamisalaan kuuluu muiden ohella RoHS-direktiivi. Näistä syistä tässä laissa olisi tarkoituksenmukaista määritellä jakelupalvelujen tarjoaja. RoHS-direktiivissä ei aseteta velvoitteita jakelupalvelujen tarjoajalle, vaan tätä toimijaa koskevat velvoitteet tulevat markkinavalvonta-asetuksesta.

Markkinavalvonta-asetuksen mukaan markkinoiden kansainvälistyminen ja toimitusketjujen monimutkaistuminen sekä verkossa suoraan loppukäyttäjälle myytävien tuotteiden lisääntyminen edellyttävät valvonnan tehostamista ja kehittämistä. Toimitusketjuihin voi kuulua talouden toimijoita, joita ei ole helppoa sijoittaa perinteisiin toimitusketjuihin, ja tällaisia ovat erityisesti jakelupalvelujen tarjoajat, jotka hoitavat maahantuojien kanssa samoja toimintoja, mutta jotka eivät välttämättä vastaa perinteistä maahantuojan määritelmää EU-oikeudessa. Tästä syystä jakelupalvelujen tarjoajat olisi sisällytettävä niiden toimijoiden luetteloon, joihin markkinavalvontaviranomaiset voivat kohdistaa toimenpiteitä. Markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan velvoitteet koskevat jakelupalvelujen tarjoajaa tilanteissa, joissa aikaisemmat toimitusketjun toimijat (valmistaja, maahantuojaa, mahdollinen valtuutettu edustaja) eivät ole sijoittautuneet Euroopan unionin alueelle.

4 §. Vaarallisten aineiden käytön rajoitukset ja poikkeukset niistä. Pykälän 2 momentissa muutettaisiin elinkeinonharjoittajan tilalle valmistajaa, valtuutettu edustaja, maahantuojaa ja jakelija, sillä säännöksen velvoitteet kohdistuvat näihin talouden toimijoihin. Koska tämän lain 3 §:ssä

elinkeinonharjoittajan määritelmä on muutettu talouden toimijaksi ja määritelmä on osin laajentunut, on tämän säännöksen määritelmää myös tarkennettava. Pykälän 2 momentin velvoitteet koskevat valmistajaa, valtuutettua edustajaa, maahantuoja ja jakelijaa, mutta ei jakelupalvelujen tarjoajaa. Tämä 2 momentin säännös perustuu RoHS-direktiiviin, minkä vuoksi se ei koske jakelupalvelujen tarjoajaa.

6, 9—14 §. Pykälissä tehtäisiin sama tekninen täsmennys. Säännöksissä muutettaisiin termi valvontaviranomainen termiksi markkinavalvontaviranomainen.

17 §. *Markkinavalvonta.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi täsmentämällä sen sisältöä ja muuttamalla säännöksen otsikko. Jatkossa pykälän otsikko olisi markkinavalvonta, sillä kaikki tämän lain mukainen valvonta katsotaan olevan tuotteiden markkinavalvontaa, josta säädetään EU:n markkinavalvonta-asetuksessa ja markkinavalvontalaissa.

EU:n markkinavalvonta-asetuksen 10 artiklan 2 alakohdan mukaan jokaisen jäsenvaltion on nimettävä alueelleen yksi tai useampi markkinavalvontaviranomainen. Markkinavalvonta-asetusta sovelletaan sen liitteessä 1 mainittuihin säädöksiin. Lailla vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa on täytäntöönpantu kansallisesti RoHS-direktiivi, ja tämä direktiivi kuuluu markkinavalvonta-asetuksen soveltamisalaan. Näin olleen tässä laissa on tarpeen säätää markkinavalvontaviranomaisesta sekä markkinavalvontaviranomaisten toimivallasta.

Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että muutettaisiin maininta valvontaviranomaisesta markkinavalvontaviranomaiseksi. Säännöksen sisältö pysyisi muutoin ennallaan, eli jatkossakin tämän lain mukaisena markkinavalvontaviranomaisena toimisi Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, sekä Terveystieteiden tutkimuskeskus ja tarvikkeista annetun lain soveltamisalaan kuuluvien terveydenhuollon laitteiden osalta Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uudet 2 ja 3 momentit. Pykälän 2 momentissa viitattaisiin markkinavalvontaviranomaisen toimivaltuuksien osalta kansalliseen markkinavalvontalakiin (1137/2016), ja pykälän 3 momentissa EU:n markkinavalvonta-asetukseen. EU:n markkinavalvonta-asetuksessa säädetään markkinavalvonnan puitteista, talouden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan puitteista. Osa markkinavalvonta-asetuksen velvoitteista on tarkoituksenmukaista toimeenpanna kansallisen markkinavalvontalain muutoksella. Markkinavalvonta-asetusta sovelletaan rinnakkain sen soveltamisalaan kuuluvien säädösten kanssa, mutta markkinavalvontaan liittyvistä periaatteista ja viranomaisen toimivaltuuksista sekä muutoksenhausta säädetään markkinavalvonta-asetuksessa sekä markkinavalvontalaissa. Koska markkinavalvontaviranomaisten toimivalta perustuu markkinavalvonta-asetuksen sekä markkinavalvontalakiin, on tarkoituksenmukaista, että niihin viitattaisiin ehdotettavissa 2 ja 3 momenteissa. Jatkossa tämän lain mukaisten tuotteiden markkinavalvonnassa sovellettaisiin edellä mainittuja säädöksiä.

19 §. *Tullin toimivaltuudet ennen vapaaseen liikkeeseen luovuttamista.* Säännös kumottaisiin. Jatkossa tämän lain mukaiseen markkinavalvontaan sovellettaisiin markkinavalvonta-asetusta sekä markkinavalvontalakia, joissa on tätä säännöstä vastaavaa sääntelyä Tullin velvoitteista, ulkorajavalvonnasta sekä Tullin menettelyistä.

20 §. *Tietojen luovuttaminen ja yhteistyö viranomaisen kanssa.* Pykälässä täsmennettäisiin valvontaviranomainen markkinavalvontaviranomaiseksi. Pykälän 1 momentissa elinkeinonharjoittaja muutettaisiin talouden toimijaksi. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että markkinavalvontaviranomaisella olisi kymmenen vuoden ajan sähkö- ja elektroniikkalaitteen markki-

noille saattamisesta oikeus saada pyynnöstä valmistajalta, valtuutetulta edustajalta, maahan-tuojalta tai jakelijalta tiedot kaikista talouden toimijoista, jotka ovat toimittaneet sille sähkö- ja elektroniikkalaitteita tai joille tämä on toimittanut sähkö- ja elektroniikkalaitteita. Säännös pe-rustuu RoHS-direktiivin 12 artiklaan, ja on markkinavalvontalakea tarkempaa sääntelyä. Sään-nös on erityissääntelyä suhteessa markkinavalvontalakiin ja koskee siten vain RoHS-direktiivin mukaisia talouden toimijoita.

21 §. Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen toisille viranomaisille. Säännös kumottaisiin. Koska jatkossa tämän lain mukaiseen markkinavalvontaan sovellettaisiin markkinavalvonta-asetusta sekä markkinavalvontalakea, ei olisi enää tarvetta tässä laissa säädetyille salassa pidet-tävien tietojen luovuttamista koskeville säännöksille. Jatkossa markkinavalvontaviranomaisen oikeus luovuttaa salassa pidettäviä tietoja toisille viranomaisille perustuisi markkinavalvonta-asetukseen sekä markkinavalvontalain 13 §:ään.

22 §. Ulkopuolisen asiantuntijan käyttö. Säännös kumottaisiin. Koska jatkossa tämän lain mu-kaiseen markkinavalvontaan sovellettaisiin markkinavalvonta-asetusta sekä markkinavalvonta-lakea, ei olisi enää tarvetta tässä laissa säädetyille ulkopuolisen asiantuntijan käyttöä koskeville säännöksille. Jatkossa markkinavalvontaviranomaisen oikeus käyttää ulkopuolista asiantuntijaa perustuisi markkinavalvonta-asetukseen sekä markkinavalvontalain 14 §:ään.

23 §. Tarkastusoikeus. Säännös kumottaisiin. Jatkossa tämän lain mukaiseen markkinavalvon-taan sovellettaisiin markkinavalvonta-asetusta sekä markkinavalvontalakea, joten tässä laissa säädetyille tarkastusoikeutta koskeville säännöksille ei olisi enää tarvetta. Jatkossa markkina-valvontaviranomaisen oikeus tehdä tarkastuksia perustuisi markkinavalvonta-asetukseen sekä markkinavalvontalain 9 §:ään.

Markkinavalvontalaissa tarkoitetuilla tarkastuksella ei tarkoiteta menettelyä, jolla viranomainen ottaa tuotteen tutkittavaksi, koska tuotteen tutkittavaksi ottamisesta säädetään markkinavalvon-talain 10 §:ssä. Markkinavalvontalain 9 § soveltuu kuitenkin, jos tuote otetaan tutkittavaksi tar-kastuksen yhteydessä. Tuote voidaan siis ottaa myös tarkastuksen yhteydessä tutkittavaksi, jos se on tuotteen vaatimustenmukaisuuden valvonnan kannalta tarpeellista, jolloin markkinaval-vontalain 9 ja 10 §:t soveltuvat.

24 §. Laitteen tutkittavaksi ja testattavaksi ottaminen. Säännös kumottaisiin. Jatkossa tämän lain mukaiseen markkinavalvontaan sovellettaisiin markkinavalvonta-asetusta sekä markkinaval-vontalakea, eikä olisi enää tarvetta tässä laissa säädetyille laitteen tutkittavaksi ja testattavaksi ottamista koskeville säännöksille. Jatkossa laitteen tutkittavaksi ja testattavaksi ottamista kos-kevat toimivaltuudet perustuisivat markkinavalvonta-asetukseen sekä markkinavalvontalain 10 §:ään.

25 §. Kustannusten korvaaminen. Säännös kumottaisiin. Koska jatkossa tämän lain mukaiseen markkinavalvontaan sovellettaisiin markkinavalvonta-asetusta sekä markkinavalvontalakea, ei olisi enää tarvetta tässä laissa säädetyille kustannusten korvaamista koskeville säännöksille. Kustannusten korvaamisen kynnys nousisi nykyisestä. Jatkossa kustannusten korvaaminen pe-rustuisi markkinavalvonta-asetukseen sekä markkinavalvontalain 10 §:n 3 momenttiin.

26 §. Vaatimusten vastaista laitetta koskevat toimenpiteet. Säännös kumottaisiin. Koska jat-kossa tämän lain mukaiseen markkinavalvontaan sovellettaisiin markkinavalvonta-asetusta sekä markkinavalvontalakea, ei olisi enää tarvetta tässä laissa säädetyille vaatimusten vastaista laitetta koskeville toimenpiteille. Näitä toimivaltuuksia vastaavat säännökset löytyvät markki-navalvontalain 17, 18, 22, ja 25 §:istä. Viranomaisen mahdollisuus määrätä tuote toimitettavaksi hävitettäväksi jätteenä sisältyisi jatkossa markkinavalvontalain 25 §:n toimivaltuuksiin.

27 §. Uhkasakko ja teettämishukka. Säännös kumottaisiin. Koska jatkossa tämän lain mukaiseen markkinavalvontaan sovellettaisiin markkinavalvonta-asetusta sekä markkinavalvontalakia, ei olisi enää tarvetta tässä laissa säädetyille uhkasakkoa ja teettämishukkaa koskeville säännöksille. Jatkossa uhkasakkoa ja teettämishukkaa koskevat toimenpiteet perustuisivat markkinavalvontalain 28 §:ään.

28 §. Muutoksenhaku valvontaviranomaisen päätökseen. Säännös kumottaisiin. Koska jatkossa tämän lain mukaiseen markkinavalvontaan sovellettaisiin markkinavalvonta-asetusta sekä markkinavalvontalakia, ei olisi enää tarvetta tässä laissa säädetyille muutoksenhakua koskeville säännöksille. Jatkossa viranomaisen päätökset perustuvat markkinavalvonta-asetukseen sekä markkinavalvontalakiin, ja muutoksenhaku perustuisi markkinavalvontalain 29 §:ään.

28 a §. Rangaistussäännös. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi säännös tämän lain rikkomisesta aiheutuvista seuraamuksista. RoHS-direktiivin artiklan 23 mukaan jäsenvaltioiden tulee säätää direktiivin nojalla annettujen kansallisten säädösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista. Tästä syystä tämän lain rikkomisen seuraamuksista säädettäisiin uuden 28 a §:n 1–9 kohdissa.

Markkinavalvonta-asetuksen 4 artikla sisältää eräitä lisävelvoitteita talouden toimijoille. Artiklan 4 soveltamisalaan kuuluu muiden ohella RoHS-direktiivi. On arvioitu, että tämän artiklan seuraamuksista on tarpeen säätää kussakin sen soveltamisalaan kuuluvassa säädöksessä. Sen vuoksi on tarpeen, että RoHS-lakiin ehdotettavaan uuteen 28 a §:ään lisättäisiin 10–13 kohdat, jossa säädetään markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan rikkomisen seuraamuksista.

RoHS-direktiivin 23 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on säädettävä direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista, ja niiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ne pannaan täytäntöön. Säädettyjen seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhtaisia ja varoittavia. RoHS-laissa ei ole aiemmin ollut rangaistussääntelyä, vaan riittäväksi on katsottu se, että laissa on säädetty hallinnollisista seuraamuksista, mikäli lain vaatimuksia ei ole noudatettu. Viranomaisella on ollut käytettävissään hallintopakkokeinot. Tässä markkinavalvontalain muuttamisen yhteydessä RoHS-lain sääntely hallinnollisista seuraamuksista kumottaisiin, ja jatkossa sovellettaisiin markkinavalvontalain vastaavia säännöksiä.

Ympäristölainsäädännössä seuraamussääntely on muotoutunut vakiintuneesti sellaiseksi, että valvovilla viranomaisilla on hallinnolliset pakkokeinot käytettävissään asiantilan saattamiseksi lainmukaiseksi. Näiden lisäksi varsinaisten rikkomusten tai laiminlyöntien korjaamiseksi on käytettävissä rikosoikeudelliset seuraamukset. Rikkomustyyppiset rangaistussäännökset ovat vakiintuneesti olleet erityislainsäädännössä.

Ehdotetussa rangaistussäännöksessä säädetään rangaistavaksi sellaisia tekoja, jotka ovat vastoin RoHS-laissa säädettyjä tuotteita koskevia vaatimuksia. Rangaistavaksi säädetyt teot on pyritty kirjoittamaan siten, että ne noudattavat perustuslain 8 §:n rikosoikeudellista laillisuusperiaatetta, eli säännöksen sanamuodon perusteella olisi ennakoitavissa, onko jokin toiminta tai laiminlyönti rangaistavaa (PeVL 17/2006 vp). Rangaistusuhka RoHS-lain vastaisista teoista tulisi olla riittävän tehokas, ennaltaehkäisevä ja oikeassa suhteessa teon vakavuuteen nähden. Ehdotetussa säännöksessä rangaistavaksi säädettyjen tekojen seuraamuksena olisi sakkorangaistus.

Ympäristösääntelyllä ja siihen lukeutuvalla RoHS-lailla pyritään osaltaan turvaamaan perustuslain 20 §:n jokaisen oikeutta terveelliseen ympäristöön. Tähän liittyy myös korostunut huolellisuusvelvollisuus, jota laiminlyövä toimii välinpitämättömästi ympäristöä ja ihmisten terveyttä

kohtaan. Tekojen, joilla on vakavampia ympäristövaikutuksia, valvonta ja ennalta ehkäiseminen riippuu osaltaan siitä, miten ympäristövaikutuksiltaan vähäisempiin tekoihin suhtaudutaan. Tekojen sanktiovarmuus lisäisi myös yleistä luottamusta siihen, että ympäristöä, luontoa ja ihmisten terveyttä suojataan, ja tämä edistää myös ympäristöperusoikeuden toteutumista.

RoHS-lain velvoitteiden noudattamisella varmistetaan, että sähkö- ja elektroniikkalaitteet vastaavat niille asetettuja vaatimuksia. Laitteille asetetut merkintävaatimukset sekä laissa nimettyjen toimijoiden velvollisuudet takaavat, että sähkö- ja elektroniikkalaitteissa ei käytetä vaarallisia aineita vastoin sääntelyä. Merkinnöillä ja asiakirjoilla varmistetaan tuotteiden vaatimustenmukaisuus. Laissa säädetyille eri toimijoille asetetut velvoitteet tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta, asianmukaisesta merkitsemisestä, toimenpiteistä markkinoille saattamisen yhteydessä tai vaatimustenvastaisuustilanteissa toteuttavat tuotteiden asianmukaisuutta ja takaavat, ettei niistä ole haittaa ja vaaraa ympäristölle ja ihmisten terveydelle. Mikäli näin ei toimita, voi sähkö- ja elektroniikkalaitteista aiheutua vaaraa tai haittaa ihmisille tai ympäristölle. Haittojen minimoimiseksi rangaistusuhasta on tarpeellista säätää.

Rangaistussäännöksen syyksiluettavuuskynnys, tahallaan tai huolimattomuudesta, vastaa ympäristösääntelyssä vakiintuneesti säädettyä. Ympäristörikollisuus liittyy säännönmukaisesti taloudelliseen toimintaan, ja teon hyötyjä ja haittoja punnitaan rationaalisesti. Sanktiovarmuudella on näissä tapauksissa selkeä yhteys rangaistussäännöksen ennaltaehkäisevään vaikutukseen. Ympäristörikosten osalta on tavanomaista, että ilmoitetut rikkomukset jätetään tutkimatta tai vaikka ne tutkittaisiin, niistä ei syytetä. Kun syyksiluettavuuskynnys on matalalla, olisi rangaistussäännöksellä ennaltaehkäisevä vaikutus. Kun syyksiluettavuuden kynnyksen olisi huolimattomuudessa, vähentäisi se myös näyttöä koskevia ongelmia vähäisten tekojen osalta, mikä lisäisi sanktiovarmuutta.

Säännöksen mukaan joka tahallaan tai huolimattomuudesta 1) rikkoo 4 §:n mukaisia vaarallisten aineiden käytön rajoituksia tai laiminlyö poikkeusten edellyttämää menettelyä, 2) laiminlyö 5 §:n mukaisen sähkö- ja elektroniikkalaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistamisen, 3) laiminlyö 6 §:n vaatimuksen EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksesta, 4) laiminlyö 7 §:n vaatimukset sähkö- ja elektroniikkalaitteeseen kiinnitettävistä merkinnöistä ja yhteystiedoista, 5) toimii vastoin 9 §:n mukaista menettelyä vaatimustenvastaisuustilanteissa, 6) laiminlyö 11 §:n mukaiset velvollisuudet laitteen markkinoille saattamisen yhteydessä, 7) laiminlyö 12 §:n mukaiset velvollisuudet markkinoille saatetun laitteen vaatimustenvastaisuustilanteessa, 8) laiminlyö 13 §:n mukaiset jakelijan velvollisuudet, kun laite asetetaan saataville markkinoilla, 9) laiminlyö jakelijan velvollisuudet markkinoilla saatavilla asetetun laitteen vaatimustenvastaisuustilanteessa, 10) rikkoo markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus tai tekniset asiakirjat on laadittu, pitää vaatimustenmukaisuusvakuutus tai tekniset asiakirjat markkinavalvontaviranomaisen saatavilla vaaditun ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan antaa pyynnöstä markkinavalvontaviranomaisen saataville, 11) laiminlyö markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta toimittaa markkinavalvontaviranomaisen perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi, 12) laiminlyö markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta tuotteesta markkinavalvontaviranomaiselle, 13) laiminlyö markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmistaa, että ryhdytään viipymättä tarvittaviin korjaaviin toimiin, jos tuote ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole mahdollista, vähentää kyseisestä tuotteesta aiheutuvia riskejä, on tuomittava, jollei teosta ole

muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annetun lain rikkomisesta sakkoon.

CE-merkintärikkomuksista annetun lain (187/2019) 3 §:ssä säädetään rangaistavaksi tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 765/2008 tarkoitetun CE-merkinnän mainitun asetuksen 30 artiklan vastaisista teoista. Rangaistavaa on esimerkiksi se, että CE-merkinnän kiinnittää muu taho kuin valmistaja, merkintä kiinnitetään tuotteeseen johon sen kiinnittämisestä ei säädetä yhteisön yhdenmukaistamislainsäädännössä tai tuotteeseen, joka ei ole CE-merkinnän kiinnittämisestä koskevassa yhteisön lainsäädännössä säädettyjen vaatimusten mukainen. Laki voi tulla sovellettavaksi myös tämän lain 7 §:n vastaisissa tilanteissa. Laissa rangaistavaksi säädettyistä teoista seuraamuksena voi olla, vastaavasti kuin tässä ehdotetun rangaistussäännöksen mukaan, sakko-rangaistus.

7.17 Laki eräiden riskin aiheuttavien tuotteiden markkinavalvontaan liittyvien tietojen ilmoittamisesta Euroopan komissiolle

1 §. Soveltamisala. Pykälää ehdotetaan muutettavan ensinnäkin poistamalla 1 momentista viittaus NLF-asetuksen 22 artiklaan, jonka markkinavalvontaa koskevat osat on kumottu markkinavalvonta-asetuksella. Vakavan riskin aiheuttavia tuotteita koskevista ilmoituksista niin kutsutun Rapex-järjestelmän kautta säädetään jatkossa markkinavalvonta-asetuksen 20 artiklassa niiden tuoteryhmien osalta, jotka kuuluvat markkinavalvonta-asetuksen soveltamisalaan. Markkinavalvonta-asetuksen 20 artiklan sääntely vastaa sisällöltään NLF-asetuksen 22 artiklaa, mutta säännökset poikkeavat toisistaan siinä, kenelle velvollisuus ilmoituksen tekemisestä on säädetty. NLF-asetuksen 22 artiklan mukaiset velvoitteet vakavan riskin aiheuttavien tuotteiden ilmoituksiin liittyen on säädetty jäsenvaltioille. Sen sijaan markkinavalvonta-asetuksen 20 artiklassa vastaava velvoite on asetettu markkinavalvontaviranomaisille. NLF-asetuksen 22 artiklan soveltamisen tueksi on tarvittu kansallista lainsäädäntöä, jotta olisi selvää, kenen velvollisuudesta ilmoituksen tekemisessä on kyse. Markkinavalvonta-asetuksen 20 artikla on tältä osin täsmällisempi ja sen mukainen velvollisuus on säädetty suoraan markkinavalvontaviranomaisille. Tämän vuoksi täydentävä kansallinen sääntely asetuksen kyseisen artiklan soveltamisen tueksi ei ole enää tarpeen ja päällekkäinen kansallinen sääntely on tarpeen kumota. Tämän vuoksi ehdotetaan, ettei lakia sovellettaisi NLF-asetuksen 22 artiklassa tarkoitettua ilmoitusta vastaavaan markkinavalvonta-asetuksen 20 artiklassa tarkoitettuun ilmoitukseen Euroopan komissiolle.

Lakia on kuitenkin edelleen tarpeen soveltaa yleisestä tuoteturvallisuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/95/EY, jäljempänä *yleinen tuoteturvallisuusdirektiivi*, 12 artiklan mukaiseen ilmoitusvelvollisuuteen. Direktiivissä velvoite on asetettu jäsenvaltiolle, joten kansallinen täydentävä sääntely on tarpeen. Yleinen tuoteturvallisuusdirektiivi ei kuulu markkinavalvonta-asetuksen soveltamisalaan.

Markkinavalvonta-asetuksen 20 artiklan mukaan yleisen tuoteturvallisuusdirektiivin 12 artiklan 2, 3 ja 4 kohtia sovelletaan soveltuvin osin myös niillä tuotesektoreilla, jotka kuuluvat markkinavalvonta-asetuksen soveltamisalaan. Direktiivin 12 artiklan 2 kohdan mukaan komissio lähettää jäsenmaiden tekemät ilmoitukset muille jäsenvaltioille, joiden on vuorostaan heti annettava komissiolle tiedoksi toteuttamansa toimenpiteet. Tätä jäsenvaltioille asetettua velvoitetta siis sovelletaan myös markkinavalvonta-asetuksen soveltamisalaan kuuluvilla tuotesektoreilla. Lakia on aiemmin sovellettu sekä yleisen tuoteturvallisuusdirektiivin että NLF-asetuksen mukaisiin muiden jäsenvaltioiden ilmoituksiin, jotka komissio lähettää muille jäsenvaltioille Suomi mukaan lukien. Koska velvoite on myös markkinavalvonta-asetuksen soveltamisalaan

kuuluvien tuotteiden osalta jatkossa jäsenvaltiolla, tarvitaan soveltamisen tueksi kansallista sääntelyä, josta selviää työnjako kansallisten viranomaisten välillä ilmoitusten käsittelyssä. Tämän vuoksi pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettävän, että laissa säädetään myös toimenpiteistä, joihin Suomessa on ryhdyttävä yleisen tuoteturvallisuusdirektiivin 12 artiklan sekä markkinavalvonta-asetuksen 20 artiklan nojalla jäsenvaltioille lähettämien ilmoitusten perusteella.

Voimassa olevan lain 1 §:n 1 momenttiin sisältyy myös säännös siitä, että laki koskee myös markkinavalvontaviranomaisten velvollisuutta välittää Euroopan komissiolle eräitä tietoja riskin aiheuttamista tuotteista NLF-asetuksen 23 artiklan nojalla. Tätä koskeva lain 4 § ehdotetaan tässä yhteydessä kumottavan, joten soveltamisalaa koskevasta 1 §:n 1 momentista ehdotetaan myös poistettavan vastaava kirjaus. Markkinavalvonta-asetuksen 34 artiklassa on NLF-asetuksen 23 artiklaa vastaavaa sääntelyä, joka kuitenkin on NLF-asetuksen sääntelyä täsmällisempää erityisesti velvollisuuksien kohdentamisen osalta. NLF-asetuksen 23 artiklassa velvollisuus tietojen välittämisestä oli osoitettu jäsenvaltiolle, kun se markkinavalvonta-asetuksen 34 artiklassa on osoitettu markkinavalvontaviranomaiselle. Tämän vuoksi markkinavalvonta-asetuksen sääntelyn arvioidaan olevan niin täsmällistä, että sen soveltamisen tueksi ei tarvita kansallista täydentävää sääntelyä ja päällekkäinen sääntely ehdotetaan kumottavan.

Soveltamisalaa koskevaan 1 §:ään ehdotetaan lisättävän uusi 2 momentti, joka sisältäisi informatiivisen viittauksen markkinavalvonta-asetuksen 20 artiklaan. Ehdotettavan 2 momentin mukaan markkinavalvontaviranomaisen velvollisuudesta ilmoittaa vakavan riskin aiheuttavien tuotteiden markkinavalvontaan liittyvistä toimenpiteistä Euroopan komissiolle säädetään markkinavalvonta-asetuksen 20 artiklassa. Informatiivinen viittaus ehdotetaan lisättävän selvytyden vuoksi, sillä laki ei koskisi enää jatkossa markkinavalvonta-asetuksen 20 artiklan mukaista velvoitetta tehdä ilmoituksia Euroopan komissiolle, vaan markkinavalvonta-asetuksen 20 artiklaa sovellettaisiin suoraan asetuksen soveltamisalan sektoreilla. Pykälän aiempi 2 momentti siirretäisiin tässä yhteydessä 3 momentiksi.

2 §. *Vakavan riskin aiheuttavia tuotteita koskevat ilmoitukset Euroopan komissiolle.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan täsmennettävän, että pykälän mukainen velvoite koskisi jatkossa ainoastaan yleisen tuoteturvallisuusdirektiivin 12 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä ja niistä tehtäviä ilmoituksia Euroopan komissiolle. Vastaava säännös markkinavalvonta-asetuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden osalta sisältyy jatkossa markkinavalvonta-asetuksen 20 artiklaan, joka on suoraan sovellettavaa sääntelyä, eikä sen soveltamisen tueksi tarvita enää jatkossa kansallista täydentävää sääntelyä.

3 §. *Vakavan riskin aiheuttavia tuotteita koskeva ilmoitusmenettely.* Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavan siten, että viittaus NLF-asetuksen 22 artiklaan korvattaisiin viittauksella markkinavalvonta-asetuksen 20 artiklaan. Pykälän 3 momentti koskee menettelyä tilanteessa, jossa komissio toimittaa tiedon toisen jäsenvaltion tekemästä ilmoituksesta. Markkinavalvonta-asetuksen 20 artiklan 4 kohdan mukaan menettelyyn sovelletaan yleisen tuoteturvallisuusdirektiivin 12 artiklan 2 kohtaa, jonka mukaan komissio lähettää jäsenmaiden tekemät ilmoitukset muille jäsenvaltioille, joiden on vuorostaan heti annettava komissiolle tiedoksi toteuttamansa toimenpiteet. Koska velvoite on säännöksessä asetettu jäsenvaltioille, tarvitaan sen soveltamisen tueksi kansallista sääntelyä, jossa täsmennetään eri viranomaisten tehtävät velvoitteen noudattamiseksi. Ehdotuksen mukainen menettely markkinavalvonta-asetuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden osalta vastaisi nykytilaa ja menettelyä myös yleisen tuoteturvallisuusdirektiivin soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden osalta, eli Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Rapex-yhteyspisteeseen vastaanottaisi Euroopan komission ilmoitukset muiden jäsenvaltioiden toteuttamista tuotteiden markkinoille saattamista, kaupan pitämistä tai käyttöä rajoittavista toimenpiteistä ja lähettäisi ne viipymättä niille kansallisille markkinavalvontaviranomaisille, jotka

ovat Suomessa toimivaltaisista valvomaan kysymyksessä olevia tuotteita. Pykälän 4 momenttia sovellettaisiin nykytilaa vastaavasti ilmoituksiin niistä toimenpiteistä, joihin Suomessa on ryhdytty Euroopan komission ilmoitusten johdosta.

Pykälän 1 ja 2 momenteja sovelletaan lain 2 §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin ja ilmoituksiin, jotka eivät ehdotuksen mukaan koskisi jatkossa markkina- ja valvonta-asetuksen soveltamisalaan kuuluvia tuotteita. Tämän johdosta myöskään 3 §:n 1 ja 2 momenttia ei sovellettaisi jatkossa markkina- ja valvonta-asetuksen soveltamisalaan kuuluvia tuotteita koskeviin toimenpiteisiin ja ilmoituksiin, vaan näihin soveltuisi suoraan markkina- ja valvonta-asetuksen 20 artiklan säännökset.

4 §. *Eräät muut markkina- ja valvontaan liittyvät ilmoitukset Euroopan komissiolle.* Lain 4 § esitetään kumottavan. Pykälä koskee markkina- ja valvontaviranomaisen velvollisuutta välittää Euroopan komissiolle käytettävissään olevat tiedot riskin aiheuttavista tuotteista siten kuin NLF-asetuksen 23 artiklassa säädetään. Markkina- ja valvonta-asetuksen 34 artiklassa on NLF-asetuksen 23 artiklaa vastaavaa sääntelyä, joka kuitenkin on NLF-asetuksen sääntelyä täsmällisempää erityisesti velvollisuuksien kohdentamisen osalta. NLF-asetuksen 23 artiklassa velvollisuus tietojen välittämisestä oli osoitettu jäsenvaltiolle, kun se markkina- ja valvonta-asetuksen 34 artiklassa on osoitettu markkina- ja valvontaviranomaiselle. Tämän vuoksi markkina- ja valvonta-asetuksen sääntelyn arvioidaan olevan niin täsmällistä, että sen soveltamisen tueksi ei tarvita kansallista täydentävää sääntelyä ja päällekkäinen sääntely ehdotetaan kumottavan.

5 §. *Salassa pidettävät tiedot.* Pykälästä ehdotetaan poistettavan informatiivinen viittaus markkina- ja valvonta-asetuksella kumottuun NLF-asetuksen 16 artiklaan.

8 Voimaantulo

Ehdotetaan, että lait tulevat voimaan 16.7.2021. Lisäksi ehdotetaan, että ennen markkina- ja valvontalain voimaantuloa vireille tulleet asiat käsitellään noudattaen lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Voimaantulon tavoiteajankohtaan vaikuttaa se, että markkina- ja valvonta-asetuksen kaikkia säännöksiä aletaan soveltaa 16.7.2021 alkaen. Kansallisen täydentävän sääntelyn tulisi tästä syystä tulla voimaan samanaikaisesti markkina- ja valvonta-asetuksen säännösten soveltamisen alkamisen kanssa.

9 Suhde muihin esityksiin

Markkina- ja valvonta-asetuksesta johtuvaa muuta täydentävää sääntelyä on annettu eri hallinnonalojen sektorikohtaisista tarpeista johtuen osittain jo syyskauden 2020 aikana. Muun muassa HE 154/2020 vp annettiin eduskunnalle 5.10.2020 ja laki 993/2020 tuli voimaan 1.1.2021. Pääasiallisesti asetuksen täytäntöönpanon edellyttämät hallituksen esitykset on tarkoitus antaa eduskunnalle kevädistuntokaudella 2021.

Ministeriöissä on parhaillaan valmistelussa hallituksen esityksiä, joissa on myös tarkoitus hyödyntää markkina- ja valvontalakea ja esittää muutosta markkina- ja valvontalain soveltamisalaa koskevaan 1 §:ään. Lisäksi osassa esityksistä esitettäisiin muutosta markkina- ja valvontalain 4 §:ään. Työ- ja elinkeinoministeriössä on parhaillaan valmistelussa esitys tekstiili- ja jalkine- ja vaatimustenmukaisuutta koskeviksi uudeksi laiksi. Ympäristöministeriössä on valmistelussa hallituksen esitys ympäristöministeriön hallinnonalan eräiden markkina- ja valvontaa koskevien säädösten muuttamisesta. Ympäristöministeriöstä valmistellaan erillinen hallituksen esitys ympäristönsuojelulakiin (527/2014) ja jätelakiin (646/2011) liittyvien tuoteryhmien sekä EU-ympäristömerkistä annetussa laissa (832/2014) tarkoitettujen tuotteiden osalta, koska näiden

säädösten markkinavalvontaan liittyvillä muutoksilla olisi vaikutuksia julkiseen talouteen. Hallituksen esityksellä olisi kiinteä yhteys tähän markkinavalvontalain muuttamista koskevaan hallituksen esitykseen, sillä on tarkoituksenmukaista, että ympäristöhallinnon markkinavalvonta-asetuksen soveltamisalaan kuuluvia tuotteita markkinavalvontaan yhdenmukaisesti muiden tuoteryhmien kanssa. Lisäksi sisäministeriössä esitys pelastustoimen laitteista annetun lain (10/2007) uudistamisesta sekä liikenne- ja viestintäministeriössä esitys vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain (719/1994) kokonaisuudistamisesta. Maa- ja metsätalousministeriössä on valmistelussa lannoitevalmistelain (539/2006) uudistus, jonka yhteydessä on tarkoitus lisätä lannoitevalmistelaissa tarkoitettut tuotteet markkinavalvontalain soveltamisalaan.

Sosiaali- ja terveysministeriössä on lisäksi parhaillaan valmistelussa hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain, eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain sekä tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta, jossa tehtäisiin sektorikohtaisesti muutokset markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanemiseksi. Lisäksi ympäristöministeriössä on valmistelussa HE laiksi maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta, jossa sektorikohtaisesti erikseen hoidettaisiin tarvittavat muutokset markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanemiseksi. Sosiaali- ja terveysministeriössä on valmistelussa myös terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annetun lain (629/2010) uudistus, jonka yhteydessä on tarkoitus panna erikseen täytäntöön markkinavalvonta-asetus lääkinnällisten laitteiden osalta.

10 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Ehdotettua sääntelyä on ensinnäkin arvioitava perustuslain 2 §:n 3 momentissa turvatuun oikeusvaltioperiaatteen ja hallinnon lainalaisuuden kannalta, koska kyseessä on julkisen vallan käyttöä määrittävä laki. Perustuslain mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin ja kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia. Näin ollen viranomaisista sekä viranomaisten toimivaltuuksista ja niiden käytöstä ehdotetaan säädettävän täsmällisesti ja tarkkarajaisesti lakitasolla.

Ehdotettuja uusia toimivaltuuksia koskeva sääntely perustuu markkinavalvonta-asetuksen 14 artiklan 4 kohtaan, joka velvoittaa siirtämään markkinavalvontaviranomaisille vähintään siinä luetellut toimivaltuudet. Muiden 14 artiklan 4 kohdan alakohdissa lueteltujen toimivaltuuksien on katsottu sisältyvän voimassa olevaan markkinavalvontalakiin, mutta j alakohdassa säädetyistä toimivaltuudesta hankkia tuotenäytteitä valehenkilöllisyyden turvin ja k alakohdassa säädetyistä toimivaltuudesta rajoittaa verkkorajapinnan sisältöä tai verkkorajapintaan pääsyä ei ole vielä kansallista sääntelyä, joten ne ehdotetaan lisättäväksi markkinavalvontalakiin. Lisäksi i alakohdassa tarkoitetuista seuraamuksista säädetään erikseen sektorilaeissa.

Ehdotetuista uusista toimivaltuuksista säätäminen on katsottu tarkoituksenmukaiseksi, jotta tuotteiden aiheuttamiin vakaviin riskitilanteisiin voidaan puuttua tehokkaasti ja korkea kuluttajansuojan taso voidaan turvata myös verkkoympäristössä. Markkinavalvonnalla pyritään varmistamaan markkinoilla olevien tuotteiden turvallisuus ja sitä kautta suojelemaan ihmisten henkeä ja terveyttä, omaisuutta sekä ympäristöä. Ehdotettujen uusien toimivaltuuksien katsotaan olevan perusteltuja kyseessä olevien yleisten etujen suojaamiseksi, mutta niitä on käytettävä yleisten perusoikeuksien rajoitusedellytysten mukaisesti. Perusoikeuksien käyttöalaa voivat supistaa toiset perusoikeudet tai painavat yhteiskunnalliset intressit. Ehdotetun sääntelyn voidaan katsoa olevan perusteltua erityisesti perustuslain 19 §:n 3 momentin väestön terveyden edistämismisvelvollisuuden sekä perustuslain 20 §:n 2 momentin terveellisen elinympäristön turvaamisvelvoitteen näkökulmasta. Lain soveltamisalaan kuuluviin tuotteisiin ja talouden toimijoihin kohdistuvia ehdotettuja toimivaltuuksia on tarkasteltava perustuslain 12 §:n 1 momentissa tur-

vatun sananvapauden, perustuslain 18 §:n 1 momentissa turvatun elinkeinovapauden, sekä jos-sain määrin myös perustuslain 15 §:n 1 momentissa turvatun omaisuudensuojan kannalta. Yhtä lailla perustuslain 21 §:ssä edellytetty hyvä hallinto sekä mahdollisuus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin on turvattava. Vastaavat oikeudet on turvattu Euroopan unionin perusoikeus-kirjan artikloissa 11, 16, 17 ja 47. Ehdotusta on näin ollen arvioitava perusoikeuksien yleisten rajoitusedellytysten valossa siten kuin niitä on mainittujen perusoikeuksien kannalta tulkittu. Yleiset rajoitusedellytykset ovat lain täsmällisyys ja tarkkarajaisuus, rajoituksen suhteellisuus ja hyväksyttävyyys, perusoikeuden ydinalueen koskemattomuus, oikeusturvajärjestelyjen riittävyys sekä ihmisoikeuksien noudattaminen. Ehdotettua sääntelyä ei arvioida ongelmalliseksi pe-ustuslain kannalta.

Oikeus hankkia tuotteita valehenkilöllisyyttä käyttäen (ehdotettu uusi 10 a §)

Ehdotetun lain uudessa 10 a §:ssä säädetään markkinavalvonta-asetuksen 14 artiklan 4 kohdan j alakohdassa tarkoitettu markkinavalvontaviranomaisen toimivaltuudesta käyttää valehenki-löllisyyttä tuotenäytteiden hankkimisen yhteydessä.

EU-tasolla esimerkiksi yhteistyöasetuksessa (EU) 2017/2394 on 9 artiklan 3 kohdan d alakoh-dassa säädetty käytännössä markkinavalvonta-asetusta vastaavalla tavalla viranomaisen toimi-valtuudesta tehdä koeostoja valehenkilöllisyyden turvin. Asetus on pantu kansallisesti täytän-töön kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetulla lailla (566/2020). Sen 10 §:ssä on säädetty toimivaltaisen viranomaisen oikeudesta tehdä koeostoja valehenkilöllisyyttä käyttäen, jos se on välttämätöntä koeoston paljastumisen estämiseksi. Samassa yhteydessä on säädetty, että toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava valehenkilöllisyyden käytöstä EU:n yleisessä tietosuoja-asetuksessa (EU) 2016/679 tarkoitettulle rekisterinpitäjälle niin pian kuin se on koeoston tarkoitusta vaarantamatta mahdollista.

Lakia kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista (566/2020) koskevaa hallituksen esitystä (HE 54/2019 vp) käsiteltiin perustuslakivaliokunnassa, joka ei nostanut lausunnossaan esille valehenkilöllisyyden käytön osalta perusoikeuksiin liittyviä ongelmia (PeVL 12/2019 vp). Lisäksi elintarvikelakiin (23/2006) on lisätty ehdotetun kaltainen valvontaviranomaisen toimi-valtuus tilata näytteitä tunnistautumatta etäviestintävälineiden välityksellä, jota koskevaan hal-lituksen esitykseen (HE 36/2019 vp) perustuslakivaliokunnalla ei myöskään ollut tältä osin huo-mautettavaa (PeVL 6/2019 vp). Nämä on huomioitu ehdotetun lain uuden 10 a §:n laatimisessa.

Valehenkilöllisyyden käytöllä tuotteiden tutkittavaksi ottamisen yhteydessä voidaan arvioida olevan liittymäpintoja sekä elinkeinovapautteen että omaisuudensuojaan. Valehenkilöllisyyden käytön tarkoitus on hankkia tuotteita valvontatarkoituksessa niiden vaatimustenmukaisuuden selvittämiseksi, eikä itse hankinnalla ole suoraa vaikutusta elinkeinoharjoittajien toimintaan, sillä valvontakäytännön mukaisesti valvontaviranomainen hankkii tuotteen normaalia maksua vastaan. Toimivallan käyttö vaikuttaa siten lähinnä niiden talouden toimijoiden toimintaan, joi-den tuotteet todetaan tarkastuksessa vaatimustenvastaiseksi, sillä se voi johtaa valvontaviran-omaisen edellyttämiin jatkotoimenpiteisiin.

Ennen kaikkea kyse on viranomaistoiminnan avoimuudesta, läpinäkyvyydestä ja luotettavuus-ta. Ehdotettua toimivaltuutta tuleekin arvioida perustuslain 2 §:n 3 momentin hallinnon lain-alaisuusperiaatteen näkökulmasta, sillä se sallii viranomaisen hoitavan näytteidenhankintaan liittyviä tehtäviä ilman, että se ilmaisee suorittavansa tällaista tehtävää (vastaavasti HE 54/2019 vp, s. 72). On huomioitava, että mikäli valehenkilöllisyyden käyttö on katsottu tuotenäytteiden hankinnassa välttämättömäksi, siitä on ilmoitettava talouden toimijalle ja yleisessä tietosuoja-asetuksessa tarkoitettulle rekisterinpitäjälle niin pian, kuin se on valehenkilöllisyyden käytön

Luonnos 11.3.2021

tarkoitusta vaarantamatta mahdollista. Näin ollen keskeisintä on toimivallan käytön tarkoitukseenmukaisuus- ja suhteellisuusharkinta.

Ehdotetun lain 10 a §:n 1 momentin mukaan markkinavalvontaviranomaisella on oikeus hankkia tuotteita tutkittavaksi valehenkilöllisyyttä käyttäen, jos se on tuotteen vaatimustenmukaisuuden valvonnan kannalta välttämätöntä, eli muita keinoja valvonnan tarkoituksen toteuttamiseksi ei ole. Viranomaisvalvonnan tarkoitus ei välttämättä toteudu, jos ostotapahtumassa esiinnyttäen viranomaisena. Ei myöskään voida pitää mahdollisena, että markkinavalvontaviranomaisena toimivien henkilöiden tulisi käyttää omia henkilötietojaan tuotenäytteitä hankkiessa. Tuotenäytteiden hankinnassa valehenkilöllisyyden turvin olisikin mahdollista käyttää esimerkiksi kyseistä tarkoitusta varten luotua sähköpostitiliä. Sen sijaan tässä yhteydessä ei ehdoteta säädettävän toimivaltaisen viranomaisen oikeudesta saada käyttöönsä tähän tarkoitukseen valmistettuja vääriä asiakirjoja.

Valehenkilöllisyyden käyttö koskisi ainoastaan tavallisten siviilioikeudellisten oikeustoimien tekemistä, joiden ei ole katsottu olevan lainalaisuusperiaatteen kannalta ongelmallisia ja joille ei ole osoitettavissa valtiosääntöistä tarvetta arvioida niitä epäsovinnaisena toimivaltuutena (PeVL 35/2018 vp ja PeVL 36/2018).

Sen varmistamiseksi, että yleisen tietosuoja-asetuksen (EU) 2016/679 4 artiklan 7 kohdassa tarkoitettu rekisterinpitäjä saisi asianmukaisen kuvan rekisterin tietojen sisällöstä, toimivaltaisella viranomaisella olisi ehdotuksen mukaan velvollisuus ilmoittaa valehenkilöllisyyden käytöstä rekisterinpitäjälle niin pian kuin se on tuotteen hankinnan tarkoitusta vaarantamatta mahdollista. Myös talouden toimijan tiedottaminen toimivaltuuden käytöstä on tärkeää ja asianmukaista hallinnon avoimuuden ja viranomaistoiminnan luotettavuuden näkökulmasta.

Verkkorajapintaan ja verkkotunnukseen liittyvät toimivaltuudet (ehdotettu uusi 22 a §)

Verkkorajapintaa koskeva ehdotettu toimivaltuus kohdistuu palveluntarjoajiin, kuten hosting-, internet- ja alustapalveluntarjoajiin, sekä teleyrityksiin tai muuten tiedon julkaisusta, välittämisestä tai sen verkossa esilläolosta vastaaviin toimijoihin. Lähtökohtana on, että markkinavalvontaviranomaisen päätös voi kohdistua siihen tahoon, jolla on tosiasiallinen mahdollisuus säännöksessä mainittujen keinojen käyttöön, minkä vuoksi kyseeseen tulevia palveluntarjoajia ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi määritellä tyhjentävästi (vastaavasti HE 54/2019 vp, s. 52). Päätös tulisi kuitenkin ensi sijassa kohdistaa tietoyhteiskunnan palveluntarjoajaan ja vasta viimesijaisesti teleyritykseen (vastaavasti HE 98/2020, s. 297).

Ehdotettu sääntely on merkityksellistä erityisesti perustuslain 12 §:n 1 momentissa turvatun sananvapauden kannalta, johon sisältyy oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa viestejä kenenkään ennakolta estämättä. Perustuslakivaliokunta on vakiintuneesti katsonut, että sananvapauden suoja kattaa lähtökohtaisesti myös mainonnan ja markkinoinnin, joskaan sitä ei ole pidetty sananvapauden ydinalueelle kuuluvana, eli osana kansalaisten vapaata mielipiteenmuodostusta sekä avointa ja moniarvoista yhteiskunnallista keskustelua. Perustuslakivaliokunnan käytännön mukaan mainontaan ja markkinointiin voidaan näin ollen kohdistaa pidemmälle meneviä rajoituksia kuin muuten olisi mahdollista. Toisaalta myös mainontaa ja markkinointia koskevan sääntelyn tulee yhtä lailla täyttää perusoikeuksien yleiset rajoitusedellytykset (ks. esim. PeVL 6/2019 vp, PeVL 40/2017 vp, PeVL 18/2014 vp). Koska ehdotetun toimivaltuuden käyttö vaikuttaa verkkorajapinnalla tapahtuvaan mainontaan ja markkinointiin, se kuuluu siten sananvapauden suojan piiriin muttei sen ydinalueeseen. Keskeistä on, että toimivallan käyttö on viimesijaista ja että sille on perusteltu ja painava syy. Tällaiseksi on katsottu esimerkiksi vaara ihmisen terveydelle tai kuluttajien johtaminen olennaisella tavalla harhaan (PeVL 6/2019 vp).

Sääntelyn oikeasuhtaisuus edellyttää, että toimivallan käyttö suhteutetaan vahingon tai riskin vakavuuteen ja että se on oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden (PeVL 5/2009 vp). Määräys voidaan antaa vain, jos verkkorajapinnan sisällön tai sinne pääsyn rajoittamisesta aiheutuvan hyödyn kuluttajien suojaamiseksi voidaan katsoa olevan selkeästi suurempi kuin sananvapautteen tai muihin perusoikeuksiin kohdistuvat rajoitukset (vastaavasti HE 98/2020 vp, s. 250). Arvioinnin tulee perustua käsillä olevan riskin vakavuuteen, jonka määrittämisessä on huomioitava mm. tuotteen kohderyhmä ja käyttötarkoitus.

Toimivallan käytöstä palveluntarjoajalle aiheutuvat haitat eivät myöskään saa olla kohtuuttomia tavoiteltuun päämäärään nähden, vaan sillä tulee olla mahdollisimman vähän kielteisiä vaikutuksia verkkorajapinnan käyttämiseen laillisiin tarkoituksiin ja vaatimusten mukaisten tuotteiden markkinointiin. Määräyksestä on käytävä selkeästi ilmi sen kohde, kesto ja perustelut, ja päätöksen saajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ja ryhtyä korjaaviin toimiin, paitsi jos kuulemista ei voida toimittaa niin nopeasti kuin asian kiireellisyys välttämättä vaatii (vastaavasti HE 98/2020, s. 250). Samoin verkkorajapintaan kohdistuvista rajoituksista aiheutuvien kustannusten ja hallinnollisen taakan tulee olla oikeassa suhteessa tavoitteeseen nähden (PeVL 43/2018 vp).

Markkinavalvontalain ehdotetussa 22 a §:ssä toimivallan käyttö sidotaan yhtäältä tuotteen aiheuttamaan vakavaan riskiin ihmisten terveydelle, turvallisuudelle, ympäristölle, omaisuudelle tai muulle yleiselle edulle ja toisaalta siihen, että se on välttämätöntä kyseisen riskin poistamiseksi. Oikeasuhtaisuuden vaatimuksen mukaisesti toimivallan käyttö on porrastettu siten, että vasta jos palveluntarjoaja ei ole ryhtynyt korjaaviin tai lievempiin toimiin markkinavalvontaviranomaisen määräyksestä, markkinavalvontaviranomainen voi antaa verkkorajapintaan kohdistuvia määräyksiä. Viimesijaisia vaihtoehtoja ovat palveluntarjoajalle osoitettu määräys estää tai rajoittaa pääsyä verkkorajapintaan taikka poistaa verkkorajapinta, tai verkkotunnusrekisterin ylläpitäjälle tai verkkotunnusvälittäjälle osoitettu määräys poistaa verkkotunnus käytöstä tai merkitä verkkotunnus markkinavalvontaviranomaisen nimiin (vastaavasti HE 54/2019, s. 74).

Perustuslakivaliokunta on todennut internetsivuston sulkemista käsittelevän ehdotuksen yhteydessä, että sananvapauden rajoituksen oikeasuhtaisuuden vuoksi on välttämätöntä, että toimivaltuuden edellytykset porrastetaan säännösperusteisesti koko internetsivuston sulkemisen viimesijaiseksi keinoksi osoittavalla tavalla (PeVL 6/2019 vp). Ehdotetun sääntelyn katsotaan olevan perustuslakivaliokunnan kannan mukainen sekä täyttävän oikeasuhtaisuuden ja hyväksyttävyyden vaatimukset.

Ehdotetun lain 22 a §:n katsotaan täyttävän myös täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimukset, sillä säännöksestä käy ilmi, kuka on oikeutettu käyttämään rajoitusvaltuuksia, millä perusteilla ja millä tavoin. Täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimus edellyttää myös, että se verkkorajapinnan sisältö, jota rajoitus koskee, on selkeästi määritelty (vastaavasti PeVL 43/2018 vp). Uusi verkkorajapinnan määritelmä ehdotetaan sisällytettäväksi markkinavalvontalain 2 §:n 12 kohtaan.

Yleiset rajoitusedellytykset soveltuvat myös perustuslain 18 §:n 1 momentissa turvatuun elinkeinonvapauden rajoittamiseen sekä perustuslain 15 §:n 1 momentissa turvattuun omaisuudensuojaan. Elinkeinovapaus edellyttää, että jokaisella on oikeus lain mukaan hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla, johon verkkorajapintaa koskevilla määräyksillä jossain määrin puututaan. Elinkeinovapaus koskee kuitenkin lainmukaista toimintaa, kun taas markkinavalvontaviranomaisen verkkorajapintaa koskevat määräykset kohdistetaan vakavan riskin aiheuttaviin tuotteisiin, jotka ovat pääsääntöisesti vaatimustenvastaisia, mistä syystä rajoittamisen katsotaan olevan perusteltua. Siinä tapauksessa, että tuotetta koskevista vaatimuk-

sista ei ole säädetty mutta se silti aiheuttaa vakavan riskin, sen voidaan katsoa uhkaavaan ihmisen henkeä ja terveyttä tai muuta yleistä etua siinä määrin, että elinkeinovapauden rajoitus on oikeasuhtainen. Lisäksi toimivallan käyttö on porrastettu ja mikäli verkkorajapintaa koskevia määräyksiä joudutaan viimesijaisesti antamaan, ne koskevat ensisijaisesti yksittäisiä tuotteita tai tuoteryhmiä ja ne on kohdistettava siihen verkkorajapinnan osaan, jonka välityksellä kyseisiä tuotteita markkinoidaan (vastaavasti HE 36/2019 vp., s. 36).

Omaisuuksensuojan mukaan jokaisen omaisuus on turvattu. Se kattaa paitsi omistajalle lähtökohtaisesti kuuluvan vallan hallita, käyttää ja hyödyntää omaisuuttaan haluamallaan tavalla, myös vallan määrätä siitä. Verkkorajapintaan kohdistuvat määräykset rajoittavat palveluntarjoajan tai tuotteen markkinoijan valtaa määrätä määräyksen kohteena olevien tuotteiden käytöstä, ja siten puututaan myös omaisuudensuojaan. Voidaan katsoa, että myös omaisuudensuojan rajoittaminen ehdotetun toimivaltuuden käyttämiseksi kuvatus kaltaisesti yleisen edun suojaamiseksi täyttää perusoikeuksien yleiset rajoitusedellytykset.

Markkinavalvonta-asetuksen 14 artiklan 4 kohdan k alakohdassa säädettyihin verkkorajapintaa koskeviin vähimmäistoimivaltuuksiin ei sisälly toimivaltuutta määrätä verkkotunnuksen merkitsemisestä toimivaltaisen viranomaisen nimiin. Tällaista toimivaltuutta kuitenkin ehdotetaan lisättäväksi markkinavalvontalakiin, sillä se ehkäisee tilanteita, joissa verkkotunnuksen käytöstä poistamisen jälkeen sama toimija ottaa sen uudelleen käyttöönsä ja jatkaa aiempaa toimintaansa. Muut tahot eivät voi ottaa verkkotunnusta uudelleen käyttöön, kun se on merkitty markkinavalvontaviranomaisen nimiin. Säännöksen tarkoitus on siten tarvittaessa varmistaa viimesijaisesti annetun määräyksen tehokas toimeenpano ja tosiasiallinen noudattaminen.

Määräyksen kohteena olevan palveluntarjoajan perustuslain 21 §:ssä säädetyn menettelyllisen oikeusturvan takaamiseksi ehdotetun lain 22 a §:n 3 momentissa säädettäisiin, että markkinavalvontaviranomaisen on ratkaistava asia kiireellisesti, mikäli markkinavalvontaviranomainen on antanut määräyksen väliaikaisena. Ehdotetun lain 22 a §:n 4 momentissa säädettäisiin, että markkinavalvontaviranomaisen on varattava päätöksen saajalle sekä palveluntarjoajalle tilaisuus tulla kuulluiksi ennen määräyksen antamista, paitsi jos kuulemista ei voida toimittaa niin nopeasti kuin asian kiireellisyys välttämättä vaatii. Muutoksenhaussa noudatetaan mitä markkinavalvontalain 29 §:ssä ja laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään.

Markkinavalvonta-asetuksen mukaisten velvoitteiden seuraamukset

Perustuslain 8 §:ssä säädetään rikosoikeudellisesta laillisuusperiaatteesta. Pykälän mukaan ketään ei saa pitää syyllisenä rikokseen eikä tuomita rangaistukseen sellaisen teon perusteella, jota ei tekohetkellä ole laissa säädetty rangaistavaksi. Rikoksesta ei saa tuomita ankarampaa rangaistusta kuin tekohetkellä on laissa säädetty. Rikosoikeudellinen laillisuusperiaate sisältää lain täsmällisyyteen kohdistuvan erityisen vaatimuksen. Sen mukaan kunkin rikoksen tunnusmerkistö on ilmaistava laissa riittäväällä täsmällisyydellä siten, että lain sanamuodon perusteella on ennakoitavissa, onko jokin teko tai laiminlyönti rangaistavaa (ks. PeVL 20/2018 vp., PeVL 37/2016 vp., PeVL 3/2015 vp., PeVL 56/2014 vp.).

Esityksessä ehdotetaan RoHS-lakiin muutosta, jossa lisättäisiin sektorisäätelyyn tässä yhteydessä uusi 28 a § rangaistussäännös. Ehdotetussa rangaistussäännöksessä säädetään rangaistavaksi sellaisia tekoja, jotka ovat vastoin RoHS-laissa säädettyjä tuotteita koskevia vaatimuksia. Rangaistavaksi säädetty teot on pyritty kirjoittamaan siten, että ne noudattavat perustuslain 8 §:n rikosoikeudellista laillisuusperiaatetta, eli säännöksen sanamuodon perusteella olisi ennakoitavissa, onko jokin toiminta tai laiminlyönti rangaistavaa (PeVL 17/2006 vp). Rangaistus-

uhka RoHS-lain vastaisista teoista tulisi olla riittävän tehokas, ennaltaehkäisevä ja oikeassa suhteessa teon vakavuuteen nähden. Ehdotetussa säännöksessä rangaistavaksi säädettyjen tekojen seuraamuksena olisi sakkorangaistus.

Ympäristösääntelyllä ja siihen lukeutuvalla RoHS-lailla pyritään osaltaan turvaamaan perustuslain 20 §:n jokaisen oikeutta terveelliseen ympäristöön. Tähän liittyy myös korostunut huolellisuusvelvollisuus, jota laiminlyövä toimii välinpitämättömästi ympäristöä ja ihmisten terveyttä kohtaan. Tekojen, joilla on vakavampia ympäristövaikutuksia, valvonta ja ennalta ehkäiseminen riippuu osaltaan siitä, miten ympäristövaikutuksiltaan vähäisempiin tekoihin suhtaudutaan. Tekojen sanktiovarmuus lisääisi myös yleistä luottamusta siihen, että ympäristöä, luontoa ja ihmisten terveyttä suojataan, ja tämä edistää myös ympäristöperusoikeuden toteutumista.

Lisäksi ehdotetaan, että markkinavalvontalain soveltamisalaan kuuluviin lakeihin, joihin soveltuu markkinavalvonta-asetuksen 4 artikla, lisättäisiin säännökset markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklassa säädettyjen talouden toimijoiden velvollisuuksien rikkomisesta, missä viitattaisiin nimenomaisesti asetuksen 4 artiklan 3 kohdan alakohtiin. Säännöksistä kävisi myös ilmi, kenen velvollisuuksien rikkomisesta on kyse sekä luonnehdittaisiin, mistä velvollisuudesta on kyse. Ehdotettavien rangaistussäännösten sanamuodon perusteella on siten ennakoitavissa, mikä teko tai laiminlyönti on rangaistavaa, eikä sääntely olisi tältä osin ongelmallinen perustuslain 8 §:n kannalta.

Ahvenanmaan toimivalta

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 ja 27 §:ssä säädetään Ahvenanmaan maakunnan ja valtakunnan välisestä toimivallan jaosta. Vastuu Euroopan unionin lainsäädännön täytäntöönpanossa jakautuu itsehallintolaissa säädetyn toimivallanjaon mukaisesti. Maakunta vastaa Euroopan unionin säädösten täytäntöönpanosta siltä osin kuin asia itsehallintolain mukaan kuuluu sen toimivaltaan.

Voimassa olevan markkinavalvontalain horisontaalinen luonne on pitkälti tekninen ratkaisu, jolla on yhdenmukaistettu eräiden tuotesektoreiden markkinavalvontaa, ulkorajavalvontaa ja viranomaisia koskevat säännökset ja koottu ne yhteen lakiin. Horisontaalinen laki on vahvasti riippuvainen sen soveltamisalan tuotesääntelystä. Tästä syystä on lähtökohtana ollut, että arvio valtakunnan ja maakunnan toimivallan jaosta tulee tehdä tuotesääntelyn ja sen taustalla olevan EU-sääntelyn mukaisesti. Arvioon vaikuttaa myös se, että maakunnalle kuuluu elinkeinotoiminta tietyin rajoituksin (18 §:n 22 kohta), teon rangaistavaksi säätämistä ja rangaistuksen määrä, kun on kysymys maakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvasta oikeudenalasta (18 §:n 25 kohta) sekä uhkasakon asettamista ja tuomitsemista sekä muiden pakkokeinojen käyttöä, kun on kysymys maakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvasta oikeudenalasta (18 §:n 26 kohta).

Nyt ehdotettavan sääntelyn osalta toimivalta jakautuu maakunnan ja valtakunnan välillä. Ehdotettu sääntely koskee osin asioita, jotka itsehallintolain 18 §:n kuuluvat Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan.

Voimassa olevan markkinavalvontalain soveltamisalassa olevan tuotesääntelyn osalta mittauslaitelaki ja painelaitelaki kuuluvat Ahvenanmaan itsehallintolain 27 §:n mukaan valtakunnan lainsäädäntövaltaan. Sen sijaan sähköturvallisuuslaki, hissiturvallisuuslaki, ATEX-laki ja pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annettu laki sekä laki aerosolien vaatimustenmukaisuudesta on katsottu koskevan asioita, jotka itsehallintolain 18 §:n mukaan kuuluvat Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan. Kuluttajien käyttöön tarkoitettuja henkilönsuo-

Luonnos 11.3.2021

jaimia koskeva sääntely, on katsottu kuuluvan maakunnan toimivaltaan silloin kun kyse on tuoteturvallisuudesta. Kaasulaitteita koskeva sääntely on katsottu kuuluvan maakunnan lainsäädäntötoimivaltaan, kun kyseessä on tuoteturvallisuus ja kuluttajatuote. Siviiliräjähteissä lainsäädäntövalta on katsottu jakautuvan siten, että valtakunnalla on itsehallintolain 27 §:n mukaan lainsäädäntövalta siltä osin kuin asia koskee ampumatarvikkeita (kohta 27) tai räjähdysaineita valtion turvallisuutta koskevilta osin (kohta 35). Muilta osin siviiliräjähteissä lainsäädäntövalta on maakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluva.

Markkinavalvontalain soveltamisalaan nyt ehdotettavasta tuotesääntelystä Ahvenanmaan maakunnan toimivaltaan on katsottu kuuluvan itsehallintolain 18 §:n mukaan asiat, joita koskee laki tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinälle asettavista vaatimuksista, kemikaalilaki, kosmeettisista valmisteista annettu laki, vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteista annettu laki sekä tupakkalaki. Valtakunnan lainsäädäntövaltaan puolestaan on katsottu itsehallintolain 27 §:n nojalla kuuluvan asiat, joita koskee laivavarustelaki kauppamerenkulkuun liittyen (13 kohta) sekä teletoimintana radiolaitteita koskeva sääntely sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 30 luvun osalta (itsehallintolain 27 §:n 40 kohta).

Huvivenelain soveltamisalalle kuuluvien asioiden osalta lainsäädäntövalta jakautuu valtakunnan ja maakunnan välillä. Lähtökohtaisesti itsehallintolain 18 §:n 21 kohdan (tieliikenne, vene liikenne) on katsottu tarkoittavan myös liikenteessä käytettävien laitteiden varusteita ja teknisiä määräyksiä ja kuuluisi näin maakunnan lainsäädäntövaltaan. Kauppamerenkulku on puolestaan valtakunnan toimivallassa itsehallintolain 27 §:n 13 kohdan nojalla.

Esitykseen ei siten sisälly sellaisia ehdotuksia, joiden vuoksi esitys olisi tarpeen käsitellä perustuslain säätämisyjärjestyksessä. Näin ollen ehdotus laiksi eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain ja eräiden lakien muuttamisesta voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella ja koska markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa on säännöksiä, joita ehdotetaan täydennettäväksi lailla, annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain (1137/2016) 3 §
muutetaan lain 1 §:n 1–2 momentti, 2 §, 4 §:n 2–4 momentti, 5–8 §, 9 §:n 1 momentti, 10 §:n 1 momentti, 27 §:n 2 momentti sellaisena kuin niistä ovat 1 § laissa 503/2008, 993/2020, 88/2021 sekä 4 § laissa 88/2021 sekä

lisätään lain 1 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 503/2008, 993/2020 ja 88/2021 uusi 5 momentti, 2 §:ään uusi 12 kohta, 4 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 88/2021, uusi 5 ja 6 momentti, 8 §:ään uusi 2 momentti, 17 §:ään uusi 2 momentti sekä lisätään lakiin uusi 10 a § ja 22 a § seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan hissiturvallisuuslain (1134/2016), mittauslaitelain (707/2011), pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (180/2015), räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (1139/2016), painelaitelain (1144/2016), sähköturvallisuuslain (1135/2016), räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (1140/2016), kuluttajien käyttöön tarkoitetuista henkilönsuojaimista annetun lain (218/2018), kaasulaitelain (502/2018) ja säteilylain (859/2018) ilmailulain (864/2014), aerosolien vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (794/2020), ajoneuvolain (82/2021), huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annetun lain (1712/2015), sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014), laivavarustelain (1503/2011), tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinälle asetettavista vaatimuksista annetun lain (1005/2008), vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annetun lain (387/2013), kemikaalilain (599/2013), kosmeettisista valmisteista annetun lain (492/2013) sekä tupakkalain (549/2016) soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden markkinavalvontaan, jollei mainituissa laeissa toisin säädetä.

Lakia sovelletaan lisäksi markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1020, jäljempänä *markkinavalvonta-asetus*, 25–28 artiklassa tarkoitettuihin 1 momentissa mainittujen lakien soveltamisalaan kuuluvia tuotteita koskeviin valvontaviranomaisten toimenpiteisiin, jollei mainituissa laeissa toisin säädetä.

Tätä lakia sovelletaan lisäksi markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklassa säädettyjen velvoitteiden valvontaan, jollei muualla toisin säädetä.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *asettamisella saataville markkinoilla* tuotteen toimittamista unionin markkinoille liiketoiminnan yhteydessä jakelua, kulutusta tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai maksutta;
- 2) *ilmoitetulla laitoksella* Euroopan unionin jäsenvaltion nimeämää ja Euroopan komissiolle ilmoitettua laitosta, jolla on oikeus tehdä vaatimustenmukaisuuden arviointoja;
- 3) *markkinavalvonnalla* markkinavalvontaviranomaisten toimintaa ja niiden toteuttamia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että tuotteet ovat sovellettavassa lainsäädännössä säädettyjen vaatimusten mukaisia, ja kyseisen lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvien yleisten etujen suojelun varmistamiseksi;
- 4) *markkinoilta poistamisella* kaikkia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on estää toimitusketjussa olevan tuotteen asettaminen saataville markkinoilla;
- 5) *markkinoille saattamisella* tuotteen asettamista ensimmäistä kertaa saataville unionin markkinoilla;
- 6) *riskin aiheuttavalla tuotteella* tuotetta, joka voi vaikuttaa kielteisesti henkilöiden terveyteen ja turvallisuuteen yleensä, ja yleiseen turvallisuuteen sekä muihin yleisiin etuihin kohtuuden ja hyväksyttävyyden ylittävällä tavalla kyseisen tuotteen tavanomaisissa tai kohtuudella ennakoitavissa käyttöolosuhteissa, mukaan lukien tuotteen käyttöikä ja tarvittaessa tuotteen käyttöön-otto, asennus ja huoltotarpeet;
- 7) *riskinarvioinnilla* vaikutusten tunnistamista sekä riskien suuruuden määrittämistä ja niiden merkityksen arvioimista;
- 8) *talouden toimijalla* 1 §:n 1 momentissa mainituissa laeissa ja markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklassa tarkoitettuja talouden toimijoita;
- 9) *ulkorajatarkastuksella* Tullin tekemiä tarkastuksia Euroopan unionin markkinoille saataville tuotteille markkinavalvonta-asetuksen 25–28 artiklassa tarkoitetuissa tilanteissa;
- 10) *vaatimustenvastaisella tuotteella* tuotetta, joka ei täytä sille 1 §:n 1 momentissa mainituissa laeissa tai sovellettavassa unionin yhdenmukaistamislainsäädännössä säädettyjä vaatimuksia;
- 11) *vakavalla riskillä* riskin aiheuttavaa tilannetta, joka edellyttää nopeita toimenpiteitä ja jatkotoimia, myös tapauksissa, joissa vaikutukset eivät ilmene välittömästi;
- 12) *verkkorajapinnalla* mitä tahansa talouden toimijan käyttämää tai hänen puolestaan käytettyä ohjelmaa, mukaan lukien verkkosivustot tai niiden osa tai sovellus, jonka avulla talouden toimijan tuotteet ovat loppukäyttäjän saatavilla.

4 §

Valvontaviranomaiset

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tässä laissa tarkoitettu markkinavalvontaviranomainen.

Tulli toimii markkinavalvonta-asetuksen 25 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna ulkorajatarkastuksista vastaavana viranomaisena sekä valvoo 23 §:ssä tarkoitettua maastavientikiellon ja 25 §:ssä tarkoitettua hävittämismääräyksen noudattamista ulkorajalla.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, Säteilyturvakeskus on tässä laissa tarkoitettu markkinavalvontaviranomainen säteilylaissa tarkoitettujen tuotteiden osalta.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, Liikenne- ja viestintävirasto on tässä laissa tarkoitettu markkinavalvontaviranomainen ilmailulaissa, ajoneuvolaissa, huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annetussa laissa, sähköisen viestinnän palveluista annetussa laissa ja laivavarustelaissa tarkoitettujen tuotteiden osalta.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus on tässä laissa tarkoitettu markkinavalvontaviranomainen vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annetussa laissa tarkoitettujen tuotteiden osalta.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja kunta on tässä laissa tarkoitettu markkinavalvontaviranomainen tupakkalain osalta.

5 §

Yhteistyömenettely unionin markkinoille tuotavien tuotteiden valvonnassa

Markkinavalvontaviranomaisen ja Tullin yhteistyömenettelystä ja määräajoista unionin markkinoille tuotavien tuotteiden valvonnassa säädetään markkinavalvonta-asetuksen 25–28 artiklassa ja jäljempänä tässä laissa.

6 §

Tehtävien hoito ja tärkeysjärjestys

Markkinavalvontaviranomaisen on hoidettava tehtävänsä tehokkaalla ja riskinarviointiin perustuen mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla. Olosuhteiden vaatiessa tehtävät on asetettava tärkeysjärjestykseen. Riskinarvioinnissa on otettava huomioon markkinavalvonta-asetuksen 11 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut tekijät.

7 §

Valvontasuunnitelma

Markkinavalvontaviranomaisen, lukuun ottamatta kuntaa, on laadittava 1 §:n 1 momentissa mainittujen lakien soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden markkinavalvonnasta valvontasuunnitelma, jossa on otettava huomioon, mitä markkinavalvonta-asetuksen 13 artiklassa säädetään.

8 §

Viranomaisen oikeus saada tietoja talouden toimijalta

Markkinavalvontaviranomaisella ja Tullilla on oikeus saada valvontaa varten välttämättömät tiedot talouden toimijalta. Näihin tietoihin voivat kuulua markkinavalvonta-asetuksen 14 artiklan 4 kohdan a ja b alakohdissa tarkoitetut tiedot. Tiedonsaantioikeus koskee myös sellaisia valvonnan kannalta välttämättömiä tietoja, jotka yksityistä liike- tai ammattitoimintaa, yksityisen taloudellista asemaa tai terveydentilaa koskevinä taikka muutoin ovat viranomaisen hallussa ollessaan salassa pidettäviä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) nojalla.

Markkinavalvontaviranomaisella on oikeus saada talouden toimijalta sellaiset valvontaa varten välttämättömät tiedot, joita tarvitaan verkkorajapintojen omistajien varmentamiseen.

9 §

Oikeus tehdä tarkastuksia

Markkinavalvontaviranomaisella on oikeus valvontaa varten päästä kaikkiin tiloihin, joissa harjoitetaan 1 §:n 1 momentissa mainituissa laeissa tarkoitettua toimintaa tai säilytetään valvonnan kannalta merkityksellisiä tietoja, ja tehdä valvonnassa tarvittavia tarkastuksia. Pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin tarkastuksia ei kuitenkaan saa ulottaa. Tarkastuksissa noudatetaan, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään.

10 §

Oikeus ottaa tuotteita tutkittavaksi

Markkinavalvontaviranomaisella on oikeus ottaa tuotteita tutkittavaksi, jos se on tuotteen vaatimustenmukaisuuden valvonnan kannalta tarpeellista. Mitä tässä pykälässä säädetään tuotteista, sovelletaan myös tuotteista otettaviin näytteisiin ja niiden osiin.

10 a §

Oikeus hankkia tuotteita valehenkilöllisyyttä käyttäen

Markkinavalvontaviranomaisella on oikeus hankkia tuotteita tutkittavaksi valehenkilöllisyyttä käyttäen, jos se on tuotteen vaatimustenmukaisuuden valvonnan kannalta välttämätöntä. Mitä 10 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään, sovelletaan myös, kun tuote on hankittu tutkittavaksi valehenkilöllisyyttä käyttäen.

Markkinavalvontaviranomaisen on ilmoitettava valehenkilöllisyyden käytöstä talouden toimijalle ja luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus) 4 artiklan 7 kohdassa tarkoitettu rekisterinpitäjälle niin pian, kuin se on valehenkilöllisyyden käytön tarkoitusta vaarantamatta mahdollista.

17 §

Toimenpidemääräys

Markkinavalvontaviranomainen voi antaa 1 momentissa tarkoitetun määräyksen ryhtyä korjaaviin toimenpiteisiin myös tuotetta koskevien menettelyjen saattamiseksi vaatimustenmukaiseksi, jos tuotetta koskevat menettelyt eivät ole vaatimusten mukaiset.

22 a §

Verkkorajapintaan ja verkkotunnukseen liittyvät toimivaltuudet

Jos tuote aiheuttaa vakavan riskin ihmisten terveydelle, turvallisuudelle, ympäristölle, omaisuudelle tai muulle 1 §:n 1 momentissa mainituissa laeissa tarkoitettulle yleiselle edulle ja on välttämätöntä vakavan riskin poistamiseksi, markkinavalvontaviranomainen voi määrätä palveluntarjoajan poistamaan tuotteeseen viittaavaa sisältöä verkkorajapinnalta. Markkinavalvontaviranomainen voi samoin edellytyksin määrätä palveluntarjoajan antamaan loppukäyttäjälle selkeän varoituksen tuotteen aiheuttamasta riskistä verkkorajapintaan pääsyn yhteydessä.

Jos 1 momentissa tarkoitettua määräystä ei ole noudatettu, markkinavalvontaviranomainen voi:

1) määrätä palveluntarjoajan estämään tai rajoittamaan pääsyä verkkorajapintaan taikka poistamaan verkkorajapinnan; tai

2) määrätä verkkotunnusrekisterin ylläpitäjän tai verkkotunnusvälittäjän poistamaan verkkotunnuksen käytöstä tai merkitsemään verkkotunnuksen markkinavalvontaviranomaisen nimiin.

Markkinavalvontaviranomainen voi antaa 1 ja 2 momentissa tarkoitetun määräyksen myös väliaikaisena. Väliaikainen määräys on voimassa, kunnes markkinavalvontaviranomainen antaa asiassa lopullisen ratkaisunsa. Markkinavalvontaviranomaisen on ratkaistava asia kiireellisesti.

Luonnos 11.3.2021

Markkinavalvontaviranomaisen on ennen 1–3 momentin mukaisen määräyksen antamista varattava päätöksen saajalle sekä talouden toimijalle tilaisuus tulla kuulluiksi, paitsi jos kuulemista ei voida toimittaa niin nopeasti kuin asian kiireellisyys välttämättä vaatii.

27 §

Ilmoittaminen Euroopan komissiolle

Lisäksi on otettava huomioon, mitä viranomaisen velvollisuudesta ilmoittaa Euroopan komissiolle säädetään markkinavalvonta-asetuksen 20 artiklassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleet asiat käsitellään noudattaen lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

2.

Laki

räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (1139/2016), 5 ja 23 § sekä *lisätään* 4§:ään uusi 23 kohta ja 24 §:n 1 momenttiin uudet 14–17 kohdat seuraavasti:

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

23) jakelupalvelujen tarjoajalla markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1020, jäljempänä *markkinavalvonta-asetus*, 3 artiklan 11 kohdassa tarkoitettua luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä;

5 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille sekä tuotteiden CE-merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista säädetään tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 765/2008, jäljempänä *NLF-asetus*.

Markkinavalvonnasta, markkinavalvonta-asetuksen 25–28 artiklan mukaisesta ulkorajavalvonnasta, valvontaviranomaisista ja muutoksenhausta valvontaviranomaisten päätöksiin säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016).

Markkinavalvonnan, talouden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan puitteista säädetään markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EY) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1020/2019.

Ilmoitetuille laitoksille asetetuista vaatimuksista, ilmoitettujen laitosten valvonnasta ja muutoksenhausta ilmoitettujen laitosten päätöksiin säädetään eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista laitoksista annetussa laissa (278/2016).

Sähköturvallisuudesta säädetään sähköturvallisuuslaissa (1135/2016).

Työturvallisuutta koskevista vaatimuksista säädetään työturvallisuuslaissa.

Räjähdyksen estämisestä ja räjähdyksiltä suojautumisesta säädetään vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa (390/2005).

23 §

Luonnos 11.3.2021

Muutoksenhaku

Ilmoitetun laitoksen päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

24 §

Rangaistussäännös

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo:

14) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat on laadittu, pitää vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat markkinavalvontaviranomaisen saatavilla vaaditun ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan antaa pyynnöstä markkinavalvontaviranomaisen saataville;

15) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyä valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta toimittaa markkinavalvontaviranomaisen perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi;

16) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa säädettyä, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta tuotteesta markkinavalvontaviranomaiselle;

17) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa säädettyä, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmistaa, että ryhdytään viipymättä tarvittaviin korjaaviin toimiin, jos tuote ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole mahdollista, vähentää kyseisestä tuotteesta aiheutuvia riskejä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

sähköturvallisuuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähköturvallisuuslain (1135/2016) 2 §:n 2 momentti, 4 §:n 12 kohta, 5, 118 ja 119 §, sekä
lisätään 117 §:n 1 momenttiin uudet 31–35 kohdat seuraavasti:

2 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan myös radiolaitteisiin ja viestintäverkkoihin siltä osin kuin niistä voi aiheutua vaaraa hengelle, terveydelle tai omaisuudelle taikka haitallisia häiriöitä, joista ei säädetä laissa sähköisen viestinnän palveluista (917/2014) tai sen nojalla annetuissa säännöksissä.

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

12) *akkreditoinnilla* akkreditoinnin vaatimusten vahvistamisesta ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008, jäljempänä *NLF-asetus*, 2 artiklan 10 kohdassa määriteltyä akkreditointia;

5 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille ja tuotteiden CE-merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista säädetään NLF-asetuksessa.

Markkinavalvonnan, talouden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan puitteista säädetään markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EY) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1020/2019.

Hisseistä säädetään hissiturvallisuuslaissa (1134/2016).

Räjähdyksivaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta säädetään räjähdyksivaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta annetussa laissa (1139/2016).

Markkinavalvonnasta, markkinavalvonta-asetuksen 25–28 artiklan mukaisesta ulkorajavalvonnasta, valvontaviranomaisista ja muutoksenhausta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016).

Ilmoitetuille laitoksille asetetuista vaatimuksista, ilmoitettujen laitosten valvonnasta ja muutoksenhausta säädetään eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista laitoksista annetussa laissa (278/2016).

Työturvallisuutta koskevista vaatimuksista säädetään työturvallisuuslaissa (738/2002).

Sähkönsiirron, -jakelun ja -toimituksen keskeytymiseen sekä sähkönjakelun, muun verkko-palvelun tai sähköntoimituksen virheeseen liittyvistä korvausasioista säädetään sähkömarkki-nalaissa.

Radiolaitteiden markkinoille saattamisesta säädetään sähköisen viestinnän palveluista an-ne-tun lain 30 luvussa.

117 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo:

31) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimustenmukai-suusvakuutus ja tekniset asiakirjat on laadittu,

32) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä, valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta pitää vaati-mustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat markkinavalvontaviranomaisen saatavilla vaa-ditun ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan pyynnöstä antaa markkinavalvontaviran-omaisen saataville,

33) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta toimittaa markkinavalvontaviranomaisen perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi,

34) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa säädettyä, jakelupalvelu-jen tarjoajan velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta tuotteesta markkinavalvontaviran-omaiselle,

35) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa säädettyä valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmistaa, että ryhdytään viipymättä tar-vittaviin korjaaviin toimiin, jos tuote ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole mahdollista, vähentää kyseisestä tuotteesta aiheutuvia riskejä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *sähköturvalli-suutta koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon.

118 §

Muutoksenhaku sähköturvallisuusviranomaisen päätökseen

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa an-netussa laissa (808/2019).

Sähköturvallisuusviranomaisen päätös voidaan kuitenkin panna täytäntöön valituksesta huo-limatta.

Muutoksenhaussa uhkasakon asettamista ja maksettavaksi tuomitsemista sekä teettämisuhan asettamista ja täytäntöönpantavaksi määräämistä koskevaan päätökseen sovelletaan kuitenkin, mitä uhkasakkolaissa säädetään.

119 §

Luonnos 11.3.2021

Muutoksenhaku ilmoitetun laitoksen, pätevyysarviointilaitoksen, valtuutetun laitoksen tai valtuutetun tarkastajan päätökseen

Ilmoitetun laitoksen, pätevyysarviointilaitoksen, valtuutetun laitoksen ja valtuutetun tarkastajan päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

Päätös voidaan kuitenkin panna täytäntöön valituksesta huolimatta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

hissiturvallisuuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hissiturvallisuuslain (1134/2016) 4 §:n 5 kohta, 5, 85 ja 86 §, seuraavasti:

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

5) *akkreditoinnilla* akkreditoinnin vaatimusten vahvistamisesta ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008, jäljempänä *NLF-asetus*, 2 artiklan 10 kohdassa määriteltyä akkreditointia;

5 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Jos muussa erityislainsäädännössä on tästä laista poikkeavia säännöksiä hisseihin tai hissien turvakomponentteihin liittyvien vaarojen osalta, niitä sovelletaan tämän lain asemesta.

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille ja tuotteiden CE-merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista säädetään NLF-asetuksessa.

Markkinavalvonnan, talouden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan puitteista säädetään markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EY) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1020/2019.

Markkinavalvonnasta, markkinavalvonta-asetuksen 25–28 artiklan mukaisesta ulkorajavalvonnasta, valvontaviranomaisista ja muutoksenhausta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016). Mainittua lakia ei kuitenkaan sovelleta tämän lain kevythissejä, liukuportaita, liukukäytäviä, henkilöpaternosterhissejä ja nosto-ovia koskevien säännösten noudattamisen valvontaan.

Sähkötyöturvallisuudesta ja sähkölaitteistojen sähkömagneettisesta yhteensopivuudesta säädetään sähköturvallisuuslaissa (1135/2016).

Ilmoitetuille laitoksille asetetuista vaatimuksista, ilmoitettujen laitosten valvonnasta ja muutoksenhausta säädetään eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista laitoksista annetussa laissa (278/2016).

Työturvallisuutta koskevista vaatimuksista säädetään työturvallisuuslaissa (738/2002).

Kevythissien, liukuportaiden, liukukäytävien ja nosto-ovien markkinoille saattamisesta säädetään eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta annetussa laissa (1016/2004) ja kuluttajaturvallisuuslaissa (920/2011).

Hissin konehuoneeseen ja pyörästöiloihin johtavista kulkuteistä säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) ja sen nojalla annetuissa säännöksissä.

85 §

Muutoksenhaku hissiturvallisuusviranomaisen päätökseen

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Sähköturvallisuusviranomaisen päätös voidaan kuitenkin panna täytäntöön valituksesta huolimatta.

Muutoksenhaussa uhkasakon asettamista ja maksettavaksi tuomitsemista sekä teettämisen asettamista ja täytäntöönpantavaksi määräämistä koskevaan päätökseen sovelletaan kuitenkin, mitä uhkasakolaissa säädetään.

86 §

Muutoksenhaku ilmoitetun laitoksen, pätevyysarviointilaitoksen, valtuutetun laitoksen tai valtuutetun tarkastajan päätökseen

Ilmoitetun laitoksen, pätevyysarviointilaitoksen, valtuutetun laitoksen ja valtuutetun tarkastajan päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

Päätös voidaan kuitenkin panna täytäntöön valituksesta huolimatta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (180/2015) 4 ja 48 §, sellaisina kuin niistä ovat 4 § osaksi laissa 1141/2016 ja 48 § laissa 1141/2016, sekä *lisätään* 46 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 1141/2016, uudet 15–19 kohdat seuraavasti:

4 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille ja tuotteiden CE-merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista säädetään akkreditoinnin vaatimusten vahvistamisesta ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 765/2008, jäljempänä *NLF-asetus*.

Markkinavalvonnan, talouden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan puitteista säädetään markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EY) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1020/2019.

Pyroteknisten tuotteiden turvallisesta valmistuksesta ja varastoinnista sekä niiden luvanvaraisuudesta, käytöstä ja luovutukselle asetettavista rajoituksista säädetään vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa (390/2005).

Kemikaalien ja räjähtävien esineiden luokituksesta, merkinnöistä sekä käyttöturvallisuustiedotteesta säädetään Euroopan unionin kemikaalilainsäädännössä ja näitä koskevista kielivaatimuksista kemikaalilaissa (599/2013).

Vaarallisten aineiden vaarallisuusluokituksesta säädetään vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa (719/1994).

Tuotteiden CE-merkinnän käyttöä koskevista rikkomuksista säädetään CE-merkintärikkomuksesta annetussa laissa (187/2010).

Markkinavalvonnasta, markkinavalvonta-asetuksen 25–28 artiklan mukaisesta ulkorajavalvonnasta, valvontaviranomaisista ja muutoksenhausta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016).

Ilmoitetuille laitoksille asetetuista vaatimuksista, ilmoitettujen laitosten valvonnasta ja muutoksenhausta säädetään eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista laitoksista annetussa laissa (278/2016).

46 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo

15) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat on laadittu,

16) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta pitää vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat markkinavalvontaviranomaisen saatavilla vaaditun ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan pyynnöstä antaa markkinavalvontaviranomaisen saataville,

17) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta toimittaa markkinavalvontaviranomaisen perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi kielellä, jota kyseinen viranomainen helposti ymmärtää,

18) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa säädettyä valmistajan, valtuutetun edustajan ja jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta tuotteesta markkinavalvontaviranomaiselle,

19) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa säädettyä valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmistaa, että ryhdytään viipymättä tarvittaviin korjaaviin toimiin, jos tuote ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole mahdollista, vähentää kyseisestä tuotteesta aiheutuvia riskejä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *pyroteknisiä tuotteita koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon.

48 §

Muutoksenhaku

Ilmoitetun laitoksen päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain 5 §:n ja 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (1140/2016) 5 ja 21 § seuraavasti:

5 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille ja tuotteiden CE-merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista säädetään akkreditoinnin vaatimusten vahvistamisesta ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 765/2008, jäljempänä *NLF-asetus*.

Markkinavalvonnan, talouden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan puitteista säädetään markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EY) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1020/2019, jäljempänä *markkinavalvonta-asetus*.

Markkinavalvonnasta, markkinavalvonta-asetuksen 25–28 artiklan mukaisesta ulkorajavalvonnasta, valvontaviranomaisista ja muutoksenhausta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016).

Ilmoitetuille laitoksille asetetuista vaatimuksista, ilmoitettujen laitosten valvonnasta ja muutoksenhausta säädetään eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista laitoksista annetussa laissa (278/2016).

Ampumarvikkeiden siirrosta säädetään ampuma-aselaisissa (1/1998).

Räjähteiden valmistuksesta, varastoinnista, säilytyksestä, maahantuonnista, siirrosta, luovutuksesta, käytöstä ja hävittämisestä säädetään vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa (390/2005).

Työturvallisuutta koskevista vaatimuksista säädetään työturvallisuuslaissa (738/2002).

21 §

Muutoksenhaku

Ilmoitetun laitoksen päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki

painelaitelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan painelaitelain (1144/2016) 2 §:n 11 kohta ja 3 §, sellaisena kuin se osaksi on laissa
797/2020, sekä
lisätään 104 §:n 1 momenttiin uudet 23–27 kohdat seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

11) *CE-merkinnällä* akkreditoinnin vaatimusten vahvistamisesta ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 765/2008, jäljempänä *NLF-asetus*, tarkoitettua merkintää, jolla valmistaja osoittaa tuotteen olevan merkinnän kiinnittämistä koskevassa unionin yhdenmukaistamislainsäädännössä asetettujen sovellettavien vaatimusten mukainen;

3 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Markkinavalvonnan, talouden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan puitteista säädetään markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EY) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1020/2019, jäljempänä *markkinavalvonta-asetus*.

Markkinavalvonta-asetuksen 25–28 artiklan mukaisesta ulkorajavalvonnasta, valvontaviranomaisista ja muutoksenhausta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016).

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille ja tuotteiden CE-merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista säädetään NLF-asetuksessa. CE-merkintää koskevien säännösten rikkomisen seuraamuksista säädetään CE-merkintärikkomuksesta annetussa laissa (187/2010).

Ilmoitetuille laitoksille asetetuista vaatimuksista ja ilmoitettujen laitosten valvonnasta säädetään eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista laitoksista annetussa laissa (278/2016).

Ilma-alusten painelaitteisiin sovelletaan ilmailulakia (864/2014) ja sen nojalla annettuja määräyksiä, jollei yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan lentoturvallisuusviraston perustamisesta sekä neuvoston direktiivin 91/670/ETY, asetuksen (EY) N:o 1592/2002 ja direktiivin 2004/36/EY kumoamisesta annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksista (EY) N:o 216/2008 tai sen nojalla annetuista komission asetuksista muuta johdu.

Aerosoleista säädetään aerosolien vaatimustenmukaisuudesta annetussa laissa (794/2020).

104 §

Rangaistussäännös

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo

23) markkina- ja jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimusten mukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat on laadittu,

24) markkina- ja jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta pitää vaatimusten mukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat markkina- ja jakelupalveluviranomaisen saatavilla vaaditun ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan pyynnöstä antaa markkina- ja jakelupalveluviranomaisen saataville,

25) markkina- ja jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta toimittaa markkina- ja jakelupalveluviranomaisen perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimusten mukaisuuden osoittamiseksi kielellä, jota kyseinen viranomainen helposti ymmärtää,

26) markkina- ja jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta tuotteesta markkina- ja jakelupalveluviranomaiselle,

27) markkina- ja jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmistaa, että ryhdytään viipymättä tarvittaviin korjaaviin toimiin, jos tuote ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole mahdollista, vähentää kyseisestä tuotteesta aiheutuvia riskejä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *painelaiterikkomuksesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

8.

Laki

kuluttajien käyttöön tarkoitetuista henkilösuojaimista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuluttajien käyttöön tarkoitetuista henkilösuojaimista annetun lain (218/2018)
2, 6, 9 § seuraavasti:

2 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Henkilösuojaimia koskevista vaatimuksista ja velvollisuudesta noudattaa näitä vaatimuksia säädetään tämän lain lisäksi henkilösuojainasetuksessa.

Markkinavalvonnan, talouden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan puitteista säädetään tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1020, jäljempänä *markkinavalvonta-asetus*.

Markkinavalvonnasta, markkinavalvonta-asetuksen 25–28 artiklan mukaisesta ulkorajavalvonnasta, valvontaviranomaisista ja muutoksenhausta valvontaviranomaisten päätöksiin säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016), jäljempänä *markkinavalvontalaki*.

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille sekä tuotteiden CE-merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista säädetään tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 765/2008, jäljempänä *NLF-asetus*.

Henkilösuojainasetuksen V luvussa tarkoitettujen vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten hyväksymisen edellytyksistä, laitosten valvonnasta ja muutoksenhausta säädetään työsuojeluun liittyvien arviointielimien hyväksymisestä annetussa laissa (1053/2010).

6 §

Valvonta

Tämän lain noudattamisen valvonnasta säädetään henkilösuojainasetuksen VI luvussa, markkinavalvonta-asetuksessa ja markkinavalvontalaissa.

9 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo

1) henkilösuojainasetuksen 8 artiklan 1 kohdassa säädettyä valmistajan velvollisuutta varmistaa tuotteen vaatimustenmukaisuus,

2) henkilönsuojainasetuksen 8 artiklan 2 kohdassa säädettyä valmistajan velvollisuutta laatia tekniset asiakirjat, suorittaa tai suorittuttaa vaatimustenmukaisuuden arviointimenettely, laatia EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus sekä kiinnittää CE-merkintä,

3) henkilönsuojainasetuksen 8 artiklan 4 kohdassa säädettyä valmistajan velvollisuutta varmistaa sarjatuotannossa valmistetun tuotteen vaatimustenmukaisuus,

4) henkilönsuojainasetuksen 8 artiklan 7 ja 8 kohdassa säädettyä valmistajan velvollisuutta varmistaa, että tuotteen mukana tai saatavilla ovat asianmukaiset ohjeet, tiedot tai asiakirjat,

5) henkilönsuojainasetuksen 10 artiklan 1, 2 ja 4 kohdassa säädettyä maahantuojan velvollisuutta saattaa markkinoille ainoastaan vaatimustenmukaisia tuotteita, varmistaa, että valmistaja on huolehtinut vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelystä, teknisten asiakirjojen laatimisesta ja asianmukaisten merkintöjen tekemisestä, että tuotteeseen on kiinnitetty CE-merkintä ja että mukana ovat asianmukaiset ohjeet, tiedot ja asiakirjat tai

6) henkilönsuojainasetuksen 11 artiklan 2 kohdassa säädettyä jakelijan velvollisuutta varmistaa, että tuotteeseen on kiinnitetty CE-merkintä, mukana ovat asianmukaiset ohjeet, tiedot ja asiakirjat sekä siitä, että valmistaja ja maahantuoja ovat huolehtineet asianmukaisten merkintöjen tekemisestä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *laiteturvallisuusrikkomuksesta* sakkoon.

Jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *laiteturvallisuusrikkomuksesta* tuomitaan myös se, joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo

1) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat on laadittu, pitää vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat markkinavalvontaviranomaisen saatavilla vaaditun ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan antaa pyynnöstä markkinavalvontaviranomaisen saataville,

2) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta toimittaa markkinavalvontaviranomaisen perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi,

3) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta tuotteesta markkinavalvontaviranomaiselle,

4) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmistaa, että ryhdytään viipymättä tarvittaviin korjaaviin toimiin, jos tuote ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole mahdollista, vähentää kyseisestä tuotteesta aiheutuvia riskejä.

CE-merkintärikkomuksesta säädetään CE-merkintärikkomuksesta annetussa laissa (187/2010).

Rangaistus terveysrikkoksesta säädetään rikoslain 44 luvun 1 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

9.

Laki

tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annetun lain (1005/2008) 28, 29, 31 ja 32 § sekä 37 §:n 1 momentin 3 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 28 ja 32 § laissa 1269/2010 ja 37 § laissa 1175/2018,

muutetaan lain 27 § ja 37 §:n 1 momentin 7 kohta, sellaisina kuin niistä on 27 § laissa 1269/2010 ja 37 § laissa 1175/2018, ja

lisätään lain 3 §:ään uusi 22 kohta, lakiin uusi 3 a § ja lain 37 §:ään uusi 14–17 kohta, sellaisena kuin niistä ovat 3 § laissa 1009/2010 ja 37 § laissa 1175/2018, seuraavasti:

3 §

Määritelmä

Tässä laissa tarkoitetaan:

22) *talouden toimijalla* energiaan liittyvän tuotteen maahantuojaa, valtuutettua edustajaa, valmistajaa, jakelijaa tai muuta luonnollista tai oikeushenkilöä, joka hoitaa tämän lain soveltamisalaan kuuluvia tehtäviä.

3 a §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, markkinavalvonnasta ja valvontaviranomaisista säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016).

Markkinavalvonnan, talouden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan puitteista säädetään markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EY) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1020/2019.

27 §

Valvontaviranomainen

Energiaan liittyvien tuotteiden tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisuutta valvovasta viranomaisesta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain (1137/2016) 4 §:n 1 momentissa.

37 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo

- 1) 6 §:n 3 momentin nojalla säädettyä tuotteen suunnittelua koskevaa velvollisuutta;
- 2) 7 §:n velvollisuutta huolehtia vaatimustenmukaisuuden arvioinnista;
- 4) valmistajan tai tämän edustajan 12 §:ssä säädettyä tiedonantovelvollisuutta;
- 5) 13 §:n 1 momentissa säädettyä saatavillapitovelvollisuutta;
- 6) 14 §:ssä tarkoitettua velvollisuutta pitää saatavilla tiedot energiaan liittyvän tuotteen kestävästä käytöstä, ekologisesta profiilista ja ekologisen suunnittelun eduista,
- 7) 33 §:ssä säädetyn tarkastuslaitoksen tiedonantovelvollisuutta,
- 8) energiamerkintäasetuksen 3 artiklan 1–5 kohdassa tarkoitettujen painettujen merkkiä ja tuoteselosteen toimittamisvelvollisuutta tai velvollisuutta kiinnittää energiamerkki, varmistaa merkkiä ja tuoteselosteiden paikkansapitävyys, mallin yksikön ollessa käytössä pyytää suositusta kaikkiin muutoksiin, jotka heikentäisivät asiaan kuuluvan tuoteryhmäkohtaisen säädöksen mukaisia yksikön energiatehokkuusmerkinnän parametreja taikka estää sellaisten tuotteiden markkinoille saattamisen, jotka on suunniteltu niin, että mallin suorituskyky muuttuu automaattisesti testausolosuhteissa,
- 9) energiamerkintäasetuksen 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädettyä jälleenmyyjän esil-lepanovelvollisuutta,
- 10) energiamerkintäasetuksen 6 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädettyä tavarantoimittajan tai jälleenmyyjän viittaamisvelvollisuutta, b alakohdassa säädettyä tilanteen korjaamisvelvollisuutta, c alakohdassa säädettyä kieltoa antaa tai esittää tuoteryhmäkohtaisten säädösten soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden osalta muita merkintöjä, merkkejä, tunnuksia tai tekstejä, d alakohdan mukaista kieltoa antaa tai esittää tuoteryhmäkohtaisten säädösten soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden osalta jäljitteleviä merkkejä tai e alakohdassa tarkoitettua kieltoa antaa tai esittää muiden kuin energiaan liittyvien tuotteiden osalta jäljitteleviä merkkejä,
- 11) 20 §:ssä säädettyä velvollisuutta käyttää suomen ja ruotsin kieltä,
- 12) energiamerkintäasetuksen tuotetietokantaa koskevaa tavarantoimittajien velvoitetta sisältävän 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyä velvoitetta ennen tuoteryhmäkohtaisen säädöksen soveltamisalaan kuuluvan uuden mallin yksikön saattamista markkinoille, syöttää uusi mallin yksikkö tuotetietokannan julkiseen ja vaatimusten noudattamista koskevaan osaan liitteen I mukaiset tiedot tai asettaa tekniset asiakirjat sähköisessä muodossa saataville tarkastusta varten 10 päivän kuluessa markkinavalvontaviranomaisen tai komission esittämän pyynnön vastaanottamisesta, 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua tavarantoimittajan velvollisuutta ilmoittaa tietokannassa, milloin se ei enää saata markkinoille mallin yksiköitä, 4 artiklan 6 kohdan velvoitetta, kun mallin viimeinen yksikkö on saatettu markkinoille, säilyttää kyseistä mallia koskevat tiedot tuotetietokannan vaatimusten noudattamista koskevassa osassa 15 vuoden ajan tai muun säädetyn ajan ja säilyttää tiedot tietokannan julkisessa osassa;
- 13) 34 §:ssä tarkoitettua rajoitusta, kieltoa tai määräystä;
- 14) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat on laadittu, pitää vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat Turvallisuus- ja kemikaaliviraston saatavilla vaaditun ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan antaa pyynnöstä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston saataville;
- 15) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai muun elinkeinoharjoittajan, joita tämän lain velvoitteet koskevat, velvollisuutta toimittaa markkinavalvontaviranomaisen perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi;
- 16) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta tuotteesta markkinavalvontaviranomaiselle;

Luonnos 11.3.2021

17) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmistaa, että ryhdytään viipymättä tarvittaviin korjaaviin toimiin, jos tuote ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole mahdollista, vähentää kyseisestä tuotteesta aiheutuvia riskejä, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, tuotteiden ekologista suunnittelua ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista koskevien säännösten rikkomisesta sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

10.

Laki

huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annetun lain (1712/2015) 36 §:n 2 momentti, 38 §, 40 §, 44–49 §, 50 §:n 3 ja 4 momentti sellaisena kuin ne ovat laissa 963/2018,

muutetaan 5 §:n 15, 29 ja 32 kohta, 37 §, 39 §, 41–43 §, 50 §:n 1 ja 2 momentti, 52 § ja 56 §:n 1 momentin 3 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 37 §, 39 §, 41–43 §, 50 §:n 1 ja 2 momentti ja 52 § laissa 963/2018, sekä

lisätään 1 §:ään uusi 3 momentti, 5 §:ään uusi 36 kohta, uusi 35 a § ja 56 §:ään 1 momenttiin uusi 3–5 kohta seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden markkinavalvontaan sovelletaan eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annettua lakia (1137/2016), jäljempänä *markkinavalvontalaki*, siltä osin kuin tässä laissa ei toisin säädetä.

5 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

15) asettamisella saataville markkinoilla tuotteen toimittamista unionin markkinoille liiketoiminnan yhteydessä jakelua, kulutusta tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai maksutta;

29) ilmoitetulla laitoksella Euroopan unionin jäsenvaltion nimeämää ja Euroopan komissiolle ilmoitettua laitosta, jolla on oikeus tehdä vaatimustenmukaisuuden arviointeja;

32) markkinavalvonnalla markkinavalvontaviranomaisten toimintaa ja niiden toteuttamia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että tuotteet ovat sovellettavassa lainsäädännössä säädettyjen vaatimusten mukaisia, ja kyseisen lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvien yleisten etujen suojelun varmistamiseksi;

36) markkinavalvonta-asetuksella markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/1020, jäljempänä *markkinavalvonta-asetusta*.

35 a §

Soveltamisala

Yksityiseen maahantuojan kohdistuvaan markkinavalvontaan sovelletaan tämän luvun säännöksiä ja markkinavalvontalain 3 luvun yleisiä säännöksiä.

Toiminnanharjoittajaan kohdistuvaan markkinavalvontaan sovelletaan lisäksi mitä markkinavalvontalain 3 luvussa säädetään talouden toimijasta, jollei tässä luvussa muuta säädetä.

37 §

Tiedonsaantioikeus

Mitä markkinavalvontalain 8 §:ssä säädetään, sovelletaan myös yksityiseen maahantuojaan.

39 §

Oikeus ottaa tuotteita tutkittavaksi

Jos markkinavalvontalain 10 §:n 1 momentin mukaisesti Liikenne- ja viestintäviraston tutkittavaksi ottama, tämän lain soveltamisalaan kuuluva tuote vahingoittuu, se on korjattava. Jos korjaaminen ei ole mahdollista, sovelletaan markkinavalvontalain 10 §:n 2 momentin mukaista korvausvelvollisuutta sekä toiminnanharjoittajaan että yksityiseen maahantuojaan.

Mitä markkinavalvontalain 10 §:n 3 momentissa säädetään, sovelletaan lisäksi myös yksityiseen maahantuojaan.

41 §

Toimenpidemääräys puutteellisuuden korjaamiseksi

Jos Liikenne- ja viestintävirasto valvontaa suorittaessaan toteaa, että yksityisen maahantuojan omaan käyttöön maahantuoma vesikulkuneuvo, sitä koskevat asiakirjat tai siitä annettavat tiedot eivät ole vaatimustenmukaisia, Liikenne- ja viestintäviraston on viipymättä ilmoitettava yksityiselle maahantuojalle toimenpiteistä, jotka on toteutettava vesikulkuneuvon saattamiseksi vaatimustenmukaiseksi. Virasto voi määrätä yksityisen maahantuojan korjaamaan vaatimustenvastaisuuden ennen tuotteen käyttöönottoa, jos tuote ei vastaa vaatimuksia.

42 §

Toimenpidemääräykset vaaran torjumiseksi tai vähentämiseksi

Mitä markkinavalvontalain 17 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädetään toimenpidemääräyksistä talouden toimijalle, sovelletaan myös yksityiseen maahantuojaan.

43 §

Valmistuksen, maahantuonnin, asettamisen saataville markkinoilla, markkinoille saattamisen ja käyttöönottamisen kieltö

Jos yksityinen maahantuoja ei toteuta 41 §:n 1 momentin nojalla määrättyjä toimenpiteitä, Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää tuotteen käytön tai käyttöönoton.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kieltö voidaan määrätä väliaikaisena asian selvittämisen ajaksi, jos on ilmeistä, että tuote voi olla vaatimustenvastainen taikka tuote saattaa tavanomai-

sissa ja kohtuudella ennakoitavissa olevissa käyttöolosuhteissa aiheuttaa riskin ihmisten terveydelle, turvallisuudelle, ympäristölle, tai omaisuudelle. Tällöin kieltäminen on voimassa, kunnes Liikenne- ja viestintävirasto antaa asiassa lopullisen ratkaisunsa. Liikenne- ja viestintäviraston on ratkaistava asia kiireellisesti.

Sen lisäksi mitä markkinavalvontalain 18 §:ssä säädetään, Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää toiminnanharjoittajalta tuotteen käyttöönottamisen.

Liikenne- ja viestintäviraston on viipymättä ilmoitettava tämän pykälän tai markkinavalvontalain 21 §:n nojalla määräämästä väliaikaisesta kiellosta Euroopan komissiolle ja muille Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen jäsenvaltioille. Väliaikaisen kiellon katsotaan olevan oikeutettu, jos mikään jäsenvaltioista tai komissio ei esitä vastalauseita kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta.

Liikenne- ja viestintävirasto peruuttaa toiminnanharjoittajalle tai yksityiselle maahantuojalle määräämänsä kiellon, kun asia on lopullisesti ratkaistu tai kun virasto saa riittävät vakuudet siitä, että kiellon perusteena olleet seikat on saatu korjattua tai ratkaistua.

Liikenne- ja viestintäviraston on ilmoitettava havaituista vakavista puutteista asianomaiselle ilmoitetulle laitokselle.

50 §

Uhkasakko

Sen lisäksi mitä markkinavalvontalain 28 §:ssä säädetään uhkasakosta ja teettämishuosta, Liikenne- ja viestintäviraston on tehostettava tämän lain 41–43 §:n tai markkinavalvontalain 17–25 §:n nojalla määräämänsä kieltoa tai antamaansa määräystä uhkasakolla, jollei se erityisistä syistä ole tarpeeton.

Liikenne- ja viestintävirasto voi asettaa 26 §:ssä tarkoitettujen tietojen antamisvelvollisuuden, 6 §:n 6 momentissa tarkoitetun ilmoitusvelvollisuuden sekä 37 §:ssä tai markkinavalvontalain 8 §:ssä tarkoitetun tiedonantovelvollisuuden noudattamisen tehosteeksi uhkasakon.

52 §

Oikeus saada tietoja toisilta viranomaisilta ja käyttää toisen ottamia näytteitä

Sen lisäksi, mitä eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 11 ja 13 §:ssä säädetään, Onnettomuustutkintakeskukselle saa luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja, jotka ovat tarpeellisia sille kuuluvien tehtävien suorittamiseksi.

56 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

3) rikkoo 14 §:n 3 momentissa, 19 §:n 3 momentissa, 22 §:n 3 momentissa tai 24 §:n 3 momentissa säädettyä velvollisuutta toimittaa Liikenne- ja viestintäviraston perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi,

4) rikkoo tämän lain 41–43 §:ssä tai markkinavalvontalain 17–25 §:ssä tarkoitettua kieltoa tai määräystä,

5) rikkoo markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä talouden toimijan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat

Luonnos 11.3.2021

on laadittu, pitää vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat Liikenne- ja viestintäviraston saatavilla 10 vuoden ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan antaa pyynnöstä Liikenne- ja viestintäviraston saataville,

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

11.

Laki

sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 260 §:n 3–5, 7 ja 8 momentti, 262 §:n 1 ja 2 momentti
muutetaan 260 §:n 1 ja 2 momentti, 262 § 3 momentti, 263 § ja 307 §
lisätään 348 §:n 1 momenttiin uusi 5–8 kohta
seuraavasti:

260 §

Radiolaitteiden markkinavalvonta ja riskin aiheuttavan radiolaitteen käsittely

Radiolaitteiden markkinavalvonnassa sekä ulkorajavalvonnassa noudatetaan eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annettua lakia (1137/2016), jollei tässä laissa toisin säädetä. Markkinavalvonnasta säädetään myös markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/1020, jäljempänä *markkinavalvonta-asetus*.

Liikenne- ja viestintäviraston on suoritettava radiolaitteen vaatimustenmukaisuuden kattava arviointi, jos se katsoo perustellusta syystä radiolaitteen aiheuttavan riskin tämän lain mukaisesti asetetuille vaatimuksille.

262 §

Riskin aiheuttavia vaatimuksenmukaisia radiolaitteita koskeva menettely

Liikenne- ja viestintäviraston on välittömästi ilmoitettava 261 §:n 5 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä komissiolle ja muille jäsenvaltioille. Ilmoituksessa on oltava yksityiskohtaiset tiedot, jotka ovat tarpeen radiolaitteen tunnistamista varten, radiolaitteen alkuperä ja toimitusketju, siihen liittyvän riskin luonne, toteutetut kansalliset toimenpiteet ja niiden kesto sekä kaikki muut saatavilla olevat asiaa koskevat yksityiskohtaiset tiedot.

263 §

Muodollisen vaatimustenvastaisuuden korjaaminen

Liikenne- ja viestintäviraston on vaadittava asianomaista talouden toimijaa korjaamaan viraston asettamassa kohtuullisessa ajassa ja viraston määräämällä tavalla vaatimustenvastaisuus, joka koskee:

1) CE-merkinnän puuttumista tai kiinnittämistä markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annetun asetuksen (EU) 2019/1020 26 artiklan tai tämän lain määräysten vastaisesti;

- 2) ilmoitetun laitoksen tunnusnumeron puuttumista tai vaatimustenvastaisuutta;
- 3) EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksen puuttumista tai vaatimustenvastaisuutta;
- 4) teknisten asiakirjojen puuttumista tai puutteellisuutta;
- 5) radiolaitteen tunnistetietojen tai valmistajan tai maahantuojaan yhteystietojen virheellisyyttä tai puutteellisuutta;
- 6) radiolaitteen mukana toimitettavien ohjeiden ja turvallisuustietojen tai käyttörajoituksia koskevien ohjeiden ja tietojen puutteellisuutta;
- 7) muita talouden toimijoita koskevien tietojen toimittamista Liikenne- ja viestintävirastolle 253 d §:n 2 momentin mukaisesti;

8) erityisiin luokkiin kuuluvien radiolaitteiden rekisteröintiä 252 §:n 2 momentin mukaisesti. Jos talouden toimija ei korjaa puutteita asetussa kohtuullisessa määräajassa, Liikenne- ja viestintävirasto voi ryhtyä kaikkiin tarvittaviin 260 §:n 7 momentin mukaisiin toimenpiteisiin radiolaitteen markkinoille saattamisen tai markkinoilla saataville asettamisen rajoittamiseksi tai kieltämiseksi tai, jos puute on olennainen, sen varmistamiseksi, että radiolaitetta koskeva palautusmenettely järjestetään tai se poistetaan markkinoilta.

307 §

Eräiden muiden viranomaisten tehtävät

Poliisi ja Rajavartiolaitos valvovat Liikenne- ja viestintäviraston ohella radiolupaa koskevan 39 §:n ja telelaitteen merkitsemistä koskevan 262 §:n 1 momentin noudattamista.

348 §

Radiolaiterikkomus

Joka oikeudettomasti

5) rikkoo markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa, 253 §:n 4–6 kohdassa, 253 a §:n 2 momentin 1 kohdassa taikka 253 b §:n 1 tai 8 kohdassa säädettyä radiolaitteen valmistajan, maahantuojaan, valtuutetun edustajan tai jakelijan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat on laadittu, pitää vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat markkinavalvontaviranomaisen saatavilla kymmenen vuoden ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan antaa pyynnöstä Liikenne- ja viestintäviraston saataville,

6) rikkoo markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tai 253 d § 2 momentissa säädettyä talouden toimijan velvollisuutta toimittaa Liikenne- ja viestintäviraston perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen radiolaitteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi,

7) rikkoo markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tai 253 d § 4 momentissa säädettyä talouden toimijan velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta radiolaitteesta Liikenne- ja viestintävirastolle, tai

8) rikkoo markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa tai 253 d § 3 momentissa säädettyä talouden toimijan velvollisuutta varmistaa, että ryhdytään välittömästi tarvittaviin korjaaviin toimiin, jos radiolaitte ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole mahdollista, vähentää kyseisestä radiolaitteesta aiheutuvia riskejä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *radiolaiterikkomuksesta* sakkoon.

Luonnos 11.3.2021

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

12.

Laki

laivavarustelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan laivavarustelain (1503/2011) 9 §:n 2 momentti, 21 ja 23 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 973/2018,

muutetaan laivavarustelain 3 §:n 4 ja 6 momentti ja 24 §, sellaisena kuin 3 §:n 4 momentti on laissa 914/2016 sekä 24 § laissa 973/2018 sekä

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 914/2016, uusi 12 ja 13 kohta ja 3 §:ään uusi 7 kohta seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

12) markkinavalvonnalla markkinavalvontaviranomaisten toimintaa ja niiden toteuttamia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että tuotteet ovat sovellettavassa lainsäädännössä säädettyjen vaatimusten mukaisia, ja kyseisen lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvien yleisten etujen suojelun varmistamiseksi;

13) markkinavalvonta-asetuksella markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/1020.

3 §

Muu lainsäädäntö

Radiolaitteen, jonka vaatimustenmukaisuutta ei varmisteta laivavarusteena, vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta ja markkinoille saattamisesta säädetään sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 30 luvussa.

Alukseen asennettavista painelaitteista ja niille suoritettavista tarkastuksista säädetään painelaitelaissa (1144/2016).

Tämän lain soveltamisalaan kuuluvien varusteiden markkinavalvonnasta säädetään lisäksi markkinavalvontalaissa ja markkinavalvonta-asetuksessa.

24 §

Tiedottamisvelvollisuus kiellosta tai määräyksestä

Liikenne- ja viestintävirasto voi velvoittaa laivavarusteen valmistajan tai tämän valtuutetun edustajan, tuojan tai jakelijan tiedottamaan 22 §:ssä tarkoitettua kiellosta tai määräyksestä sekä

Luonnos 11.3.2021

laivavarusteeseen tai sen käyttämiseen liittyvästä vaarasta. Liikenne- ja viestintävirasto voi asettaa tiedottamiselle määräajan ja määrätä muutoinkin tiedottamisessa noudatettavista menettelyistä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

13.

Laki

kemikaalilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:
kumotaan kemikaalilain (599/2013) 46 §:n 3 momentti sellaisena kuin se on muutettuna lailla 711/2020,
muutetaan 2, 45 ja 46 §:n 2 momentti sekä 55 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä 46 §:n 1 ja 2 momentti on muutettuna lailla 711/2020, ja
lisätään lakiin uusi 45 a–c § seuraavasti:

2 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään Euroopan unionin kemikaalilainsäädännön täytäntöönpanosta sekä eräistä kemikaaleja koskevista kansallisista velvoitteista. Lailla pannaan osaltaan täytäntöön myös markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 2019/1020.

Tätä lakia sovelletaan myös sellaisiin biosidivalmisteisiin, joiden teho perustuu pieneliöön.

7 luku

Valvonta

45 §

Soveltamisala ja sen rajaus

Lain 7 lukua sovelletaan muuhun valvontaan kuin kemikaalien markkinavalvontaan lukuun ottamatta luvun 45 a ja 45 b §:ää sekä 45 c §:n 3 momenttia.

45 a §

Markkinavalvonnassa noudatettava laki sekä määritelmät

Kemikaalien, kemikaalia sisältävien esineiden sekä kemikaalilla käsiteltyjen kemikaalien markkinavalvonnassa noudatetaan, mitä eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016), jäljempänä *markkinavalvontalaki*, säädetään, ellei tässä laissa toisin säädetä.

Markkinavalvontalaissa tarkoitetaan kemikaalien markkinavalvonnan osalta:

- 1) tuotteella kemikaalia, kemikaalia sisältävää esinettä tai kemikaalilla käsiteltyä esinettä;
- 2) talouden toimijalla sitä, joka valmistaa, tuo maahan, saattaa markkinoille, vie maasta, varastoi, pakkaa, jakelee tässä laissa tai Euroopan unionin kemikaalilainsäädännössä 1) kohdassa tarkoitettua tuotetta.

Poiketen siitä, mitä markkinavalvontalain 2 §:ssä säädetään, kemikaalien markkinavalvonnan osalta markkinoille saattamisen ja markkinoille saataville asettamisen määritelmät saavat kuitenkin sisältönsä Euroopan unionin kemikaalilainsäädännöstä. Kansallisesti hyväksytyjen biosidivalmisteiden markkinavalvonnan osalta markkinavalvontalain termillä 'saattaa markkinoille' tarkoitettaisiin kuitenkin 'biosidivalmisteiden' saattamista markkinoille Suomessa'.

45 b §

Oikeus luovuttaa salassa pidettäviä tietoja markkinavalvonnassa

Sen lisäksi, mitä markkinavalvontalain 13 §:ssä säädetään, markkinavalvontaviranomainen saa luovuttaa pykälässä tarkoitettuja välttämättömiä tietoja myös terveydensuojeluviranomaisille terveyshaitan arviointia varten.

45 c §

Vakavaa haittaa tai vaaraa aiheuttavan kemikaalin kieltäminen tai rajoittaminen

Niiltä osin kuin kemikaalia ei rajoiteta REACH-asetuksessa, valtioneuvosto voi päätöksellään rajoittaa tai kieltää määrääjäksi tai toistaiseksi kemikaalin tai kemikaalia sisältävän esineen valmistuksen, maahantuonnin, markkinoille saattamisen ja muun luovuttamisen, maastavien, käytön tai muun näihin rinnastettavan kemikaalin käsittelyn sekä määrätä toimintaa koskevista rajoituksista ja ehdoista, jos kemikaalin tai kemikaalia sisältävän esineen käytön todetaan tai voidaan perustellusti arvioida aiheuttavan vakavaa haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan myös tehdä EU:n kemikaalilainsäädännössä olevan suoja-lausekkeen käyttämiseksi.

Jos 1 momentissa tarkoitettun haitan tai vaaran torjuminen edellyttää pikaisia toimenpiteitä, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi väliaikaisesti määrätä tarvittavista kielloista ja rajoituksista. Asia on tällöin viivytyksettä saatettava valtioneuvoston päätettäväksi.

46 §

Valvontaviranomaisen kiellot ja määräykset

Suomen ympäristökeskus voi määrätä kemikaalin tai kemikaalia sisältävän esineen markkinoille saattamisen tai markkinoilla saataville asettamisen kieltämisestä, markkinoilta poistamisesta, palautusmenettelystä, aiheutuneesta vaarasta ilmoittamisesta tai määrätä, että kemikaali tehdään asianmukaisesti vaarattomaksi, kun on kysymys PIC-asetuksen tai 23 §:n 1 tai 2 momentin noudattamisen valvonnasta.

55 §

Muutoksenhaku

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston määräämään 45 c §:n 3 momentissa tarkoitettuun väliaikaiseen kieltoon tai rajoitukseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Luonnos 11.3.2021

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

14.

Laki

kosmeettisista valmisteista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:

kumotaan kosmeettisista valmisteista annetun lain (492/2013) 9–11 §, 14–17 § 18 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä 16 § on muutettuna lailla 712/2020, ja

muutetaan 2 §:n 2 momentti, 7, 13, 18 §:n 1 momentti ja 20 §, sellaisina kuin niistä 20 §:n 1 momentti on muutettuna lailla 712/2020, seuraavasti:

2 §

Suhde muihin säädöksiin

Lailla pannaan osaltaan täytäntöön markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 2019/1020.

7 §

Kiellot ja määräykset

Kosmeettisten valmisteiden markkinavalvonnassa noudatetaan, mitä eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016) säädetään, ellei tässä laissa toisin säädetä.

Jollei EU:n kosmetiikka-asetuksen 2 artiklassa tarkoitettu maahantuojaja, valmistaja, jakelija tai 4 artiklassa tarkoitettu vastuuhenkilö (talouden toimija) noudata tämän lain tai EU:n kosmetiikka-asetuksen säännöksiä, valvontaviranomainen voi:

- 1) kieltää talouden toimijaajatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä;
- 2) määrätä talouden toimijaa tekemään riskin poistamiseksi välttämättömät toimenpiteet tai toiminnanharjoittajan kustannuksella itse toteuttaa tällaiset toimenpiteet;
- 3) määrätä talouden toimijaa muutoin täyttämään tässä laissa tai EU:n kosmetiikka-asetuksessa säädetty velvoitteet.

13 §

Oikeus tehdä tarkastuksia

Pysyväisluonteiseen asumiseen käytettyihin tiloihin valvontatoimenpiteet voidaan ulottaa vain, jos tarkastus on välttämätön tarkastuksen kohteena olevien seikkojen selvittämiseksi ja on syytä epäillä, että on tehty rikoslain (39/1889) 44 luvun 1 §:ssä tarkoitettu terveysrikos. Ulkopuoliselle asiantuntijalle ei voida antaa tarkastusoikeutta pysyväisluonteiseen asumiseen käytettyihin tiloihin.

18 §

Luonnos 11.3.2021

Uhkasakko sekä teettämisuhka

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määrystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Muutoin uhkasakkoon ja teettämisuhkaan sovelletaan, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

20 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta viranomaisen tämän lain nojalla antamaan päätökseen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Haettaessa muutosta uhkasakon asettamista ja maksettavaksi tuomitsemista sekä teettämis- ja keskeyttämisuhan asettamista ja täytäntöön pantavaksi määräämistä koskevaan päätökseen sovelletaan, mitä uhkasakkolaissa säädetään.

Edellä 7 §:n nojalla tehtävässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

15.

Laki

tupakkalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tupakkalain (549/2016) 100 §:n 1 ja 2 momentti, 102 §:n 2 momentti ja 105 §:n 1 momentti sekä

lisätään 86 §:ään uusi 6 momentti, 87 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 248/2019, uusi 4 momentti, 88 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 701/2018, uusi 2 momentti, 96 §:ään uusi 2 momentti ja 101 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

86 §

Tarkastus- ja näytteenotto-oikeus

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ei koske markkinavalvonnassa tapahtuvia tarkastuksia, joista säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain (1137/2016) 9 §:ssä, eikä markkinavalvonnassa tapahtuvaa näytteenottoa, josta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 10 §:ssä.

87 §

Tiedonsaantioikeus

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ei koske tiedonsaantia markkinavalvonnassa, josta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 8 ja 11 §:ssä.

88 §

Tietojen luovuttaminen

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske oikeutta luovuttaa salassa pidettäviä tietoja markkinavalvonnassa, josta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 13 §:ssä.

96 §

Kunnan kiellot

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske markkinavalvonnassa määrättävää kieltoa, josta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 18 §:ssä. Kunta ei kuitenkaan saa määrätä talouden toimijaa poistamaan tuotetta markkinoilta tai määräämään muista tuotteiden markkinoille asettamisen rajoittamiseksi tarvittavista toimenpiteistä mainitun lain 18 §:n 2 momentin nojalla.

100 §

Myyntikielto

Valvira voi kieltää tupakkatuotteen, sähkösavukkeen, nikotiininesteen, höyrystettäväksi tarkoitettua nikotiinittoman nesteen ja poltettavaksi tarkoitettua kasvipöytäistä tuotteen myymisen ja muun luovuttamisen, jos:

1) sähkösavukkeen tai täyttösäiliön valmistaja, maahantuojat tai jakelijat ei ole perustanut 28 §:n 1 momentissa tarkoitettua haittavaikutusten seuranta järjestelmää tai pitänyt sitä yllä taikka kieltäytyy toimittamasta seuranta järjestelmän tietoja Valviralle;

2) sähkösavukkeen tai täyttösäiliön valmistaja, maahantuojat tai jakelijat ei ole 28 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tilanteessa ryhtynyt säännöksessä tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin tai on jättänyt tekemättä säännöksessä tarkoitettua ilmoituksen;

3) valmistaja tai maahantuojat ei ole toimittanut Valviralle 14–16, 18, 20, 26, 27 tai 29 §:ssä tarkoitettuja tietoja säädetyllä tavalla, säädettyssä ajassa tai säädettyä mallia käyttäen taikka jos toimitettavat tiedot eivät pidä paikkaansa;

4) valmistaja tai maahantuojat on jättänyt suorittamatta Valviralle 90 §:n 3 momentissa tarkoitettua maksun.

Valviran on ilmoitettava komissiolle sellaisesta eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 18 §:n nojalla määrätystä kiellosta, joka perustuu siihen, että tupakkatuote on tämän lain 11 §:n 1 momentin 1 tai 9 kohdan vastainen.

101 §

Markkinoilta poistaminen

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske markkinoilta poistamista markkinavalvonnassa, josta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 18 §:n 2 momentissa.

102 §

Väliaikainen kieltäminen

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske markkinavalvontaan liittyvää väliaikaista kieltämistä, josta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 21 §:ssä.

105 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

Valvira tai kunta voi asettaa tämän lain säännösten perusteella antamansa kiellon tai määräyksen tehosteeksi uhkasakon tai uhan, että asetettua määräajan jälkeen tekemättä jätetty toimenpiteet tehdään laiminlyöjän kustannuksella. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske markkinavalvonnassa määrättävää uhkasakkoa tai teettämisuhkaa, joista säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 28 §:ssä.

Luonnos 11.3.2021

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

16.

Laki

vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annetun lain (387/2013) 19 ja 21–28 §, sellaisena kuin niistä ovat 25 § laissa 245/2019 ja 28 § laissa 1422/2019,

muutetaan 3, 4, 6, 9–14, 17 ja 20 §, sellaisena kuin niistä on 17 § laissa 1483/2019, ja *lisätään* 3 §:n 1 momenttiin uusi 16 kohta sekä lakiin uusi 28 a § seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *sähkö- ja elektroniikkalaitteella* laitetta, joka tarvitsee sähkövirtaa tai sähkömagneettisia kenttiä voidakseen toimia vähintään yhdessä käyttötarkoituksessaan sekä laitetta, jota käytetään kyseisten virtojen ja kenttien tuottamiseen, siirtämiseen ja mittaamiseen ja joka on suunniteltu käytettäväksi enintään 1 000 voltin vaihtojännitteellä tai enintään 1 500 voltin tasajännitteellä;

2) *liitäntäjohdolla* johtoa, jonka nimellisjännite on alle 250 voltia ja joka liittyy sähkö- ja elektroniikkalaitteen pistorasiaan tai kaksi tai useampia sähkö- ja elektroniikkalaitteita toisiinsa;

3) *varaosalla* sähkö- ja elektroniikkalaitteen tarkoituksenmukaisen toiminnan kannalta tarpeellista erillistä osaa, jolla voidaan korvata sähkö- ja elektroniikkalaitteen osa ja joka palauttaa laitteen toimivuuden tai parantaa sitä;

4) *valmistajalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka valmistaa, valmistuttaa tai antaa suunniteltavaksi sähkö- ja elektroniikkalaitteen ja markkinoi sitä omalla nimellään tai tavaramerkillään;

5) *valtuutetulla edustajalla* Euroopan talousalueelle sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on valmistajan antama kirjallinen valtuutus hoitaa valmistajan puolesta tietyt tehtävät;

6) *jakelijalla* sellaista muuta toimitusketjuun kuuluvaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä kuin valmistajaa tai maahantuojaa, joka asettaa sähkö- ja elektroniikkalaitteen saataville markkinoilla;

7) *maahantuojalla* Euroopan talousalueelle sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka saattaa kolmannesta maasta tuotavan sähkö- ja elektroniikkalaitteen Euroopan talousalueen markkinoille;

8) *talouden toimijalla* markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1020, jäljempänä *markkinavalvonta-asetus*, 3 artiklan 13 kohdassa tarkoitettua valmistajaa, valtuutettua edustajaa, maahantuojaa, jakelijaa sekä jakelupalvelujen tarjoajaa;

9) *asettamisella saataville markkinoilla* sähkö- ja elektroniikkalaitteen toimittamista Euroopan talousalueen markkinoille liiketoiminnan yhteydessä jakelua, kulutusta tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai veloituksetta;

10) *markkinoille saattamisella* sähkö- ja elektroniikkalaitteen asettamista ensimmäistä kertaa saataville Euroopan talousalueen markkinoilla;

11) *CE-merkinnällä* tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008 30 artiklassa tarkoitettua merkintää, jolla valmistaja osoittaa, että tuote on merkinnän kiinnittämistä koskevassa Euroopan unionin yhdenmukaistamislainsäädännössä asetettujen sovellettavien vaatimusten mukainen;

12) *homogeenisella materiaalilla* kauttaaltaan tasakoosteista materiaalia tai materiaalien yhdistelmästä koostuvaa materiaalia, jota ei voida jakaa tai erottaa eri materiaaleiksi mekaanisin toimin, kuten kiertämällä, leikkaamalla, murskaamalla, jauhamalla tai hankaamalla;

13) *yhdenmukaistetulla standardilla* eurooppalaisesta standardisoinnista, neuvoston direktiivien 89/686/ETY ja 93/15/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/9/EY, 94/25/EY, 95/16/EY, 97/23/EY, 98/34/EY, 2004/22/EY, 2007/23/EY, 2009/23/EY ja 2009/105/EY muuttamisesta ja neuvoston päätöksen 87/95/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1673/2006/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1025/2012 tarkoitettua eurooppalaista standardia, joka on vahvistettu Euroopan komission esittämän pyynnön perusteella unionin yhdenmukaistamislainsäädännön soveltamiseksi;

14) *teknisellä asiakirjalla* valmistajan laatimaa asiakirjaa, jonka perusteella arvioidaan, onko sähkö- ja elektroniikkalaitte sovellettavien vaatimusten mukainen sisältäen asianmukaisen analyysin ja arvioinnin riskeistä;

15) *teknisellä eritelmällä* asiakirjaa, jossa määrätään tekniset vaatimukset, jotka sähkö- ja elektroniikkalaitteen on täytettävä;

16) *jakelupalvelujen tarjoajalla* markkinavalvonta-asetuksen 3 artiklan 11 kohdassa tarkoitettua luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä.

4 §

Vaarallisten aineiden käytön rajoitukset ja poikkeukset niistä

Sähkö- ja elektroniikkalaitte taikka sen korjaamiseen, uudelleenkäyttöön, toimintojen päivitykseen tai kapasiteetin lisäämiseen tarkoitettu liitäntäjohto tai varaosa ei saa sisältää vaarallisia aineita RoHS-direktiivissä säädetyt enimmäispitoisuudet ylittävinä pitoisuuksina. Rajoitettavista vaarallisista aineista ja niiden enimmäispitoisuuksista sekä näitä koskevista poikkeuksista annetaan RoHS-direktiivin mukaiset säännökset ympäristöministeriön asetuksella.

Valmistaja, valtuutettu edustaja, maahantuojaja tai jakelija voi tehdä hakemuksen Euroopan komissiolle RoHS-direktiivin 5 artiklassa tarkoitettua poikkeuksen myöntämiseksi, uusimiseksi tai peruuttamiseksi. Hakemuksen teossa ja käsittelyssä noudatetaan RoHS-direktiivin mukaista menettelyä.

6 §

EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus

Kun valmistaja on varmistanut, että sähkö- ja elektroniikkalaitte on 4 §:n mukainen, tämän on laadittava RoHS-direktiivin liitteen VI mukainen EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus suomeksi tai ruotsiksi taikka muulla kielellä, jonka markkinavalvontaviranomainen hyväksyy. Valmistajan on säilytettävä EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus kymmenen vuoden ajan siitä, kun sähkö- ja elektroniikkalaitte on saatettu markkinoille.

Muutokset sarjatuotannossa olevan tuotteen suunnittelussa tai ominaisuuksissa ja muutokset yhdenmukaistetuissa standardeissa tai teknisissä eritelmissä, joihin nähden sähkö- ja elektroniikkalaitteen vaatimustenmukaisuus ilmoitetaan, on otettava EU- vaatimustenmukaisuusvakuutuksessa asianmukaisesti huomioon.

9 §

Menettely vaatimustenvastaisuustilanteissa

Valmistajan, jonka on syytä epäillä, että sen markkinoille saattama sähkö- ja elektroniikkalaitte ei ole tämän lain vaatimusten mukainen, on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin laitteen saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi, sen poistamiseksi markkinoilta tai tarvittaessa ryhdyttävä toimenpiteisiin käyttäjien saataville asetetun laitteen palauttamiseksi takaisin valmistajalle. Valmistajan on välittömästi ilmoitettava laitteen vaatimustenvastaisuudesta ja kaikista toteuttamistaan toimenpiteistä markkinavalvontaviranomaiselle.

Valmistajan on pidettävä kirjaa vaatimusten vastaisista sähkö- ja elektroniikkalaitteista ja 1 momentin mukaisesti toteutetuista palautuksista sekä tiedotettava niistä jakelijoille.

10 §

Valtuutettu edustaja

Valmistaja voi kirjallisesti nimittää itselleen valtuutetun edustajan. Edustaja on tällöin valtuutettava hoitamaan ainakin seuraavat tehtävät:

- 1) EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksen ja teknisten asiakirjojen pitäminen markkinavalvontaviranomaisen saatavilla kymmenen vuoden ajan siitä lähtien, kun sähkö- ja elektroniikkalaitte on saatettu markkinoille;
- 2) kaikkien tarpeellisten asiakirjojen toimittaminen markkinavalvontaviranomaiselle sähkö- ja elektroniikkalaitteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi;
- 3) muu yhteistyö markkinavalvontaviranomaisen kanssa sen varmistamiseksi, että sähkö- ja elektroniikkalaitte on tämän lain vaatimusten mukainen.

Valmistaja ei voi siirtää 5 §:n 1 ja 2 momenteissa säädettyjä velvollisuuksia valtuutetulle edustajalle.

11 §

Maahantuojaan velvollisuudet laitteen markkinoille saattamisen yhteydessä

Maahantuojaan on ennen sähkö- ja elektroniikkalaitteen markkinoille saattamista varmistettava, että valmistaja on täyttänyt 5 §:n 1 ja 2 momentissa, 6 ja 7 §:ssä sekä 9 §:n 2 momentissa säädetyt velvoitteet. Jos maahantuojoilla on syytä epäillä, että sähkö- ja elektroniikkalaitte ei ole tämän lain vaatimusten mukainen, maahantuojaan on ilmoitettava tästä välittömästi valmistajalle ja markkinavalvontaviranomaiselle. Maahantuoja saa saattaa laitteen markkinoille vasta, kun laite on tämän lain vaatimusten mukainen.

Maahantuojaan on ilmoitettava sähkö- ja elektroniikkalaitteessa tai jos se ei ole mahdollista, laitteen pakkauksessa tai laitteen mukana seuraavassa asiakirjassa, nimensä, rekisteröity tuotenimensä tai tavaramerkkinsä sekä osoitteensa, josta maahantuoja on tavoitettavissa.

Maahantuojaan on pidettävä EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksen jäljennöstä markkinavalvontaviranomaisen saatavilla kymmenen vuoden ajan siitä, kun sähkö- ja elektroniikkalaitte saataan markkinoille ja varmistettava, että tekniset asiakirjat ovat pyynnöstä viranomaisen saatavilla.

12 §

Maahantuojan velvollisuudet markkinoille saatetun laitteen vaatimustenvastaisuustilanteessa

Jos maahantuojalla on syytä epäillä, että sen markkinoille saattama sähkö- ja elektroniikkalaitte ei täytä tämän lain vaatimuksia, maahantuojan on ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin laitteen saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi, sen poistamiseksi markkinoilta tai tarvittaessa käyttäjien saataville asetetun laitteen palauttamiseksi takaisin maahantuojalle.

Maahantuojan on välittömästi ilmoitettava sähkö- ja elektroniikkalaitteen vaatimustenvastaisuudesta ja kaikista toteuttamistaan toimenpiteistä markkinavalvontaviranomaiselle.

Maahantuojan on pidettävä kirjaa vaatimustenvastaisista sähkö- ja elektroniikkalaitteista ja laitteiden palautuksista sekä tiedotettava niistä jakelijaille.

13 §

Jakelijan velvollisuudet kun laite asetetaan saataville markkinoilla

Jakelijan on ennen sähkö- ja elektroniikkalaitteen asettamista saataville markkinoille tarkistettava, että siinä on kaikki 7 §:ssä ja 11 §:n 2 momentissa tarkoitettut merkinnät ja tiedot. Jos jakelijalla on syytä epäillä, että sähkö- ja elektroniikkalaitte ei ole tämän lain vaatimusten mukainen, jakelijan on ilmoitettava tästä valmistajalle tai maahantuojalle sekä markkinavalvontaviranomaiselle. Jakelija saa asettaa laitteen saataville markkinoilla vasta, kun laite on tämän lain vaatimusten mukainen.

14 §

Jakelijan velvollisuudet markkinoilla saataville asetetun laitteen vaatimustenvastaisuustilanteessa

Jos jakelijalla on syytä epäillä, että sen markkinoilla saatavaksi asettama sähkö- ja elektroniikkalaitte ei ole tämän lain vaatimusten mukainen, jakelijan on varmistettava, että valmistaja, maahantuoja tai tarvittaessa jakelija itse ryhtyy toimenpiteisiin laitteen saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi, sen poistamiseksi markkinoilta tai tarvittaessa käyttäjien saataville asetetun laitteen palauttamiseksi takaisin jakelijalle.

Jakelijan on välittömästi ilmoitettava laitteen vaatimustenvastaisuudesta ja kaikista toteuttamistaan toimenpiteistä markkinavalvontaviranomaiselle.

17 §

Markkinavalvonta

Tämän lain mukainen markkinavalvontaviranomainen on Turvallisuus- ja kemikaalivirasto. Terveystieteiden laitteen ja tarvikkeiden annettuna lain soveltamisalaan kuuluvien terveydenhuollon laitteiden osalta markkinavalvontaviranomainen on Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus.

Markkinavalvonnasta ja ulkorajatarkastuksista sekä muutoksenhausta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016).

Markkinavalvonnan, talouden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan puitteista säädetään markkinavalvonta-asetuksessa.

20 §

Tietojen luovuttaminen ja yhteistyö viranomaisen kanssa

Talouden toimijan on pyynnöstä luovutettava markkinavalvontaviranomaiselle tämän lain noudattamisen valvontaa ja täytäntöönpanoa varten tarpeelliset tiedot ja asiakirjat suomeksi tai ruotsiksi taikka muulla markkinavalvontaviranomaisen hyväksymällä kielellä sekä muutoinkin tehtävä markkinavalvontaviranomaisen kanssa yhteistyötä sähkö- ja elektroniikkalaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi.

Markkinavalvontaviranomaisella on kymmenen vuoden ajan sähkö- ja elektroniikkalaitteen markkinoille saattamisesta oikeus saada pyynnöstä valmistajalta, valtuutetulta edustajalta, maahantuojalta tai jakelijalta tiedot kaikista talouden toimijoista, jotka ovat toimittaneet sille sähkö- ja elektroniikkalaitteita tai joille tämä on toimittanut sähkö- ja elektroniikkalaitteita.

28 a §

Rangaistussäännös

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

- 1) laiminlyö 4 §:n mukaisia vaarallisten aineiden käytön rajoituksia,
 - 2) laiminlyö 5 §:n mukaisen sähkö- ja elektroniikkalaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistamisen,
 - 3) laiminlyö 6 §:n vaatimuksen EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksesta,
 - 4) laiminlyö 7 §:n vaatimukset sähkö- ja elektroniikkalaitteeseen kiinnitettävistä merkinnöistä ja yhteystiedoista,
 - 5) toimii vastoin 9 §:n mukaista menettelyä vaatimustenvastaisuustilanteissa,
 - 6) laiminlyö 11 §:n mukaiset velvollisuudet laitteen markkinoille saattamisen yhteydessä,
 - 7) laiminlyö 12 §:n mukaiset velvollisuudet markkinoille saatetun laitteen vaatimustenvastaisuustilanteessa,
 - 8) laiminlyö 13 §:n mukaiset jakelijan velvollisuudet, kun laite asetetaan saataville markkinoilla taikka
 - 9) laiminlyö 14 §:n mukaiset jakelijan velvollisuudet markkinoilla saataville asetetun laitteen vaatimustenvastaisuustilanteessa,
 - 10) rikkoo markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus tai tekniset asiakirjat on laadittu, pitää vaatimustenmukaisuusvakuutus tai tekniset asiakirjat markkinavalvontaviranomaisen saatavilla vaaditun ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan antaa pyynnöstä markkinavalvontaviranomaisen saataville,
 - 11) laiminlyö markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyjä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta toimittaa markkinavalvontaviranomaisen perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi,
 - 12) laiminlyö markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta tuotteesta markkinavalvontaviranomaiselle,
 - 13) laiminlyö markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmistaa, että ryhdytään viipymättä tarvittaviin korjaaviin toimiin, jos tuote ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole mahdollista, vähentää kyseisestä tuotteesta aiheutuvia riskejä,
- on tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annetun lain rikkomisesta sakoon.

Luonnos 11.3.2021

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

17.

Laki

eräiden riskin aiheuttavien tuotteiden markkinavalvontaan liittyvien tietojen ilmoittamisesta Euroopan komissiolle annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan eräiden riskin aiheuttavien tuotteiden markkinavalvontaan liittyvien tietojen ilmoittamisesta Euroopan komissiolle annetun lain (1197/2009) 4 § sellaisena kuin se on laissa (1268/2010) sekä

muutetaan lain 1 §, 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 3 momentti ja 5 § sellaisina kuin ne ovat 1 §, 2 §:n 1 momentti ja 3 §:n 3 momentti laissa (1268/2010) sekä 5 § laissa (697/2018), seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään yleisestä tuoteturvallisuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/95/EY 12 artiklan mukaisista vakavan riskin aiheuttavien tuotteiden markkinavalvontaa koskevista ilmoituksista Euroopan komissiolle. Laissa säädetään myös toimenpiteistä, joihin Suomessa on ryhdyttävä Euroopan komission mainitun säännöksen sekä markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1020, jäljempänä *markkinavalvonta-asetus*, 20 artiklan nojalla jäsenvaltioille lähettämien ilmoitusten perusteella.

Markkinavalvontaviranomaisen velvollisuudesta ilmoittaa vakavan riskin aiheuttavien tuotteiden markkinavalvontaan liittyvistä toimenpiteistä Euroopan komissiolle säädetään markkinavalvonta-asetuksen 20 artiklassa.

Tätä lakia ei sovelleta ilmoituksiin sellaisista toimenpiteistä, joita koskevat seuraavat Euroopan unionin säädöksissä tarkoitetut ilmoitusjärjestelmät:

1) elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002;

2) ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön säännöistä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/83/EY, eläinlääkkeitä koskevista yhteisön säännöistä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/82/EY sekä ihmisille ja eläimille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön lupa ja valvontamenettelyistä ja Euroopan lääkeviraston perustamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 726/2004;

3) aktiivisia implantoitavia lääkinnällisiä laitteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annettu neuvoston direktiivi 90/385/ETY sekä lääkinnällisistä laitteista annettu neuvoston direktiivi 93/42/ETY.

2 §

Vakavan riskin aiheuttavia tuotteita koskevat ilmoitukset Euroopan komissiolle

Kun markkinavalvontaviranomainen toteuttaa tai aikoo toteuttaa 1 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin 12 artiklassa tarkoitettuja pakottavia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on estää tai

Luonnos 11.3.2021

rajoittaa tuotteen markkinoille saattamista, kaupan pitämistä tai käyttöä sen vuoksi, että tuote aiheuttaa vakavan riskin, tästä on ilmoitettava Euroopan komissiolle. Euroopan komissiolle on ilmoitettava myös silloin, kun vastaavia toimenpiteitä suositellaan toiminnanharjoittajille tai niistä sovitaan heidän kanssaan.

3 §

Vakavan riskin aiheuttavia tuotteita koskeva ilmoitusmenettely

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto vastaanottaa 1 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin 12 artiklan ja markkinavalvonta-asetuksen 20 artiklan mukaiset Euroopan komission ilmoitukset muiden jäsenvaltioiden toteuttamista tuotteiden markkinoille saattamista, kaupan pitämistä tai käyttöä rajoittavista toimenpiteistä ja lähettää ne viipymättä niille kansallisille markkinavalvontaviranomaisille, jotka ovat Suomessa toimivaltaisia valvomaan kysymyksessä olevia tuotteita.

5 §

Salassa pidettävät tiedot

Tässä laissa tarkoitetuissa ilmoituksissa olevia tietoja koskevasta salassapitovelvollisuudesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999). Salassapitovelvollisuuteen sovelletaan lisäksi, mitä tämän lain 1 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin 16 artiklassa säädetään. Salassapitovelvollisuuden estämättä voidaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä suoritettaessa saatuja tietoja yksityisen ja yhteisön taloudellisesta asemasta, liikesalaisuudesta sekä yksityisen henkilökohtaisista oloista luovuttaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle, markkinavalvontaviranomaiselle ja Euroopan komissiolle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä x.x.20xx

Pääministeri

Sanna Marin

Luonnos 11.3.2021

..ministeri Etunimi Sukunimi

1.

Laki

eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain (1137/2016) 3 §
muutetaan lain 1 §:n 1–2 momentti, 2 §, 4 §:n 2–4 momentti, 5–8 §, 9 §:n 1 momentti, 10 §:n 1 momentti, 27 §:n 2 momentti sellaisena kuin niistä ovat 1 § laissa 503/2008, 993/2020, 88/2021 sekä 4 § laissa 88/2021 sekä
lisätään lain 1 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 503/2008, 993/2020 ja 88/2021 uusi 5 momentti, 2 §:ään uusi 12 kohta, 4 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 88/2021, uusi 5 ja 6 momentti, 8 §:ään uusi 2 momentti, 17 §:ään uusi 2 momentti sekä lisätään lakiin uusi 10 a § ja 22 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Yleiset säännökset

Yleiset säännökset

1 §

1 §

Soveltamisala

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan hissiturvallisuuslain (1134/2016), mittauslaitelain (707/2011), pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (180/2015), räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (1139/2016), painelaitelain (1144/2016), sähköturvallisuuslain (1135/2016), räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (1140/2016), kuluttajien käyttöön tarkoitetuista henkilönsuojaimista annetun lain (218/2018), kaasulaitelain (502/2018), säteilylain (859/2018), ilmailulin (864/2014) ja aerosolien vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (794/2020) soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden markkinavalvontaan, jollei mainituissa laeissa toisin säädetä.

Tätä lakia sovelletaan hissiturvallisuuslain (1134/2016), mittauslaitelain (707/2011), pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (180/2015), räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (1139/2016), painelaitelain (1144/2016), sähköturvallisuuslain (1135/2016), räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (1140/2016), kuluttajien käyttöön tarkoitetuista henkilönsuojaimista annetun lain (218/2018), kaasulaitelain (502/2018) ja säteilylain (859/2018) ilmailulin (864/2014), aerosolien vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (794/2020), *ajoneuvolain (82/2021), huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annetun lain (1712/2015), sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014), laivavarustelain*

Voimassa oleva laki

Lakia sovelletaan lisäksi tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008, jäljempänä *NLF-asetus*, 27–29 artiklassa tarkoitettuihin 1 momentissa mainittujen lakien soveltamisalaan kuuluvia tuotteita koskeviin valvontaviranomaisten toimenpiteisiin, jollei mainituissa laeissa toisin säädetä.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *asettamisella saataville markkinoilla* tuotteen toimittamista unionin markkinoille liiketoiminnan yhteydessä jakelua, kulutusta tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai maksutta;
- 2) *ilmoitetulla laitoksella* Euroopan unionin jäsenvaltion nimeämää ja Euroopan komissiolle ilmoitettua laitosta, jolla on oikeus tehdä vaatimustenmukaisuuden arviointeja;
- 3) *markkinavalvonnalla NLF-asetuksen 2 artiklan 17 kohdassa tarkoitettua viranomaisen toimintaa tuotteiden vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi*;

Ehdotus

(1503/2011), tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinälle asetettavista vaatimuksista annetun lain (1005/2008), vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annetun lain (387/2013), kemikaalilain (599/2013), kosmeettisista valmisteista annetun lain (492/2013) sekä tupakkalain (549/2016) soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden markkinavalvontaan, jollei mainituissa laeissa toisin säädetä.

Lakia sovelletaan lisäksi *markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1020, jäljempänä markkinavalvonta-asetus*, 25–28 artiklassa tarkoitettuihin 1 momentissa mainittujen lakien soveltamisalaan kuuluvia tuotteita koskeviin valvontaviranomaisten toimenpiteisiin, jollei mainituissa laeissa toisin säädetä.

Tätä lakia sovelletaan lisäksi markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklassa säädettyjen velvoitteiden valvontaan, jollei muualla toisin säädetä.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *asettamisella saataville markkinoilla* tuotteen toimittamista unionin markkinoille liiketoiminnan yhteydessä jakelua, kulutusta tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai maksutta;
- 2) *ilmoitetulla laitoksella* Euroopan unionin jäsenvaltion nimeämää ja Euroopan komissiolle ilmoitettua laitosta, jolla on oikeus tehdä vaatimustenmukaisuuden arviointeja;
- 3) *markkinavalvonnalla markkinavalvontaviranomaisten toimintaa ja niiden toteuttamia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että tuotteet ovat sovellettavassa lainsäädännössä säädettyjen vaatimusten mukaisia, ja kyseisen lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvien yleisten etujen suojelun varmistamiseksi*;

Voimassa oleva laki

4) *markkinoilta poistamisella* kaikkia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on estää toimitusketjussa olevan tuotteen asettaminen saataville markkinoilla;

5) *markkinoille saattamisella* tuotteen asettamista ensimmäistä kertaa saataville unionin markkinoilla;

6) *palautusmenettelyllä kaikkia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on saada tuote takaisin markkinoilta ja loppukäyttäjiltä tai vaatimusten mukaiseksi;*

7) *riskin aiheuttavalla tuotteella* tuotetta, joka voi vaikuttaa kielteisesti henkilöiden terveyteen ja turvallisuuteen yleensä, ja yleiseen turvallisuuteen sekä muihin yleisiin etuihin kohtuuden ja hyväksyttävyyden ylittävällä tavalla kyseisen tuotteen tavanomaisissa tai kohtuudella ennakoitavissa käyttöolosuhteissa, mukaan lukien tuotteen käyttöikä ja tarvittaessa tuotteen käyttöönotto, asennus ja huoltotarpeet;

8) *riskinarvioinnilla* vaikutusten tunnistamista sekä riskien suuruuden määrittämistä ja niiden merkityksen arvioimista;

9) *talouden toimijalla* 1 §:n 1 momentissa mainituissa laeissa tarkoitettuja talouden toimijoita;

10) *ulkorajatarkastuksella* Tullin tekemiä tarkastuksia Euroopan unionin markkinoille saatettaville tuotteille *NLF-asetuksen 27–29* artiklassa tarkoitetuissa tilanteissa;

11) *vaatimustenvastaisella tuotteella* tuotetta, joka ei täytä sille 1 §:n 1 momentissa mainituissa laeissa säädettyjä vaatimuksia;

12) *vakavalla riskillä* riskin aiheuttavaa tilannetta, joka edellyttää nopeita toimenpiteitä ja jatkotoimia, myös tapauksissa, joissa vaikutukset eivät ilmene välittömästi.

Ehdotus

4) *markkinoilta poistamisella* kaikkia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on estää toimitusketjussa olevan tuotteen asettaminen saataville markkinoilla;

5) *markkinoille saattamisella* tuotteen asettamista ensimmäistä kertaa saataville unionin markkinoilla;

(kumotaan)

6) *riskin aiheuttavalla tuotteella* tuotetta, joka voi vaikuttaa kielteisesti henkilöiden terveyteen ja turvallisuuteen yleensä, ja yleiseen turvallisuuteen sekä muihin yleisiin etuihin kohtuuden ja hyväksyttävyyden ylittävällä tavalla kyseisen tuotteen tavanomaisissa tai kohtuudella ennakoitavissa käyttöolosuhteissa, mukaan lukien tuotteen käyttöikä ja tarvittaessa tuotteen käyttöönotto, asennus ja huoltotarpeet;

7) *riskinarvioinnilla* vaikutusten tunnistamista sekä riskien suuruuden määrittämistä ja niiden merkityksen arvioimista;

8) *talouden toimijalla* 1 §:n 1 momentissa mainituissa laeissa *ja markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklassa* tarkoitettuja talouden toimijoita;

9) *ulkorajatarkastuksella* Tullin tekemiä tarkastuksia Euroopan unionin markkinoille saatettaville tuotteille *markkinavalvonta-asetuksen 25–28* artiklassa tarkoitetuissa tilanteissa;

10) *vaatimustenvastaisella tuotteella* tuotetta, joka ei täytä sille 1 §:n 1 momentissa mainituissa laeissa *tai sovellettavassa unionin yhdenmukaistamislainsäädännössä* säädettyjä vaatimuksia;

11) *vakavalla riskillä* riskin aiheuttavaa tilannetta, joka edellyttää nopeita toimenpiteitä ja jatkotoimia, myös tapauksissa, joissa vaikutukset eivät ilmene välittömästi;

12) *verkkorajapinnalla* mitä tahansa talouden toimijan käyttämää tai hänen puolestaan käytettyä ohjelmaa, mukaan lukien verkkosivustot tai niiden osa tai sovellus, jonka avulla talouden toimijan tuotteet ovat loppukäyttäjän saatavilla.

Voimassa oleva laki

2 luku

Valvonnan yleinen ohjaus

3 §

Valvonnan ylin ohjaus

Tämän lain säännösten noudattamista koskevan valvonnan ylin ohjaus kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle.

4 §

Valvontaviranomaiset

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tässä laissa tarkoitettu markkinavalvontaviranomainen.

Tulli toimii *NLF-asetuksen 27–29* artiklassa tarkoitettuna ulkorajatarkastuksista vastaavana viranomaisena sekä valvoo 23 §:ssä tarkoitetun maastavientikiellon ja 25 §:ssä tarkoitetun hävittämismääräyksen noudattamista ulkorajalla.

Säteilyturvakeskus on tässä laissa tarkoitettu markkinavalvontaviranomainen säteilylaissa tarkoitettujen tuotteiden osalta.

Liikenne- ja viestintävirasto on tässä laissa tarkoitettu markkinavalvontaviranomainen ilmailulaissa tarkoitettujen tuotteiden osalta.

Ehdotus

2 luku

Valvonnan yleinen ohjaus

(kumotaan)

4 §

Valvontaviranomaiset

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tässä laissa tarkoitettu markkinavalvontaviranomainen.

Tulli toimii *markkinavalvonta-asetuksen 25 artiklan 1 kohdassa* tarkoitettuna ulkorajatarkastuksista vastaavana viranomaisena sekä valvoo 23 §:ssä tarkoitetun maastavientikiellon ja 25 §:ssä tarkoitetun hävittämismääräyksen noudattamista ulkorajalla.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, Säteilyturvakeskus on tässä laissa tarkoitettu markkinavalvontaviranomainen säteilylaissa tarkoitettujen tuotteiden osalta.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, Liikenne- ja viestintävirasto on tässä laissa tarkoitettu markkinavalvontaviranomainen ilmailulaissa, ajoneuvolaissa, huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annetussa laissa, sähköisen viestinnän palveluista annetussa laissa ja laivavarustelaissa tarkoitettujen tuotteiden osalta.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus on tässä laissa tarkoitettu markkinavalvontaviranomainen vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annetussa laissa tarkoitettujen tuotteiden osalta.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja kunta on tässä laissa tarkoitettu markkinavalvontaviranomainen tupakkalain osalta.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

Yhteistyömenettely unionin markkinoille tuotavien tuotteiden valvonnassa

Markkinavalvontaviranomaisen ja Tullin yhteistyömenettelystä ja määräajoista unionin markkinoille tuotavien tuotteiden valvonnassa säädetään *NLF-asetuksen 27–29 artiklassa* ja jäljempänä tässä laissa.

6 §

Tehtävien hoito ja tärkeysjärjestys

Markkinavalvontaviranomaisen on hoidettava tehtävänsä tehokkaalla ja riskinarviointiin perustuen mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla. Olosuhteiden vaatiessa tehtävät on asetettava tärkeysjärjestykseen.

7 §

Valvontasuunnitelma

Markkinavalvontaviranomaisen on laadittava 1 §:n 1 momentissa mainittujen lakien soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden markkinavalvonnasta valvontasuunnitelma, jossa on otettava huomioon, mitä *NLF-asetuksen 18 artiklan 5 kohdassa* säädetään.

3 luku

Valvonnan toimenpiteet

8 §

5 §

Yhteistyömenettely unionin markkinoille tuotavien tuotteiden valvonnassa

Markkinavalvontaviranomaisen ja Tullin yhteistyömenettelystä ja määräajoista unionin markkinoille tuotavien tuotteiden valvonnassa säädetään *markkinavalvonta-asetuksen 25–28 artiklassa* ja jäljempänä tässä laissa.

6 §

Tehtävien hoito ja tärkeysjärjestys

Markkinavalvontaviranomaisen on hoidettava tehtävänsä tehokkaalla ja riskinarviointiin perustuen mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla. Olosuhteiden vaatiessa tehtävät on asetettava tärkeysjärjestykseen. *Riskinarvioinnissa on otettava huomioon markkinavalvonta-asetuksen 11 artiklan 3 kohdassa* tarkoitetut tekijät.

7 §

Valvontasuunnitelma

Markkinavalvontaviranomaisen, *lukuun ottamatta kuntaa*, on laadittava 1 §:n 1 momentissa mainittujen lakien soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden markkinavalvonnasta valvontasuunnitelma, jossa on otettava huomioon, mitä *markkinavalvonta-asetuksen 13 artiklassa* säädetään.

3 luku

Valvonnan toimenpiteet

8 §

Voimassa oleva laki

Viranomaisen oikeus saada tietoja talouden toimijalta

Markkinavalvontaviranomaisella ja Tullilla on oikeus saada valvontaa varten välttämättömät tiedot talouden toimijalta. Tiedonsaanti-oikeus koskee myös sellaisia valvonnan kannalta välttämättömiä tietoja, jotka yksityistä liike- tai ammattitoimintaa, yksityisen taloudellista asemaa tai terveydentilaa koskevat taikka muutoin ovat viranomaisen hallussa ollessaan salassa pidettäviä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) nojalla.

9 §

Oikeus tehdä tarkastuksia

Markkinavalvontaviranomaisella ja Tullilla on oikeus valvontaa varten päästä kaikkiin tiloihin, joissa harjoitetaan 1 §:n 1 momentissa mainituissa laeissa tarkoitettua toimintaa tai säilytetään valvonnan kannalta merkityksellisiä tietoja, ja tehdä valvonnassa tarvittavia tarkastuksia. Pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin tarkastuksia ei kuitenkaan saa ulottaa. Tarkastuksissa noudatetaan, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään.

10 §

Oikeus ottaa tuotteita tutkittavaksi

Markkinavalvontaviranomaisella ja Tullilla on oikeus ottaa tuotteita tutkittavaksi, jos se on tuotteen vaatimustenmukaisuuden valvonnan kannalta tarpeellista. Mitä tässä pykälässä säädetään tuotteista, sovelletaan myös tuotteista otettaviin näytteisiin ja niiden osiin.

Ehdotus

Viranomaisen oikeus saada tietoja talouden toimijalta

Markkinavalvontaviranomaisella ja Tullilla on oikeus saada valvontaa varten välttämättömät tiedot talouden toimijalta. Näihin tietoihin voivat kuulua markkinavalvonta-asetuksen 14 artiklan 4 kohdan a ja b alakohdissa tarkoitettut tiedot. Tiedonsaantioikeus koskee myös sellaisia valvonnan kannalta välttämättömiä tietoja, jotka yksityistä liike- tai ammattitoimintaa, yksityisen taloudellista asemaa tai terveydentilaa koskevat taikka muutoin ovat viranomaisen hallussa ollessaan salassa pidettäviä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) nojalla.

Markkinavalvontaviranomaisella on oikeus saada talouden toimijalta sellaiset valvontaa varten välttämättömät tiedot, joita tarvitaan verkkorajapintojen omistajien varmentamiseen.

9 §

Oikeus tehdä tarkastuksia

Markkinavalvontaviranomaisella on oikeus valvontaa varten päästä kaikkiin tiloihin, joissa harjoitetaan 1 §:n 1 momentissa mainituissa laeissa tarkoitettua toimintaa tai säilytetään valvonnan kannalta merkityksellisiä tietoja, ja tehdä valvonnassa tarvittavia tarkastuksia. Pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin tarkastuksia ei kuitenkaan saa ulottaa. Tarkastuksissa noudatetaan, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään.

10 §

Oikeus ottaa tuotteita tutkittavaksi

Markkinavalvontaviranomaisella on oikeus ottaa tuotteita tutkittavaksi, jos se on tuotteen vaatimustenmukaisuuden valvonnan kannalta tarpeellista. Mitä tässä pykälässä säädetään tuotteista, sovelletaan myös tuotteista otettaviin näytteisiin ja niiden osiin.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 a §

Oikeus hankkia tuotteita valehenkilöllisyyttä käyttäen

Markkinavalvontaviranomaisella on oikeus hankkia tuotteita tutkittavaksi valehenkilöllisyyttä käyttäen, jos se on tuotteen vaatimustenmukaisuuden valvonnan kannalta välttämätöntä.

Markkinavalvontaviranomaisen on ilmoitettava valehenkilöllisyyden käytöstä talouden toimijalle ja luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus) 4 artiklan 7 kohdassa tarkoitettulle rekisterinpitäjälle niin pian, kuin se on valehenkilöllisyyden käytön tarkoitusta vaarantamatta mahdollista.

17 §

Toimenpidemääräys

17 §

Toimenpidemääräys

Markkinavalvontaviranomainen voi antaa 1 momentissa tarkoitetun määräyksen ryhtyä korjaaviin toimenpiteisiin myös tuotetta koskevien menettelyjen saattamiseksi vaatimustenmukaiseksi, jos tuotetta koskevat menettelyt eivät ole vaatimusten mukaiset.

22 a §

Verkkorajapintaan pääsyn rajoittaminen

Jos vaatimustenvastainen tuote aiheuttaa vakavan riskin ihmisten terveydelle, turvallisuudelle, ympäristölle, omaisuudelle tai muulle 1 §:n 1 momentissa mainituissa laeissa

Voimassa oleva laki

Ehdotus

*tarkoitettulle yleiselle edulle ja on välttämättömyyden vuoksi vakavan riskin poistamiseksi, markkina-
valvontaviranomainen voi määrätä palvelun-
tarjoajan poistamaan tuotteeseen viittaavaa
sisältöä verkkorajapinnalta. Markkina-
valvontaviranomainen voi samoin edellytyksin mää-
rätä palveluntarjoajan antamaan loppukäyt-
täjälle selkeän varoituksen tuotteen aiheutta-
mista riskeistä verkkorajapintaan pääsyn yh-
teydessä.*

*Jos 1 momentissa tarkoitettua määräystä ei
ole noudatettu, markkina-
valvontaviranomainen voi:*

*1) määrätä palveluntarjoajan estämään tai
rajoittamaan pääsyä verkkorajapintaan
tai poistamaan verkkorajapinnan; tai*

*2) määrätä verkkotunnusrekisterin ylläpitä-
jän tai verkkotunnusvälittäjän poistamaan
verkkotunnuksen käytöstä tai merkitsemään
verkkotunnuksen markkina-
valvontaviranomaisen nimiin.*

*Markkina-
valvontaviranomainen voi antaa
määräyksen myös väliaikaisena. Väliaikainen
määräys on voimassa, kunnes markkina-
valvontaviranomainen antaa asiassa lopullisen
ratkaisunsa. Markkina-
valvontaviranomaisen
on ratkaistava asia kiireellisesti.*

*Markkina-
valvontaviranomaisen on ennen
1-3 momentin mukaisen määräyksen anta-
mista varattava päätöksen saajalle sekä ta-
louden toimijalle tilaisuus tulla kuulluksi,
paitsi jos kuulemista ei voida toimittaa niin
nopeasti kuin asian kiireellisyys välttämättä
vaatii.*

4 luku

Erinäiset säännökset

27 §

Ilmoittaminen Euroopan komissiolle

4 luku

Erinäiset säännökset

27 §

Ilmoittaminen Euroopan komissiolle

Lisäksi on otettava huomioon, mitä viran-
omaisen velvollisuudesta ilmoittaa Euroopan
komissiolle säädetään *eräiden riskin aiheutta-
vien tuotteiden markkina-
valvontaan liittyvien*

Lisäksi on otettava huomioon, mitä viran-
omaisen velvollisuudesta ilmoittaa Euroopan
komissiolle säädetään *markkina-
valvonta-
asetuksen 20 artiklassa.*

Luonnos 11.3.2021

Voimassa oleva laki

Ehdotus

*tietojen ilmoittamisesta Euroopan komissiolle
annetussa laissa (1197/2009).*

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tul-
leet asiat käsitellään noudattaen lain voimaan
tullessa voimassa olleita säännöksiä.*

2.

Laki

räjähdyksvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (1139/2016) 5 ja 23 §, sekä
lisätään 4 §:ään uusi 23 kohta ja 24 §:n 1 momenttiin uudet 14–17 kohdat seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

23) *CE-merkinnällä merkintää, jolla valmistaja osoittaa tuotteen olevan merkinnän kiinnittämistä koskevassa unionin yhdenmukaistamislainsäädännössä asetettujen sovellettavien vaatimusten mukainen.*

5 §

5 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille, *markkinavalvonnalle ja kolmannesta maasta tuotavien tuotteiden ulkorajavalvonnalle* sekä tuotteiden CE-merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista säädetään tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 765/2008, jäljempänä *NLF-asetus*.

Markkinavalvonnasta, *NLF-asetuksen 27–29 artiklan mukaisesta ulkorajavalvonnasta, valvontaviranomaisista ja muutoksenhausta valvontaviranomaisten päätöksiin* säädetään

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille sekä tuotteiden CE-merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista säädetään tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 765/2008, jäljempänä *NLF-asetus*.

Markkinavalvonnasta, markkinavalvonta-asetuksen 25–28 artiklan mukaisesta ulkorajavalvonnasta, valvontaviranomaisista ja

Voimassa oleva laki

eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016).

Sähköturvallisuudesta säädetään sähköturvallisuuslaissa (1135/2016).

Työturvallisuutta koskevista vaatimuksista säädetään työturvallisuuslaissa.

Räjähdyksen estämisestä ja räjähdyksiltä suojautumisesta säädetään vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa (390/2005).

23 §

Muutoksenhaku

Ilmoitetun laitoksen päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Ilmoitetun laitoksen oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

24 §

Rangaistussäännös

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikko

Ehdotus

muutoksenhausta valvontaviranomaisten päätöksiin säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016).

Markkinavalvonnan, talouden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan puitteista säädetään markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EY) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1020/2019.

Sähköturvallisuudesta säädetään sähköturvallisuuslaissa (1135/2016).

Työturvallisuutta koskevista vaatimuksista säädetään työturvallisuuslaissa.

Räjähdyksen estämisestä ja räjähdyksiltä suojautumisesta säädetään vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa (390/2005).

23 §

Muutoksenhaku

Ilmoitetun laitoksen päätökseen saa vaatia oikaisua. *Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.*

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

24 §

Rangaistussäännös

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikko

14) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat on laadittu, pitää vaatimustenmukaisuusva-

Voimassa oleva laki

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettuja laitteita ja suojausjärjestelmiä koskevien säännösten rikkomisesta sakkoon.

Sitä, joka rikkoo tämän lain nojalla määrättyä, uhkasakolla tehostettua kieltoa tai velvoitetta, ei voida tuomita 1 momentin nojalla rangaistukseen samasta teosta.

CE-merkintärikkomuksesta säädetään CE-merkintärikkomuksesta annetussa laissa (187/2010).

Ehdotus

kuutus ja tekniset asiakirjat markkinavalvontaviranomaisen saatavilla vaaditun ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan antaa pyynnöstä markkinavalvontaviranomaisen saataville;

15) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta toimittaa markkinavalvontaviranomaisen perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi;

16) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa säädettyä, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta tuotteesta markkinavalvontaviranomaiselle;

17) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa säädettyä, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmistaa, että ryhdytään viipymättä tarvittaviin korjaaviin toimiin, jos tuote ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole mahdollista, vähentää kyseisestä tuotteesta aiheutuvia riskejä

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettuja laitteita ja suojausjärjestelmiä koskevien säännösten rikkomisesta sakkoon.

Sitä, joka rikkoo tämän lain nojalla määrättyä, uhkasakolla tehostettua kieltoa tai velvoitetta, ei voida tuomita 1 momentin nojalla rangaistukseen samasta teosta.

CE-merkintärikkomuksesta säädetään CE-merkintärikkomuksesta annetussa laissa (187/2010).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

3.

Laki

sähköturvallisuuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:
muutetaan sähköturvallisuuslain (1135/2016) 2 §:n 2 momentti, 4 §:n 12 kohta, 5, 118, ja 119 §, sekä
lisätään 117 §:n 1 momenttiin uudet 31–35 kohdat seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Lain soveltamisala

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan myös radiolaitteisiin ja viestintäverkkoihin siltä osin kuin niistä voi aiheutua vaaraa hengelle, terveydelle tai omaisuudelle taikka haitallisia häiriöitä, joista ei säädetä tietoyhteiskuntakaareissa (917/2014) tai sen nojalla annetuissa säännöksissä.

Tätä lakia sovelletaan myös radiolaitteisiin ja viestintäverkkoihin siltä osin kuin niistä voi aiheutua vaaraa hengelle, terveydelle tai omaisuudelle taikka haitallisia häiriöitä, joista ei säädetä *laissa sähköisen viestinnän palveluista* (917/2014) tai sen nojalla annetuissa säännöksissä.

4 §

4 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

12) *akkreditoinnilla tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinalvontaa koskevista vaatimuksista* ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008, jäljempänä *NLF-asetus*, 2 artiklan 10 kohdassa määriteltyä akkreditointia;

12) *akkreditoinnilla akkreditoinnin vaatimusten vahvistamisesta* ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008, jäljempänä *NLF-asetus*, 2 artiklan 10 kohdassa määriteltyä akkreditointia;

Voimassa oleva laki

5 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille, *markkinavalvonnalle ja kolmannesta maasta tuotavien tuotteiden ulkorajavalvonnalle* sekä tuotteiden CE-merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista säädetään NLF-asetuksessa.

Hisseistä säädetään hissiturvallisuuslaissa (1134/2016).

Räjähdystvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta säädetään räjähdystvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta annetussa laissa (1139/2016).

Markkinavalvonnasta, NLF-asetuksen 27–29 artiklan mukaisesta ulkorajavalvonnasta, valvontaviranomaisista ja muutoksenhausta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016).

Ilmoitetuille laitoksille asetetuista vaatimuksista, ilmoitettujen laitosten valvonnasta ja muutoksenhausta säädetään eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista laitoksista annetussa laissa (278/2016).

Työturvallisuutta koskevista vaatimuksista säädetään työturvallisuuslaissa (738/2002).

Sähkönsiirron, -jakelun ja -toimituksen keskeytymiseen sekä sähkönjakelun, muun verkopalvelun tai sähköntoimituksen virheeseen liittyvistä korvausasioista säädetään sähkömarkkinalaissa.

Radiolaitteiden markkinoille saattamisesta säädetään tietoyhteiskuntakaaren 30 luvussa.

Ehdotus

5 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille ja tuotteiden CE-merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista säädetään NLF-asetuksessa.

Markkinavalvonnassa, talouden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan puitteista säädetään markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EY) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1020/2019.

Hisseistä säädetään hissiturvallisuuslaissa (1134/2016).

Räjähdystvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta säädetään räjähdystvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta annetussa laissa (1139/2016).

Markkinavalvonnasta, *markkinavalvonta-asetuksen 25–28 artiklan mukaisesta ulkorajavalvonnasta, valvontaviranomaisista ja muutoksenhausta* säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016).

Ilmoitetuille laitoksille asetetuista vaatimuksista, ilmoitettujen laitosten valvonnasta ja muutoksenhausta säädetään eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista laitoksista annetussa laissa (278/2016).

Työturvallisuutta koskevista vaatimuksista säädetään työturvallisuuslaissa (738/2002).

Sähkönsiirron, -jakelun ja -toimituksen keskeytymiseen sekä sähkönjakelun, muun verkopalvelun tai sähköntoimituksen virheeseen liittyvistä korvausasioista säädetään sähkömarkkinalaissa.

Radiolaitteiden markkinoille saattamisesta säädetään *sähköisen viestinnän palveluista annetun lain* 30 luvussa.

Voimassa oleva laki

117 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikko

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, sähköturvallisuutta koskevien säännösten rikkomisesta sakkoon.

Ehdotus

117 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikko

31) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat on laadittu;

32) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä, valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta pitää vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat markkinavalvontaviranomaisen saatavilla vaaditun ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan antaa pyynnöstä markkinavalvontaviranomaisen saataville;

33) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta toimittaa markkinavalvontaviranomaisen perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi kielellä, jota kyseinen viranomainen helposti ymmärtää;

34) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa säädettyä valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta tuotteesta markkinavalvontaviranomaiselle;

35) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa säädettyä valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmistaa, että ryhdytään viipymättä tarvittaviin korjaaviin toimiin, jos sähkölaite ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole mahdollista, vähentää kyseisestä sähkölaitteesta aiheutuvia riskejä;

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, sähköturvallisuutta koskevien säännösten rikkomisesta sakkoon.

118 §

Muutoksenhaku sähköturvallisuusviranomaisen päätökseen

Tämän lain mukaiseen sähköturvallisuusviranomaisen tekemään hallintopäätökseen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Sähköturvallisuusviranomaisen päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Uhkasakon asettamista ja maksettavaksi tuomitsemista sekä teettämisen tai keskeyttämisen asettamista ja täytäntöön pantavaksi määräämistä koskevaan päätökseen saa kuitenkin hakea muutosta siten kuin uhkasakko-laissa säädetään.

119 §

Muutoksenhaku ilmoitetun laitoksen, pätevydenarviointilaitoksen, valtuutetun laitoksen tai valtuutetun tarkastajan päätökseen

Ilmoitetun laitoksen, pätevydenarviointilaitoksen, valtuutetun laitoksen tai valtuutetun tarkastajan tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

118 §

Muutoksenhaku sähköturvallisuusviranomaisen päätökseen

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Sähköturvallisuusviranomaisen päätös voidaan kuitenkin panna täytäntöön valituksesta huolimatta.

Muutoksenhaussa uhkasakon asettamista ja maksettavaksi tuomitsemista sekä teettämisen asettamista ja täytäntöön pantavaksi määräämistä koskevaan päätökseen sovelletaan kuitenkin, mitä uhkasakko-laissa säädetään.

119 §

Muutoksenhaku ilmoitetun laitoksen, pätevydenarviointilaitoksen, valtuutetun laitoksen tai valtuutetun tarkastajan päätökseen

Ilmoitetun laitoksen, pätevydenarviointilaitoksen, valtuutetun laitoksen ja valtuutetun tarkastajan päätökseen saa vaatia oikaisua. *Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.*

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

Päätös voidaan kuitenkin panna täytäntöön valituksesta huolimatta.

Luonnos 11.3.2021

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Ilmoitetun laitoksen, pätevyysarviointilaitoksen, valtuutetun laitoksen tai valtuutetun tarkastajan päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

. .

4.

Laki

hissiturvallisuuksilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hissiturvallisuuksilain (1134/2016) 4 §:n 5 kohta, 5, 85 ja 86 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

5) akkreditoinnilla tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008, jäljempänä *NLF-asetus*, 2 artiklan 10 kohdassa määriteltyä akkreditointia;

5) akkreditoinnilla akkreditoinnin vaatimusten vahvistamisesta ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008, jäljempänä *NLF-asetus*, 2 artiklan 10 kohdassa määriteltyä akkreditointia;

5 §

5 §

Lain suhde muuhun lainsäädäntöön

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Jos muussa erityislainsäädännössä on tästä laista poikkeavia säännöksiä hisseihin tai hissien turvakomponentteihin liittyvien vaarojen osalta, niitä sovelletaan tämän lain asemesta.

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille, *markkinavalvonnalle ja kolmannesta maasta tuotavien tuotteiden ulkorajavalvonnalle* sekä tuotteiden CE -merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista säädetään *NLF-asetuksessa*.

Sähkötyöturvallisuudesta ja sähkölaitteistojen sähkömagneettisesta yhteensopivuudesta säädetään sähköturvallisuuksilaisissa (1135/2016).

Markkinavalvonnasta, *NLF-asetuksen 27–29 artiklan mukaisesta ulkorajavalvonnasta, valvontaviranomaisista ja muutoksenhausta*

Jos muussa erityislainsäädännössä on tästä laista poikkeavia säännöksiä hisseihin tai hissien turvakomponentteihin liittyvien vaarojen osalta, niitä sovelletaan tämän lain asemesta.

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille ja tuotteiden CE-merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista säädetään *NLF-asetuksessa*

Markkinavalvonnan, talouden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan puitteista säädetään markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EY) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1020/2019.

Voimassa oleva laki

säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016). Mainittua lakia ei kuitenkaan sovelleta tämän lain kevythissejä, liukuportaita, liukukäytäviä, henkilöpaternosterhissejä ja nosto-ovia koskevien säännösten noudattamisen valvontaan.

Ilmoitetuille laitoksille asetetuista vaatimuksista, ilmoitettujen laitosten valvonnasta ja muutoksenhausta säädetään eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista laitoksista annetussa laissa (278/2016).

Työturvallisuutta koskevista vaatimuksista säädetään työturvallisuuslaissa (738/2002).

Kevythissien, liukuportaiden, liukukäytävien ja nosto-ovien markkinoille saattamisesta säädetään eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta annetussa laissa (1016/2004) ja kuluttajaturvallisuuslaissa (920/2011).

Hissin konehuoneeseen ja pyörästötiloihin johtavista kulkuteistä säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) ja sen nojalla annetuissa säännöksissä.

85 §

Muutoksenhaku hissiturvallisuusviranomaisen päätökseen

Tämän lain mukaiseen hissiturvallisuusviranomaisen tekemään hallintopäätökseen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Hissiturvallisuusviranomaisen päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Ehdotus

Markkinavalvonnasta, *markkinavalvontaasetuksen 25–28* artiklan mukaisesta ulkorajavalvonnasta, valvontaviranomaisista ja muutoksenhausta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016). Mainittua lakia ei kuitenkaan sovelleta tämän lain kevythissejä, liukuportaita, liukukäytäviä, henkilöpaternosterhissejä ja nosto-ovia koskevien säännösten noudattamisen valvontaan.

Sähkötyöturvallisuudesta ja sähkölaitteistojen sähkömagneettisesta yhteensopivuudesta säädetään sähköturvallisuuslaissa (1135/2016).

Ilmoitetuille laitoksille asetetuista vaatimuksista, ilmoitettujen laitosten valvonnasta ja muutoksenhausta säädetään eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista laitoksista annetussa laissa (278/2016).

Työturvallisuutta koskevista vaatimuksista säädetään työturvallisuuslaissa (738/2002).

Kevythissien, liukuportaiden, liukukäytävien ja nosto-ovien markkinoille saattamisesta säädetään eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta annetussa laissa (1016/2004) ja kuluttajaturvallisuuslaissa (920/2011).

Hissin konehuoneeseen ja pyörästötiloihin johtavista kulkuteistä säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) ja sen nojalla annetuissa säännöksissä.

85 §

Muutoksenhaku hissiturvallisuusviranomaisen päätökseen

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Hissiturvallisuusviranomaisen päätös voidaan kuitenkin panna täytäntöön valituksesta huolimatta.

Muutoksenhaussa uhkasakon asettamista ja maksettavaksi tuomitsemista sekä teettämishan asettamista ja täytäntönpantavaksi määräämistä koskevaan päätökseen sovelletaan kuitenkin, mitä uhkasakkolaissa säädetään.

Voimassa oleva laki

Uhkasakon asettamista ja maksettavaksi tuomitsemista sekä teettämistä tai keskeyttämishän asettamista ja täytäntöön pantavaksi määräämistä koskevaan päätökseen saa kuitenkin hakea muutosta siten kuin uhkasakko-laissa säädetään.

86 §

Muutoksenhaku ilmoitetun laitoksen, pätevyysarviointilaitoksen, valtuutetun laitoksen tai valtuutetun tarkastajan päätökseen

Ilmoitetun laitoksen, pätevyysarviointilaitoksen, valtuutetun laitoksen tai valtuutetun tarkastajan tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Ilmoitetun laitoksen, pätevyysarviointilaitoksen, valtuutetun laitoksen tai valtuutetun tarkastajan päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Ehdotus

86 §

Muutoksenhaku ilmoitetun laitoksen, pätevyysarviointilaitoksen, valtuutetun laitoksen tai valtuutetun tarkastajan päätökseen

Ilmoitetun laitoksen, pätevyysarviointilaitoksen, valtuutetun laitoksen ja valtuutetun tarkastajan päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

Päätös voidaan kuitenkin panna täytäntöön valituksesta huolimatta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

5.

Laki

pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (180/2015) 4 ja 48 §, sellaisina kuin niistä ovat 4 § osaksi laissa 1141/2016 ja 48 § laissa 1141/2016, sekä lisätään 46 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 1141/2016, uudet 15–19 kohdat seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille, *markkinavalvonnalle ja kolmannesta maasta tuotavien tuotteiden ulkorajavalvonnalle sekä* tuotteiden CE-merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista säädetään *tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista* ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 765/2008, jäljempänä *NLF-asetus*.

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille ja tuotteiden CE-merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista säädetään *akkreditoinnin vaatimusten vahvistamisesta* ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 765/2008, jäljempänä *NLF-asetus*.

Markkinavalvonnan, talouden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan puitteista säädetään markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EY) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1020/2019.

Pyroteknisten tuotteiden turvallisesta valmistuksesta ja varastoinnista sekä niiden luvanvaraisuudesta, käytöstä ja luovutukselle asetettavista rajoituksista säädetään vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa (390/2005).

Pyroteknisten tuotteiden turvallisesta valmistuksesta ja varastoinnista sekä niiden luvanvaraisuudesta, käytöstä ja luovutukselle asetettavista rajoituksista säädetään vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa (390/2005).

Kemikaalien ja räjähtävien esineiden luokituksesta, merkinnöistä sekä käyttöturvallisuustiedotteesta säädetään Euroopan unionin

Kemikaalien ja räjähtävien esineiden luokituksesta, merkinnöistä sekä käyttöturvallisuustiedotteesta säädetään Euroopan unionin

Voimassa oleva laki

kemikaalilainsäädännössä ja näitä koskevista kielivaatimuksista kemikaalilaissa (599/2013).

Vaarallisten aineiden vaarallisuusluokituksesta säädetään vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa (719/1994).

Tuotteiden CE-merkinnän käyttöä koskevista rikkomuksista säädetään CE-merkintärikkomuksesta annetussa laissa (187/2010).

Markkinavalvonnasta, *NLF-asetuksen 27–29 artiklan* mukaisesta ulkorajavalvonnasta, valvontaviranomaisista ja muutoksenhausta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016).

Ilmoitetuille laitoksille asetetuista vaatimuksista, ilmoitettujen laitosten valvonnasta ja muutoksenhausta säädetään eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista laitoksista annetussa laissa (278/2016).

46 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo

Ehdotus

kemikaalilainsäädännössä ja näitä koskevista kielivaatimuksista kemikaalilaissa (599/2013).

Vaarallisten aineiden vaarallisuusluokituksesta säädetään vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa (719/1994).

Tuotteiden CE-merkinnän käyttöä koskevista rikkomuksista säädetään CE-merkintärikkomuksesta annetussa laissa (187/2010).

Markkinavalvonnasta, *markkinavalvonta-asetuksen 25–28 artiklan* mukaisesta ulkorajavalvonnasta, valvontaviranomaisista ja muutoksenhausta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016).

Ilmoitetuille laitoksille asetetuista vaatimuksista, ilmoitettujen laitosten valvonnasta ja muutoksenhausta säädetään eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista laitoksista annetussa laissa (278/2016).

46 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo

15) *markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimusten mukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat on laadittu,*

16) *markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta pitää vaatimusten mukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat markkinavalvontaviranomaisen saatavilla vaaditun ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan pyynnöstä antaa markkinavalvontaviranomaisen saataville,*

17) *markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta toi-*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, pyroteknisiä tuotteita koskevien säännösten rikkomisesta sakkoon.

48 §

Muutoksenhaku

Ilmoitetun laitoksen vaatimustenmukaisuustodistusta koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Ilmoitetun laitoksen oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

mittaa markkinavalvontaviranomaisen perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi kielellä, jota kyseinen viranomainen helposti ymmärtää,

18) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa säädettyä valmistajan, valtuutetun edustajan ja jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta tuotteesta markkinavalvontaviranomaiselle,

19) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa säädettyä valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmistaa, että ryhdytään viipymättä tarvittaviin korjaaviin toimiin, jos tuote ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole mahdollista, vähentää kyseisestä tuotteesta aiheutuvia riskejä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, pyroteknisiä tuotteita koskevien säännösten rikkomisesta sakkoon.

48 §

Muutoksenhaku

Ilmoitetun laitoksen päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

6.

Laki

räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain 5 §:n ja 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (1140/2016) 5 ja 21 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille, *markkinavalvonnalle ja kolmannesta maasta tuotavien tuotteiden ulkorajavalvonnalle sekä* tuotteiden CE-merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista säädetään *tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista* ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 765/2008, jäljempänä *NLF-asetus*.

Markkinavalvonnasta, *NLF-asetuksen 27–29 artiklan mukaisesta ulkorajavalvonnasta, valvontaviranomaisista ja muutoksenhausta* säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016).

Ilmoitetuille laitoksille asetetuista vaatimuksista, ilmoitettujen laitosten valvonnasta ja muutoksenhausta säädetään eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista laitoksista annetussa laissa (278/2016).

Pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta säädetään pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetussa laissa.

Ampumatarvikkeiden siirrosta säädetään ampuma-aselaisissa (1/1998).

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille ja tuotteiden CE-merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista säädetään *akkreditoinnin vaatimusten vahvistamisesta* ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 765/2008, jäljempänä *NLF-asetus*.

Markkinavalvonnan, talouden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan puitteista säädetään markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EY) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1020/2019, jäljempänä *markkinavalvonta-asetus*.

Markkinavalvonnasta, *markkinavalvonta-asetuksen 25–28 artiklan mukaisesta ulkorajavalvonnasta, valvontaviranomaisista ja muutoksenhausta* säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016).

Ilmoitetuille laitoksille asetetuista vaatimuksista, ilmoitettujen laitosten valvonnasta ja muutoksenhausta säädetään eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista laitoksista annetussa laissa (278/2016).

Ampumatarvikkeiden siirrosta säädetään ampuma-aselaisissa (1/1998).

Voimassa oleva laki

Räjähteiden valmistuksesta, varastoinnista, säilytyksestä, maahantuonnista, siirrosta, luovutuksesta, käytöstä ja hävittämisestä säädetään vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa (390/2005).

Työturvallisuutta koskevista vaatimuksista säädetään työturvallisuuslaissa (738/2002).

21 §

Muutoksenhaku

Ilmoitetun laitoksen vaatimustenmukaisuustodistusta koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Ilmoitetun laitoksen oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Ehdotus

Räjähteiden valmistuksesta, varastoinnista, säilytyksestä, maahantuonnista, siirrosta, luovutuksesta, käytöstä ja hävittämisestä säädetään vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa (390/2005).

Työturvallisuutta koskevista vaatimuksista säädetään työturvallisuuslaissa (738/2002).

21 §

Muutoksenhaku

Ilmoitetun laitoksen päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

7.

Laki

painelaitelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan painelaitelain (1144/2016) 2 §:n 11 kohta ja 3 §, sellaisena kuin se osaksi on laissa
797/2020, sekä
lisätään 104 §:n 1 momenttiin uudet 23–27 kohdat seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

11) CE-merkinnällä tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkina-
valvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston
asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta
annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston
asetuksessa (EY) N:o 765/2008, jäljempänä
NLF-asetus, tarkoitettua merkintää, jolla
valmistaja osoittaa tuotteen olevan merkinnän
kiinnittämistä koskevassa unionin yhdenmukaistamis-
lainsäädännössä asetettujen sovellettavien
vaatimusten mukainen;

11) CE-merkinnällä akkreditoinnin vaatimusten
vahvistamisesta ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o
339/93 kumoamisesta annetussa Euroopan
parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o
765/2008, jäljempänä *NLF-asetus*, tarkoitettua
merkintää, jolla valmistaja osoittaa tuotteen
olevan merkinnän kiinnittämistä koskevassa
unionin yhdenmukaistamislaissa asetettujen
sovellettavien vaatimusten mukainen;

3 §

3 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Painelaitteiden markkinavalvontaan sovelletaan
eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta
annettua lakia (1137/2016) ja *NLF-asetusta*.

Ilmoitetuille laitoksille asetetuista vaatimuksista
ja ilmoitettujen laitosten valvonnasta säädetään
eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista
laitoksista annetussa laissa (278/2016).

Markkinavalvonnan, talouden toimijoiden kanssa
tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille
tulevien tuotteiden valvonnan puitteista
säädetään markkinavalvonnasta ja tuotteiden
vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin
2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja
(EY) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa
Euroopan parlamentin ja neuvoston
asetuksessa (EY) N:o 1020/2019, jäljempänä
markkinavalvonta-asetus.

Voimassa oleva laki

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille, *markkinavalvonnalle ja kolmannesta maasta tuotavien tuotteiden ulkorajavalvonnalle sekä* tuotteiden CE-merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista ja CE-merkinnän yleisistä periaatteista säädetään NLF-asetuksessa. CE-merkintää koskevien säännösten rikkomisen seuraamuksista säädetään CE-merkintärikkomuksesta annetussa laissa (187/2010).

Ilma-alusten painelaitteisiin sovelletaan ilmailulakia (864/2014) ja sen nojalla annettuja määräyksiä, jollei yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan lentoturvallisuusviraston perustamisesta sekä neuvoston direktiivin 91/670/ETY, asetuksen (EY) N:o 1592/2002 ja direktiivin 2004/36/EY kumoamisesta annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EY) N:o 216/2008 tai sen nojalla annetuista komission asetuksista muuta johdu.

Aerosoleista säädetään aerosolien vaatimustenmukaisuudesta annetussa laissa (794/2020). (13.11.2020/797)

104 §

Rangaistussäännös

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo

Ehdotus

Markkinavalvonta-asetuksen 25–28 artiklan mukaisesta ulkorajavalvonnasta, valvontaviranomaisista ja muutoksenhausta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016).

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditoinnille ja tuotteiden CE-merkinnälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista säädetään NLF-asetuksessa. CE-merkintää koskevien säännösten rikkomisen seuraamuksista säädetään CE-merkintärikkomuksesta annetussa laissa (187/2010).

Ilmoitetuille laitoksille asetetuista vaatimuksista ja ilmoitettujen laitosten valvonnasta säädetään eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista laitoksista annetussa laissa (278/2016).

Ilma-alusten painelaitteisiin sovelletaan ilmailulakia (864/2014) ja sen nojalla annettuja määräyksiä, jollei yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan lentoturvallisuusviraston perustamisesta sekä neuvoston direktiivin 91/670/ETY, asetuksen (EY) N:o 1592/2002 ja direktiivin 2004/36/EY kumoamisesta annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EY) N:o 216/2008 tai sen nojalla annetuista komission asetuksista muuta johdu.

Aerosoleista säädetään aerosolien vaatimustenmukaisuudesta annetussa laissa (794/2020).

104 §

Rangaistussäännös

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo

23) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat on laadittu,

24) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jake-

Voimassa oleva laki

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *painelaiterikkomuksesta* sakkoon.

Ehdotus

lupalvelujen tarjoajan velvollisuutta pitää vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat markkinavalvontaviranomaisen saatavilla vaaditun ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan pyynnöstä antaa markkinavalvontaviranomaisen saataville,

25) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta toimittaa markkinavalvontaviranomaisen perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi kielellä, jota kyseinen viranomainen helposti ymmärtää,

26) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa säädettyä valmistajan, valtuutetun edustajan ja jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta tuotteesta markkinavalvontaviranomaiselle,

27) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmistaa, että ryhdytään viipymättä tarvittaviin korjauksiin toimiin, jos tuote ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole mahdollista, vähentää kyseisestä tuotteesta aiheutuvia riskejä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *painelaiterikkomuksesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

8.

Laki

kuluttajien käyttöön tarkoitetuista henkilönsuojaimista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuluttajien käyttöön tarkoitetuista henkilönsuojaimista annetun lain (218/2018)
2, 6, 9 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Henkilönsuojaimia koskevista vaatimuk-
sista ja velvollisuudesta noudattaa näitä vaati-
muksia säädetään tämän lain lisäksi henkilönsu-
ojainasetuksessa.

Markkinavalvonnalle ja kolmanna-
maasta tuotavien tuotteiden ulkorajavalvon-
nalle sekä tuotteiden CE-merkinnälle asetetta-
vista vähimmäisvaatimuksista säädetään tuote-
iden kaupan pitämiseen liittyvää akkredi-
tointia ja markkinavalvontaa koskevista vaati-
muksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o
339/93 kumoamisesta annetussa Euroopan
parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY)
N:o 765/2008, jäljempänä NLF-asetus.

Markkinavalvonnasta, *NLF-asetuksen 27–*
29 artiklan mukaisesta ulkorajavalvonnasta,
valvontaviranomaisista ja muutoksenhausta
säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvon-
nasta annetussa laissa (1137/2016), jäljem-
pänä markkinavalvontalaki.

Henkilönsuojaimia koskevista vaatimuk-
sista ja velvollisuudesta noudattaa näitä vaati-
muksia säädetään tämän lain lisäksi henkilönsu-
ojainasetuksessa.

Markkinavalvonnan, talouden toimijoiden
kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin
markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan
puutteista säädetään tuotteiden vaatimusten-
mukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja
asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o
305/2011 muuttamisesta annetun Euroopan
parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU)
2019/1020, jäljempänä markkinavalvonta-
asetus.

Markkinavalvonnasta, *markkinavalvonta-*
asetuksen 25–28 artiklan mukaisesta ulkoraja-
valvonnasta, valvontaviranomaisista ja muu-
toksenhausta valvontaviranomaisten päätök-
siin säädetään eräiden tuotteiden markkina-
valvonnasta annetussa laissa (1137/2016), jäl-
jempänä *markkinavalvontalaki.*

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten
akkreditoinnille sekä tuotteiden CE-merkin-
nälle asetettavista vähimmäisvaatimuksista
säädetään tuotteiden kaupan pitämiseen liitty-
vää akkreditointia ja markkinavalvontaa kos-
kevistä vaatimuksista ja neuvoston asetuksen
(ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetussa
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuk-
sesssa (EY) N:o 765/2008, jäljempänä NLF-
asetus.

Voimassa oleva laki

Henkilönsuojainasetuksen V luvussa tarkoitettujen vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten hyväksymisen edellytyksistä, laitosten valvonnasta ja muutoksenhausta säädetään työsuojeluun liittyvien arviointielimien hyväksymisestä annetussa laissa (1053/2010).

6 §

Valvonta

Tämän lain noudattamisen valvonnasta säädetään henkilönsuojainasetuksen VI luvussa, *NLF-asetuksessa* ja markkina-*valvontalaissa*.

9 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo

1) henkilönsuojainasetuksen 8 artiklan 1 kohdassa säädettyä valmistajan velvollisuutta varmistaa tuotteen vaatimustenmukaisuus,

2) henkilönsuojainasetuksen 8 artiklan 2 kohdassa säädettyä valmistajan velvollisuutta laatia tekniset asiakirjat, suorittaa tai suorittaa vaatimustenmukaisuuden arviointimenetely, laatia EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus sekä kiinnittää CE-merkintä,

3) henkilönsuojainasetuksen 8 artiklan 4 kohdassa säädettyä valmistajan velvollisuutta varmistaa sarjatuotannossa valmistetun tuotteen vaatimustenmukaisuus,

4) henkilönsuojainasetuksen 8 artiklan 7 ja 8 kohdassa säädettyä valmistajan velvollisuutta varmistaa, että tuotteen mukana tai saatavilla ovat asianmukaiset ohjeet, tiedot tai asiakirjat,

5) henkilönsuojainasetuksen 10 artiklan 1, 2 ja 4 kohdassa säädettyä maahantuojan velvollisuutta saattaa markkinoille ainoastaan vaatimustenmukaisia tuotteita, varmistaa, että valmistaja on huolehtinut vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelystä, teknisten asiakirjojen laatimisesta ja asianmukaisten merkintöjen tekemisestä, että tuotteeseen on kiinnitetty

Ehdotus

Henkilönsuojainasetuksen V luvussa tarkoitettujen vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten hyväksymisen edellytyksistä, laitosten valvonnasta ja muutoksenhausta säädetään työsuojeluun liittyvien arviointielimien hyväksymisestä annetussa laissa (1053/2010).

6 §

Valvonta

Tämän lain noudattamisen valvonnasta säädetään henkilönsuojainasetuksen VI luvussa, *markkina-*valvonta-asetuksessa** ja markkina-*valvontalaissa*.

9 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo

1) henkilönsuojainasetuksen 8 artiklan 1 kohdassa säädettyä valmistajan velvollisuutta varmistaa tuotteen vaatimustenmukaisuus,

2) henkilönsuojainasetuksen 8 artiklan 2 kohdassa säädettyä valmistajan velvollisuutta laatia tekniset asiakirjat, suorittaa tai suorittaa vaatimustenmukaisuuden arviointimenetely, laatia EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus sekä kiinnittää CE-merkintä,

3) henkilönsuojainasetuksen 8 artiklan 4 kohdassa säädettyä valmistajan velvollisuutta varmistaa sarjatuotannossa valmistetun tuotteen vaatimustenmukaisuus,

4) henkilönsuojainasetuksen 8 artiklan 7 ja 8 kohdassa säädettyä valmistajan velvollisuutta varmistaa, että tuotteen mukana tai saatavilla ovat asianmukaiset ohjeet, tiedot tai asiakirjat,

5) henkilönsuojainasetuksen 10 artiklan 1, 2 ja 4 kohdassa säädettyä maahantuojan velvollisuutta saattaa markkinoille ainoastaan vaatimustenmukaisia tuotteita, varmistaa, että valmistaja on huolehtinut vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelystä, teknisten asiakirjojen laatimisesta ja asianmukaisten merkintöjen tekemisestä, että tuotteeseen on kiinnitetty

Voimassa oleva laki

CE-merkintä ja että mukana ovat asianmukaiset ohjeet, tiedot ja asiakirjat tai

6) henkilönsuojainasetuksen 11 artiklan 2 kohdassa säädettyä jakelijan velvollisuutta varmistaa, että tuotteeseen on kiinnitetty CE-merkintä, mukana ovat asianmukaiset ohjeet, tiedot ja asiakirjat sekä siitä, että valmistaja ja maahantuoja ovat huolehtineet asianmukaisen merkintöjen tekemisestä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, laiteturvallisuusrikkomuksesta sakkoon.

Ehdotus

CE-merkintä ja että mukana ovat asianmukaiset ohjeet, tiedot ja asiakirjat tai

6) henkilönsuojainasetuksen 11 artiklan 2 kohdassa säädettyä jakelijan velvollisuutta varmistaa, että tuotteeseen on kiinnitetty CE-merkintä, mukana ovat asianmukaiset ohjeet, tiedot ja asiakirjat sekä siitä, että valmistaja ja maahantuoja ovat huolehtineet asianmukaisen merkintöjen tekemisestä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, laiteturvallisuusrikkomuksesta sakkoon.

Jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, laiteturvallisuusrikkomuksesta tuomitaan myös se, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo

1) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimusten mukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat on laadittu, pitää vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat markkinavalvontaviranomaisen saatavilla vaaditun ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan antaa pyynnöstä markkinavalvontaviranomaisen saataville,

2) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta toimittaa markkinavalvontaviranomaisen perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi,

3) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta tuotteesta markkinavalvontaviranomaiselle,

4) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmistaa, että ryhdytään viipymättä tarvittaviin korjaaviin toimiin, jos tuote ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole

Luonnos 11.3.2021

Voimassa oleva laki

Ehdotus

mahdollista, vähentää kyseisestä tuotteesta aiheutuvia riskejä.

CE-merkintärikkomuksesta säädetään CE-merkintärikkomuksesta annetussa laissa (187/2010).

Rangaistus terveysrikoksesta säädetään rikoslain 44 luvun 1 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

. .

9.

Laki

tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annetun lain (1005/2008) 28, 29, 31 ja 32 § sekä 37 §:n 1 momentin 3 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 28 ja 32 § laissa 1269/2010 ja 37 § laissa 1175/2018,

muutetaan lain 27 § ja 37 §:n 1 momentin 7 kohta, sellaisina kuin niistä on 27 § laissa 1269/2010 ja 37 § laissa 1175/2018, ja

lisätään lain 3 §:ään uusi 22 kohta, lakiin uusi 3 a § ja lain 37 §:ään uusi 14–17 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 3 § laissa 1009/2010 ja 37 § laissa 1175/2018, seuraavasti

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Määritelmä

Määritelmä

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

22) **talouden toimijalla** energiaan liittyvän tuotteen maahantuojaa, valtuutettua edustajaa, valmistajaa, jakelijaa tai muuta luonnollista tai oikeushenkilöä, joka hoitaa tämän lain soveltamisalaan kuuluvia tehtäviä.

3 a §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, markkinavalvonnasta ja valvontaviranomaisista säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016).

Markkinavalvonnan, talouden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan puitteista säädetään markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EY) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1020/2019.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

27 §

27 §

Valvontaviranomainen

Valvontaviranomainen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto valvoo, että energiaan liittyvät tuotteet ovat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisia.

Energiaan liittyvien tuotteiden tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisuutta valvovasta viranomaisesta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain (1137/2018) 4 §:n 1 momentissa.

28 §

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tiedonsaantioikeus

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla on oikeus saada tämän lain säännösten noudattamisen valvontaa varten välttämättömät tiedot valmistajalta, valtuutetulta edustajalta, maahantuojalta tai muulta elinkeinoharjoittajalta, joita tämän lain velvoitteet koskevat.

(kumotaan)

29 §

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tarkastusoikeus

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla on oikeus päästä alueelle, huoneistoon ja muuhun sellaiseen tilaan, jonne pääsy on tässä laissa tarkoitetun valvonnan kannalta tarpeellista, tehdä siellä tarkastuksia ja ryhtyä muihin valvonnan edellyttämiin toimenpiteisiin. Asumiseen tarkoitettuihin tiloihin valvontatoimenpiteet voidaan kuitenkin ulottaa vain, jos on syytä epäillä, että on tehty rikoslain (39/1889) 34 luvun 1, 3, 7–9 tai 10 §:ssä taikka 44 luvun 11 tai 12 §:ssä tarkoitettu rikos.

(kumotaan)

31 §

Ulkopuoliselle asiantuntijalle asetetut vaatimukset

Tämän lain mukaista viranomaisvalvontaa varten tutkimuksia, testauksia ja vaatimustenmukaisuuden arviointeja tekevällä asiantuntijalla tulee olla näiden tehtävien edellyttämä

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

asiantuntemus ja pätevyys. Tällaiseen ulkopuoliseen asiantuntijaan sovelletaan virkamiehen esteellisyyttä koskevia hallintolain säännöksiä.

32 §

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tiedonsaantioikeus ja salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla on oikeus viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä saada tämän lain mukaista valvontaa varten tarpeellisia tietoja toisilta viranomaisilta. (kumotaan)

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä Turvallisuus- ja kemikaalivirasto saa luovuttaa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä hoitaessaan saatuja salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

1) syyttäjälle, poliisille ja tulliviranomaiselle rikoksen ehkäisemiseksi tai selvittämiseksi;

2) ympäristönsuojelu- ja kuluttajansuojaviranomaiselle, jos luovutettava asiakirja sisältää tälle viranomaiselle tarpeellisia tietoja sille kuuluvien tehtävien suorittamiseksi;

3) toimivaltaiselle ulkomaan viranomaiselle ja kansainväliselle toimielimelle Euroopan unionin säädökseen tai Suomea sitovaan kansainväliseen sopimukseen perustuvan velvoitteen toteuttamiseksi.

37 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo

1) 6 §:n 3 momentin nojalla säädettyä tuotteen suunnittelua koskevaa velvollisuutta,

2) 7 §:n velvollisuutta huolehtia vaatimustenmukaisuuden arvioinnista,

37 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo

1) 6 §:n 3 momentin nojalla säädettyä tuotteen suunnittelua koskevaa velvollisuutta;

2) 7 §:n velvollisuutta huolehtia vaatimustenmukaisuuden arvioinnista;

3) (kumotaan)

Voimassa oleva laki

3) 8 §:ssä tai sen nojalla säädettyä velvollisuutta antaa vaatimustenmukaisuusvakuutus,

4) valmistajan tai tämän edustajan 12 §:ssä säädettyä tiedonantovelvollisuutta,

5) 13 §:n 1 momentissa säädettyä saatavilla pitovelvollisuutta,

6) 14 §:ssä tarkoitettua velvollisuutta pitää saatavilla tiedot energiaan liittyvän tuotteen kestävästä käytöstä, ekologisesta profiilista ja ekologisen suunnittelun eduista,

7) 28 §:ssä säädettyä tiedonantovelvollisuutta tai 33 §:ssä säädetyn tarkastuslaitoksen tiedonantovelvollisuutta,

8) energiamerkintäasetuksen 3 artiklan 1–5 kohdassa tarkoitettujen painettujen merkkien ja tuoteselosteen toimittamisvelvollisuutta tai velvollisuutta kiinnittää energiamerkki, varmistaa merkkien ja tuoteselosteiden paikkansapitävyys, mallin yksikön ollessa käytössä pyytää suostumusta kaikkiin muutoksiin, jotka heikentäisivät asiaan kuuluvan tuoteryhmäkohtaisen säädöksen mukaisia yksikön energiatehokkuusmerkinnän parametrejä taikka estää sellaisten tuotteiden markkinoille saattamisen, jotka on suunniteltu niin, että mallin suorituskyky muuttuu automaattisesti testausolosuhteissa,

9) energiamerkintäasetuksen 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädettyä jälleenmyyjän esillepanovelvollisuutta,

10) energiamerkintäasetuksen 6 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädettyä tavarantoinnittajan tai jälleenmyyjän viittaamisvelvollisuutta, b alakohdassa säädettyä tilanteen korjaamisvelvollisuutta, c alakohdassa säädettyä kieltoa antaa tai esittää tuoteryhmäkohtaisten säädösten soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden osalta muita merkintöjä, merkkejä, tunnuksia tai tekstejä, d alakohdan mukaista kieltoa antaa tai esittää tuoteryhmäkohtaisten säädösten soveltamisalaan kuulumattomien tuotteiden osalta jäljitteleviä merkkejä tai e alakohdassa tarkoitettua kieltoa antaa tai esittää muiden kuin energiaan liittyvien tuotteiden osalta jäljitteleviä merkkejä,

11) 20 §:ssä säädetyn velvollisuuden käyttää suomen ja ruotsin kieltä,

12) energiamerkintäasetuksen tuotetietokantaa koskevaa tavaratoimittajien velvoitetta

Ehdotus

4) valmistajan tai tämän edustajan 12 §:ssä säädettyä tiedonantovelvollisuutta;

5) 13 §:n 1 momentissa säädettyä saatavilla pitovelvollisuutta;

6) 14 §:ssä tarkoitettua velvollisuutta pitää saatavilla tiedot energiaan liittyvän tuotteen kestävästä käytöstä, ekologisesta profiilista ja ekologisen suunnittelun eduista,

7) 33 §:ssä säädetyn tarkastuslaitoksen tiedonantovelvollisuutta,

8) energiamerkintäasetuksen 3 artiklan 1–5 kohdassa tarkoitettujen painettujen merkkien ja tuoteselosteen toimittamisvelvollisuutta tai velvollisuutta kiinnittää energiamerkki, varmistaa merkkien ja tuoteselosteiden paikkansapitävyys, mallin yksikön ollessa käytössä pyytää suostumusta kaikkiin muutoksiin, jotka heikentäisivät asiaan kuuluvan tuoteryhmäkohtaisen säädöksen mukaisia yksikön energiatehokkuusmerkinnän parametrejä taikka estää sellaisten tuotteiden markkinoille saattamisen, jotka on suunniteltu niin, että mallin suorituskyky muuttuu automaattisesti testausolosuhteissa,

9) energiamerkintäasetuksen 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädettyä jälleenmyyjän esillepanovelvollisuutta,

10) energiamerkintäasetuksen 6 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädettyä tavarantoinnittajan tai jälleenmyyjän viittaamisvelvollisuutta, b alakohdassa säädettyä tilanteen korjaamisvelvollisuutta, c alakohdassa säädettyä kieltoa antaa tai esittää tuoteryhmäkohtaisten säädösten soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden osalta muita merkintöjä, merkkejä, tunnuksia tai tekstejä, d alakohdan mukaista kieltoa antaa tai esittää tuoteryhmäkohtaisten säädösten soveltamisalaan kuulumattomien tuotteiden osalta jäljitteleviä merkkejä tai e alakohdassa tarkoitettua kieltoa antaa tai esittää muiden kuin energiaan liittyvien tuotteiden osalta jäljitteleviä merkkejä,

11) 20 §:ssä säädettyä velvollisuutta käyttää suomen ja ruotsin kieltä,

12) energiamerkintäasetuksen tuotetietokantaa koskevaa tavaratoimittajien velvoitetta

Voimassa oleva laki

sisältävän 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyä velvoitetta ennen tuoteryhmäkohtaisen säädöksen soveltamisalaan kuuluvan uuden mallin yksikön saattamista markkinoille, syöttää uusi mallin yksikkö tuotetietokannan julkiseen ja vaatimusten noudattamista koskevaan osaan liitteen I mukaiset tiedot tai asettaa tekniset asiakirjat sähköisessä muodossa saataville tarkastusta varten 10 päivän kuluessa markkinavalvontaviranomaisen tai komission esittämän pyynnön vastaanottamisesta, 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua tavarantoimittajan velvollisuutta ilmoittaa tietokannassa, milloin se ei enää saata markkinoille mallin yksiköitä, 4 artiklan 6 kohdan velvoitetta, kun mallin viimeinen yksikkö on saatettu markkinoille, säilyttää kyseistä mallia koskevat tiedot tuotetietokannan vaatimusten noudattamista koskevassa osassa 15 vuoden ajan tai muun säädetyn ajan ja säilyttää tiedot tietokannan julkisessa osassa taikka

13) 34 §:ssä tarkoitettua rajoitusta, kieltoa tai määräystä,

Ehdotus

sisältävän 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyä velvoitetta ennen tuoteryhmäkohtaisen säädöksen soveltamisalaan kuuluvan uuden mallin yksikön saattamista markkinoille, syöttää uusi mallin yksikkö tuotetietokannan julkiseen ja vaatimusten noudattamista koskevaan osaan liitteen I mukaiset tiedot tai asettaa tekniset asiakirjat sähköisessä muodossa saataville tarkastusta varten 10 päivän kuluessa markkinavalvontaviranomaisen tai komission esittämän pyynnön vastaanottamisesta, 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua tavarantoimittajan velvollisuutta ilmoittaa tietokannassa, milloin se ei enää saata markkinoille mallin yksiköitä, 4 artiklan 6 kohdan velvoitetta, kun mallin viimeinen yksikkö on saatettu markkinoille, säilyttää kyseistä mallia koskevat tiedot tuotetietokannan vaatimusten noudattamista koskevassa osassa 15 vuoden ajan tai muun säädetyn ajan ja säilyttää tiedot tietokannan julkisessa osassa;

13) 34 §:ssä tarkoitettua rajoitusta, kieltoa tai määräystä;

14) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat on laadittu, pitää vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat Turvallisuus- ja kemikaaliviraston saatavilla vaaditun ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan antaa pyynnöstä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston saataville;

15) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai muun elinkeinoharjoittajan, joita tämän lain velvoitteet koskevat, velvollisuutta toimittaa markkinavalvontaviranomaisen perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi;

16) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta tuotteesta markkinavalvontaviranomaiselle;

Voimassa oleva laki

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, tuotteiden ekologista suunnittelua ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista koskevien säännösten rikkomisesta sakkoon.

Ehdotus

17) markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmistaa, että ryhdytään viipymättä tarvittaviin korjaaviin toimiin, jos tuote ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole mahdollista, vähentää kyseisestä tuotteesta aiheutuvia riskejä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, tuotteiden ekologista suunnittelua ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista koskevien säännösten rikkomisesta sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

10.

Laki

huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annetun lain (1712/2015) 36 §:n 2 momentti, 38 §, 40 §, 44–49 §, 50 §:n 3 ja 4 momentti sellaisena kuin ne ovat laissa 963/2018,

muutetaan 5 §:n 15, 29 ja 32 kohta, 37 §, 39 §, 41–43 §, 50 §:n 1 ja 2 momentti, 52 § ja 56 §:n 1 momentin 3 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 37 §, 39 §, 41–43 §, 50 §:n 1 ja 2 momentti ja 52 § laissa 963/2018, sekä

lisätään 1 §:ään uusi 3 momentti, 5 §:ään uusi 36 kohta, uusi 35 a § ja 56 §:ään 1 momenttiin uusi 4–5 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Lain tarkoitus

Lain tarkoitus

Tämän lain soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden markkinavalvontaan sovelletaan eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annettua lakia (1137/2016), jäljempänä markkinavalvontalaki, siltä osin kuin tässä laissa ei toisin säädetä.

5 §

5 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

15) *asettamisella saataville markkinoilla* tuotteen toimittamista *liiketoiminnan yhteydessä Euroopan unionin tai Euroopan* talousalueen markkinoille jakelua, kulutusta tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai maksutta;

29) *ilmoitetulla laitoksella* laitosta, joka suorittaa kalibrointia, testausta, sertifiointia ja tarkastuksia tai muita vaatimustenmukaisuuden arviointitoimia;

32) *markkinavalvonnalla* viranomaisten toimintaa ja niiden toteuttamia toimenpiteitä sen

15) *asettamisella saataville markkinoilla* tuotteen toimittamista *unionin markkinoille liiketoiminnan yhteydessä* jakelua, kulutusta tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai maksutta;

29) *ilmoitetulla laitoksella Euroopan unionin jäsenvaltion nimeämää ja Euroopan komissiolle ilmoitettua* laitosta, jolla on oikeus tehdä vaatimustenmukaisuuden arviointeja;

Voimassa oleva laki

varmistamiseksi, että tuotteet ovat unionin yhdenmukaistamislainsäädännössä asetettujen vaatimusten mukaisia eivätkä vaaranna terveyttä, turvallisuutta tai muita yleisten etujen suojeluun liittyviä seikkoja;

36 §

Markkinavalvontaviranomaiset

Tuotteiden markkinavalvonnasta ja ulkora-javalvonnasta säädetään lisäksi akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetuksessa.

37 §

Tiedonsaantioikeus

Liikenne- ja viestintävirastolla on oikeus saada valvonnan suorittamiseksi välttämättömät tiedot toiminnanharjoittajilta, yksityisiltä maahantuojilta ja muilta, joita tämän lain velvoitteet koskevat.

Ehdotus

32) markkinavalvonnalla markkinavalvontaviranomaisten toimintaa ja niiden toteuttamia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että tuotteet ovat sovellettavassa lainsäädännössä säädettyjen vaatimusten mukaisia, ja kyseisen lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvien yleisten etujen suojelun varmistamiseksi;

36) markkinavalvonta-asetuksella markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/1020, jäljempänä markkinavalvonta-asetusta.

35 a §

Soveltamisala

Yksityiseen maahantuojaan kohdistuvaan markkinavalvontaan sovelletaan tämän luvun säännöksiä ja markkinavalvontalain 3 luvun yleisiä säännöksiä.

Toiminnanharjoittajaan kohdistuvaan markkinavalvontaan sovelletaan lisäksi mitä markkinavalvontalain 3 luvussa säädetään talouden toimijasta, jollei tässä luvussa muuta säädetä.

(kumotaan)

37 §

Tiedonsaantioikeus

Mitä markkinavalvontalain 8 §:ssä säädetään, sovelletaan myös yksityiseen maahantuojaan.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tiedonsaantioikeus koskee myös sellaisia tämän lain mukaisten tehtävien suorittamiseksi välttämättömiä tietoja, jotka yksityistä liike- tai ammattitoimintaa taikka yksityisen taloudellista asemaa tai terveydentilaa koskevinä muutoin olisivat salassa pidettäviä.

38 §

Tarkastusoikeus

Liikenne- ja viestintävirastolla on oikeus päästä alueelle, huoneistoon ja muuhun sellaiseen tilaan, jonne pääsy on tässä laissa tarkoitettuna valvonnan kannalta tarpeen, tehdä siellä tarkastuksia ja ryhtyä muihin valvonnan edellyttämiin toimenpiteisiin. Tarkastusoikeus ei kuitenkaan ulotu pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin. Tarkastuksessa noudatetaan hallintolain 39 §:n säännöksiä.

(kumotaan)

39 §

Oikeus ottaa tuotteita tutkittavaksi ja testattavaksi

Liikenne- ja viestintävirastolla on oikeus ottaa tuotteita tutkittavakseen ja testattavakseen, jos se on tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnan kannalta tarpeellista.

40 §

Ulkopuolisen asiantuntijan käyttäminen

Liikenne- ja viestintävirasto voi käyttää 39 §:n mukaisessa tutkimuksessa ja testauksessa sekä riskinarvioinnissa apunaan ulkopuolista asiantuntijaa. Asiantuntijalla tulee olla näiden tehtävien edellyttämä asiantuntemus ja päte-

39 §

Oikeus ottaa tuotteita tutkittavaksi

Jos markkinavalvontalain 10 §:n 1 momentin mukaisesti Liikenne- ja viestintäviraston tutkittavaksi ottama, tämän lain soveltamisalaan kuuluva tuote vahingoittuu, se on korjattava. Jos korjaaminen ei ole mahdollista, sovelletaan markkinavalvontalain 10 §:n 2 momentin mukaista korvausvelvollisuutta sekä toiminnanharjoittajaan että yksityiseen maahantuajaan.

Mitä markkinavalvontalain 10 §:n 3 momentissa säädetään, sovelletaan lisäksi myös yksityiseen maahantuajaan.

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

vyys. Ulkopuolisen asiantuntijan on tarvittaessa osoitettava pätevyytensä ja käyttämiensä tarkastus- ja tutkimusmenetelmien luotettavuus Liikenne- ja viestintävirastolle.

Ulkopuoliseen asiantuntijaan sovelletaan, mitä 34 §:ssä säädetään hallinnon yleislakien noudattamisesta sekä rikosoikeudellisesta virkavastuusta ja vahingonkorvausvastuusta.

41 §

Toimenpidemääräys puutteellisuuden korjaamiseksi

Jos Liikenne- ja viestintävirasto valvontaa suorittaessaan toteaa, että tuote, sitä koskevat asiakirjat tai siitä annettavat tiedot eivät ole tässä laissa tai sen nojalla annettujen säännösten mukaisia, virasto voi määrätä toiminnanharjoittajan määrääjässä ryhtymään toimenpiteisiin markkinoille saatetun tuotteen, tuotetta koskevien asiakirjojen tai siitä annettavien tietojen saattamiseksi vaatimustenmukaisiksi. Toiminnanharjoittajan on varmistettava, että tarvittavat toimenpiteet toteutetaan kaikille tuotteille, jotka hän on asettanut saataville markkinoilla muissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa tai Euroopan talousalueella.

Jos kyse on yksityisen maahantuojan omaan käyttöön maahantuomasta vesikulkuneuvosta, Liikenne- ja viestintäviraston on viipymättä ilmoitettava tälle toimenpiteistä, jotka on toteutettava tuotteen saattamiseksi vaatimustenmukaiseksi. Virasto voi määrätä yksityisen maahantuojan korjaamaan vaatimustenvastaisuuden ennen tuotteen käyttöönottoa, jos tuote ei vastaa vaatimuksia.

Liikenne- ja viestintäviraston tämän pykälän nojalla määräämien toimenpiteiden ja määräaikaisten tulee olla oikeassa suhteessa tuotteen aiheuttamaan vaaraan. Viraston on ilmoitettava havaituista vakavista puutteista asianomaiselle ilmoitetulle laitokselle.

41 §

Toimenpidemääräys puutteellisuuden korjaamiseksi

Jos Liikenne- ja viestintävirasto valvontaa suorittaessaan toteaa, että yksityisen maahantuojan omaan käyttöön maahantuoma vesikulkuneuvo, sitä koskevat asiakirjat tai siitä annettavat tiedot eivät ole vaatimustenmukaisia, Liikenne- ja viestintäviraston on viipymättä ilmoitettava yksityiselle maahantuojalle toimenpiteistä, jotka on toteutettava vesikulku- neuvon saattamiseksi vaatimustenmukaiseksi. Virasto voi määrätä yksityisen maahantuojan korjaamaan vaatimustenvastaisuuden ennen tuotteen käyttöönottoa, jos tuote ei vastaa vaatimuksia.

Voimassa oleva laki

42 §

Toimenpidemääräykset vaaran torjumiseksi tai vähentämiseksi

Jos tuotteeseen liittyvä vaara ihmisten turvallisuudelle tai terveydelle taikka omaisuudelle tai ympäristölle voidaan tehokkaasti torjua taikka vaaran suuruutta voidaan olennaisesti vähentää korjaus-, oikaisu- tai tiedottamistoimenpitein, Liikenne- ja viestintävirasto voi määrätä, että toiminnanharjoittajan tai yksityisen maahantuojan on toteutettava tällaiset toimenpiteet viraston asettamassa määräjassa ja määräämällä tavalla.

Liikenne- ja viestintävirasto voi myös määrätä, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

43 §

Valmistuksen, maahantuonnin, asettamisen saataville markkinoilla, markkinoille saattamisen ja käyttöönottamisen kieltö

Jos tuote on ihmisten turvallisuudelle tai terveydelle taikka omaisuudelle tai ympäristölle vaarallinen eikä vaaraa voida muilla tavoin estää, Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää toiminnanharjoittajalta tuotteen valmistuksen, maahantuonnin, asettamisen saataville markkinoilla, markkinoille saattamisen tai käyttöön ottamisen. Virasto voi samalla määrätä, että toiminnanharjoittajan on tehokkaasti ja välittömästi poistettava vaaralliset tai säännösten vastaiset tuotteet markkinoilta.

Toiminnanharjoittajan on annettava Liikenne- ja viestintävirastolle tämän määräämässä ajassa selvitys siitä, millä tavoin hän on toimeenpannut tässä pykälässä tarkoitettuun kieltoon liitetyn määräyksen, jonka mukaan tuotteet on poistettava markkinoilta. Toiminnanharjoittajan on lisäksi varmistettava, että tarvittavat toimenpiteet toteutetaan kaikille tuotteille, jotka hän on asettanut saataville markkinoilla muissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa tai Euroopan talousalueella.

Ehdotus

42 §

Toimenpidemääräykset vaaran torjumiseksi tai vähentämiseksi

Mitä markkinavalvontalain 17 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädetään toimenpidemääräyksistä talouden toimijalle, sovelletaan myös yksityiseen maahantuajaan.

43 §

Valmistuksen, maahantuonnin, asettamisen saataville markkinoilla, markkinoille saattamisen ja käyttöönottamisen kieltö

Jos yksityinen maahantuojaja ei toteuta 41 §:n 1 momentin nojalla määrättyjä toimenpiteitä, Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää tuotteen käytön tai käyttöönoton.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kieltö voidaan määrätä väliaikaisena asian selvittämisen ajaksi, jos on ilmeistä, että tuote voi olla vaatimustenvastainen taikka tuote saattaa tavanomaisissa ja kohtuudella ennakoitavissa olevissa käyttöolosuhteissa aiheuttaa riskin ihmisten terveydelle, turvallisuudelle, ympäristölle, tai omaisuudelle. Tällöin kieltö on voimassa, kunnes Liikenne- ja viestintävirasto antaa asiassa lopullisen ratkaisunsa. Liikenne- ja viestintäviraston on ratkaistava asia kiireellisesti.

Sen lisäksi mitä markkinavalvontalain 18 §:ssä säädetään, Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää toiminnanharjoittajalta tuotteen käyttöönottamisen.

Liikenne- ja viestintäviraston on viipymättä ilmoitettava tämän pykälän tai markkinavalvontalain 21 §:n nojalla määräämistään väliaikaisesta kiellosta Euroopan komissiolle ja

Voimassa oleva laki

Jos yksityinen maahantuoja ei toteuta 41 §:n 2 momentin mukaisia toimenpiteitä, Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää tuotteen käytön tai käyttöönoton.

Liikenne- ja viestintäviraston on ilmoitettava havaituista vakavista puutteista asianomaiselle ilmoitetulle laitokselle.

Liikenne- ja viestintävirasto peruuttaa kiellon, kun asia on lopullisesti ratkaistu tai kun virasto saa riittävät vakuudet siitä, että kiellon perusteena olleet seikat on saatu korjattua tai ratkaistua.

44 §

Väliaikainen kieltö

Jos on ilmeistä, että tuote aiheuttaa vaaraa ihmisten turvallisuudelle tai terveydelle taikka omaisuudelle tai ympäristölle eikä vaaraa voida muilla tavoin estää, taikka jos toiminnanharjoittaja tai yksityinen maahantuoja ei toteuta määräajassa 41 §:n nojalla määrättyjä toimenpiteitä, Liikenne- ja viestintävirasto voi määrätä 43 §:ssä tarkoitetun kiellon väliaikaisena asian selvittämisen ajaksi.

Liikenne- ja viestintäviraston on viipymättä ilmoitettava määräämästään väliaikaisesta kiellosta Euroopan komissiolle ja muille Euroopan unionin ja talousalueen jäsenvaltioille. Väliaikaisen kiellon katsotaan olevan oikeutettu, jos mikään jäsenvaltioista tai komissio ei esitä vastalauseita kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta.

Liikenne- ja viestintävirasto peruuttaa kiellon, kun asia on lopullisesti ratkaistu tai kun virasto saa riittävät vakuudet siitä, että väliaikaisen kiellon perusteena olleet seikat on saatu korjattua tai ratkaistua. Kun väliaikainen kieltö on asetettu, Liikenne- ja viestintäviraston on ensi tilassa ratkaistava kysymys 43 §:ssä tarkoitetun kiellon antamisesta sekä omalta osaltaan huolehdittava, että asiassa tarvittavat selvitykset tehdään viivytyksettä.

Ehdotus

muille Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen jäsenvaltioille. Väliaikaisen kiellon katsotaan olevan oikeutettu, jos mikään jäsenvaltioista tai komissio ei esitä vastalauseita kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta.

Liikenne- ja viestintävirasto peruuttaa toiminnanharjoittajalle tai yksityiselle maahantuojalle määräämänsä kiellon, kun asia on lopullisesti ratkaistu tai kun virasto saa riittävät vakuudet siitä, että kiellon perusteena olleet seikat on saatu korjattua tai ratkaistua.

Liikenne- ja viestintäviraston on ilmoitettava havaituista vakavista puutteista asianomaiselle ilmoitetulle laitokselle.

(kumotaan)

45 §

Määräys tuotteen hävittämiseksi

Jos 41–44 §:ssä tarkoitettuja kieltoja ja määräyksiä ei voida pitää riittävinä, Liikenne- ja viestintävirasto voi määrätä toiminnanharjoittajan hallussa olevan tuotteen taikka 46 §:n nojalla toiminnanharjoittajalle palautetun tuotteen hävitettäväksi tai, jos tätä ei katsota tarkoituksenmukaiseksi, määrätä, miten tuotteen suhteen muutoin on meneteltävä. (kumotaan)

46 §

Määräys tuotteen korjaamiseksi, vaihtamiseksi tai kaupan purkamiseksi

Kun Liikenne- ja viestintävirasto on 43 §:n nojalla määrännyt tuotetta koskevan kiellon, se voi määrätä toiminnanharjoittajan ryhtymään toimenpiteisiin, jotka koskevat jo markkinoille saatettua tai käyttöön otettua tuotetta, tuotteeseen liittyvän vahingonvaaran torjumiseksi ja tuotteen haltijan oikeudellisen aseman turvaamiseksi. (kumotaan)

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla määräyksellä toiminnanharjoittaja voidaan velvoittaa:

1) korjaamaan tuote niin, että sen rakenteessa tai koostumuksessa olevasta viasta tai puutteesta taikka siitä annetuista totuudenvastaisista tai harhaanjohtavista tai puutteellisista tiedoista aiheutuva vaara poistuu;

2) ottamaan takaisin tuote, joka saattaa vaarantaa ihmisten turvallisuuden tai terveyden taikka omaisuuden tai ympäristön, sekä antamaan sen tilalle samanlainen tai samankaltainen tuote, joka ei ole vaarallinen; taikka

3) purkamaan kauppa.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa 1 momentissa tarkoitettua määräyksen myös, jos 43 §:ssä tarkoitettua kieltoa ei voida määrätä sen vuoksi, että kysymyksessä olevia tuotteita ei ole enää toiminnanharjoittajan hallussa, ja määräyksen antamiseen on painavia syitä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

47 §

Määräys tiedottamiseen

Jos Liikenne- ja viestintävirasto on määrännyt 43 tai 44 §:ssä tarkoitetun kiellon taikka antanut 46 §:ssä tarkoitetun määräyksen, virasto voi asettamassaan määräajassa ja määrämällään tavalla määrätä toiminnanharjoittajan tiedottamaan kiellosta tai määräyksestä sekä tuotteeseen taikka sen käyttämiseen liittyvästä vaarasta ja kuluttajien oikeuksista. (kumotaan)

Liikenne- ja viestintävirasto voi toiminnanharjoittajan kustannuksella tiedottaa 1 momentissa tarkoitetuista asioista, jos toiminnanharjoittaja ei ole noudattanut viraston antamaa määräystä tai jos asian kiireellisyyden vuoksi tällaiseen tiedottamiseen on painavia syitä.

48 §

Ilmoitukset Euroopan komissiolle ja jäsenvaltioille

Liikenne- ja viestintäviraston on ilmoitettava Euroopan komissiolle ja muille Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen jäsenvaltioille suorittamansa valvonnan tuloksista ja määräämistään toimenpiteistä, jos virasto katsoo, että tuotteen vaatimustenvastaisuus ei rajoitu vain Suomen alueelle. (kumotaan)

49 §

Toimenpiteet muissa jäsenvaltioissa vaatimustenvastaisiksi todettujen tuotteiden osalta

Saatuun tiedon toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa määrätystä väliaikaisesta toimenpiteestä, joka katsotaan oikeutetuksi, Liikenne- ja viestintäviraston on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin vaatimustenvastaisen tuotteen poistamiseksi Suomen markkinoilta. (kumotaan)

Voimassa oleva laki

50 §

Uhkasakko

Liikenne- ja viestintäviraston 41–47 §:n nojalla määräämää kieltoa tai antamaa määräystä on tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisistä syistä ole tarpeetonta.

Liikenne- ja viestintävirasto voi asettaa 26 §:ssä tarkoitettujen tietojen antamisvelvollisuuden, 6 §:n 6 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuuden sekä 37 §:ssä tarkoitettua tiedonantovelvollisuuden noudattamisen tehosteeksi uhkasakon.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua uhkasakon tuomitsee maksettavaksi hallinto-oikeus Liikenne- ja viestintäviraston hakemuksesta.

Uhkasakkoon, teettämiseen ja keskeyttämiseen sovelletaan muutoin, mitä uhkasakko-laissa (1113/1990) säädetään.

52 §

Valvontaviranomaisten oikeus saada tietoja toiselta viranomaiselta ja salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Liikenne- ja viestintävirastolla ja Tullilla on oikeus viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä saada tämän lain mukaista valvontaa varten tarpeellisia tietoja toisilta viranomaisilta.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä saa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä hoidettaessa saatuja salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja luovuttaa:

1) syyttäjälle, poliisille, Rajavartiolaitokselle ja Tullille rikoksen ehkäisemiseksi tai selvittämiseksi;

Ehdotus

50 §

Uhkasakko

Sen lisäksi mitä markkina- ja viestintäviraston 28 §:ssä säädetään uhkasakosta ja teettämishuosta, Liikenne- ja viestintäviraston on tehostettava tämän lain 41–43 §:n tai markkina- ja viestintäviraston 17–25 §:n nojalla määräämäänsä kieltoa tai antamaansa määräystä uhkasakolla, jollei se erityisistä syistä ole tarpeetonta.

Liikenne- ja viestintävirasto voi asettaa 26 §:ssä tarkoitettujen tietojen antamisvelvollisuuden, 6 §:n 6 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuuden sekä 37 §:ssä tai markkina- ja viestintäviraston 8 §:ssä tarkoitettua tiedonantovelvollisuuden noudattamisen tehosteeksi uhkasakon.

(kumotaan)

52 §

Oikeus saada tietoja toisilta viranomaisilta ja käyttää toisen ottamia näytteitä

Sen lisäksi, mitä eräiden tuotteiden markkina- ja viestintäviraston 11 ja 13 §:ssä säädetään, Onnettomuustutkintakeskukselle saa luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja, jotka ovat tarpeellisia sille kuuluvien tehtävien suorittamiseksi.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2) ympäristönsuojelu- ja kuluttajansuojaviranomaiselle sekä Onnettomuustutkintakeskukselle silloin, kun luovutettava asiakirja sisältää tälle viranomaiselle tarpeellisia tietoja sille kuuluvien tehtävien suorittamiseksi; sekä

3) toimivaltaiselle toisen valtion viranomaiselle ja kansainväliselle toimielimelle Euroopan unionin säädökseen tai Suomea sitovaan kansainväliseen sopimukseen perustuvan velvoitteen toteuttamiseksi.

56 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

3) rikkoo 41–47 §:ssä tarkoitettua kieltoa tai määräystä,

56 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

3) rikkoo 14 §:n 3 momentissa, 19 §:n 3 momentissa, 22 §:n 3 momentissa tai 24 §:n 3 momentissa säädettyä velvollisuutta toimittaa Liikenne- ja viestintäviraston perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi,

4) rikkoo tämän lain 41–43 §:ssä tai markkinavalvontalain 17–25 §:ssä tarkoitettua kieltoa tai määräystä,

5) rikkoo markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä talouden toimijan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat on laadittu, pitää vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat Liikenne- ja viestintäviraston saatavilla 10 vuoden ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan antaa pyynnöstä Liikenne- ja viestintäviraston saataville,

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

11.

Laki

sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 260 §:n 3–5, 7 ja 8 momentti, 262 §:n 1 ja 2 momentti,
muutetaan 260 §:n 1 ja 2 momentti, 262 § 3 momentti, 263 § ja 307 §, sekä
lisätään 348 §:n 1 momenttiin uusi 5–8 kohta
seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

260 §

260 §

Riskin aiheuttavan radiolaitteen käsittely

***Radiolaitteiden markkinavalvonta ja riskin
aiheuttavan radiolaitteen käsittely***

Jos Liikenne- ja viestintävirasto perustelusta syystä katsoo, että radiolaite aiheuttaa riskin ihmisten terveydelle tai turvallisuudelle tai muille yleisen edun vuoksi suojeltaville tässä luvussa säädettyille vaatimuksille, sen on suoritettava radiolaitteen vaatimustenmukaisuuden kattava arviointi.

Jos Liikenne- ja viestintävirasto arvioinnin yhteydessä havaitsee, että radiolaite ei täytä sille tämän lain mukaisesti asetettuja vaatimuksia eikä muita toimenpiteitä ei pidetä riittävinä, virasto voi vaatia asianomaista talouden toimijaa ryhtymään viipymättä kaikkiin tarvittaviin korjaaviin toimenpiteisiin radiolaitteen saattamiseksi vastaamaan vaatimuksia tai radiolaitteen poistamiseksi markkinoilta taikka sitä koskevan palautusmenettelyn järjestämiseksi viraston asettamassa kohdullisessa ajassa. Markkinoilta poistamisella tarkoitetaan kaikkia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on estää toimitusketjussa olevan radiolaitteen asettaminen saataville markkinoilla. Palautusmenettelyllä tarkoitetaan toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on ottaa radiolaitteen käyttäjillä jo olevat tuotteet takaisin sekä antamaan tilalle vaatimustenmukainen tuote tai purkamaan kauppa.

Asetettavan määräajan tulee olla oikeassa suhteessa vaatimustenvastaisuudesta aiheutuvaan riskiin.

Radiolaitteiden markkinavalvonnassa sekä ulkorajavalvonnassa noudatetaan eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annettua lakia (1137/2016), jollei tässä laissa toisin säädetä. Markkinavalvonnasta säädetään myös markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/1020, jäljempänä markkinavalvonta-asetus.

Liikenne- ja viestintäviraston on suoritettava radiolaitteen vaatimustenmukaisuuden kattava arviointi, jos se katsoo perustellusta syystä radiolaitteen aiheuttavan riskin tämän lain mukaisesti asetetuille vaatimuksille.

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Liikenne- ja viestintäviraston on tehtävä ilmoitus vaatimuksia vastaamattomasta radiolaitteesta asianomaiselle ilmoitetulle laitokselle.

(kumotaan)

Jos Liikenne- ja viestintävirasto katsoo, että vaatimustenvastaisuus ei rajoitu Suomen alueelle, sen on ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille arvioinnin tuloksista ja toimenpiteistä, joita se on vaatinut asianomaisilta talouden toimijoilta.

(kumotaan)

Talouden toimijan on varmistettava, että kaikki yhdessä jäsenvaltiossa edellytetyt asianmukaiset korjaavat toimenpiteet toteutetaan kaikkien niiden radiolaitteiden osalta, jotka talouden toimija on asettanut saataville markkinoilla unionin alueella.

Jos talouden toimija ei toteuta riittäviä korjaavia toimenpiteitä 2 momentin mukaisesti asetetussa määräajassa, Liikenne- ja viestintävirasto voi ryhtyä tarvittaviin väliaikaisiin toimenpiteisiin, joilla kielletään talouden toimijaa saattamasta markkinoille, asettamasta saataville kansallisilla markkinoilla tai luovuttamasta vaatimustenvastaiseksi todettua radiolaitetta, taikka vaatimustenvastaisen radiolaitteen poistamiseksi markkinoilta. Liikenne- ja viestintävirasto voi määrätä muista tuotteen markkinoille saataville asettamisen rajoittamiseksi tarvittavista liitännäisistä toimenpiteistä. Lisäksi talouden toimija voidaan velvoittaa järjestämään radiolaitetta koskeva palautusmenettely ottamalla radiolaitteen käyttäjiltä takaisin radiolaitte, joka aiheuttaa riskin, ja antamaan tilalle vaatimustenmukainen tuote tai purkamaan kauppa, jos toimenpiteet markkinoilta poistamiseksi eivät ole riittäviä. Väliaikainen kieltäminen on voimassa, kunnes asia lopullisesti ratkaistaan 261 §:ssä tarkoitetun menettelyn jälkeen.

(kumotaan)

Liikenne- ja viestintävirasto voi määrätä talouden toimijan antamaan virastolle tämän määräämässä kohtuullisessa ajassa selvityksen siitä, miten 2 momentin mukainen viranomaisen määräys ja 7 momentin mukainen kieltäminen täytetään.

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Riskin aiheuttavia vaatimuksenmukaisia radiolaitteita koskeva menettely

Jos Liikenne- ja viestintävirasto havaitsee 260 §:ssä tarkoitetun arvioinnin jälkeen, että vaatimustenmukaisuudesta huolimatta radiolaitteet aiheuttavat riskin tämän lain nojalla yleisen edun vuoksi suojelluille vaatimuksille, virasto voi vaatia asianomaista talouden toimijaa ryhtymään kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että radiolaitteet eivät aiheuta riskiä. Vaihtoehtoisesti virasto voi vaatia talouden toimijalta riskin aiheuttavan radiolaitteen poistamista markkinoilta tai sitä koskevan palautusmenettelyn järjestämistä viraston asettamassa kohtuullisessa ajassa. Määräajan tulee olla oikeassa suhteessa riskiin.

Talouden toimijan on varmistettava, että korjaavat toimenpiteet toteutetaan kaikkien niiden radiolaitteiden osalta, jotka talouden toimija on asettanut saataville markkinoilla unionin alueella.

Liikenne- ja viestintäviraston on välittömästi ilmoitettava 1 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä komissiolle ja muille jäsenvaltioille. Ilmoituksessa on oltava yksityiskohtaiset tiedot, jotka ovat tarpeen radiolaitteen tunnistamista varten, radiolaitteen alkuperä ja toimitusketju, siihen liittyvän riskin luonne, toteutetut kansalliset toimenpiteet ja niiden kesto sekä kaikki muut saatavilla olevat asiaa koskevat yksityiskohtaiset tiedot.

263 §

Muodollisen vaatimustenvastaisuuden korjaaminen

Liikenne- ja viestintäviraston on vaadittava asianomaista talouden toimijaa korjaamaan viraston asettamassa kohtuullisessa ajassa ja viraston määräämällä tavalla vaatimustenvastaisuus, joka koskee:

1) CE-merkinnän puuttumista tai kiinnittämistä tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen

Ehdotus

Riskin aiheuttavia vaatimuksenmukaisia radiolaitteita koskeva menettely

(kumotaan)

(kumotaan)

Liikenne- ja viestintäviraston on välittömästi ilmoitettava 261 §:n 5 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä komissiolle ja muille jäsenvaltioille. Ilmoituksessa on oltava yksityiskohtaiset tiedot, jotka ovat tarpeen radiolaitteen tunnistamista varten, radiolaitteen alkuperä ja toimitusketju, siihen liittyvän riskin luonne, toteutetut kansalliset toimenpiteet ja niiden kesto sekä kaikki muut saatavilla olevat asiaa koskevat yksityiskohtaiset tiedot.

263 §

Muodollisen vaatimustenvastaisuuden korjaaminen

Liikenne- ja viestintäviraston on vaadittava asianomaista talouden toimijaa korjaamaan viraston asettamassa kohtuullisessa ajassa ja viraston määräämällä tavalla vaatimustenvastaisuus, joka koskee:

1) CE-merkinnän puuttumista tai kiinnittämistä markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja

Voimassa oleva laki

(ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008 30 artiklan tai tämän lain määräysten vastaisesti;

2) ilmoitetun laitoksen tunnusnumeron puuttumista tai vaatimustenvastaisuutta;

3) EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksen puuttumista tai vaatimustenvastaisuutta;

4) teknisten asiakirjojen puuttumista tai puutteellisuutta;

5) radiolaitteen tunnistetietojen tai valmistajan tai maahantuojan yhteystietojen virheellisyttä tai puutteellisuutta;

6) radiolaitteen mukana toimitettavien ohjeiden ja turvallisuustietojen tai käyttörajoituksia koskevien ohjeiden ja tietojen puutteellisuutta;

7) muita talouden toimijoita koskevien tietojen toimittamista Liikenne- ja viestintävirastolle 253 d §:n 2 momentin mukaisesti;

8) erityisiin luokkiin kuuluvien radiolaitteiden rekisteröintiä 252 §:n 2 momentin mukaisesti.

Jos talouden toimija ei korjaa puutteita asetussa kohtuullisessa määräajassa, Liikenne- ja viestintävirasto voi ryhtyä kaikkiin tarvittaviin 260 §:n 7 momentin mukaisiin toimenpiteisiin radiolaitteen markkinoille saattamisen tai markkinoilla saataville asettamisen rajoittamiseksi tai kieltämiseksi tai, jos puute on olennainen, sen varmistamiseksi, että radiolaitetta koskeva palautusmenettely järjestetään tai se poistetaan markkinoilta.

307 §

Eräiden muiden viranomaisten tehtävät

Poliisi ja Rajavartiolaitos valvovat Liikenne- ja viestintäviraston ohella radiolupaa koskevan 39 §:n ja telelaitteen merkitsemistä koskevan 262 §:n 1 momentin noudattamista. *Tulli valvoo Liikenne- ja viestintäviraston ohella telelaitteiden maahantuontia koskevien säännösten ja määräysten noudattamista.*

348 §

Ehdotus

(EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annetun asetuksen (EU) 2019/1020 26 artiklan tai tämän lain määräysten vastaisesti;

2) ilmoitetun laitoksen tunnusnumeron puuttumista tai vaatimustenvastaisuutta;

3) EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksen puuttumista tai vaatimustenvastaisuutta;

4) teknisten asiakirjojen puuttumista tai puutteellisuutta;

5) radiolaitteen tunnistetietojen tai valmistajan tai maahantuojan yhteystietojen virheellisyttä tai puutteellisuutta;

6) radiolaitteen mukana toimitettavien ohjeiden ja turvallisuustietojen tai käyttörajoituksia koskevien ohjeiden ja tietojen puutteellisuutta;

7) muita talouden toimijoita koskevien tietojen toimittamista Liikenne- ja viestintävirastolle 253 d §:n 2 momentin mukaisesti;

8) erityisiin luokkiin kuuluvien radiolaitteiden rekisteröintiä 252 §:n 2 momentin mukaisesti.

Jos talouden toimija ei korjaa puutteita asetussa kohtuullisessa määräajassa, Liikenne- ja viestintävirasto voi ryhtyä kaikkiin tarvittaviin 260 §:n 7 momentin mukaisiin toimenpiteisiin radiolaitteen markkinoille saattamisen tai markkinoilla saataville asettamisen rajoittamiseksi tai kieltämiseksi tai, jos puute on olennainen, sen varmistamiseksi, että radiolaitetta koskeva palautusmenettely järjestetään tai se poistetaan markkinoilta.

307 §

Eräiden muiden viranomaisten tehtävät

Poliisi ja Rajavartiolaitos valvovat Liikenne- ja viestintäviraston ohella radiolupaa koskevan 39 §:n ja telelaitteen merkitsemistä koskevan 262 §:n 1 momentin noudattamista.

348 §

Voimassa oleva laki

Radiolaiterikkomus

Joka oikeudettomasti

1) ottaa käyttöön radiolähtimen tai käyttää sitä ilman 39 §:ssä säädettyä radiolupaa taikka käyttää radiolähetintä ilman 265 §:ssä säädettyä pätevyyttä tai 266 §:ssä säädettyä kelpoisuutta,

2) rikkoo häiriön estämiseksi tai rajoittamiseksi 329 §:n nojalla asetettua kieltoa tai 330 §:n nojalla annettua valvontapäätöstä,

3) rikkoo 260 §:n 7 momentin tai 262 §:n 1 momentin nojalla radiolaitteisiin liittyvän riskin vuoksi asetettua velvoitetta tai laitteiden tutkittavaksi ottamisen yhteydessä 327 §:n nojalla annettua kieltoa, *tai*

4) rikkoo 263 §:n 2 momentin nojalla radiolaitteiden muodollisen vaatimustenvastaisuuden vuoksi asetettua velvoitetta,

Ehdotus

Radiolaiterikkomus

Joka oikeudettomasti

1) ottaa käyttöön radiolähtimen tai käyttää sitä ilman 39 §:ssä säädettyä radiolupaa taikka käyttää radiolähetintä ilman 265 §:ssä säädettyä pätevyyttä tai 266 §:ssä säädettyä kelpoisuutta,

2) rikkoo häiriön estämiseksi tai rajoittamiseksi 329 §:n nojalla asetettua kieltoa tai 330 §:n nojalla annettua valvontapäätöstä,

3) rikkoo 260 §:n 7 momentin tai 262 §:n 1 momentin nojalla radiolaitteisiin liittyvän riskin vuoksi asetettua velvoitetta tai laitteiden tutkittavaksi ottamisen yhteydessä 327 §:n nojalla annettua kieltoa,

4) rikkoo 263 §:n 2 momentin nojalla radiolaitteiden muodollisen vaatimustenvastaisuuden vuoksi asetettua velvoitetta,

5) rikkoo markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa, 253 §:n 4–6 kohdassa, 253 a §:n 2 momentin 1 kohdassa taikka 253 b §:n 1 tai 8 kohdassa säädettyä radiolaitteen valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelijan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat on laadittu, pitää vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat markkinavalvontaviranomaisen saatavilla kymmenen vuoden ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan antaa pyynnöstä Liikenne- ja viestintäviraston saataville,

6) rikkoo markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tai 253 d § 2 momentissa säädettyä talouden toimijan velvollisuutta toimittaa Liikenne- ja viestintäviraston perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen radiolaitteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi,

7) rikkoo markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tai 253 d § 4 momentissa säädettyä talouden toimijan velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta radiolaitteesta Liikenne- ja viestintävirastolle, tai

8) rikkoo markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa tai 253 d § 3

Luonnos 11.3.2021

Voimassa oleva laki

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *radiolaiterikkomuksesta* sakkoon

Ehdotus

momentissa säädettyä talouden toimijan velvollisuutta varmistaa, että ryhdytään välittömästi tarvittaviin korjaaviin toimiin, jos radiolaitte ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole mahdollista, vähentää kyseisestä radiolaitteesta aiheutuvia riskejä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *radiolaiterikkomuksesta* sakkoon

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

12.

Laki

laivavarustelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan laivavarustelain (1503/2011) 9 §:n 2 momentti, 21 ja 23 § sellaisina kuin ne ovat laissa 973/2018,

muutetaan laivavarustelain 3 §:n 4 ja 6 momentti ja 24 §, sellaisena kuin 3 §:n 4 momentti on laissa 914/2016 sekä 24 § laissa 973/2018 sekä

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 914/2016, uusi 12 ja 13 kohta ja 3 §:ään uusi 7 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

12) *markkinavalvonnalla markkinavalvontaviranomaisten toimintaa ja niiden toteuttamia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että tuotteet ovat sovellettavassa lainsäädännössä säädettyjen vaatimusten mukaisia, ja kyseisen lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvien yleisten etujen suojelun varmistamiseksi;*

13) *markkinavalvonta-asetuksella markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/1020.*

3 §

3 §

Muu lainsäädäntö

Muu lainsäädäntö

Radiolaitteen, jonka vaatimustenmukaisuutta ei varmisteta laivavarusteena, vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta ja markkinoille saattamisesta säädetään tietoyhteiskuntakaarissa (917/2014).

Radiolaitteen, jonka vaatimustenmukaisuutta ei varmisteta laivavarusteena, vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta ja markkinoille saattamisesta säädetään *sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 30 luvussa.*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Alukseen asennettavista painelaitteista ja niille suoritettavista tarkastuksista säädetään painelaitelaissa (869/1999).

Alukseen asennettavista painelaitteista ja niille suoritettavista tarkastuksista säädetään painelaitelaissa (1144/2016).

Tämän lain soveltamisalaan kuuluvien varusteiden markkinavalvonnasta säädetään lisäksi markkinavalvontalaissa ja markkinavalvonta-asetuksessa.

9 §

9 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään:

(kumotaan 9 §:n 2 momentti)

2) Liikenne- ja viestintävirasto saa luovuttaa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä hoidettaessa saatuja tietoja syyttäjälle, poliisille ja Tullille rikoksen ehkäisemiseksi ja selvittämiseksi.

21 §

Puutteellisuuden tai vaatimustenvastaisuuden korjaaminen

(kumotaan)

Jos ruorimerkillä varustettu laivavaruste, sitä koskevat asiakirjat tai siitä annettavat tiedot eivät ole tämän lain mukaisia tai ruorimerkki on kiinnitetty tämän lain vastaisesti, Liikenne- ja viestintävirasto voi määrätä laivavarusteen valmistajan tai tämän valtuutetun edustajan, tuojan tai jakelijan korjaamaan puutteellisuuden tai vaatimustenvastaisuuden viraston asettamassa määräajassa. Jos puutteellisuutta tai vaatimustenmukaaisuutta ei korjata asetetussa määräajassa, Liikenne- ja viestintäviraston on kiellettävä asettamasta laivavarustetta saataville markkinoilla tai saattamasta sitä markkinoille taikka määrättävä se poistettavaksi markkinoilta tai palautettavaksi.

Liikenne- ja viestintäviraston on ilmoitettava välittömästi toimenpiteistään ja niiden perusteista Euroopan komissiolle ja Euroopan

Voimassa oleva laki

Ehdotus

unionin jäsenvaltioille sekä asianomaiselle ilmoitetulle laitokselle.

23 §

Laivavarusteen korjaaminen, vaihtaminen tai kaupan purkaminen

Liikenne- ja viestintävirasto voi määrätä 22 §:ssä tarkoitetun kieltopäätöksen saaneen laivavarusteen valmistajan, tämän valtuutetun edustajan, tuojan tai jakelijan: (kumotaan)

1) korjaamaan laivavarusteen niin, että se ei ole vaarallinen tai haitallinen;

2) ottamaan laivavarusteen takaisin ja korvaamaan sen vaarattomalla ja haitattomalla tuotteella; taikka

3) purkamaan kaupan.

Liikenne- ja viestintäviraston on ilmoitettava välittömästi toimenpiteistään ja niiden perusteista Euroopan komissiolle ja Euroopan unionin jäsenvaltioille.

24 §

Tiedottamisvelvollisuus kiellosta tai määräyksestä

Liikenne- ja viestintävirasto voi velvoittaa laivavarusteen valmistajan tai tämän valtuutetun edustajan, tuojan tai jakelijan tiedottamaan 21 tai 22 §:ssä tarkoitetusta kiellosta tai määräyksestä sekä laivavarusteeseen tai sen käyttämiseen liittyvästä vaarasta. Liikenne- ja viestintävirasto voi asettaa tiedottamiselle määräajan ja määrätä muutoinkin tiedottamisessa noudatettavista menettelyistä.

24 §

Tiedottamisvelvollisuus kiellosta tai määräyksestä

Liikenne- ja viestintävirasto voi velvoittaa laivavarusteen valmistajan tai tämän valtuutetun edustajan, tuojan tai jakelijan *tiedottamaan* 22 §:ssä tarkoitetusta kiellosta tai määräyksestä sekä laivavarusteeseen tai sen käyttämiseen liittyvästä vaarasta. Liikenne- ja viestintävirasto voi asettaa tiedottamiselle määräajan ja määrätä muutoinkin tiedottamisessa noudatettavista menettelyistä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

13.

Laki

kemikaalilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:

kumotaan kemikaalilain (599/2013) 46 §:n 3 momentti sellaisena kuin se on muutettuna lailla 711/2020,

muutetaan kemikaalilain 2, 45 ja 46 §:n 2 momentti sekä 55 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä 46 §:n 2 momentti on muutettuna lailla 711/2020 ja

lisätään lakiin uusi 45 a–c § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Lain soveltamisala

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään Euroopan unionin kemikaalilainsäädännön täytäntöönpanosta sekä eräistä kemikaaleja koskevista kansallisista velvoitteista. Lailla pannaan osaltaan täytäntöön myös *tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 765/2008.*

Tässä laissa säädetään Euroopan unionin kemikaalilainsäädännön täytäntöönpanosta sekä eräistä kemikaaleja koskevista kansallisista velvoitteista. Lailla pannaan osaltaan täytäntöön myös *markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 2019/1020.*

Tätä lakia sovelletaan myös sellaisiin biosidivalmisteisiin, joiden teho perustuu pieneliöön.

Tätä lakia sovelletaan myös sellaisiin biosidivalmisteisiin, joiden teho perustuu pieneliöön.

7 luku

Valvonta

45 §

Soveltamisala ja sen rajaus

Lain 7 lukua sovelletaan muuhun valvontaan kuin kemikaalien markkinavalvontaan lukuun ottamatta luvun 45 a ja 45 b §:ää sekä 45 c §:n 3 momenttia.

Voimassa oleva laki

45 §

Vakavaa haittaa tai vaaraa aiheuttavan kemikaalin kieltäminen tai rajoittaminen

Niiltä osin kuin kemikaalia ei rajoiteta REACH-asetuksessa, valtioneuvosto voi päätöksellään rajoittaa tai kieltää määrääjäksi tai toistaiseksi kemikaalin tai kemikaalia sisältävän esineen valmistuksen, maahantuonnin, markkinoille saattamisen ja muun luovuttamisen, maastaviennin, käytön tai muun näihin rinnastettavan kemikaalin käsittelyn sekä määrätä toimintaa koskevista rajoituksista ja ehdoista, jos kemikaalin tai kemikaalia sisältävän esineen käytön todetaan tai voidaan perustellusti arvioida aiheuttavan vakavaa haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan myös tehdä EU:n kemikaalilainsäädännössä olevan suojalausekkeen käyttämiseksi.

Jos 1 momentissa tarkoitettujen haitan tai vaaran torjuminen edellyttää pikaisia toimenpiteitä, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi väliaikaisesti määrätä tarvittavista kielloista ja rajoituksista. Asia on tällöin viivytyksettä saatettava valtioneuvoston päätettäväksi.

Ehdotus

45 a §

Markkinavalvonnassa noudatettava laki sekä määritelmät

Kemikaalien, kemikaalia sisältävien esineiden sekä kemikaalilla käsiteltyjen kemikaalien markkinavalvonnassa noudatetaan, mitä eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016), jäljempänä markkinavalvontalaki, säädetään, ellei tässä laissa toisin säädetä.

Markkinavalvontalaissa tarkoitetaan kemikaalien markkinavalvonnan osalta:

1) tuotteella kemikaalia, kemikaalia sisältävää esinettä tai kemikaalilla käsiteltyä esinettä;

2) talouden toimijalla sitä, joka valmistaa, tuo maahan, saattaa markkinoille, vie maasta, varastoi, pakkaa, jakelee tässä laissa tai Euroopan unionin kemikaalilain-säädännössä 1) kohdassa tarkoitettua tuotetta.

Poiketen siitä, mitä markkinavalvontalain 2 §:ssä säädetään, kemikaalien markkinavalvonnan osalta markkinoille saattamisen ja markkinoille saataville asettamisen määritelmät saavat kuitenkin sisältönsä Euroopan unionin kemikaalilainsäädännöstä. Kansallisesti hyväksytyjen biosidivalmisteiden markkinavalvonnan osalta markkinavalvontalain termillä 'saattaa markkinoille' tarkoitettaisiin kuitenkin 'biosidivalmisteiden' saattamista markkinoille Suomessa'.

45 b §

Oikeus luovuttaa salassa pidettäviä tietoja markkinavalvonnassa

Sen lisäksi, mitä markkinavalvontalain 13 §:ssä säädetään, markkinavalvontaviranomainen saa luovuttaa pykälässä tarkoitettuja

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tietoja myös terveydensuojeluviranomaisille terveyshaitan arviointia varten.

45 c §

Vakavaa haittaa tai vaaraa aiheuttavan kemikaalin kieltäminen tai rajoittaminen

Niitä osin kuin kemikaalia ei rajoiteta REACH-asetuksessa, valtioneuvosto voi päätöksellään rajoittaa tai kieltää määrääjäksi tai toistaiseksi kemikaalin tai kemikaalia sisältävän esineen valmistuksen, maahantuonnin, markkinoille saattamisen ja muun luovuttamisen, maastaviennin, käytön tai muun näihin rinnastettavan kemikaalin käsittelyn sekä määrätä toimintaa koskevista rajoituksista ja ehdoista, jos kemikaalin tai kemikaalia sisältävän esineen käytön todetaan tai voidaan perustellusti arvioida aiheuttavan vakavaa haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan myös tehdä EU:n kemikaalilainsäädännössä olevan suojalausekkeen käyttämiseksi.

Jos 1 momentissa tarkoitettun haitan tai vaaran torjuminen edellyttää pikaisia toimenpiteitä, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi väliaikaisesti määrätä tarvittavista kielloista ja rajoituksista. Asia on tällöin viivytyksettä saatettava valtioneuvoston päätettäväksi.

46 §

Valvontaviranomaisen kiellot ja määräykset

Edellä 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi määrätä kemikaalin tai kemikaalia sisältävän esineen taikka käsitellyn esineen markkinoille saattamisen tai markkinoilla saataville asettamisen kieltämisestä, markkinoilta poistamisesta, palautusmenettelystä tai aiheutuneesta vaarasta ilmoittamisesta taikka määrätä, että kemikaali tai kemikaalia sisältävä esine taikka

46 §

Valvontaviranomaisen kiellot ja määräykset

Suomen ympäristökeskus voi määrätä kemikaalin tai kemikaalia sisältävän esineen markkinoille saattamisen tai markkinoilla saataville asettamisen kieltämisestä, markkinoilta poistamisesta, palautusmenettelystä, aiheutuneesta vaarasta ilmoittamisesta tai määrätä, että kemikaali tehdään asianmukaisesti vaarattomaksi, kun on kysymys PIC-asetuksen tai 23 §:n 1 tai 2 momentin noudattamisen valvonnasta.

Voimassa oleva laki

käsitelty esine tehdään asianmukaisesti vaarattomaksi. *Määräyksen tai kiellon antaa kuitenkin Suomen ympäristökeskus, kun on kysymys PIC-asetuksen tai 23 §:n 1 tai 2 momentin noudattamisen valvonnasta.*

Jos lainsäädännön vastaisesta kemikaalista tai kemikaalia sisältävästä esineestä taikka käsitellystä esineestä voi aiheutua vakavaa vaaraa terveydelle tai ympäristölle, eikä vaaraa muilla tavoin voida estää, Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla tai sen tarkastajalla on oikeus määrätä kemikaalia koskevasta väliaikaisesta kiellosta. Väliaikainen kiello on voimassa, kunnes asia lopullisesti ratkaistaan. Jos kiellon antaa Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tarkastaja, tarkastajan on siirrettävä asia viipymättä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston on ratkaistava asia kiireellisesti.

55 §

Muutoksenhaku

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston määräämään 45 §:n 3 momentissa tarkoitettuun väliaikaiseen kieltoon tai rajoitukseen taikka 46 §:n 3 momentissa tarkoitettuun väliaikaiseen kieltoon ei saa hakea muutosta valittamalla.

Ehdotus

55 §

Muutoksenhaku

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston määräämään 45 c §:n 3 momentissa tarkoitettuun väliaikaiseen kieltoon tai rajoitukseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

14.

Laki

kosmeettisista valmisteista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:

kumotaan kosmeettisista valmisteista annetun lain (492/2013) 9–11 §, 14–17 §, 13 §:n 2 momentti ja 18 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä 16 § on muutettuna lailla 712/2020, ja *muutetaan* 2 §:n 2 momentti, 7 §, 13 §:n 1 momentti, 18 §:n 1 momentti ja 20 §, sellaisina kuin niistä 20 §:n 1 momentti on muutettuna lailla 712/2020, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Suhde muihin säädöksiin

Suhde muihin säädöksiin

Lakia sovelletaan tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008 toimeenpanoon tässä laissa tarkoitetun kosmetiikkavalvonnan osalta.

Lailla pannaan osaltaan täytäntöön markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 2019/1020.

7 §

7 §

Kiellot ja määräykset

Kiellot ja määräykset

Jollei EU:n kosmetiikka-asetuksen 2 artiklassa tarkoitettu maahantuojaja, valmistaja, jakelijaja tai 4 artiklassa tarkoitettu vastuuhenkilö (toiminnanharjoittaja) noudata tämän lain tai EU:n kosmetiikka-asetuksen säännöksiä, valvontaviranomainen voi:

Kosmeettisten valmisteiden markkinavalvonnassa noudatetaan, mitä eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016) säädetään, ellei tässä laissa toisin säädetä.

1) kieltää toiminnanharjoittajaa jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä;

2) määrätä toiminnanharjoittaja tekemään riskin poistamiseksi välttämättömät toimenpiteet tai toiminnanharjoittajan kustannuksella itse toteuttaa tällaiset toimenpiteet;

Voimassa oleva laki

3) määrätä toiminnanharjoittajan muutoin täyttämään tässä laissa tai EU:n kosmetiikka-asetuksessa säädetyt velvoitteet.

Lisäksi valvontaviranomainen voi kieltää toiminnanharjoittajaa saattamasta lainsäädännön vastaisen kosmeettisen valmisteen markkinoille tai asettamasta valmisteen saataville markkinoilla tai kieltää muutoin luovuttamasta sitä sekä määrätä, että toiminnanharjoittajan on tehokkaasti ja välittömästi poistettava lainsäädännön vastaiset kosmeettiset valmisteet markkinoilta.

Lisäksi valvontaviranomainen voi keskeyttää valmistuksen tai tuotannon siltä osin kuin se on välttämätöntä riskin torjumiseksi. Valvontaviranomaisen on toimittava asiassa kiireellisesti.

9 §

Palautusmenettelystä määrääminen

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston velvollisuudesta määrätä toiminnanharjoittaja otta-
maan takaisin loppukäyttäjältä kosmeettinen
valmiste, joka aiheuttaa riskin terveydelle,
säädetään EU:n kosmetiikka-asetuksen 25 ja
26 artiklassa.

Ehdotus

Jollei EU:n kosmetiikka-asetuksen 2 artiklassa tarkoitettu maahantuoja, valmistaja, jakelija tai 4 artiklassa tarkoitettu vastuuhenkilö (talouden toimija) noudata tämän lain tai EU:n kosmetiikka-asetuksen säännöksiä, valvontaviranomainen voi:

1) kieltää talouden toimijaa jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä;

2) määrätä talouden toimija tekemään riskin poistamiseksi välttämättömät toimenpiteet tai toiminnanharjoittajan kustannuksella itse toteuttaa tällaiset toimenpiteet

3) määrätä talouden toimija muutoin täyttämään tässä laissa tai EU:n kosmetiikka-asetuksessa säädetyt velvoitteet.

(kumotaan)

(kumotaan)

10 §

Tiedottamisesta määrääminen

Jos Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on antanut 7–9 §:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen taikka kosmeettiseen valmisteeseen tai sen käyttämiseen liittyy terveysriski, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi velvoittaa toiminnanharjoittajan tiedottamaan asiasta määräajassa julkisesti ja määräämällään tavalla. Lisäksi Turvallisuus- ja kemikaalivi-

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

rasto voi velvoittaa toiminnanharjoittajan toimittamaan loppukäyttäjille turvallisuuden varmistamiseksi tarpeelliset tiedot ja ohjeet.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi toiminnanharjoittajan kustannuksella tiedottaa I momentissa tarkoitetuista asioista, jos toiminnanharjoittaja ei ole noudattanut viranomaisen antamaa tiedottamismääräystä tai jos asian kiireellisyyden vuoksi tiedottaminen on tarpeen ihmisen terveyteen kohdistuvan riskin johdosta.

11 §

Määräys hävittää valmiste

Jos 7, 9 ja 10 §:ssä tarkoitettuja kieltoja ja määräyksiä ei voida pitää terveysriskin torjumiseksi riittävinä, valvontaviranomainen voi määrätä toiminnanharjoittajan hallussa olevan kosmeettisen valmisteen ja 9 §:n nojalla loppukäyttäjän toiminnanharjoittajalle palauttaman kosmeettisen valmisteon hävitettäväksi tai, jos tätä ei katsota tarkoituksenmukaiseksi, määrätä, miten valmisteon suhteen muutoin on meneteltävä. (kumotaan)

13 §

Oikeus saada tietoja ja tehdä tarkastuksia

Valvontaviranomaisella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada nähtävääseen tämän lain sekä EU:n kosmetiikka-asetuksen noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot toiminnanharjoittajalta ja muulta henkilöltä, joita tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten sekä Euroopan unionin kosmetiikkasäädännön velvoitteet koskevat.

Valvontaviranomaisella on oikeus tehdä tämän lain sekä EU:n kosmetiikka-asetuksen noudattamisen valvomiseksi tarvittavia tarkastuksia. Pysyväisluonteiseen asumiseen käytettyihin tiloihin valvontatoimenpiteet voidaan kuitenkin ulottaa vain, jos tarkastus on välttämätön tarkastuksen kohteena olevien seikkojen selvittämiseksi ja on syytä epäillä, että on tehty rikoslain (39/1889) 44 luvun 1

13 §

Oikeus tehdä tarkastuksia

Pysyväisluonteiseen asumiseen käytettyihin tiloihin valvontatoimenpiteet voidaan ulottaa vain, jos tarkastus on välttämätön tarkastuksen kohteena olevien seikkojen selvittämiseksi ja on syytä epäillä, että on tehty rikoslain (39/1889) 44 luvun 1 §:ssä tarkoitettu terveysrikos. Ulkopuoliselle asiantuntijalle ei voida antaa tarkastusoikeutta pysyväisluonteiseen asumiseen käytettyihin tiloihin.

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

§:ssä tarkoitettu terveystarkastus. Jäljempänä 15 §:ssä tarkoitettulle ulkopuoliselle asiantuntijalle ei tarkastusoikeutta pysyväisluonteiseen asumiseen käytettyihin tiloihin voida antaa.

14 §

Oikeus saada näytteitä ja tehdä tutkimuksia

Valvontaviranomaisella on oikeus ottaa kosmeettisesta valmisteesta näytteitä, jos se on tämän lain tai EU:n kosmetiikka-asetuksen noudattamisen valvonnan kannalta tarpeellista. (kumotaan)

Edellä 1 momentissa tarkoitettu näyte on, jos toiminnanharjoittaja sitä vaatii, korvattava käyvän hinnan mukaan, jollei havaita, että kosmeettinen valmiste on tämän lain tai EU:n kosmetiikka-asetuksen säännösten vastainen. Jos näytteestä tai sen tutkimisesta peritään maksu sen mukaan kuin siitä erikseen säädetään, näytteestä ei kuitenkaan tarvitse suorittaa korvausta.

Jos kosmeettinen valmiste ei täytä tässä laissa tai EU:n kosmetiikka-asetuksessa säädettyjä vaatimuksia, valvontaviranomainen voi velvoittaa toiminnanharjoittajan korvaamaan valmisteen hankinnasta, testauksesta ja tutkimisesta aiheutuneet kustannukset.

15 §

Asiantuntijan käyttäminen

Valvontaviranomainen voi valvontatoiminnassaan käyttää apunaan pätevää ulkopuolista asiantuntijaa, jolla on tarvittava asiantuntemus tarkastusten, tutkimusten ja selvitysten tekemiseen valvonnan kannalta merkityksellisen seikan selvittämisessä. (kumotaan)

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun asiantuntijaan sovelletaan hänen suorittaessaan valvontatoimintaan liittyviä avustavia tehtäviä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Voimassa oleva laki

Ehdotus

16 §

Oikeus saada tietoja toisilta viranomaisilta sekä salassapidettävien tietojen luovuttaminen

Tämän lain ja EU:n kosmetiikka-asetuksen noudattamista valvovilla viranomaisilla on oikeus sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada valvonnan kannalta välttämättömiä tietoja toiselta valvontaviranomaiselta ja käyttää toisen hankkimia näytteitä valvonnan kannalta tarpeellisiin tutkimuksiin. Henkilötietoja on myös oikeus saada vain, jos ne ovat valvonnan kannalta välttämättömiä. (kumotaan)

Sen mukaan, mitä 1 momentissa säädetään, valvontaviranomainen saa luovuttaa valvontaa varten saatuja tietoja yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta, liikesalaisuudesta taikka yksityisen henkilökohtaisista oloista toisille valvontaviranomaisille, muulle viranomaiselle tai asiantuntijavirastolle, joka tarvitsee tietoa kosmeettisten valmisteiden turvallisuuteen kuuluvan viranomaistehtävän suorittamista varten, sekä muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille EU:n kosmetiikka-asetuksen 29 ja 30 artiklassa säädetyn mukaisesti.

Salassapitosäännösten estämättä saa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä hoidettaessa saatuja tietoja luovuttaa syyttäjälle ja poliisille rikoksen ehkäisemiseksi ja selvittämiseksi.

17 §

Virka-apu

Poliisi on velvollinen antamaan virka-apua tämän lain ja sen nojalla annettujen määräysten sekä EU:n kosmetiikka-asetuksen noudattamisen valvomiseksi ja täytäntöön panemiseksi. Poliisin antamasta virka-avusta säädetään poliisilaissa (493/1995). (kumotaan)

Voimassa oleva laki

18 §

Uhkasakko sekä teettämis- ja keskeyttämissuhka

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään.

Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi hallinto-oikeus. Muutoin uhkasakosta, teettämisuhausta ja keskeyttämisuhausta säädetään uhkasakolaissa (1113/1990).

20 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta viranomaisen tämän lain nojalla antamaan päätökseen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, valvontaviranomaisen määräämään 8 §:ssä tarkoitettuun väliaikaiseen kieltoon ja 12 §:n 2 momentissa tarkoitettuun väliaikaiseen maastaviennin kieltoon ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

Edellä 7 ja 9–11 §:n nojalla tehtävässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Ehdotus

18 §

Uhkasakko sekä teettämisuha

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. *Muutoin uhkasakkoon ja teettämisuhaan sovelletaan, mitä uhkasakolaissa (1113/1990) säädetään.*

(kumotaan)

20 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta viranomaisen tämän lain nojalla antamaan päätökseen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Haettaessa muutosta uhkasakon asettamista ja maksettavaksi tuomitsemista sekä teettämis- ja keskeyttämisuhan asettamista ja täytäntönpantavaksi määräämistä koskevaan päätökseen sovelletaan, mitä uhkasakolaissa säädetään.

Edellä 7 §:n nojalla tehtävässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

15.

Laki

tupakkalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tupakkalain (549/2016) 100 §:n 1 ja 2 momentti, 102 §:n 2 momentti ja 105 §:n 1 momentti sekä

lisätään 86 §:ään uusi 6 momentti, 87 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 248/2019, uusi 4 momentti, 88 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 701/2018, uusi 2 momentti, 96 §:ään uusi 2 momentti ja 101 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

86 §

86 §

Tarkastus- ja näytteenotto-oikeus

Tarkastus- ja näytteenotto-oikeus

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ei koske markkinavalvonnassa tapahtuvia tarkastuksia, joista säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain (1137/2016) 9 §:ssä, eikä markkinavalvonnassa tapahtuvaa näytteenottoa, josta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 10 §:ssä.

87 §

87 §

Tiedonsaantioikeus

Tiedonsaantioikeus

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ei koske tiedonsaantia markkinavalvonnassa, josta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 8 ja 11 §:ssä.

88 §

88 §

Tietojen luovuttaminen

Tietojen luovuttaminen

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske oikeutta luovuttaa salassa pidettäviä tietoja markkinavalvonnassa, josta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 13 §:ssä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

96 §

Kunnan kiellot

96 §

Kunnan kiellot

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske markkinavalvonnassa määrättävää kielloa, josta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 18 §:ssä. Kunta ei kuitenkaan saa määrätä talouden toimijaa poistamaan tuotetta markkinoilta tai määräämään muista tuotteen markkinoille asettamisen rajoittamiseksi tarvittavista toimenpiteistä mainitun lain 18 §:n 2 momentin nojalla.

100 §

Myyntikielto

Valvira voi kieltää tupakkatuotteen, sähkösavukkeen, nikotiininesteen, höyrystettäväksi tarkoitetun nikotiinittoman nesteen ja poltettavaksi tarkoitetun kasviperäisen tuotteen myymisen ja muun luovuttamisen, jos:

1) tupakkatuotteessa on 11 §:ssä kiellettyjä lisäaineita tai ominaisuuksia;

2) tupakkatuotteen päästöjä ei ole mitattu 12 §:ssä edellytetyllä tavalla tai varmistettu 85 §:n mukaisessa hyväksytyssä laboratoriossa taikka jos päästöt ylittävät 12 §:ssä tai sen nojalla säädetyt enimmäismäärät;

3) savukkeen palamisominaisuudet eivät täytä 13 §:ssä tai sen nojalla säädettyjä vaatimuksia taikka jos palamisominaisuuksia ei ole testattu ja osoitettu 13 §:ssä tarkoitetulla tavalla tai 85 §:n mukaisessa hyväksytyssä laboratoriossa;

4) sähkösavuke tai täyttösäiliö ei täytä 23 §:ssä tai sen nojalla taikka 24 §:n 3 momentissa säädettyjä vaatimuksia;

100 §

Myyntikielto

Valvira voi kieltää tupakkatuotteen, sähkösavukkeen, nikotiininesteen, höyrystettäväksi tarkoitetun nikotiinittoman nesteen ja poltettavaksi tarkoitetun kasviperäisen tuotteen myymisen ja muun luovuttamisen, jos:

Voimassa oleva laki

5) nikotiinineste ei täytä 24 §:ssä tai sen nojalla säädettyjä vaatimuksia taikka höyrystettäväksi tarkoitettu nikotiinineste ei täytä 25 §:ssä säädettyjä vaatimuksia;

6) sähkösavukkeen tai täyttösäiliön valmistaja, maahantuoja tai jakelija ei ole perustanut 28 §:n 1 momentissa tarkoitettua häirtavaikutusten seurantajärjestelmää tai pitänyt sitä yllä taikka kieltäytyy toimittamasta seurantajärjestelmän tietoja Valviralle;

7) sähkösavukkeen tai täyttösäiliön valmistaja, maahantuoja tai jakelija ei ole 28 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tilanteessa ryhtynyt säännöksessä tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin tai on jättänyt tekemättä säännöksessä tarkoitettua ilmoituksen;

8) valmistaja tai maahantuoja ei ole toimitanut Valviralle 14–16, 18, 20, 26, 27 tai 29 §:ssä tarkoitettuja tietoja säädettyllä tavalla, säädetyssä ajassa tai säädettyä mallia käyttäen taikka jos toimitetut tiedot eivät pidä paikkaansa;

9) valmistaja tai maahantuoja on jättänyt suorittamatta Valviralle 90 §:n 3 momentissa tarkoitettua maksun;

10) tupakkatuotteen vähittäismyyntipakkaus on 32–35 §:n tai niiden nojalla annettujen säännösten vastainen, sähkösavuke tai täyttösäiliö taikka sen vähittäismyyntipakkaus on 36 §:n tai sen nojalla annettujen säännösten vastainen, höyrystettäväksi tarkoitettua nikotiinittoman nesteen vähittäismyyntipakkaus on 38 §:n vastainen taikka poltettavaksi tarkoitettua kasviperäisen tuotteen vähittäismyyntipakkaus on 39 §:n tai sen nojalla annettujen säännösten vastainen.

Valviran on ilmoitettava komissiolle sellaisesta 1 momentin 1 kohdan nojalla määrätystä myyntikiellosta, joka perustuu siihen, että tupakkatuote on 11 §:n 1 momentin 1 tai 9 kohdan vastainen.

Ehdotus

1) sähkösavukkeen tai täyttösäiliön valmistaja, maahantuoja tai jakelija ei ole perustanut 28 §:n 1 momentissa tarkoitettua häirtavaikutusten seurantajärjestelmää tai pitänyt sitä yllä taikka kieltäytyy toimittamasta seurantajärjestelmän tietoja Valviralle;

2) sähkösavukkeen tai täyttösäiliön valmistaja, maahantuoja tai jakelija ei ole 28 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tilanteessa ryhtynyt säännöksessä tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin tai on jättänyt tekemättä säännöksessä tarkoitettua ilmoituksen;

3) valmistaja tai maahantuoja ei ole toimitanut Valviralle 14–16, 18, 20, 26, 27 tai 29 §:ssä tarkoitettuja tietoja säädettyllä tavalla, säädetyssä ajassa tai säädettyä mallia käyttäen taikka jos toimitetut tiedot eivät pidä paikkaansa;

4) valmistaja tai maahantuoja on jättänyt suorittamatta Valviralle 90 §:n 3 momentissa tarkoitettua maksun.

Valviran on ilmoitettava komissiolle sellaisesta eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 18 §:n nojalla määrätystä kiellosta, joka perustuu siihen, että tupakkatuote on tämän lain 11 §:n 1 momentin 1 tai 9 kohdan vastainen.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

101 §

101 §

Markkinoilta poistaminen

Markkinoilta poistaminen

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske markkinoilta poistamista markkinavalvonnassa, josta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 18 §:n 2 momentissa.

102 §

102 §

Väliaikainen kieltö

Väliaikainen kieltö

Jos 99 tai 100 §:ssä tarkoitettujen säännösten vastaisen menettelyn jatkaminen tai uudistaminen on menettelyn laadun tai merkityksen johdosta tarpeen estää kiireellisesti, Valvira voi väliaikaisesti ennen asian lopullista ratkaisemista antaa tätä koskevan kiellon. Väliaikainen kieltö tulee voimaan heti, ja se voidaan peruuttaa ennen asian lopullista ratkaisemista.

Jos Valvira toteaa tai sillä on perusteltua syytä uskoa, että tietty tai tiettyntyyppinen sähkösavuke tai täyttösäiliö voi muodostaa vakavan riskin ihmisen terveydelle huolimatta siitä, että tuote täyttää tämän lain ja EU:n lainsäädännön mukaiset vaatimukset, Valvira voi väliaikaisesti kieltää tuotteen myynnin ja muun luovuttamisen kuluttajille. Valviran on heti ilmoitettava komissiolle ja muiden EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille väliaikaisesta kiellosta ja sen perusteista. Asia ratkaistaan lopullisesti, kun komissio on ilmoittanut, pitääkö se kieltöä perusteltuna.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske markkinavalvontaan liittyvää väliaikaista kieltöä, josta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 21 §:ssä.

105 §

105 §

Uhkasakko ja teettämishukka

Uhkasakko ja teettämishukka

Valvira tai kunta voi asettaa tämän lain säännösten perusteella antamansa kiellon tai määräyksen tehosteeksi uhkasakon tai uhan, että asetetun määräajan jälkeen tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Valvira tai kunta voi asettaa tämän lain säännösten perusteella antamansa kiellon tai määräyksen tehosteeksi uhkasakon tai uhan, että asetetun määräajan jälkeen tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. *Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske markkinaval-*

Luonnos 11.3.2021

Voimassa oleva laki

Ehdotus

*vonnassa määrättävää uhkasakkoa tai teettä-
misuhkaa, joista säädetään eräiden tuotteiden
markkinavalvonnasta annetun lain 28 §:ssä.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

16.

Laki

vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annetun lain (387/2013) 19 ja 21–28 §, sellaisena kuin niistä ovat 25 § laissa 245/2019 ja 28 § laissa 1422/2019,

muutetaan 3, 4, 6, 9–14, 17 ja 20 §, sellaisena kuin niistä on 17 § laissa 1483/2019, sekä *lisätään* 3 §:n 1 momenttiin uusi 16 kohta sekä lakiin uusi 28 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *sähkö- ja elektroniikkalaitteella* laitetta, joka tarvitsee sähkövirtaa tai sähkömagneettisia kenttiä voidakseen toimia vähintään yhdessä käyttötarkoituksessaan sekä laitetta, jota käytetään kyseisten virtojen ja kenttien tuottamiseen, siirtämiseen ja mittaamiseen ja joka on suunniteltu käytettäväksi enintään 1 000 voltin vaihtojännitteellä tai enintään 1 500 voltin tasajännitteellä;

2) *liitäntäjohdolla* johtoa, jonka nimellisjännite on alle 250 voltia ja joka liittää sähkö- ja elektroniikkalaitteen pistorasiaan tai kaksi tai useampia sähkö- ja elektroniikkalaitteita toisiinsa;

3) *varaosalla* sähkö- ja elektroniikkalaitteen tarkoituksenmukaisen toiminnan kannalta tarpeellista erillistä osaa, jolla voidaan korvata sähkö- ja elektroniikkalaitteen osa ja joka palauttaa laitteen toimivuuden tai parantaa sitä;

4) *valmistajalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka valmistaa, valmistuttaa tai antaa suunniteltavaksi sähkö- ja elektroniikkalaitteen ja markkinoi sitä omalla nimellään tai tavaramerkillään;

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *sähkö- ja elektroniikkalaitteella* laitetta, joka tarvitsee sähkövirtaa tai sähkömagneettisia kenttiä voidakseen toimia vähintään yhdessä käyttötarkoituksessaan sekä laitetta, jota käytetään kyseisten virtojen ja kenttien tuottamiseen, siirtämiseen ja mittaamiseen ja joka on suunniteltu käytettäväksi enintään 1 000 voltin vaihtojännitteellä tai enintään 1 500 voltin tasajännitteellä;

2) *liitäntäjohdolla* johtoa, jonka nimellisjännite on alle 250 voltia ja joka liittää sähkö- ja elektroniikkalaitteen pistorasiaan tai kaksi tai useampia sähkö- ja elektroniikkalaitteita toisiinsa;

3) *varaosalla* sähkö- ja elektroniikkalaitteen tarkoituksenmukaisen toiminnan kannalta tarpeellista erillistä osaa, jolla voidaan korvata sähkö- ja elektroniikkalaitteen osa ja joka palauttaa laitteen toimivuuden tai parantaa sitä;

4) *valmistajalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka valmistaa, valmistuttaa tai antaa suunniteltavaksi sähkö- ja elektroniikkalaitteen ja markkinoi sitä omalla nimellään tai tavaramerkillään;

Voimassa oleva laki

5) *valtuutetulla edustajalla* Euroopan talousalueelle sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on valmistajan antama kirjallinen valtuutus hoitaa valmistajan puolesta tietyt tehtävät;

6) *jakelijalla* sellaista muuta toimitusketjuun kuuluvaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä kuin valmistajaa tai maahantuojaa, joka asettaa sähkö- ja elektroniikkalaitteen saataville markkinoilla;

7) *maahantuojalla* Euroopan talousalueelle sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka saattaa kolmannesta maasta tuotavan sähkö- ja elektroniikkalaitteen Euroopan talousalueen markkinoille;

8) *elinkeinonharjoittajalla* valmistajaa, valtuutettua edustajaa, maahantuojaa ja jakelijaa;

9) *asettamisella saataville markkinoilla* sähkö- ja elektroniikkalaitteen toimittamista Euroopan talousalueen markkinoille liiketoiminnan yhteydessä jakelua, kulutusta tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai veloituksetta;

10) *markkinoille saattamisella* sähkö- ja elektroniikkalaitteen asettamista ensimmäistä kertaa saataville Euroopan talousalueen markkinoilla;

11) *CE-merkinnällä* tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008 30 artiklassa tarkoitettua merkintää, jolla valmistaja osoittaa, että tuote on merkinnän kiinnittämistä koskevassa Euroopan unionin yhdenmukaistamislainsäädännössä asetettujen sovellettavien vaatimusten mukainen;

12) *homogeenisella materiaalilla* kauttaaltaan tasakoosteista materiaalia tai materiaalien yhdistelmästä koostuvaa materiaalia, jota

Ehdotus

5) *valtuutetulla edustajalla* Euroopan talousalueelle sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on valmistajan antama kirjallinen valtuutus hoitaa valmistajan puolesta tietyt tehtävät;

6) *jakelijalla* sellaista muuta toimitusketjuun kuuluvaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä kuin valmistajaa tai maahantuojaa, joka asettaa sähkö- ja elektroniikkalaitteen saataville markkinoilla;

7) *maahantuojalla* Euroopan talousalueelle sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka saattaa kolmannesta maasta tuotavan sähkö- ja elektroniikkalaitteen Euroopan talousalueen markkinoille;

8) *talouden toimijalla* *markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1020, jäljempänä markkinavalvonta-asetus, 3 artiklan 13 kohdassa tarkoitettua* valmistajaa, valtuutettua edustajaa, maahantuojaa, jakelijaa *sekä jakelupalvelujen tarjoajaa;*

9) *asettamisella saataville markkinoilla* sähkö- ja elektroniikkalaitteen toimittamista Euroopan talousalueen markkinoille liiketoiminnan yhteydessä jakelua, kulutusta tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai veloituksetta;

10) *markkinoille saattamisella* sähkö- ja elektroniikkalaitteen asettamista ensimmäistä kertaa saataville Euroopan talousalueen markkinoilla;

11) *CE-merkinnällä* tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008 30 artiklassa tarkoitettua merkintää, jolla valmistaja osoittaa, että tuote on merkinnän kiinnittämistä koskevassa Euroopan unionin yhdenmukaistamislainsäädännössä asetettujen sovellettavien vaatimusten mukainen;

12) *homogeenisella materiaalilla* kauttaaltaan tasakoosteista materiaalia tai materiaalien yhdistelmästä koostuvaa materiaalia, jota

Voimassa oleva laki

ei voida jakaa tai erottaa eri materiaaleiksi mekaanisin toimin, kuten kiertämällä, leikkaamalla, murskaamalla, jauhamalla tai hankkaamalla;

13) *yhdenmukaistetulla standardilla* eurooppalaisesta standardisoinnista, neuvoston direktiivien 89/686/ETY ja 93/15/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/9/EY, 94/25/EY, 95/16/EY, 97/23/EY, 98/34/EY, 2004/22/EY, 2007/23/EY, 2009/23/EY ja 2009/105/EY muuttamisesta ja neuvoston päätöksen 87/95/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1673/2006/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1025/2012 tarkoitettua eurooppalaista standardia, joka on vahvistettu Euroopan komission esittämän pyynnön perusteella unionin yhdenmukaistamislainsäädännön soveltamiseksi;

14) *teknisellä asiakirjalla* valmistajan laatimaa asiakirjaa, jonka perusteella arvioidaan, onko sähkö- ja elektroniikkalaitte sovellettavien vaatimusten mukainen sisältäen asianmukaisen analyysin ja arvioinnin riskeistä;

15) *teknisellä eritelmällä* asiakirjaa, jossa määrätään tekniset vaatimukset, jotka sähkö- ja elektroniikkalaitteen on täytettävä.

4 §

Vaarallisten aineiden käytön rajoitukset ja poikkeukset niistä

Sähkö- ja elektroniikkalaitte taikka sen korjaamiseen, uudelleenkäyttöön, toimintojen päivitykseen tai kapasiteetin lisäämiseen tarkoitettu liitäntäjohto tai varaosa ei saa sisältää vaarallisia aineita RoHS-direktiivissä säädetty enimmäispitoisuudet ylittävinä pitoisuuksina. Rajoitettavista vaarallisista aineista ja niiden enimmäispitoisuuksista sekä näitä koskevista poikkeuksista annetaan RoHS-direktiivin mukaiset säännökset ympäristöministeriön asetuksella.

Ehdotus

ei voida jakaa tai erottaa eri materiaaleiksi mekaanisin toimin, kuten kiertämällä, leikkaamalla, murskaamalla, jauhamalla tai hankkaamalla;

13) *yhdenmukaistetulla standardilla* eurooppalaisesta standardisoinnista, neuvoston direktiivien 89/686/ETY ja 93/15/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/9/EY, 94/25/EY, 95/16/EY, 97/23/EY, 98/34/EY, 2004/22/EY, 2007/23/EY, 2009/23/EY ja 2009/105/EY muuttamisesta ja neuvoston päätöksen 87/95/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1673/2006/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1025/2012 tarkoitettua eurooppalaista standardia, joka on vahvistettu Euroopan komission esittämän pyynnön perusteella unionin yhdenmukaistamislainsäädännön soveltamiseksi;

14) *teknisellä asiakirjalla* valmistajan laatimaa asiakirjaa, jonka perusteella arvioidaan, onko sähkö- ja elektroniikkalaitte sovellettavien vaatimusten mukainen sisältäen asianmukaisen analyysin ja arvioinnin riskeistä;

15) *teknisellä eritelmällä* asiakirjaa, jossa määrätään tekniset vaatimukset, jotka sähkö- ja elektroniikkalaitteen on täytettävä;

16) *jakelupalvelujen tarjoajalla markkinaluvonta-asetuksen 3 artiklan 11 kohdassa tarkoitettua luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä.*

4 §

Vaarallisten aineiden käytön rajoitukset ja poikkeukset niistä

Sähkö- ja elektroniikkalaitte taikka sen korjaamiseen, uudelleenkäyttöön, toimintojen päivitykseen tai kapasiteetin lisäämiseen tarkoitettu liitäntäjohto tai varaosa ei saa sisältää vaarallisia aineita RoHS-direktiivissä säädetty enimmäispitoisuudet ylittävinä pitoisuuksina. Rajoitettavista vaarallisista aineista ja niiden enimmäispitoisuuksista sekä näitä koskevista poikkeuksista annetaan RoHS-direktiivin mukaiset säännökset ympäristöministeriön asetuksella.

Voimassa oleva laki

Elinkeinonharjoittaja voi tehdä hakemuksen Euroopan komissiolle RoHS-direktiivin 5 artiklassa tarkoitetun poikkeuksen myöntämiseksi, uusimiseksi tai peruuttamiseksi. Hakemuksen teossa ja käsittelyssä noudatetaan RoHS-direktiivin mukaista menettelyä.

6 §

EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus

Kun valmistaja on varmistanut, että sähkö- ja elektroniikkalaite on 4 §:n mukainen, tämän on laadittava RoHS-direktiivin liitteen VI mukainen EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus suomeksi tai ruotsiksi taikka muulla kielellä, jonka valvontaviranomainen hyväksyy. Valmistajan on säilytettävä EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus kymmenen vuoden ajan siitä, kun sähkö- ja elektroniikkalaite on saatettu markkinoille.

Muutokset sarjatuotannossa olevan tuotteen suunnittelussa tai ominaisuuksissa ja muutokset yhdenmukaistetuissa standardeissa tai teknisissä eritelmissä, joihin nähden sähkö- ja elektroniikkalaitteen vaatimustenmukaisuus ilmoitetaan, on otettava EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksessa asianmukaisesti huomioon.

9 §

Menettely vaatimustenvastaisuustilanteissa

Valmistajan, jonka on syytä epäillä, että sen markkinoille saattama sähkö- ja elektroniikkalaite ei ole tämän lain vaatimusten mukainen, on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin laitteen saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi, sen poistamiseksi markkinoilta tai tarvittaessa ryhdyttävä toimenpiteisiin käyttäjien saataville asetetun laitteen palauttamiseksi takaisin valmistajalle. Valmistajan on välittömästi ilmoitettava laitteen vaatimustenvastaisuudesta ja kaikista toteuttamistaan toimenpiteistä valvontaviranomaiselle.

Valmistajan on pidettävä kirjaa vaatimusten vastaisista sähkö- ja elektroniikkalaitteista ja

Ehdotus

Valmistaja, valtuutettu edustaja, maahan-tuoja tai jakelija voi tehdä hakemuksen Euroopan komissiolle RoHS-direktiivin 5 artiklassa tarkoitetun poikkeuksen myöntämiseksi, uusimiseksi tai peruuttamiseksi. Hakemuksen teossa ja käsittelyssä noudatetaan RoHS-direktiivin mukaista menettelyä.

6 §

EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus

Kun valmistaja on varmistanut, että sähkö- ja elektroniikkalaite on 4 §:n mukainen, tämän on laadittava RoHS-direktiivin liitteen VI mukainen EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus suomeksi tai ruotsiksi taikka muulla kielellä, jonka *markkinavalvontaviranomainen* hyväksyy. Valmistajan on säilytettävä EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus kymmenen vuoden ajan siitä, kun sähkö- ja elektroniikkalaite on saatettu markkinoille.

Muutokset sarjatuotannossa olevan tuotteen suunnittelussa tai ominaisuuksissa ja muutokset yhdenmukaistetuissa standardeissa tai teknisissä eritelmissä, joihin nähden sähkö- ja elektroniikkalaitteen vaatimustenmukaisuus ilmoitetaan, on otettava EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksessa asianmukaisesti huomioon.

9 §

Menettely vaatimustenvastaisuustilanteissa

Valmistajan, jonka on syytä epäillä, että sen markkinoille saattama sähkö- ja elektroniikkalaite ei ole tämän lain vaatimusten mukainen, on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin laitteen saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi, sen poistamiseksi markkinoilta tai tarvittaessa ryhdyttävä toimenpiteisiin käyttäjien saataville asetetun laitteen palauttamiseksi takaisin valmistajalle. Valmistajan on välittömästi ilmoitettava laitteen vaatimustenvastaisuudesta ja kaikista toteuttamistaan toimenpiteistä *markkinavalvontaviranomaiselle*.

Valmistajan on pidettävä kirjaa vaatimusten vastaisista sähkö- ja elektroniikkalaitteista ja

Voimassa oleva laki

1 momentin mukaisesti toteutetuista palautuksista sekä tiedotettava niistä jakelijoille.

10 §

Valtuutettu edustaja

Valmistaja voi kirjallisesti nimittää itselleen valtuutetun edustajan. Edustaja on tällöin valtuutettava hoitamaan ainakin seuraavat tehtävät:

1) EU-vaatimuksenmukaisuusvakuutuksen ja teknisten asiakirjojen pitäminen valvontaviranomaisen saatavilla kymmenen vuoden ajan siitä lähtien, kun sähkö- ja elektroniikkalaite on saatettu markkinoille;

2) kaikkien tarpeellisten asiakirjojen toimitaminen valvontaviranomaiselle sähkö- ja elektroniikkalaitteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi;

3) muu yhteistyö valvontaviranomaisen kanssa sen varmistamiseksi, että sähkö- ja elektroniikkalaite on tämän lain vaatimusten mukainen.

Valmistaja ei voi siirtää 5 §:n 1 ja 2 momentissa säädettyjä velvollisuuksia valtuutetulle edustajalle.

11 §

Maahantuojan velvollisuudet laitteen markkinoille saattamisen yhteydessä

Maahantuojan on ennen sähkö- ja elektroniikkalaitteen markkinoille saattamista varmistettava, että valmistaja on täyttänyt 5 §:n 1 ja 2 momentissa, 6 ja 7 §:ssä sekä 9 §:n 2 momentissa säädettyt velvoitteet. Jos maahantuojalla on syytä epäillä, että sähkö- ja elektroniikkalaite ei ole tämän lain vaatimusten mukainen, maahantuojan on ilmoitettava tästä välittömästi valmistajalle ja valvontaviranomaiselle. Maahantuojaa saa saattaa laitteen markkinoille vasta, kun laite on tämän lain vaatimusten mukainen.

Maahantuojan on ilmoitettava sähkö- ja elektroniikkalaitteessa tai jos se ei ole mahdollista, laitteen pakkauksessa tai laitteen mu-

Ehdotus

1 momentin mukaisesti toteutetuista palautuksista sekä tiedotettava niistä jakelijoille.

10 §

Valtuutettu edustaja

Valmistaja voi kirjallisesti nimittää itselleen valtuutetun edustajan. Edustaja on tällöin valtuutettava hoitamaan ainakin seuraavat tehtävät:

1) EU-vaatimuksenmukaisuusvakuutuksen ja teknisten asiakirjojen pitäminen *markkina-valvontaviranomaisen* saatavilla kymmenen vuoden ajan siitä lähtien, kun sähkö- ja elektroniikkalaite on saatettu markkinoille;

2) kaikkien tarpeellisten asiakirjojen toimitaminen *markkinavalvontaviranomaiselle* sähkö- ja elektroniikkalaitteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi;

3) muu yhteistyö *markkinavalvontaviranomaisen* kanssa sen varmistamiseksi, että sähkö- ja elektroniikkalaite on tämän lain vaatimusten mukainen.

Valmistaja ei voi siirtää 5 §:n 1 ja 2 momentissa säädettyjä velvollisuuksia valtuutetulle edustajalle.

11 §

Maahantuojan velvollisuudet laitteen markkinoille saattamisen yhteydessä

Maahantuojan on ennen sähkö- ja elektroniikkalaitteen markkinoille saattamista varmistettava, että valmistaja on täyttänyt 5 §:n 1 ja 2 momentissa, 6 ja 7 §:ssä sekä 9 §:n 2 momentissa säädettyt velvoitteet. Jos maahantuojalla on syytä epäillä, että sähkö- ja elektroniikkalaite ei ole tämän lain vaatimusten mukainen, maahantuojan on ilmoitettava tästä välittömästi valmistajalle ja *markkinavalvontaviranomaiselle*. Maahantuojaa saa saattaa laitteen markkinoille vasta, kun laite on tämän lain vaatimusten mukainen.

Maahantuojan on ilmoitettava sähkö- ja elektroniikkalaitteessa tai jos se ei ole mahdollista, laitteen pakkauksessa tai laitteen mu-

Voimassa oleva laki

kana seuraavassa asiakirjassa, nimensä, rekisteröity tuotenimensä tai tavaramerkkinsä sekä osoitteensa, josta maahantuoja on tavoitettavissa.

Maahantuojan on pidettävä EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksen jäljennöstä valvontaviranomaisen saatavilla kymmenen vuoden ajan siitä, kun sähkö- ja elektroniikkalaite saatetaan markkinoille ja varmistettava, että tekniset asiakirjat ovat pyynnöstä viranomaisen saatavilla.

12 §

Maahantuojan velvollisuudet markkinoille saatetun laitteen vaatimustenvastaisuustilanteessa

Jos maahantuojalla on syytä epäillä, että sen markkinoille saattama sähkö- ja elektroniikkalaite ei täytä tämän lain vaatimuksia, maahantuojan on ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin laitteen saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi, sen poistamiseksi markkinoilta tai tarvittaessa käyttäjien saataville asetetun laitteen palauttamiseksi takaisin maahantuojalle.

Maahantuojan on välittömästi ilmoitettava sähkö- ja elektroniikkalaitteen vaatimustenvastaisuudesta ja kaikista toteuttamistaan toimenpiteistä valvontaviranomaiselle.

Maahantuojan on pidettävä kirjaa vaatimustenvastaisista sähkö- ja elektroniikkalaitteista ja laitteiden palautuksista sekä tiedotettava niistä jakelijoille.

13 §

Jakelijan velvollisuudet kun laite asetetaan saataville markkinoilla

Jakelijan on ennen sähkö- ja elektroniikkalaitteen asettamista saataville markkinoille tarkistettava, että siinä on kaikki 7 §:ssä ja 11 §:n 2 momentissa tarkoitetut merkinnät ja tiedot. Jos jakelijalla on syytä epäillä, että sähkö- ja elektroniikkalaite ei ole tämän lain vaatimusten mukainen, jakelijan on ilmoitettava tästä valmistajalle tai maahantuojalle sekä

Ehdotus

kana seuraavassa asiakirjassa, nimensä, rekisteröity tuotenimensä tai tavaramerkkinsä sekä osoitteensa, josta maahantuoja on tavoitettavissa.

Maahantuojan on pidettävä EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksen jäljennöstä *markkinavalvontaviranomaisen* saatavilla kymmenen vuoden ajan siitä, kun sähkö- ja elektroniikkalaite saatetaan markkinoille ja varmistettava, että tekniset asiakirjat ovat pyynnöstä viranomaisen saatavilla.

12 §

Maahantuojan velvollisuudet markkinoille saatetun laitteen vaatimustenvastaisuustilanteessa

Jos maahantuojalla on syytä epäillä, että sen markkinoille saattama sähkö- ja elektroniikkalaite ei täytä tämän lain vaatimuksia, maahantuojan on ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin laitteen saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi, sen poistamiseksi markkinoilta tai tarvittaessa käyttäjien saataville asetetun laitteen palauttamiseksi takaisin maahantuojalle.

Maahantuojan on välittömästi ilmoitettava sähkö- ja elektroniikkalaitteen vaatimustenvastaisuudesta ja kaikista toteuttamistaan toimenpiteistä *markkinavalvontaviranomaiselle*.

Maahantuojan on pidettävä kirjaa vaatimustenvastaisista sähkö- ja elektroniikkalaitteista ja laitteiden palautuksista sekä tiedotettava niistä jakelijoille.

13 §

Jakelijan velvollisuudet kun laite asetetaan saataville markkinoilla

Jakelijan on ennen sähkö- ja elektroniikkalaitteen asettamista saataville markkinoille tarkistettava, että siinä on kaikki 7 §:ssä ja 11 §:n 2 momentissa tarkoitetut merkinnät ja tiedot. Jos jakelijalla on syytä epäillä, että sähkö- ja elektroniikkalaite ei ole tämän lain vaatimusten mukainen, jakelijan on ilmoitettava tästä valmistajalle tai maahantuojalle sekä

Voimassa oleva laki

valvontaviranomaiselle. Jakelija saa asettaa laitteen saataville markkinoilla vasta, kun laite on tämän lain vaatimusten mukainen.

14 §

Jakelijan velvollisuudet markkinoilla saataville asetetun laitteen vaatimustenvastaisuustilanteessa

Jos jakelijalla on syytä epäillä, että sen markkinoilla saatavaksi asettama sähkö- ja elektroniikkalaite ei ole tämän lain vaatimusten mukainen, jakelijan on varmistettava, että valmistaja, maahantuoja tai tarvittaessa jakelija itse ryhtyy toimenpiteisiin laitteen saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi, sen poistamiseksi markkinoilta tai tarvittaessa käyttäjien saataville asetetun laitteen palauttamiseksi takaisin jakelijalle.

Jakelijan on välittömästi ilmoitettava laitteen vaatimustenvastaisuudesta ja kaikista toteuttamistaan toimenpiteistä valvontaviranomaiselle.

17 §

Valvontaviranomaiset

Tämän lain mukainen valvontaviranomainen on Turvallisuus- ja kemikaalivirasto. Terveystieteiden tutkimuskeskuksesta ja tarvikkeista annetun lain soveltamisalaan kuuluvien terveydenhuollon laitteiden osalta valvontaviranomainen on Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus.

19 §

Ehdotus

markkinavalvontaviranomaiselle. Jakelija saa asettaa laitteen saataville markkinoilla vasta, kun laite on tämän lain vaatimusten mukainen.

14 §

Jakelijan velvollisuudet markkinoilla saataville asetetun laitteen vaatimustenvastaisuustilanteessa

Jos jakelijalla on syytä epäillä, että sen markkinoilla saatavaksi asettama sähkö- ja elektroniikkalaite ei ole tämän lain vaatimusten mukainen, jakelijan on varmistettava, että valmistaja, maahantuoja tai tarvittaessa jakelija itse ryhtyy toimenpiteisiin laitteen saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi, sen poistamiseksi markkinoilta tai tarvittaessa käyttäjien saataville asetetun laitteen palauttamiseksi takaisin jakelijalle.

Jakelijan on välittömästi ilmoitettava laitteen vaatimustenvastaisuudesta ja kaikista toteuttamistaan toimenpiteistä *markkinavalvontaviranomaiselle.*

17 §

Markkinavalvonta

Tämän lain mukainen *markkinavalvontaviranomainen* on Turvallisuus- ja kemikaalivirasto. Terveystieteiden tutkimuskeskuksesta ja tarvikkeista annetun lain soveltamisalaan kuuluvien terveydenhuollon laitteiden osalta *markkinavalvontaviranomainen* on Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus.

Markkinavalvonnasta ja ulkorajatarkastuksista sekä muutoksenhausta säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016).

Markkinavalvonnan, talouden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan puitteista säädetään markkinavalvonta-asetuksessa.

Voimassa oleva laki

Tullin toimivaltuudet ennen vapaaseen liikkeeseen luovuttamista

Tulli voi keskeyttää sähkö- ja elektroniikkalaitteen luovuttamisen vapaaseen liikkeeseen Euroopan unionin markkinoille, jos:

1) laitteella on ominaisuuksia, joiden perusteella sen voidaan olettaa aiheuttavan vakavan riskin terveydelle tai ympäristölle;

2) laitetta ei ole merkitty tämän lain vaatimusten mukaisesti; tai

3) laitteen CE-merkintä on virheellinen tai harhaanjohtava.

Tullin on ilmoitettava keskeyttämisestä välittömästi valvontaviranomaiselle.

20 §

Tietojen luovuttaminen ja yhteistyö viranomaisen kanssa

Elinkeinonharjoittajan on pyynnöstä luovutettava valvontaviranomaiselle tämän lain noudattamisen valvontaa ja täytäntöönpanoa varten tarpeelliset tiedot ja asiakirjat suomeksi tai ruotsiksi taikka muulla valvontaviranomaisen hyväksymällä kielellä sekä muutoinkin tehtävä valvontaviranomaisen kanssa yhteistyötä sähkö- ja elektroniikkalaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi.

Valvontaviranomaisella on kymmenen vuoden ajan sähkö- ja elektroniikkalaitteen markkinoille saattamisesta oikeus saada pyynnöstä elinkeinonharjoittajalta tiedot kaikista elinkeinonharjoittajista, jotka ovat toimittaneet sille sähkö- ja elektroniikkalaitteita tai joille tämä on toimittanut sähkö- ja elektroniikkalaitteita

21 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen toisille viranomaisille

Valvontaviranomaisella on laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus

Ehdotus

(kumotaan)

20 §

Tietojen luovuttaminen ja yhteistyö viranomaisen kanssa

Talouden toimijan on pyynnöstä luovutettava markkinavalvontaviranomaiselle tämän lain noudattamisen valvontaa ja täytäntöönpanoa varten tarpeelliset tiedot ja asiakirjat suomeksi tai ruotsiksi taikka muulla markkinavalvontaviranomaisen hyväksymällä kielellä sekä muutoinkin tehtävä markkinavalvontaviranomaisen kanssa yhteistyötä sähkö- ja elektroniikkalaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi.

Markkinavalvontaviranomaisella on kymmenen vuoden ajan sähkö- ja elektroniikkalaitteen markkinoille saattamisesta oikeus saada pyynnöstä valmistajalta, valtuutetulta edustajalta, maahantuojalta tai jakelijalta tiedot kaikista talouden toimijoista, jotka ovat toimittaneet sille sähkö- ja elektroniikkalaitteita tai joille tämä on toimittanut sähkö- ja elektroniikkalaitteita.

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

saada tämän lain mukaista valvontaa varten välttämättömiä tietoja toisilta viranomaisilta.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, valvontaviranomainen saa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä luovuttaa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä hoitaessaan saatuja salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

1) syyttäjälle, poliisille ja Tullille rikoksen ehkäisemiseksi tai selvittämiseksi;

2) Tullille sekä ympäristönsuojelu- ja kuluttajansuojaviranomaiselle, jos tiedon luovuttaminen on viranomaisen tehtävien suorittamisen kannalta välttämätöntä;

3) toimivaltaiselle ulkomaan viranomaiselle ja kansainväliselle toimielimelle Euroopan unionin säädökseen tai Suomea sitovaan kansainväliseen sopimukseen perustuvan velvoitteen toteuttamiseksi.

22 §

Ulkopuolisen asiantuntijan käyttö

Valvontaviranomaisella on oikeus käyttää (kumotaan) ulkopuolisia asiantuntijoita tutkimaan, testaamaan tai arvioimaan sähkö- ja elektroniikkalaitteen vaatimustenmukaisuutta. Ulkopuoliset asiantuntijat voivat valvontaviranomaisen tai sen määräämän viranhaltijan apuna osallistua tämän lain mukaisiin tarkastuksiin sekä tutkia ja testata sähkö- ja elektroniikkalaitteita.

Ulkopuolisella asiantuntijalla tulee olla tehtävien edellyttämä asiantuntemus ja pätevyys.

Ulkopuoliseen asiantuntijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä, kun hän hoitaa tässä pykälässä tarkoitettuja tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

23 §

Tarkastusoikeus

Valvontaviranomaisella on tämän lain noudattamisen valvontaa sekä täytäntöönpanoa (kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

varten oikeus muualla kuin pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa tehdä tarkastuksia ja tutkimuksia, suorittaa mittauksia ja ottaa näytteitä sekä ryhtyä muihin valvonnan edellyttämiin toimenpiteisiin. Tarkastuksissa on noudatettava, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään.

Elinkeinonharjoittajan on pyydettyessä esitettävä tarkastusta suorittavalle valvontaviranomaiselle tarkastusta varten asiakirjat, joilla voi olla merkitystä tämän lain noudattamisen valvonnassa. Tarkastusta suorittavalla valvontaviranomaisella on oikeus saada jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista ja tuloiteita tietojärjestelmissä olevista tallenteista.

24 §

Laitteen tutkittavaksi ja testattavaksi ottaminen

Valvontaviranomaisella ja Tullilla on oikeus ottaa elinkeinonharjoittajalta sähkö- ja elektroniikkalaitte tutkittavakseen ja testattavakseen, jos se on tämän lain noudattamisen valvonnan kannalta tarpeellista. (kumotaan)

25 §

Kustannusten korvaaminen

Valvontaviranomainen ja Tulli voivat periä elinkeinonharjoittajalta kustannukset, jotka ovat aiheutuneet vaatimusten vastaisen sähkö- ja elektroniikkalaitteen tutkimuksesta ja testauksesta sekä tätä varten suoritetusta laitteen hankinnasta tai varastoinnista. Kustannukset ovat suoraan ulosottokelpoisia. Niiden perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007). (kumotaan)

26 §

Vaatimusten vastaista laitetta koskevat toimenpiteet

(kumotaan)

Jos sähkö- ja elektroniikkalaite ei ole tämän lain vaatimusten mukainen taikka laitteen merkinnät tai laitetta koskevat asiakirjat ja tiedot eivät ole tämän lain vaatimusten mukaisia tai niitä ei pyynnöstä toimiteta valvontaviranomaiselle, valvontaviranomainen voi:

1) kieltää elinkeinonharjoittajaa tilapäisesti tai pysyvästi valmistamasta, markkinoille saattamasta, asettamasta saataville markkinoilla tai muuten luovuttamasta laitetta sekä määrätä poistamaan laite markkinoilta;

2) määrätä elinkeinonharjoittajan ryhtymään korjaaviin toimenpiteisiin markkinoille saatetun laitteen, laitteen merkintöjen ja laitetta koskevien asiakirjojen ja tietojen saattamiseksi tämän lain vaatimusten mukaisiksi;

3) määrätä elinkeinonharjoittajan ottamaan takaisin käyttäjältä laite, joka aiheuttaa vakavan riskin terveydelle tai ympäristölle sekä antamaan sen tilalle samanlainen tai samankaltainen laite, joka ei ole vaarallinen, taikka purkamaan kauppa, jos 1 kohdassa tarkoitettu kieltä tai 2 kohdassa tarkoitettu määräys ei ole riittävä;

4) määrätä elinkeinonharjoittajan toimittamaan laite käsiteltäväksi jätteenä, jos 1–3 kohdassa tarkoitettua velvoitetta ei voida pitää riittävänä tai, jos laitteen käsittelyä jätteenä ei katsota tarkoituksenmukaiseksi, määrätä, miten laitteen kanssa on muutoin menettävä;

5) määrätä elinkeinonharjoittajan julkisesti ilmoittamaan laitteeseen liittyvästä vaarasta tai antaa elinkeinonharjoittajan kustannuksella itse tällainen ilmoitus;

6) kieltää sellaisen laitteen käytön, joka aiheuttaa vakavan riskin terveydelle tai ympäristölle.

Elinkeinonharjoittajan on annettava valvontaviranomaiselle tämän määräämässä kohtuullisessa ajassa selvitys siitä, millä tavoin 1 momentin 1–5 kohdassa tarkoitettu määräys tai kieltä on pantu toimeen.

27 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Valvontaviranomainen voi asettaa tämän lain nojalla antamansa kiellon tai määräyksen tehosteeksi uhkasakon tai teettämisuhan.

28 §

Muutoksenhaku valvontaviranomaisen päätökseen

Tämän lain nojalla annettuun valvontaviranomaisen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallintotuomioistuimeen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valvontaviranomaisen päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Ehdotus

(kumotaan)

28 a §

Rangaistussäännös

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) laiminlyö 4 §:n mukaisia vaarallisten alueiden käytön rajoituksia,

2) laiminlyö 5 §:n mukaisen sähkö- ja elektroniikkalaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistamisen,

3) laiminlyö 6 §:n vaatimuksen EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksesta,

4) laiminlyö 7 §:n vaatimukset sähkö- ja elektroniikkalaitteeseen kiinnitettävistä merkinnöistä ja yhteystiedoista,

5) toimii vastoin 9 §:n mukaista menettelyä vaatimustenvastaisuustilanteissa,

6) laiminlyö 11 §:n mukaiset velvollisuudet laitteen markkinoille saattamisen yhteydessä,

7) laiminlyö 12 §:n mukaiset velvollisuudet markkinoille saatetun laitteen vaatimustenvastaisuustilanteessa,

8) laiminlyö 13 §:n mukaiset jakelijan velvollisuudet, kun laite asetetaan saataville markkinoilla taikka

9) laiminlyö 14 §:n mukaiset jakelijan velvollisuudet markkinoilla saataville asetetun laitteen vaatimustenvastaisuustilanteessa,

10) rikkoo markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä

Voimassa oleva laki

Ehdotus

valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmentaa, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus tai tekniset asiakirjat on laadittu, pitää vaatimustenmukaisuusvakuutus tai tekniset asiakirjat markkinavalvontaviranomaisen saatavilla vaaditun ajan ja varmistaa, että tekniset asiakirjat voidaan antaa pyynnöstä markkinavalvontaviranomaisen saataville,

11) laiminlyö markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyjä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta toimittaa markkinavalvontaviranomaisen perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi,

12) laiminlyö markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta tuotteesta markkinavalvontaviranomaiselle,

13) laiminlyö markkinavalvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa säädettyä valmistajan, maahantuojan, valtuutetun edustajan tai jakelupalvelujen tarjoajan velvollisuutta varmistaa, että ryhdytään viipymättä tarvittaviin korjaaviin toimiin, jos tuote ei vastaa sille säädettyjä vaatimuksia, tai jos tämä ei ole mahdollista, vähentää kyseisestä tuotteesta aiheutuvia riskejä,

on tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annetun lain rikkomisesta sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

17.

Laki

eräiden riskin aiheuttavien tuotteiden markkinavalvontaan liittyvien tietojen ilmoittamisesta Euroopan komissiolle annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan eräiden riskin aiheuttavien tuotteiden markkinavalvontaan liittyvien tietojen ilmoittamisesta Euroopan komissiolle annetun lain (1197/2009) 4 § sellaisena kuin se on laissa (1268/2010) sekä

muutetaan lain 1 §, 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 3 momentti ja 5 § sellaisina kuin ne ovat 1 §, 2 §:n 1 momentti ja 3 §:n 3 momentti laissa (1268/2010) sekä 5 § laissa (697/2018), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Soveltaisala

Soveltaisala

Tässä laissa säädetään yleisestä tuoteturvallisuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/95/EY 12 artiklan sekä tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008 22 artiklan mukaisista vakavan riskin aiheuttavien tuotteiden markkinavalvontaa koskevista ilmoituksista Euroopan komissiolle. Laissa säädetään myös toimenpiteistä, joihin Suomessa on ryhdyttävä Euroopan komission mainittujen säännösten nojalla jäsenvaltioille lähettämien ilmoitusten perusteella. *Lisäksi laki koskee myös markkinavalvontaviranomaisten velvollisuutta välittää Euroopan komissiolle eräitä tietoja riskin aiheuttamista tuotteista mainitun asetuksen 23 artiklan nojalla.*

Tätä lakia ei sovelleta ilmoituksiin sellaisista toimenpiteistä, joita koskevat seuraavat Euroopan unionin säädöksissä tarkoitetut ilmoitusjärjestelmät:

Tässä laissa säädetään yleisestä tuoteturvallisuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/95/EY 12 artiklan mukaisista vakavan riskin aiheuttavien tuotteiden markkinavalvontaa koskevista ilmoituksista Euroopan komissiolle. Laissa säädetään myös toimenpiteistä, joihin Suomessa on ryhdyttävä Euroopan komission mainitun säännöksen sekä markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1020, jäljempänä markkinavalvonta-asetus, 20 artiklan nojalla jäsenvaltioille lähettämien ilmoitusten perusteella.

Markkinavalvontaviranomaisen velvollisuudesta ilmoittaa vakavan riskin aiheuttavien tuotteiden markkinavalvontaan liittyvistä toimenpiteistä Euroopan komissiolle säädetään markkinavalvonta-asetuksen 20 artiklassa.

Tätä lakia ei sovelleta ilmoituksiin sellaisista toimenpiteistä, joita koskevat seuraavat Euroopan unionin säädöksissä tarkoitetut ilmoitusjärjestelmät:

Voimassa oleva laki

1) elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002;

2) ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön säännöistä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/83/EY, eläinlääkkeitä koskevista yhteisön säännöistä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/82/EY sekä ihmisille ja eläimille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön lupa ja valvontamenettelyistä ja Euroopan lääkeviraston perustamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 726/2004;

3) aktiivisia implantoitavia lääkinnällisiä laitteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annettu neuvoston direktiivi 90/385/ETY sekä lääkinnällisistä laitteista annettu neuvoston direktiivi 93/42/ETY.

2 §

Vakavan riskin aiheuttavia tuotteita koskevat ilmoitukset Euroopan komissiolle

Kun markkinavalvontaviranomainen toteuttaa tai aikoo toteuttaa pakottavia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on estää tai rajoittaa tuotteen markkinoille saattamista, kaupan pitämistä tai käyttöä sen vuoksi, että tuote aiheuttaa vakavan riskin, tästä on ilmoitettava Euroopan komissiolle. Euroopan komissiolle on ilmoitettava myös silloin, kun vastaavia toimenpiteitä suositellaan toiminnanharjoittajille tai niistä sovitaan heidän kanssaan.

Ehdotus

1) elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002;

2) ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön säännöistä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/83/EY, eläinlääkkeitä koskevista yhteisön säännöistä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/82/EY sekä ihmisille ja eläimille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön lupa ja valvontamenettelyistä ja Euroopan lääkeviraston perustamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 726/2004;

3) aktiivisia implantoitavia lääkinnällisiä laitteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annettu neuvoston direktiivi 90/385/ETY sekä lääkinnällisistä laitteista annettu neuvoston direktiivi 93/42/ETY.

2 §

Vakavan riskin aiheuttavia tuotteita koskevat ilmoitukset Euroopan komissiolle

Kun markkinavalvontaviranomainen toteuttaa tai aikoo toteuttaa 1 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin 12 artiklassa tarkoitettuja pakottavia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on estää tai rajoittaa tuotteen markkinoille saattamista, kaupan pitämistä tai käyttöä sen vuoksi, että tuote aiheuttaa vakavan riskin, tästä on ilmoitettava Euroopan komissiolle. Euroopan komissiolle on ilmoitettava myös silloin, kun vastaavia toimenpiteitä suositellaan toiminnanharjoittajille tai niistä sovitaan heidän kanssaan.

Voimassa oleva laki

3 §

Vakavan riskin aiheuttavia tuotteita koskeva ilmoitusmenettely

Markkinavalvontaviranomaisen, joka toteuttaa 2 §:ssä tarkoitetun toimenpiteen, on annettava siitä välittömästi tieto Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto lähettää 2 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen Euroopan komissiolle.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto vastaanottaa 1 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin 12 artiklan ja asetuksen 22 artiklan mukaiset Euroopan komission ilmoitukset muiden jäsenvaltioiden toteuttamista tuotteiden markkinoille saattamista, kaupan pitämistä tai käyttöä rajoittavista toimenpiteistä ja lähettää ne viipymättä niille kansallisille markkinavalvontaviranomaisille, jotka ovat Suomessa toimivaltaisia valvomaan kysymyksessä olevia tuotteita.

Markkinavalvontaviranomaisen on ilmoitettava viipymättä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle, onko Suomessa ryhdytty toimenpiteisiin 3 momentissa tarkoitetun Euroopan komissiosta saadun muussa jäsenvaltiossa toteutettua toimenpidettä koskevan ilmoituksen takia ja mitä nämä toimenpiteet ovat. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto lähettää tiedot ilmoituksesta edelleen Euroopan komissiolle.

4 §

Eräät muut markkinavalvontaan liittyvät ilmoitukset Euroopan komissiolle

Markkinavalvontaviranomaisten on 2 ja 3 §:ssä tarkoitettujen vakavan riskin aiheuttavaa tuotetta koskevien ilmoitusten lisäksi välitettävä Euroopan komissiolle käytettävissään olevat tiedot riskin aiheuttavista tuotteista siten kuin 1 §:n 1 momentissa mainitun asetuksen 23 artiklassa säädetään.

Ehdotus

3 §

Vakavan riskin aiheuttavia tuotteita koskeva ilmoitusmenettely

Markkinavalvontaviranomaisen, joka toteuttaa 2 §:ssä tarkoitetun toimenpiteen, on annettava siitä välittömästi tieto Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto lähettää 2 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen Euroopan komissiolle.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto vastaanottaa 1 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin 12 artiklan ja *markkinavalvonta-asetuksen 20 artiklan* mukaiset Euroopan komission ilmoitukset muiden jäsenvaltioiden toteuttamista tuotteiden markkinoille saattamista, kaupan pitämistä tai käyttöä rajoittavista toimenpiteistä ja lähettää ne viipymättä niille kansallisille markkinavalvontaviranomaisille, jotka ovat Suomessa toimivaltaisia valvomaan kysymyksessä olevia tuotteita.

Markkinavalvontaviranomaisen on ilmoitettava viipymättä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle, onko Suomessa ryhdytty toimenpiteisiin 3 momentissa tarkoitetun Euroopan komissiosta saadun muussa jäsenvaltiossa toteutettua toimenpidettä koskevan ilmoituksen takia ja mitä nämä toimenpiteet ovat. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto lähettää tiedot ilmoituksesta edelleen Euroopan komissiolle.

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

5 §

Salassa pidettävät tiedot

Tässä laissa tarkoitetuissa ilmoituksissa olevia tietoja koskevasta salassapitovelvollisuudesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja tämän lain 1 §:n 1 momentissa mainitun asetuksen 19 artiklassa. Salassapitovelvollisuuteen sovelletaan lisäksi, mitä tämän lain 1 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin 16 artiklassa säädetään. Salassapitovelvollisuuden estämättä voidaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä suoritettaessa saatuja tietoja yksityisen ja yhteisön taloudellisesta asemasta, liikesalaisuudesta sekä yksityisen henkilökohtaisista oloista luovuttaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle, markkinavalvontaviranomaiselle ja Euroopan komissiolle.

Ehdotus

5 §

Salassa pidettävät tiedot

Tässä laissa tarkoitetuissa ilmoituksissa olevia tietoja koskevasta salassapitovelvollisuudesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999). Salassapitovelvollisuuteen sovelletaan lisäksi, mitä tämän lain 1 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin 16 artiklassa säädetään. Salassapitovelvollisuuden estämättä voidaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä suoritettaessa saatuja tietoja yksityisen ja yhteisön taloudellisesta asemasta, liikesalaisuudesta sekä yksityisen henkilökohtaisista oloista luovuttaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle, markkinavalvontaviranomaiselle ja Euroopan komissiolle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20